

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 1

2009 MALİ YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2007 MALİ YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI'NIN PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Sait AÇBA (Afyonkarahisar)
BAŞKANVEKİLİ: Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)
KATİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
-----O-----

17.11.2008

İ Ç İ N D E K İ L E R

- MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
- Savunma Sanayi Müsteşarlığı

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir).....	3
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	10
MEHMET GÜNAL (Antalya)	11
MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul).....	12
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	13
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya)	15
GÜROL ERGİN (Muğla).....	16
EMİN HALUK AYHAN (Denizli)	17
OSMAN DEMİR (Tokat)	18
ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul).....	19
SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta).....	21
KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir).....	22
SORULAR VE CEVAPLAR.....	24
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ)	24
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	24
HASİP KAPLAN (Şırnak)	25
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	25
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	25
KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir)	25
MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir)	26
İKİNCİ OTURUM	26
MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir)	26
ÜÇÜNCÜ OTURUM	32
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul).....	32
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	40
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	41
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ)	42

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 2

BÜLENT BARATALI (İzmir).....	43
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	45
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	47
SADIK BADAK (Antalya).....	48
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	49
İBRAHİM HASGÜR (İzmir).....	51
HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar).....	53
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	53
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	56
NECDET BUDAK (Edirne).....	57
OSMAN KAPTAN (Antalya).....	58
ŞEVKET KÖSE (Adıyaman).....	59
HÜSEYİN ÜNSAL (Amasya).....	60
RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur).....	61
MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul).....	62
ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul).....	63
SORULAR VE CEVAPLAR.....	64
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	65
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	65
ALİ ER (Mersin).....	65
NECDET ÜNÜVAR (Adana).....	66
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul).....	66
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	70
PROGRAMLAR VE ÖNERGELER.....	71
Kapanma Saati : 20.57.....	78

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 3

17 Kasım 2008 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.25

BAŞKAN: Sait AÇBA (Afyonkarahisar)

BAŞKAN VEKİLİ : Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

Millî Savunma Bakanlığı (Bütçe + Kesinhesap)

Savunma Sanayi Müsteşarlığı (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Millî Savunma Bakanlığımızın değerli temsilcileri, diğer kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; hepinizi Başkanlık Divanı adına saygıyla selamlıyorum.

15'inci Birleşimin Birinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

Sunuşunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Milli Savunma Bakanlığının 2009 yılı bütçesi ile ilgili açıklamalarıma geçmeden önce, zatîalinizi ve komisyonunuzun değerli üyelerini şahsım ve mesai arkadaşlarım adına saygıyla selamlıyorum.

Huzurlarınıza getirilen 14 Milyar 532 Milyon TL'lik Millî Savunma Bakanlığı 2009 yılı bütçe teklifi, mevcut ekonomik ve sosyal politikalar, Orta Vadeli Program ve enflasyonla mücadele programı çerçevesinde kamu açıklarının sınırlı bir boyutta tutulması amacıyla, alınan tedbirlerin gerektirdiği kamu harcamalarının azaltılması çalışmaları ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin zorunlu ihtiyaçları ile uluslararası ekonomik ve siyasal durum dikkate alınarak azami tasarruf prensibiyle hazırlanmıştır.

Malumları olduğu üzere, soğuk savaş sonrası dönemde "tehdit" ve "güvenlik" algılamaları temelden değişmiş ve bu değişim uluslararası ilişkileri, stratejik düşünceleri ve ittifakları derinden etkilemiştir.

Bu gelişmelerin yaşandığı bir süreç içerisinde; Orta Doğu, Balkanlar ve Kafkasya'nın kesiştiği, Akdeniz ve Karadeniz gibi iki önemli denize kıyısı olan, bu iki denizi birbirine bağlayan su yollarına hâkim, Orta Doğu ve Orta Asya'nın zengin enerji kaynaklarının taşınmasında en önemli güzergâhlardan birisini oluşturan, dünyada öncelikli sırada yer alan çatışma alanlarına ve muhtemel kriz bölgelerine çok yakın coğrafi konuma sahip bir ülke olarak Türkiye, bir yandan istifade edilebilecek fırsatlarla, diğer yandan çok yönlü bir yaklaşımı gerektiren risk ve tehditlerle karşı karşıya bulunmaktadır.

Günümüz güvenlik ortamının en önemli tehdit algılamalarından birisini, son derece organize bir yapıya sahip terörist örgütler oluşturmaktadır. Terör örgütleri, gelişen ve ulaşılması daha da kolay bir hale gelen teknolojiler sayesinde, herhangi bir zamanda, dünyanın herhangi bir yerinde ortaya çıkarak saldırıda bulunabilme imkân ve kabiliyetine ulaşmışlardır. Bu kapsamda, ulusal ve uluslararası güvenliği etkileyen çok boyutlu, çok yönlü, öngörülmesi güç ve sınır tanımayan, asimetrik tehdit ve risklerin oluşturduğu istikrarsızlıkların merkezinde kalan ülkemizi, iç ve dış tehditlere karşı savunmakla yükümlü olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin caydırıcılık gücünü idame ettirmesi takdir edersiniz ki büyük önem taşımaktadır.

Bunun yanı sıra, güçlü, istikrarlı, demokratik, laik ve çağdaş Türkiye'nin, öncelikle kendi güvenliğini sağlama, daha sonra da bölgesinde barış, güvenlik ve istikrarın sağlanması yönünde tarihî yükümlülükleri bulunmaktadır.

Türkiye, günümüzün tehditleri ile mücadelede, yeni dünya düzeninin bilincinde olarak, gelişen her yeni durum karşısında milli menfaatleri doğrultusunda uygun politikalara yönelmek ve jeopolitik imkânlarını etkin bir şekilde kullanmak suretiyle, küresel ortamdaki etkinliğini artıracak ve bölgesel güç sahibi ülke konumunu pekiştirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, gerek tek başına bir güç olarak gerekse mensubu olduğu uluslararası kuruluşlar vasıtasıyla bölge ve dünya barışına katkıda bulunmaktadır. Konuşmamın bu bölümünde bu kuruluşlarla olan ilişkilerimiz ve birlikte icra ettiğimiz faaliyetlere temas edeceğim.

Türkiye, altmış üç yıldır Birleşmiş Milletler, elli altı yıldır NATO üyesidir. 2009-2010 dönemi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine seçilmiştir. Kore harekâtıyla başlayan uluslararası harekâtlarda aktif rol oynama vizyonumuz, halen Birleşmiş Milletler Şemsiyesi altında; Gürcistan, Lübnan ve Sudan, NATO Şemsiyesi altında; Kosova ve Afganistan, Avrupa Birliği Şemsiyesi altında; Bosna-Hersek'te yürütülen barışı destekleme görevlerine katılım şeklinde devam etmektedir.

Türkiye, Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL) Deniz Görev Gücüne 1 helikopterli firkateyn ile katılmaktadır. Sur şehrinin yakınındaki Eş Şatiye kasabasında 261 personeliyle istihkâm-inşaat birliğimiz konuşlandırılmıştır. Lübnan'daki UNIFIL Karargâhında 3, New York'taki UNIFIL Stratejik Planlama Hücresinde 1, UNIFIL Deniz Görev Gücü Komuta Gemisinde 1 subayımız görev yapmaktadır. Ayrıca, Mersin Limanı 1701 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) Kararı'nda öngörülen amaçlar doğrultusunda dost ve müttefik ülkelerin istifadesine açılmış, Birleşmiş Milletler tarafından da UNIFIL'e katılan ülkelerin kullanımı için Mersin Limanımız "tayin edilmiş liman"

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 4

olarak açıklanmıştır. Ayrıca, UNIFIL harekâtı kapsamında İskenderun Limanı da Ağustos 2008 ayı sonundan itibaren lojistik maksatla kullanılmaktadır.

Türkiye, Afganistan'da görev yapan "Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvvetinin (ISAF) Komutasını 2002 ve 2005 yıllarında iki kez deruhte etmiş, buna ilaveten aynı yıllarda, Kabil Uluslararası Havaalanının askerî kısmının işletilmesiyle tüm havaalanının hava kontrol görevini üstlenmiştir.

Türkiye Ağustos 2006'da, Fransa ve İtalya'nın da iştirakiyle teşkil edilen Kabil Bölge Komutanlığının sekiz ay süreyle Komutanlık görevini yürütmüştür. Liderlik döneminde toplam personel sayımız 1.150 kişiye çıkarılmıştır. Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvvetine halihazırdaki toplam personel katkımız 819 kişidir.

3'üncü Kolordu Komutanlığımız (NRDC-T), Ağustos 2008-Şubat 2009 dönemi için Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti Karargâhına personel takviyesinde bulunmaktadır. Bu kapsamda, 3'üncü Kolordu Komutanlığı diğer NATO birliklerinden de takviye olarak SHAPE tarafından önerilen 184 kadrodan, biri general kadrosu olmak üzere 156 kadroyu doldurmuştur.

Türkiye tarafından Afganistan'da teşkil edilen Vardak Bölgesel İmar Ekibi (PRT), 20 Kasım 2006 tarihinde faaliyete başlamış olup, 28 sivil ve 79 askerî personelden oluşmaktadır. Vardak Bölgesel İmar Ekibi, bugüne kadar bölgesinde; üç adet ilkokul, bir halk sağlığı kliniği, bir ziraat teknisyen okulu, iki soğuk hava deposu, spor ve eğlence tesisi, çocuk bahçesi, su depolama ve şebeke hattı tesis etmiş, bölge halkına gıda ve giyecek yardımında bulunmuş, bölge içerisindeki okullara kırtasiye yardımı yapmıştır.

Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti Harekâtı kapsamında 201'inci Afgan Kolordusunun 1'inci Tugay Harekât Yönlendirme ve İrtibat Timi (OMLT)'ne 15 personelle katkı sağlanmaktadır. Söz konusu Harekât Yönlendirme ve İrtibat Timi personeli 27 Mart 2008 tarihinde göreve başlamıştır.

Afganistan Kara Harp Okulu eğitim faaliyetleri kapsamında 2005 tarihinden itibaren 13 danışman/öğretmen personel görevlendirilmiştir. Şu ana kadar askerî eğitim ve iş birliği kapsamında 6.163 Afgan personele Afganistan'da (Afganistan Türk Görev Kuvveti ve OMLT'lerin verdiği görev başı eğitimler dahil edilmiştir.), 430 personele ise Türkiye'de eğitim verilmiştir.

Afgan Ordusu ile ikili eğitim iş birliği kapsamında toplam 4,8 Milyon ABD Doları tutarında eğitim yardımında bulunulmuştur.

Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından 2001 yılından bu yana Afganistan'a yapılan yardımların genel toplamı yaklaşık 50 Milyon ABD Dolarıdır.

Benzer şekilde, Türkiye Kosova'da yürütülen ve KFOR olarak adlandırılan Kosova Harekâtında, Almanya, Avusturya ve İsviçre ile birlikte oluşturduğu KFOR Güney Bölge Çokuluslu Görev Kuvvetine, bir Manevra Taburu kadar kuvvet ile katkıda bulunmuş, istihkâm Bölüğü ve inzibat Takımının liderliğini üstlenmiştir. Almanya, Avusturya ve İsviçre tarafından oluşturulan KFOR Çokuluslu Güney Görev Kuvveti Komutanlığını 29 Mayıs 2007 tarihinde 1 yıl süre ile devralmıştır. Liderlik, 29 Mayıs 2008 tarihinde Avusturya'ya devredilmiştir.

Ülkemiz liderlik döneminde 723 personel ile KFOR harekâtına katkı sağlayarak NATO ülkeleri arasında 5'inci sırayı işgal etmiştir.

Liderliğin Avusturya'ya devredilmesinin ardından Türkiye, KFOR Harekâtına 526 personel ile katkıda bulunmuştur.

Harekâtlarda yaşanan helikopter eksikliğinin giderilmesi amacıyla İngiltere-Fransa tarafından ortaklaşa başlatılan helikopter girişiminin önemi NATO toplantılarında defalarca vurgulanmıştır. İngiltere tarafından söz konusu projede 50 Milyon Avro'ya ihtiyaç bulunduğu ifade edilerek, katkı yapmak isteyen ülkelerin yıl sonuna kadar katkılarını bildirmeleri talep edilmiştir. Bu kapsamda; Türkiye tarafından da girişime malî katkı sağlanmasının, ülke görünülüğünü artıracığı değerlendirilmekte olup bu kapsamdaki çalışmalar Genelkurmay Başkanlığı ile koordineli olarak sürdürülmektedir.

NATO'nun süreklilik arz eden ve çağın gereklerine göre reorganizasyonu olan dönüşümünün, ancak sağlam bir fıkri temelde gerçekleştirilebileceğine inanan Türkiye, Transformasyon Komutanlığı yapısı altında kurulmakta olan Mükemmeliyet Merkezlerine de büyük önem vermektedir. Bu merkezlerin, NATO'nun çok yönlü dönüşümüne hızlandırıcı bir etki yaptığına inanılmaktadır.

Bu kapsamda, Terörle Mücadele Mükemmeliyet Merkezinin, 28 Haziran 2005 tarihi itibarıyla Mutabakat Muhtırası imzalanarak açılışı yapılmış ve Ankara'da faaliyete başlamıştır. Merkezin, 14 Ağustos 2006'da Konsey tarafından akreditasyonu onaylanmıştır. Kuruluşundan günümüze kadar 46 faaliyet gerçekleştirilmiş, söz konusu faaliyetlere 89 ülkeden 3.225 kişi dinleyici, 47 ülkeden 649 kişi konuşmacı olarak iştirak etmiştir.

Barış için Ortaklık Eğitim Merkezinde ise, 1998 yılındaki açılışından bu yana, 74 ülkeden toplam 8.498 personele eğitim verilmiştir. Barış için Ortaklık ülkelerine ve NATO müttefiklerine açık olan bu merkez, anılan ülkeler ve NATO ülkeleri arasında köprü görevini sürdürmektedir.

NATO Irak Eğitim Misyonunda, NATO'nun Irak güvenlik güçlerine verdiği eğitim desteğine, Türkiye de gereken yardım ve desteği sağlamaktadır. Halihazırda iki subayımız bu maksatla Irak'ta görev yapmaktadır. Ayrıca, Irak'a yönelik eğitim desteği kapsamında, Irak Güvenlik Güçlerine ülkemizde de eğitim verilmektedir.

Bugüne kadar, biraz önce bahsetmiş olduğum eğitim kurumlarında toplam 125 Iraklı askerî personel eğitim görmüştür.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Avrupa Birliği üyelik süreci kapsamında, Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası içerisinde yer alabilmek Türkiye için büyük önem taşımaktadır. Bulunduğu stratejik ve coğrafi konum göz önünde bulundurularak, Türkiye, AB'nin geliştirdiği Ortak Dış ve Güvenlik Politikasıyla dünyanın sorunlu bölgelerinde küresel aktör olma gayretlerine önemli katkı sağlayabilecektir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 5

Bu kapsamda, Türkiye, Avrupa Birliğinin, Bosna-Hersek'te, 2004 yılında NATO'dan devraldığı ve NATO imkân ve yeteneklerini kullanarak başlattığı EUFOR-ALTHEA Harekâtına 252 personelle katkı sağlamaya devam etmektedir.

Türkiye, aynı anlayış içerisinde Avrupa Birliği tarafından geliştirilmekte olan Muharebe Grupları Konseptini memnuniyetle karşılamaktadır. Türkiye de Muharebe Gruplarına katkı sağlamayı taahhüt etmiş olup, İtalya'nın çerçeve ülke olacağı bir Muharebe Grubuna katılımı konusunda somut bir noktaya gelinmiştir. Ülkemizin yanı sıra Romanya'nın da katılımına açılan Muharebe Grubunun, 2010 yılının ikinci yarısı için operasyonel olması planlanmaktadır.

Türkiye, NATO ve Avrupa Birliği çerçevesinde yürüttüğü faaliyetlere paralel olarak, Balkanlarda barış ve istikrarın idamesi maksadıyla Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları sürecine de aktif katkı sağlamaktadır. Bu çerçevede, 1998 yılında kuruluşuna öncülük ettiği ve SEEBRIG olarak adlandırılan Güneydoğu Avrupa Tugayına 2007 yılı Temmuz ayından bu yana ev sahipliği yapmaktadır.

Bölgesel işbirliğine verilen önem kapsamında Mayıs 2009 ayından itibaren Güneydoğu Avrupa işbirliği Süreci (SEECF) dönem başkanlığının Türkiye tarafından üstlenilmesi planlanmaktadır.

Gerek bölgesel gerekse küresel güvenlik ortamında yaşanan gelişmeler kapsamında, Karadeniz'in geçtiğimiz dönemde kazandığı önem malumlarıdır. Özellikle Kafkaslar ve Hazar Havzasında bulunan enerji kaynaklarının Batılı kullanıcılara ulaştırılması bakımından Karadeniz uluslararası toplumun dikkatini çekmiş ve küresel aktörlerin bu bölgeye ilgisi önemli ölçüde artmıştır.

Türkiye, bölgesel ve küresel güvenlik ortamının iyileştirilmesi açısından üzerine düşen sorumluluğun bilincinde olarak Karadeniz'de güvenlik girişimine öncülük etmiştir. Bu girişimlerinde Karadeniz'in deniz güvenliğinin öncelikle kıyıdaş ülkelerce alınacak tedbirlerle karşılanması prensibini savunmuştur.

Türkiye'nin liderliğinde, Ukrayna, Rusya Federasyonu, Bulgaristan, Gürcistan ve Romanya Deniz Kuvvetlerinin katılımıyla 2 Nisan 2001 tarihinde İstanbul'da "Karadeniz Deniz İşbirliği Görev Grubu-Blacksea Naval Cooperation Task Group" Anlaşması imzalanmış ve BLACKSEAFOR kısa adıyla bilinen deniz görev grubu oluşturulmuştur. BLACKSEAFOR; başlangıçta eğitim, arama-kurtarma, insani yardım ve mayın temizleme görevleri için kurulmuş, ancak, gelişen durum çerçevesinde uyuşturucu, kitle imha silahları kaçakçılığı ve terörle mücadele görevlerini de içerecek şekilde, görev spektrumunu genişletme çalışmaları sürmektedir. BLACKSEAFOR sadece barış zamanında kullanılmak üzere kurulmuş olup, dünyada bölgesel deniz güvenliği işbirliğine yönelik tek örnektir.

BLACKSEAFOR her yıl Nisan ve Ağustos aylarında çağrı esasına göre her ülkeden bir savaş gemisinin iştirakiyle aktive edilmektedir. Ağustos 2007-Ağustos 2008 döneminde komutanlığını Türkiye yapmıştır.

BLACKSEAFOR kurulduğu tarihten itibaren toplam 11 defa aktive edilmiş, seyir eğitimleri, liman ziyaretleri icra etmiş ve giderek gelişen bir kuvvet haline dönüşmüştür. BLACKSEAFOR unsurlarının karşılıklı çalışabilirliğini geliştirmek maksadıyla Türkiye tarafından Bilgisayardan Bilgisayara muhabere sistemi geliştirilerek BLACKSEAFOR gemilerine kurulumu gerçekleştirilmiştir. Söz konusu sistem sayesinde denizdeki ve sahildeki unsurlar arasında emniyetli bilgi değişimine imkân sağlanarak BLACKSEAFOR muhabere imkân ve kabiliyetleri geliştirilmiştir.

BLACKSEAFOR'un Ağustos 2008 aktivasyonu, RF-Gürcistan arasında yaşanan son çatışmalara denk gelmiştir. RF, Ukrayna, Romanya, Bulgaristan ve Türk Deniz Kuvvetlerinin iştiraki ile 5 gemiden oluşan birlik, deniz eğitimleri kapsamında Karadeniz Ereğli limanını ziyaret ederken çatışmalar başlamıştır. Ülkeler bu gelişme üzerine gemilerini kuvvetten çekmemişler ve BLACKSEAFOR faaliyetlerini başarılı şekilde icra etmiştir.

BLACKSEAFOR'un Ağustos 2008 aktivasyonuna devam etmesi, Karadeniz'de deniz güvenliğine ilişkin sahilgar ülkeler arasında anlayış birliğinin var olduğunun göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Bu inisiyatife ilave olarak, Türk Deniz Kuvvetlerinin 1 Mart 2004 tarihinde yine Karadeniz'de başlattığı Karadeniz Uyum Harekâtı terörizm ve yasa dışı faaliyetlere karşı tedbir alınmasını ve bölgenin daha güvenli hâle getirilmesini amaçlamaktadır. Bu harekâtın etkinliğinin artırılması ve yasa dışı faaliyetlere karşı Karadeniz'in tamamında caydırıcılık sağlanabilmesi için, Karadeniz'e kıyıdaş diğer ülkeler ile katılım için ikili ve çoklu temelde görüşme ve çalışmalar yapılmaktadır. Harekâta; Rusya Federasyonu 27 Aralık 2006, Ukrayna 25 Nisan 2007 tarihi itibarıyla katılmıştır.

Karadeniz Uyum Harekâtı hakkında olumlu değerlendirmelerin yapıldığı uluslararası platformda yer alan çok sayıda makale ve yayında, icra edilen faaliyetler ile çevre denizlerde üretilen güvenliğin, limanların ve deniz ulaştırma yollarının emniyet ve güvenliğine, dolayısıyla bölgesel ve küresel ekonomik güvenliğin sağlanmasına katkı açısından "örnek gösterilecek nitelikte" olduğu teyit edilmektedir.

Son olarak 08-09 Mayıs 2008 tarihlerinde Varna-Bulgaristan'da icra edilen Avrupa Deniz Kuvvetleri Komutanları Toplantısında ABD Deniz Kuvvetleri Komutanı da Karadeniz Uyum Harekâtını örnek gösterilecek önemde başarılı bir bölgesel iş birliği faaliyeti olarak ilan etmiştir.

Son RF-Gürcistan arasında yaşanan çatışma ortamında Karadeniz Uyum Harekâtı, Karadeniz'de Denizde Durumsal Farkındalığın sağlanmasında anahtar bir rol oynamıştır.

Türkiye'nin Karadeniz'in güvenliğine dönük son girişimi de, sadece kıyıdaş ülkelerin katılımı ile kısıtlı tutulması öngörülen, Karadeniz'de "Savunma Bakanları Süreci" başlatılmasıdır. Eylül 2007 ayından bu yana yürütülen çalışmalar ile konu, ilgili ülkeler nezdinde ve Genelkurmay Başkanlığı ile Dışişleri ve Millî Savunma Bakanlıkları arasında koordine edilmiştir. Sürecin ilk toplantısının 27-29 Mart 2009 tarihlerinde, Bakanlığımız ev sahipliğinde, İstanbul'da gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu maksatla ilgili ülkelere davet mektupları gönderilmiştir.

Akdeniz'in güvenliğine ilişkin olarak ise özellikle doğu Akdeniz'de Ceyhan terminali çıkışı stratejik petrol ulaştırmasının güvenliğinin sağlanması, bölgedeki muhtemel risk ve tehdit unsurlarına (muhtemel insan/uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kitle imha silahlarının yayılması faaliyetleri ve terörizm bağlantılı diğer yasa dışı faaliyetler) karşı varlık göstererek caydırıcılık sağlanması ve NATO'nun bölgedeki deniz güvenliği çabalarının desteklenmesi maksadıyla; Akdeniz Kalkanı Harekâtı (Operation Mediterranean Shield) icra edilmeye başlanmıştır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 6

Bilindiği üzere, Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattının 13 Temmuz 2006 tarihinden itibaren resmen hizmete girmesi ile Mersin ve İskenderun bölgeleri, bölgesel ve küresel enerji güvenliği açısından büyük bir önem kazanmış ve Ceyhan Terminali bir enerji düğüm noktası haline gelmiştir. Hâlen hizmette bulunan Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattına ilave olarak, gelecekte Samsun-Ceyhan Hattının da inşası suretiyle, bölge küresel açıdan daha büyük bir önem kazanacaktır.

Ceyhan Terminali merkezli bu gelişmeler, Ceyhan'da dolum yapacak petrol tankerlerinin Batı ve Güney Akdeniz istikametindeki deniz ulaştırma yollarında da güvenlik tedbirlerinin alınmasını zaruri hale getirmiştir. Bu nedenden ki, 01 Nisan 2006 tarihinde başlatılan Akdeniz Kalkanı Harekâtı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, bölgede bulunan Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Denizcilik Müsteşarlığı unsurlarının da katılımıyla başarıyla sürdürülmekte ve elde edilen tüm bilgiler NATO makamlarıyla düzenli olarak paylaşılmaktadır.

Etkin Çaba (Active Endeavour) Harekâtı, terörizme karşı Akdeniz'de; ülkelerin yüzer/dalar/uçar unsur katkıları ve NATO Mukabele Kuvveti Daimi Deniz Görev Gruplarının akın harekâtları desteği ile 26 Ekim 2001 tarihinden bu yana icra edilmektedir.

Siyasi bakımdan 1990'lı yıllarda NATO'nun ilgi alanına giren terörle mücadele konusu, 11 Eylül 2001'de El Kaide terör örgütünün ABD'ye yönelik saldırıları sonrasında, ittifak gündeminde öncelikli bir yer kazanmıştır. Kuzey Atlantik Antlaşmasının kolektif savunmayı öngören 5'inci maddesi ilk defa 11 Eylül saldırıları sonrasında, ABD'nin talebi üzerine işletilmiştir.

Mart 2003 tarihinde karasuları haricinde Akdeniz'in tamamına genişletilen Etkin Çaba Harekâtı, Akdeniz'de teröre karşı caydırıcılık, savunma, etkisiz hale getirme ve koruma görevini etkin biçimde yerine getirmektedir. Katılımcı müttefik ve ortak ülkeler ile katkıda bulunan diğer ülkelerin sağladığı bilgileri değerlendirerek, bir istihbarat ağı yaratılmasına ve NATO "Deniz Alanı Durum Bilinci" konseptinin geliştirilmesine öncülük eden Etkin Çaba Harekâtı, ittifakın dönüşüm çabalarına kavramsal ve pratik katkı sağlamıştır.

Türkiye, Akdeniz Diyalogu ve Barış için Ortaklık ülkelerinin Etkin Çaba Harekâtına katılımı kapsamında çalışmaların başladığı tarihten itibaren olumlu bir tutum izlemiş, eş gemi eğitimleri ve emniyetli muhabere cihazı kullanımı konularında önemli katkılar sağlamıştır. Türkiye ayrıca, Karadeniz'de icra edilen Karadeniz Uyumu Harekâtı ile Etkin Çaba Harekâtına önemli ölçüde katkıda bulunmakta ve 1 Nisan 2006 tarihinde başlatılan Akdeniz Kalkanı Harekâtı ile NATO'nun Akdeniz'deki deniz güvenlik gayretlerini destekler nitelikteki bilgi ve istihbaratı düzenli olarak NATO Askerî Makamları ile paylaşmakta, bu suretle ittifakın Akdeniz'deki güvenlik gayretlerine azami katkının sağlanmasına çalışmaktadır.

Küresel Güvenlik Çalıştayı, Center for Strategic Decision Research adlı düşünce kuruluşu tarafından her yıl organize edilen ve birçok ülkenin Savunma Bakanının iştirak ettiği, uluslararası güvenlik konularının tartışıldığı bir faaliyet olup, dünyanın her bölgesinden Devlet Başkanlarının, Bakanların, siyasi ve askerî liderlerin, iş adamlarının ve akademisyenlerin davet edildiği bu Çalıştaya 25-29 Haziran 2009 tarihleri arasında Bakanlığımızca ev sahipliği yapılması süreci başlatılmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bölgesel ve küresel önceliklerin yanı sıra, askerî anlamda ikili ilişkilerin geliştirilmesine de büyük önem vermekteyiz. Bugüne kadar; 38 ülke ile Savunma Sanayi İş Birliği, 43 ülke ile Askerî Eğitim İş Birliği, 51 ülke ile Çerçeve Anlaşması imzalamış durumdayız. Halen 3 ülke ile Askerî Eğitim İş Birliği, 27 ülke ile de Çerçeve Anlaşması yapma çalışmalarımız devam etmektedir.

Bu anlaşmalar çerçevesinde; dost ülkelerin silahlı kuvvetlerinin geliştirilmesi, savunma sanayi ürünlerimizin pazarlanması, dil öğretimi de dâhil olmak üzere subay ve astsubaylar ile çeşitli birliklerinin eğitilmesi amacıyla birçok ülkeye destek verilmektedir.

Sovyetler Birliği ve Yugoslavya'nın dağılmasının ardından, Orta Asya, Kafkasya ve Balkanlarda bağımsızlığını kazanan ve çoğu ile tarih, kültür ve dil birliğimiz olan dost ve müttefik ülkelere 1992 yılından itibaren yardım faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Bu çerçevede, TSK envanterinden ihtiyaç fazlası, kullanım yeri olmayan malzemelerden, 3212 sayılı Kanun kapsamında Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna-Hersek, Afganistan ve Gürcistan başta olmak üzere 16 ülkeye, çoğunluğu giyim-kuşam malzemesi ve teçhizatın oluşan 483 Milyon ABD Doları tutarında muhtelif askerî malzeme hibe edilmiştir.

Dış askerî yardımlar, 1998 yılından itibaren bütçe programlarına dahil edilmiş ve bütçe kaynakları ile yürütülmektedir. Bu kapsamda, 1998-2007 yılları arasında Azerbaycan, Gürcistan, Arnavutluk, Makedonya, Bosna-Hersek, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan, Afganistan, ve Moğolistan için toplam 119.152.981 ABD Doları kaynak tahsis edilmiştir.

2008 yılı için ise Azerbaycan, Gürcistan, Arnavutluk, Makedonya, Bosna-Hersek, Afganistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Tacikistan ve Bangladeş için 10.005.000 ABD Doları kaynak bütçe ayrılmıştır.

Yapılan yardımların, personel ve ulaştırma giderleri de dâhil olmak üzere, toplam tutarı 487 Milyon ABD Dolarıdır.

Tahsis edilen kaynaklarla ağırlıklı olarak Türk Savunma Sanayi ürünü malzemeler tedarik edilmektedir.

Türkiye; devlet geleneği, pazar ekonomisi, sosyal ve kültürel yapısı ile Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Doğu üçgeninin ortasında bir istikrar adasıdır ve istikrar adası olmaya da devam edecektir. Bölgesinde barış ve istikrarın sağlanması ve sürdürülmesinde oynadığı etkin rolü sürdürecektir. Askerî ve siyasi yönlerden güçlü ve kendi içinde istikrarlı olan ülkemizden de beklenen budur.

Malumları olduğu üzere güvenlik güçlerimizin, bölücü terör örgütü ile mücadelesi kararlılıkla devam etmektedir. Terör örgütü özellikle son dönemde, ülkemiz içinde yuvalanmış legal veya illegal örgütlenmeleri vasıtasıyla özellikle büyük şehirlerimiz başta olmak üzere her fırsatta sivil vatandaşlarımızı kışkırtmakta ve "sivil itaatsizlik" eylemleriyle yönlendirmeye çalışmaktadır. Bu durum tehlikeli bir toplumsal kutuplaşmayı körükleyebilecek bir nitelik arz etmektedir. Devletimizce

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 7

dikkatle takip edilen, güvenlik güçlerimizin sağduyulu tutumları sayesinde kontrol altına alınan benzeri olayların bundan sonra da istismar edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilindiği üzere PKK terör örgütü, güvenlik güçlerimizin yapmış olduğu operasyonlar ve kararlılıkla uygulanmakta olan tedbirler neticesinde tükenme noktasına gelmiştir. Terör örgütü bu durum karşısında güçlü olduğu imajını oluşturmak istemekte ve yandaşlarını birlik içinde tutma gayretiyle yeni stratejik arayışlar içine girmektedir. Bu durum karşısında terör örgütünün insanlık dışı eylemlerine karşı başta Silahlı Kuvvetlerimiz olmak üzere, tüm güvenlik güçlerimizin, Hükümetimizin ve konu ile ilgili tüm kurumlarımızın kararlı tutumunun sonuna kadar devam edeceğini, tespit edilen "idari, siyasi ve askerî tedbirlerin" ısrarlı takipçisi olunduğunu özellikle belirtmek isterim.

İçinde bulunduğumuz dönemde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin iç ve dış güvenlik ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir yapı içerisinde, imkan ve kabiliyetleri nitelik bakımından daha da geliştirilerek daha yüksek teknolojiye sahip, daha modern, ateş gücü üstün ve manevra kabiliyeti yüksek bir güce kavuşması için yapılan çalışmalara hızla devam edilmektedir.

Tedarik ve Savunma Hizmetleri

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah, mühimmat, teçhizat ve diğer ihtiyaçları kamu ve özel sektör firmalarından ihale mevzuatı çerçevesinde serbest rekabete açık bir şekilde karşılanmaktadır.

2007 yılında yapılan 11.765 ihaleden 75 adet için Kamu İhale Kurumuna şikâyet başvurusunda bulunulmuş, Kamu ihale Kurumunun incelemesi neticesinde, ancak 11 adet ihale iptal edilmiştir. Demek ki, 11.765 ihaleden 11 adet ihale iptal edilmiştir.

2008 yılı Temmuz ayı başına kadar yapılan 3.609 adet ihaleden 25 adet için Kamu ihale Kurumuna şikâyet başvurusunda bulunulmuş, Kamu ihale Kurumunun incelemesi neticesinde ancak 5 adet ihale iptal edilmiştir. Yani 3.609'dan 5 adet.

Araştırma-Geliştirme ve Teknoloji Faaliyetleri

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu harp silah, araç ve gereçlerin yurt içi imkânlarla karşılanması amacıyla gerekli olan Araştırma-Geliştirme ve Teknoloji faaliyetleri, Bakanlığa bağlı olan ARGE ve Teknoloji Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Anılan Başkanlıkça; 2007-2016 döneminde millî bütçeden karşılanan toplam 41 adet Savunma Araştırma Geliştirme Teknoloji Programı ARGE projesi ile kaynağı, TÜBİTAK Başkanlığı bütçesinden karşılanmakta olan 61 adet TÜBİTAK Destekli Savunma ve Uzay ARGE projesi, TÜBİTAK, üniversiteler ve sanayi kuruluşları ile müştereken yıllara sari olarak yürütülmektedir.

Araştırma-Geliştirme yoluyla gerçekleştirilmekte olan önemli projeler EK'te sunulmuştur.

Askeralma Faaliyetleri

Sayın Başkan, değerli üyeler; kamuoyunu yakından ilgilendiren askeralma işlemleri konusunda askerlik yükümlüsü vatandaşlarımızdan askerlik şubelerinden bilgi ya da belge almak ihtiyacında olanlar, yerli askerlik şubesine gitmeden herhangi bir askerlik şubesine başvurarak askerlik işlemlerini yaptırabilmektedir.

Seferberlik Faaliyetleri

Vatandaşlarımızın yedeklik döneminde askerlik hizmetlerini askerlik şube başkanlıklarına gitmeden çağın teknolojilerinden istifade ederek yürütebilmesi maksadıyla e-Devlet uygulamalarına paralel olarak Seferberlik Otomasyon Projesi başlatılmış ve 2009 yılından itibaren uygulamaya geçilmesi hedeflenmiştir. Demek oluyor ki, askerlik çağında olanlar için uygulamaya geçildi, yedekte olanlar için 2009'da geçilecektir.

Haritacılık Faaliyetleri

Silahlı Kuvvetlerimizin envanterine giren; ileri teknoloji ürünü harp silah ve araçları ile komuta-kontrol ve istihbarat bilgi sistemleri için ihtiyaç duyulan yurt içi ve yurt dışı bölgelere ait sayısal coğrafi ürünler, modern tekniklerle arazide ve büroda yapılan çalışmalarla Harita Genel Komutanlığı tarafından üretilmektedir.

Coğrafi bilgi desteği sağlamak amacıyla ihtiyaçlara uygun olacak şekilde çeşitli projeler uygulamaya konmuştur. Örneğin; yazılımı Harita Genel Komutanlığı personeli tarafından gerçekleştirilen Harita Genel Komutanlığı Türkiye projesi ile mevcut sayısal coğrafi veriler, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki kullanıcılara üç boyutlu, kesintisiz ve etkileşimli bir yapıda, web tabanlı olarak sunulmaktadır.

Dâhil olunan uluslararası projeler ile hem dünya standartlarında harita ve harita bilgileri üretilmekte hem de ihtiyaç duyulan yurt dışı bölgelere ait muhtelif cins ve ölçekteki haritalar uydu görüntülerinden istifade ile üretilerek kurumlarımızın hizmetine sunulabilmektedir.

İnşaat Faaliyetleri

Bakanlığımızda her türlü inşaat hizmetlerinde, yapılan yıllık programa göre; öncelikle mevcut tesislerden azami istifade için kullanım ömürlerinin uzatılmasına yönelik onarımlar yapılmakta, kullanım yerleri kalmayanlar için tadilat projeleri hazırlanarak yeni amaçlarla kullanımlarına önem verilmektedir. Zorunlu olması halinde harekât tesisleri, hudut karakolları, erbaş/er tesisleri, bakım-onarım kademe tesisleri, cephanelik ve ikmal depoları yeni yapılacak tesis olarak programa alınmaktadır. 2008 yılı inşaat Yatırım Programında 212 yeni inşaat projesi yer almakta, 2007 yılından devam eden 50 adet inşaat projesi bulunmaktadır.

Sağlık Hizmetleri

Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir adedi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde olmak üzere 24 il ve ilçe merkezinde konuşlu toplam 41 adet asker hastanesi bulunmaktadır. Bu asker hastanelerinin toplam yatak kapasitesi 7.446'dır. Asker hastanelerinden; Gülhane Askerî Tıp Akademisi Komutanlığına bağlı Ankara'da konuşlu GATA Eğitim Hastanesi ile İstanbul'da konuşlu GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesinde yüzde 5, TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi başkanlığında fiili yatak kapasitesinin yüzde 30'u oranında sivil hastalara kontenjan ayrılmış olup, diğer asker hastanelerinde ise bu oran yüzde 10 olarak uygulanmaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 8

Avrupa Birliği Müzakere Süreci

Millî Savunma Bakanlığı tarafından, müzakere sürecine ilişkin olarak, müzakereye açılan 33 fasıldan Millî Savunma Bakanlığının faaliyet sahası içinde yer aldığı düşünülen ve dâhil olunmasının uygun olacağı değerlendirilen 17 faslın tarama sürecine, diğer bazı Bakanlık ve kamu kuruluşları ile birlikte katılım sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla ilgili takdimimi yansının da yardımıyla yapmayı arzu ediyorum. Buna müsaade ettiğiniz için de teşekkür ediyorum, belki kelimelerle ifade edemediğim hususları yansıda sizlere takdim etmek fırsatını elde etmiş oluruz diye.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonu ve savunma sanayisinin geliştirilmesi gibi iki kritik görevi yerine getirmek üzere kurulan Savunma Sanayii Müsteşarlığının çalışmaları sonucunda, bu alanda büyük mesafe kat edilmiş ve somut neticeler elde edilmiştir.

Savunma Sanayii Müsteşarlığında yürütülen savunma sanayisi projelerinin bir sonucu olarak, bugün ülkemizde önemli savunma sistem ve alt sistem üreticileri, Teknokent firmaları, küçük ve orta ölçekli işletmeler, araştırma enstitüleri ve üniversitelerin devreye girdiği görülmekte, böylelikle, artık Türkiye'de bir savunma sanayisinin varlığından söz edilebilmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin desteği ile, Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından uygulanmaya başlanan yurtiçi geliştirme projeleri ile savunma sanayisinin stratejik bir yetenek olarak gelişimi yönünde önemli sonuçlar alınmaya başlanmıştır. Yurt içi geliştirme projelerinden önemli görülenlerin bir listesi konuşma metninin ekinde yer almaktadır (EK-A).

Savunma sanayisi firmalarımızın cirosu 2007 yılında ilk kez olarak 2 milyar doları aşmış; sektör ihracatı ise 420 milyon dolar seviyelerinde gerçekleşmiştir. Birinci sütunlar ciro, ikinci sütunlar ihracattır.

Sektör performansının en önemli göstergesi olarak kabul edilen Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaçlarının yurt içinden karşılanma oranı 2007 yılı itibarıyla yüzde 41,6 olarak tespit edilmiştir. Bu gerçekleşme, 2011 yılı itibarıyla yüzde 50 olarak belirlenen Stratejik Plan hedefine ulaşılacağı yönündeki kanaatimizi desteklemektedir. Buradan hareketle, projelerde ağırlıklı olarak yurt içi geliştirme modelinin benimsenerek, savunma sanayimizin kabiliyet alanında öncelikle yurt içi imkanların kullanımı ve ürün portföyünün zenginleştirilmesi hedeflenmektedir. Bir hususu arz edeyim, bu yüzde 41, yüzde 50 nakit bakımındandır, bütçe bakımındandır. Yoksa somut üretim bakımından bu yüzdelerin çok üzerinde belki yüzde 90'lar seviyesinde ürün ağırlıklı olarak belli seviyeye ulaşılmıştır. Ancak, özellikle Hava Kuvvetlerinin araçlarının çok pahalılığı bu oranı bu şekle getirmektedir.

Savunma sanayisinin ülkemizin stratejik savunma ve güvenlik ihtiyaçlarına teknolojik gelişmeler doğrultusunda özgün yurt içi çözümler sunan, uluslararası pazara entegre ve rekabetçi bir savunma sanayine yön veren uzman tedarik kurumu olmak vizyonunu hedef alan çalışmalarını sürdürmektedir. Bu Savunma Sanayii Müsteşarlığına kanunla verilen görevdir.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından yürütülmekte olan projelerden içinde bulunduğumuz yılda: Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Taarruz Taktik Keşif Helikopteri ihtiyacının karşılanması amacıyla ATAK Projesi sözleşmesi imzalanmış, 24 Haziran 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Helikopterlerin bir Türk firması olan TAI firmasının ana yükleniciliğinde ASELSAN ve AgustaWestland firmaları ile birlikte ortak üretim modeli ile Türkiye'de üretilmektedir. Türk şirketlerin iş payının 1,2 milyar dolar olduğu proje kapsamında, helikopterin görev bilgisayarı, yazılımları ve aviyonik mimarisinin tamamen Türk tasarımı olması öngörülmekte olup yapılan testlerde helikopter üzerine entegre edilen millî görev bilgisayarı kontrolündeki silah sistemlerinden atılan tanksavar füze hedefi başarıyla vurmuştur. Helikopterin ilk uçuşunu 2010 yılında gerçekleştirmesi ve 2012 yılında seri üretime geçilmesi planlanmaktadır. Ekranla helikopter hareket hâlinde görülüyor. Kripto sol yukarda, başlık glass başlıktır yani kokpitte ne varsa başlıkta da onlar vardır. Kokpitte bakmadan başlıktan hedef takip etmesi mümkündür ve en önemlisi de aşağıda görünen görev bilgisayarıdır ASELSAN tarafından 150 mühendisimizin -TÜBİTAK da yardım etmiştir- dört yıllık gece gündüzlük bir emeğinin sonucudur. Hedef tespit podu uçaklara, helikopterlere takılan otomatik olarak hedefi tespitleyen ve hedeflemeyi sağlar. Tanksavar roket tanksavar füzeleri de ROKETSAN tarafından üretilmiştir. Sağ altta görünen de yapılacak T-129 bilgisayarıdır. Şu anda gördüğünüz lazer hedeflemesiyle helikopterin atışlarıdır. Helikopterin üzerine eklenecek parçalar görülüyor. Bunların çoğu yerli üretim olacaktır. Bildiğiniz gibi ATAK helikopteri 2 kişiliktir.

Türkiye'nin tüm fikrî, mülkiyet ve ihracat haklarına sahip olacağı ilk millî tasarım tank prototipinin geliştirilmesi amacıyla başlatılan ALTAY Millî Tank Projesi Sözleşmesi Otokar firması ile 29 Temmuz 2008 tarihinde imzalanmıştır. Projede ana muharebe tankının Otokar ana yükleniciliğinde millî bir tasarım ile geliştirilmesi, atış kontrol sisteminin ASELSAN, 120 milimetrelilik topun Makine Kimya Endüstrisi Kurumu, zırhın ise ROKETSAN tarafından üretilmesi öngörülmekte olup prototip tankın Aralık 2015 itibarıyla tamamlanması planlanmıştır.

Türkiye'nin ilk millî tasarım korvet tipi savaş gemisi MILGEM Projesi kapsamında, ilk gemi olan Heybeliada Gemisi, Preveze Deniz Zaferi'nin yıldönümü olan 27 Eylül 2008 tarihinde denize indirilmiştir. Geçen bütçe konuşmasında bu projeye başlandığını sizlere arz etmiştim, şimdi denize indirilmiştir. Geminin tasarımı İstanbul Tersanesi Komutanlığı tarafından yapılmış olup savaş sistemleri ASELSAN ve HAVELSAN tarafından geliştirilecektir. Ekranla denize indirilişini görüyorsunuz. 99 metre boyunda korvet tipi bir savaş gemisi.

Özel sektör tersanelerimizde inşa edilecek ilk muharip gemi olan Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Gemisi ile Yeni Tip Karakol Botunun ilk kaynakları 2008 Mayıs ayında RMK Marine A.Ş. ve DEARSAN A.Ş. tersanelerinde yapılmıştır.

MILSOFT firması tarafından geliştirilecek -bir Türk firmasıdır- Millî Komuta Kontrol Sistemi Yazılımına haiz olması öngörülen dört adet Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Geminin 2012 yılına kadar envanterimize girmesi planlanmıştır. Bu da 90 metreden fazla boyunda bir gemidir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 9

Toplam 16 adet tedarik edilecek olan yurt içi tasarım Yeni Tip Karakol Botlarının teslimatlarına ise 2010 yılında başlanacaktır. Bunların da her birisi 60'ar metre boyunda harp gemileridir.

İç güvenlik ihtiyaçlarına yönelik olarak yürütülen ve geleceğin havacılık teknolojisi olarak görülen insansız hava aracı sistemlerinin millî imkânlarla geliştirilerek Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmiştir. Tamamen millî imkânlar ile tasarlanan ve üretilen mini insansız hava aracı sistemleri Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslimleri yapılmıştır. Ekranda mini insansız hava aracının bir performansını görüyoruz. Şu anda kendisi yere iniyor. Elle atılabiliyor, onun için sırt çantasında taşınabiliyor. En küçük birliklere kadar dağıtılması bu sebeple mümkün. Gece ve gündüz kamerası var. Eğer incek bir yer yoksa paraşütle de inmesi sağlanabiliyor.

Geliştirme çalışmaları devam eden döner kanatlı mini insansız helikopter sistemleri ise Mayıs 2009 itibarıyla teslim edilmiş olacaktır. Tabii her ikisinin amaçları farklı.

Taktik insansız hava aracı sistemi geliştirilmesi için hâlihazırda iki özel sektör firmamız ana yüklenici adayı olarak belirlenmiş olup tasarım çalışmalarına devam etmektedirler. Bunlar daha büyük uçaklar.

Yirmi dört saat havada kalabilen Operatif insansız hava aracının TAI'de tasarımı devam etmekte olup aracın rüzgâr tüneli testleri başarıyla geçilmiştir. İlk uçuşun 2009 yılında, teslimatların ise 2010 yılında gerçekleşmesi beklenmektedir. Acil ihtiyacın karşılanmasına yönelik olarak hazır alınan sistemlere ise ASELSAN tarafından geliştirilen kamera başarı ile entegre edilmiştir. Ekranda her iki uçak ayrı ayrı gösterilmektedir.

İç güvenlik ihtiyaçlarına yönelik özel maksatlı teçhizat ve hizmet tedariki kapsamında uzaktan komutalı patlayıcılara karşı koruma sağlayan Konvoy Tipi Karıştırıcı Sistem Projelerinde teslimatlar büyük ölçüde tamamlanmıştır.

Sırt tipi karıştırıcılarda da teslimatlar büyük ölçüde tamamlanmış olup ek ihtiyaçların karşılanması için çalışmalar devam etmektedir.

HAVELSAN ana yükleniciliğinde Deniz Kuvvetleri Komutanlığının G sınıfı fırkateynlerinin savaş idare sistemlerinin modern teknoloji ile donatılması amacı ile başlatılan GENESİS projesi kapsamında üçüncü fırkateyne sistem entegrasyonu tamamlanmıştır. Türkiye'nin ilk millî gemi komuta kontrol sistemi olan GENESİS sistemi, gemi üzerindeki bütün silah ve elektronik sistemleri merkezî olarak yönlendirebilmektedir.

İlk millî güdümlü roketimiz olan Cirit havadan karaya lazer güdümlü roketin atış testleri ROKETSAN tarafından başarı ile gerçekleştirilmiş olup ürün ve üretim hattı kalifikasyonu çalışmaları devam etmektedir. Cirit'in bir atışını ekranda görüyorsunuz. Hedef tam merkezden vurulmuştur.

Tedarik edilecek ATAK helikopterlerinde kullanılacak olan Uzun Menzilli Tanksavar Füze Geliştirme Projesinde çalışmalar devam etmekte olup 2011 yılında prototip füzenin teslim alınması planlanmaktadır. Bu füzenin de balistik atışları 2008 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Taktik sahada tam otomatik kesintisiz ses, veri ve video haberleşmesi sağlayacak olan ilk millî yazılım tabanlı telsiz prototipleri ASELSAN tarafından geliştirilmiş olup sistemlerin 2009 yılından itibaren teslim alınması planlanmaktadır.

Türk savunma sanayisi ürünü olan zırhlı ve taktik araçlar; haberleşme, komuta kontrol ve elektronik harp sistemleri; askerî hücum bot ve gemiler; roket ve silah sistemlerinin dost ve müttefik ülke silahlı kuvvetlerine ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Örnek olarak; Yonca-Onuk tarafından üretilerek Pakistan, Malezya ve Gürcistan'a ihraç edilen Ani Müdahale Botu, ASELSAN tarafından üretilen ve Hollanda'ya ihraç edilen KMS Hava Savunma Sistemi, TUSAŞ, TAI, Kalekalıp, Alp Havacılık tarafından yapılan uçak komponent ve alt sistem ihracatlarını verebiliriz. Son olarak, dost ülke Pakistan F16 uçaklarının modernizasyonu için uluslararası bir ihale sonucunda TUSAŞ'ı seçmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; savunma sanayisi alanında geleceğimizi emanet ettiğimiz Savunma Sanayii Müsteşarlığına vereceğiniz destek, askerî ihtiyaçlar için ayrılan kaynakların yurt içinde kalmasına verilmiş bir destek olması için elden gelen gayret sarf edilmektedir.

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu

Sayın Başkan, değerli üyeler; Makine Kimyanın faaliyetlerini daha verimli bir şekilde gerçekleştirmesi maksadıyla on üç yıl boyunca uygulanan on iki ayrı genel müdürlükten oluşan bağlı ortaklık modeli kaldırılmış, 01 Nisan 2003 tarihinden itibaren tek genel müdürlük ve on iki fabrika/işletme modeline dönülmüştür.

Ayrıca, kurumun başta finansman darboğazı olmak üzere idari, ticari ve teknik sorunlarına kalıcı çözüm üretilmesi ve teknoloji yoğun modern silah ve mühimmat üretimi yapabilecek şekilde yapılandırılması için 2005 yılında başlatılan çalışmalar tamamlanmıştır.

Bu kapsamda Kurum; askerî stratejik harekât ihtiyacı olmayan alanlardan çekilerek, tüm imkân ve kabiliyetini askerî alana tasnif edecek şekilde yeniden yapılandırılmış, böylece daha etkin ve dinamik bir yapıya kavuşmuş, finansal darboğazı aşmıştır. 2007 yılı sonu itibarıyla Kurum, 72,3 milyon dönem kârı elde etmiştir. Bunun sonucunda İstanbul Sanayi Odasının organize ettiği "ISO 500" şirket içinde üretimden satışlara göre yapılan sıralamada Kurum bir önceki yıla göre 120'nci sıradan 93'üncü sıraya yükselmiştir. Savunma sektörümüzün faaliyet alanı itibarıyla kritik öneme haiz kuruluşu olan Makine Kimyanın ve bağlı fabrikalarının etkin, verimli, rekabet gücüne sahip bir hâle gelmesi için alınan tedbirlerle 2002 yılında 30 bin dolar seviyesinde olan personel başına ciro oranı 2007 yılı itibarıyla 70 bin dolar seviyelerine ulaşmıştır. Bu hesaplamalar da ilk defa zamanımızda yapılmıştır.

Kurum, alınan tedbirler sonucu, üretimlerinde kaliteyi ve verimliliği artırmış, ürün maliyetlerini düşürmüş bu suretle yarattığı rekabet gücü ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin taleplerini karşıladığı gibi dünyaya yaptığı ihracat olanaklarını da artırmıştır. Bu doğrultuda 2005 yılı öncesinde ortalama 2,5 milyon dolar seviyesinde olan ihracat, alınan tedbirler ve yapılan çalışmalar sonucunda 2007 yılı sonu itibarıyla 20 milyon dolar, Ekim 2008 tarihi itibarıyla da bağlantılar ile birlikte 90 milyon dolar seviyesine yükseltilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 10

Makine Kimya tarafından üretilen ve ihraç edilen başlıca mühimmat ve silah sistemleri yansıda görülmektedir. Bunların içerisinde en önemlileri Fırtına, Kasırga, Panter ve bir de fişek fabrikasında yaptığımız yenilemelerle gördüğünüz fişeklerdir.

Akaryakıt İkmal Ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı

Akaryakıt İkmal ve Nato Pol (Petro-Yağ-Yakıt) Tesisleri İşletme Başkanlığı 13 Nisan 2001 tarih ve 4636 sayılı Kanun'la Millî Savunma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğine haiz, özel bütçeli olarak kurulmuştur. Ancak 5018 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik kapsamında Maliye Bakanlığınca özel bütçeli kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır.

Bütçe Teklifleriyle İlgili Bilgiler

Sayın Başkan, komisyonun değerli üyeleri; Millî Savunma Bakanlığının 2009 yılı bütçe teklifi, 14 milyar 532 milyon olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Bu bütçenin; yüzde 42,5'ini personel giderleri, yüzde 6,2'sini sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, yüzde 49,2'sini mal ve hizmet alım giderleri, yüzde 1,2'sini tedavi giderleri, binde 6'sını cari transferler ve binde 3'ünü ise sermaye giderleri oluşturmaktadır.

Mal ve hizmet giderleri kapsamında; 7 milyar 144 milyon Türk lirası yüzde 50'si Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin barınma, beslenme, giyim gibi yasalarla belirlenmiş yasal istihkakları ile akaryakıt, yakacak, taşıma, ulaşım gibi tüketim mal ve hizmet alımlarına, yüzde 50'sini ise Stratejik Hedef Planı 2009 yılı programı modernizasyon ihtiyaçlarına planlanmıştır.

Savunma alanındaki ihtiyaçlarımızı büyük fedakârlıklara katlanarak karşılayan ve askerine "Mehmetçik" ismini vererek askerliği kendisiyle özdeşleştiren büyük Türk milletinin temsilcileri olan komisyonun Sayın Başkan ve üyelerinin Bakanlığımız bütçe teklifini uygun yaklaşımla mütalaa edeceklerine inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana teşekkür ediyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli Bakan; görüşmelerimize başlıyoruz.

İlk söz, Sayın Öztürk.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Genel bütçeli idareler arasında yer alan Millî Savunma Bakanlığı ile özel bütçeli idareler arasında yer alan Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütçelerini görüşüyoruz. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunun sağlanması ve Türkiye'de modern savunma sanayisinin kurulması için gerekli kaynağı sağlayan ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı emrinde kurulmuş bulunan Savunma Sanayii Destekleme Fonu bütçesini görüşemiyoruz. Yani savunma hizmetleri için her yıl yapılan harcamaların bütünü burada görüşemiyoruz. Parlamento denetimi açısından bunun bir eksiklik olduğunu öncelikle işaret etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Bakanlık bütçesine baktığımızda genel bütçeli idarelerin bütçeleri ortalama 18,1 oranında artarken, bakanlığın bütçesinin 9,5 oranında arttığını görüyoruz.

Bakanlık bütçesinin genel bütçe içindeki payı 2006 yılında yüzde 7 iken 2009 yılında bu oran yüzde 5,6'ya düşmüştür. 2005 yılında Bakanlığın bütçesinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı da yüzde 1,7 iken 2009 yılında yüzde 1,3'e düştüğünü görüyoruz.

Bütçenin yarısı mal ve hizmet alımına ayrılmış olup 7,3 milyar YTL olan bu kalemin 6,2 milyar YTL'si de tüketime yönelik mal ve hizmet alımı içindir. Bakanlık, bu tutarın yarısının stratejik hedef planı 2009 yılı programı modernizasyon ihtiyaçlarına planlandığını ifade etmiştir. Yani Bakanlık 2009 yılı içinde 14,5 milyar YTL tutarındaki bütçesinin yaklaşık 3,5 milyar YTL'sini modernizasyon çalışmalarına ayırabilecektir.

Değerli milletvekilleri, kesin harcamaları belli olan 2005 ve 2007 dönemine baktığımızda Bakanlık başlangıç ödeneklerinin de tamamını harcamamıştır. 2007 yılında 5018 sayılı Kanun'un 20, 26, 31 ve 70'inci maddelerine aykırı olarak 6 milyon 659 bin 314 TL tutarında sorumluluğu gerektiren ödeneksiz harcama yapmış olup, bu durum parlamentonun milletten devraldığı bütçe hakkına müdahale anlamı taşımaktadır. 2006 yılında da aynı mahiyette yasalara aykırı olarak ödeneksiz yapılan 60.455 TL tutarındaki harcama, Sayıştayın uygun görmeyip takdire sunması üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tamamlayıcı ödenek verilerek karşılamaya devam ettiği sürece, gelecek yıllarda Kanun'a aykırı uygulamaların sürdürülmesine fırsat ve izin vermiş olacaktır. Bu nedenle, söz konusu yasalara uygun olmayan ödeneksiz harcamaların tamamlayıcı ödenekle karşılanmasını uygun görmediğimi ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesine baktığımızda özel bütçeli idarelerin 2009 yılı bütçeleri ortalama yüzde 15,1 artarken, bu grup içinde yer alan Müsteşarlığın bütçesi 2008 yılı başlangıç bütçesine göre yüzde 1,5 azalmıştır.

Müsteşarlığın bütçesinden de anladığımız manada doğrudan silah araç ve gereç alımı yapılmamaktadır. Yönetim bütçesi niteliğindedir.

2007 ve 2008 yılında sermaye giderleri için konulan ödenekler harcanamayınca 2009 yılı sermaye gideri ödeneklerinin 2007 ve 2008 yılları harcama düzeyine çekildiğini görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, asıl savunma yatırımları fon bütçesinden yapıldığı hâlde biraz önce de ifade ettiğim üzere biz parlamento olarak bu bütçeyi burada görüşemiyoruz. Yani bütçe dışı bir fonla karşı karşıyayız.

2007 yılı bütçe dışı fonların gelir-giderini değerlendiren Hazine raporunda, 2,8 milyar YTL'yi aştığı ifade edilen Savunma Sanayii Destekleme Fon gelirleri, Başbakanlık dâhil on bakanlık bütçesini geride bırakmıştır. Ancak, 2,8 milyar YTL'lik gelirin ilgili yılda sadece 1,6 milyar YTL'sinin harcanabildiğini görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, savunma harcamalarının denetimi ile ilgili olarak içte ve dışta yürütülen spekülasyonlara değinmek istiyorum: Bütçe dışı olan Savunma Sanayii Destekleme Fonu Parlamento tarafından denetlenmemektedir. İlgili

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 11

kanununda, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile Fonun her türlü işleminin Başbakanlık, Millî Savunma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca iki yıl için seçilecek birer kişiden teşekkül eden bir kurul tarafından denetleneceği hükme bağlanmaktadır.

Son olarak, Sayıştayın 24 Temmuz 2008 tarihli bir kararı ile, kamu kaynağı kullanan Fonun Sayıştay denetimine tabi olduğu sonucuna varılmıştır. Bu alanda tereddütleri tümüyle gidermek için kamu kaynağı kullanan her alanın Sayıştay denetimine tabi olduğuna ilişkin açık yasal düzenleme yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Avrupa Birliğinin 5 Kasım 2008 İlerleme Raporu'nda bu konuda yazılanları da yeniden hatırlayalım: "Askerî bütçe ve harcamalar üzerinde Parlamento denetiminin güçlendirilmesi hususunda bir ilerleme olmamıştır. Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu, Millî Savunma Bakanlığı bütçesini incelemektedir. Ancak, bütçe dışı kaynaklar Parlamento denetimi dışında kalmaktadır. Birçok tedarik projesi için kaynak sağlayan Savunma Sanayii Destekleme Fonu bütçe dışı bir fon olmayı sürdürmektedir."

"Anayasa'ya göre, Sayıştay, askerî harcamaların harcama sonrası denetimini yapabilmektedir. "

"Güvenlik kurumlarının denetimine imkan veren 2003 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Yasası'nın yeterli bir şekilde uygulanması henüz sağlanamamıştır." denilmektedir.

Sayın Bakan da denetim konusundaki eleştirileri mutlaka cevaplayacaktır, ancak, ben de Avrupa Birliğinin yukarıda belirtilen ve askerî harcamaların neredeyse hiç denetlenmediği anlamına gelebilecek olan eleştirilerine katılmadığımı ifade etmek istiyorum.

Bu alanda yapılan denetimlere birlikte bakalım: Bütçenin hazırlık aşamasında ödenekler belirlenirken Maliye Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığının teklifleri üzerinde gerekli incelemeleri yapmakta ve gerektiğinde kısıntıya gitmektedir.

Uygulama, yani harcama aşamasında yine Maliye Bakanlığına bağlı defterdarlıklar, mal müdürlükleri ve diğer saymanlıklar aracılığıyla Millî Savunma Bakanlığının harcamaları üzerinde gerekli kontroller yapılmaktadır.

Uygulamadan sonra da gerek Maliye Bakanlığı gerek Sayıştay gerek Millî Savunma Bakanlığı Teftiş Kurulu vasıtasıyla gerekli denetimler yapılmasına hiçbir engel bulunmamaktadır.

Durum böyle iken, Avrupa Birliğinin söz konusu ilerleme raporunda dile getirdiği konular, Türk Silahlı Kuvvetlerini tümüyle etkisiz kılma konusundaki art niyetli düşüncelerini yansıttığını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin zayıflatılması ve yıpratılmasının sadece iç ve dış düşmanlara yarayacağını ve onun için dikkatli hareket etmemiz gerektiğini hatırlatmakla yetineceğim.

Değerli milletvekilleri, 2006 yılında yüzde 37 olan Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaçlarının yurt içinden karşılanma oranının, 2007 yılı için yüzde 41.6 seviyesine çıkması ve bu oranın 2010 yılı sonuna kadar yüzde 50'ye çıkarılması hedefi olumlu değerlendirilmektedir.

Ayrıca rekabet koşullarının geliştirilmesi ve savunmaya ilişkin mal ve hizmet ihracının artırılması hedeflerini de doğru bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının karşılanmasının Savunma Sanayii Müsteşarlığına bildirilmesinden sözleşmenin imzalanmasına kadar geçecek sürenin 2006 yılına kadar yüzde 10 azaltılması şeklinde belirlenen hedefin de önemli olduğu ve gerçekleştirilmeye çalışmasının doğru olacağını ifade ediyor, Bakanlığın ve Müsteşarlığın bütçelerinin hayırlı olması dileğiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztürk.

Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üye arkadaşlarım, değerli bürokratlar ve saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok önemli bir bütçe ama Sayın Bakanın da dediği gibi bütün tasarruf imkânları dikkate alınarak çok fazla artış olmadan sağlanan bir bütçe. Ben çok fazla teknik ayrıntısına girmeyeceğim. Sayın Bakana güzel sunuşundan dolayı teşekkür ediyorum ve gerçekten savunma sanayiiyle ilgili de önemli mesafeler alındığını, diğer firmaların da, özel sektör firmalarının da belli katkıda bulunduğunu görüyoruz. İnşallah iç tedarik oranı giderek artar ve söylendiği gibi bu artan oran içerisinde de personel gideri ve diğer şeylerin dışında özellikle de stratejik araçların temininde daha çok iç kaynak tedariki artar diye düşünüyorum. Bu konuda bir farklılığımız yok.

Sayın Bakanım, ben sizi burada bulmuşken bir görüşümü size arz edeyim çünkü bu hafta içi tekrar malum bizim mayın temizliğine ilişkin bir kanun tasarımız var gündemde, siz de orada olmayacaksınız çünkü Maliye Bakanı sorumlu. Geçen yasama yılı içerisinde sizin de katıldığınız toplantıda görüşmüştük. Hem onunla ilgili hem de sınır fiziki güvenlik sistemiyle ilgili bir iki görüşümü söyleyip bu konuda katkınızı ve yorumunuzu bekleyeceğiz.

Şimdi, basında yer aldı, bu Nusaybin sınırımızdaki mayın temizleme işi bitmiş. O bitince benim aklıma yeniden sormak geldi, geçen yıl sormuştum ama. Millî Mayın Temizleme Kurulu 2006'da Genelkurmay Başkanlığı Başbakanlıktan kurulmasını istemiş ve Dışişleri Bakanlığı da Başbakanlığın bu görüşüne "Uygundur, kurulsun." demiş. Bu konuda herhangi bir aşama kat edildi mi? Ne aşamada? Herhangi bir şey kurulmasına ilişkin bir çalışma var mı? Yoksa bu Mardin'deki temizleme işini valilik kime onaylatacak? Yani bu işin, temizleme faaliyetinin bittiğini hangi kriterlere göre nasıl onaylayacağız? Böyle bir muhatap var mı Türkiye'de? Bu ne olacak şimdi? Temizlendi mi, temizlenmedi mi? Yarın orada birisine bir şey olursa, bir tane mayın kaldıysa ne olacak, onu merak ediyorum.

Diğer bir husus da sınır fiziki güvenlik sistemi. Çok eskiden beri tartışılıyor. Önceki hafta Sayın İçişleri Bakanımıza da sordum. Bir kısmı Jandarmada bir kısmı Kara Kuvvetleri Komutanlığında. Biz böyle kafamız karışıyor. Efendim, kimisi diyor ki: "İmkân yoktu, karakolu yapamadık." Kimisi başka bir şey diyor, bir kafa karışıklığı, yetki karmaşası var. Bunların tek elden yürütülmesi konusunda, artı şimdiye kadar sınırın belli bir kısmında tamamlandığını ama asıl bu temizlenecek mayınla ilgili Suriye sınırındaki büyük bir kısmın da henüz fiziki güvenlik sisteminin tesisinin

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 12

tamamlanmadığını bize arkadaşlarımız bildiriyor. Bununla ilgili çalışmalarımız ne aşamadır? Tamamen bitmesi için ne kadar ödeneğe... Ödeneksizlikten mi, yoksa bir zaman kısıtımız mı var? Onlar temizlenmeden mayın temizlemesine geçilebilir mi? Çünkü birinci ikinci derece askerî yasak bölgelerle ilgili durum ortada. Genelkurmay Başkanlığının ona ilişkin açıklaması var. Şimdi çok vaktinizi almak istemiyorum ama bununla ilgili çalışmalarımız ne aşamadır? O bitmeden mayın temizleme faaliyetlerine geçilebilir mi? O zaman sınırlarımızı nasıl koruyacağız diye sormak istiyorum. Bunu sormamın nedeni de dediğim gibi siz aşağıda bulunamayacaksınız. Biz bu hafta içerisinde bunları da tartışacağız. Kapalı oturumda da bize bazı bilgiler sunmuştunuz ama bu konuda hâlâ aynı noktada mısınız? Yani "Tamamıyla Maliye Bakanlığı yapsın, bizi ilgilendirmiyor." noktasında mısınız? Onu da bir defa daha sormak istedim çünkü sizi töhmet altında bırakmak istemiyoruz, aşağıda biz bunu konuşacağız ve önündeki kanunlar da gitti, bir iki kanun kaldı. Bu hafta olmazsa önümüzdeki hafta görüşülecek. Bu konularda da bizi bilgilendirirseniz sevinirim.

İnşallah bütün ihtiyaçlarımız giderilir ve bütçede eksiklik varsa onlar da tamamlanır.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyorum. Bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Günel'a teşekkür ediyoruz.

Sayın Özyürek...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin değerli temsilcileri ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Savunma bütçesi elbette Türkiye'nin en önemli bütçelerinden biri. Hem bütçedeki ağırlık itibarıyla önemli hem de fonksiyonu itibarıyla son derece önemli bir bütçe. Bu bütçeyle ilgili teknik bir iki şey söylemek istiyorum. Tabii bütçe bu küresel kriz Türkiye'yi etkilemediği dönemde hazırlanan bir bütçe. Öyle anlaşıyor ki küresel kriz Sayın Başbakanın "Bizi teğet geçecek." tahminine rağmen Türkiye'yi etkisi altına almıştır. Bunu çeşitli göstergelerde etkisini görüyoruz. En başta da bunun döviz kurundaki etkisini görüyoruz. Acaba özellikle dışarıdan ithal edilecek araç gereç noktasında bir revizyon düşünüyor musunuz? Aksi takdirde bütçe çıktıktan kısa bir süre sonra pek çok ithal edilecek malzemeyi döviz kurundaki farklılık nedeniyle ithal edemez hâle gelebiliriz.

Bir diğer nokta Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesinde 2008 yılı başlangıç ödeneği 5 milyon 700 bin iken 2009 yılı 2 milyon olmuş. Gerçi gerçekleştirmeler de düşük olmuş, o nedenle mi düşürdünüz, onu bir öğrenmek istiyorum.

Onun dışında bu arkadaşlarımız da bir ölçüde değindiler karakolların yenilenmesi konusu. Basından öğrendiğimize göre TOKİ bunları yenileyecekmiş ve bu Aktütün'le ilgili de ilginç bir tartışmayı hep birlikte yaşamıştık. Genelkurmay İkinci Başkanı bir açıklamasında, basınla yaptığı sohbet toplantısında ödenek yokluğu nedeniyle Aktütün Karakolunun yerinin değiştirilemediğini söylemişti. Fakat bu konu bir türlü bana göre açıklığa kavuşmadı. Farklı farklı açıklamalar geldi Sayın Başbakan ve Maliye Bakanı "Biz kuruşuna kadar verdik." dedi ama Sayın İkinci Başkanın açıklaması ortada duruyor. Bu konuda bir net noktaya gelindi mi?

Bir diğer nokta bu özellikle önemli bir dava olan Ergenekon davasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin iki eski komutanı, iki orgeneral de tutuklandı. Ne yazık ki birisi Sayın Şener Eruygur gerçekten çok kötü durumda. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu eski komutanlarına yeteri kadar sahip çıkmadıklarını görüyoruz. Sadece Sayın İlker Başbuğ'un yeni Genelkurmay Başkanı olmasından sonra bir nezaket ziyareti yapılmıştır ama onun dışında olay kendi hâline terk edilmiştir. Elbette suç işleyen birisi rütbesi, unvanı ne olursa olsun cezasını çekmelidir ama Türk Silahlı Kuvvetlerine kırk yıldan fazla hizmet eden insanlara bir asgari vefa duygusunun gösterilmesi yerinde olur. Van Üniversitesi Rektörü tutuklanıp gözaltına alındığı zaman üniversite rektörlerinin topluca gidip Van'da bir toplantı yaptıklarını hatırlıyorum. O nedenle elbette yargıya saygı çerçevesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu eski komutanlarına bir vefa duygusunun gösterilmesinde yarar var diye düşünüyorum. Tabii bazı arkadaşlar bunu yargıya müdahale gibi algılayabilirler ama her camia mensubuna o mensubu hırsızlık, uğursuzluk yapmadığı sürece sahip çıkar. Bu çok doğaldır. Şimdi bu bana göre yapılmamıştır. Laf olsun diye bir ziyaret yapılmış ama arkası getirilmemiştir. Bu son derece önemlidir.

Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetleri bizim güvenliğimiz açısından, terörle mücadele açısından, dışarıdan gelecek tehlikelere, tehditlere karşı çok önemli bir kurum. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak her zaman Türk Silahlı Kuvvetlerinin her türlü tartışmanın dışında tutulmasını ve yıpratılmaması gerektiğini ifade ederiz ama bazı çevreler bunu "Cumhuriyet Halk Partisi Türk Silahlı Kuvvetleri üzerinden politika yapıyor, iktidarı onlarla yürütmeye çalışıyor." diye nitelerler. Oysa biz her darbeye en çok zarar gören partiyiz. 12 Martta da en büyük zararı Cumhuriyet Halk Partisi görmüştür, 12 Eylülde de Cumhuriyet Halk Partisi görmüştür ama buna rağmen biz Türk Silahlı Kuvvetlerinin tüzel kişiliğine her zaman saygı gösterdik. Ama son zamanlarda Sayın Öztürk'ün de ifade ettiği gibi içeriden dışarıdan Türk Silahlı Kuvvetlerini yıpratmaya dönük sürekli saldırılar yapılmaktadır. Bunlara karşı zaman zaman Genelkurmay Başkanı savunma yapmak durumuna düşmektedir. Oysa bana göre Genelkurmay Başkanı yerine bu görevin Millî Savunma Bakanı veya Başbakan tarafından yerine getirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Gerçekten, özellikle bazı gazeteler, o gazetelere yapılan servis sonucu akıl almaz suçlamalar gündeme getirildi ve bu suçlamalarla "Türk Silahlı Kuvvetleri terörle mücadele görevini yapamıyor, hatta haber aldığı saldırıları bile önleyemiyor." şeklinde değerlendirmeler oldu. Bu konularda askerlerin konuşmasına gerek kalmadan Millî Savunma Bakanının, Başbakanın gerekli savunmayı yapması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Türk Silahlı Kuvvetlerinin günlük tartışmanın içinde olması son derece yanlıştır. Bugün gene bir kamuoyu araştırması yayınlandı. En çok güvenilen kurum Türk Silahlı Kuvvetleri. Tabii eskiye göre bir miktar puan kaybetmiş olmasına rağmen gene bütün kurumların en başında geliyor. Bu durumunu muhafaza edebilmesi açısından günlük tartışmanın dışında bulunması ama elbette o camiayı rahatsız eden, rencide eden saldırılara karşı da siyasetçilerin görevini zamanında yapması gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu bir konu var, sürekli gündemde tutulur, paralı askerlik konusu. Zaman zaman özellikle paralı askerlik yapmak isteyen gençlerin de telkiniyle, teşvikiyle belki bu konuda haberler yapılır, insanlar umutlanır, daha sonra Türk Silahlı Kuvvetlerinden bir açıklama yapılır ve bunun düşünülmeyeceği ifade edilir. Tabii, bu acaba niçin

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 13

düşünülmüyor veya düşünülmüyor mu, düşünülmeyecek mi? Bu konuda bir açıklama yapılırsa memnun olurum, bu önemli bir konudur.

Ben Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özyürek.

Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli üyeler, Sayın Bakanım, Millî Savunma Bakanlığının değerli temsilcileri; kısa bir süre içinde çok şey konuşmak mümkün değil ama birkaç başlığa vurgu yapmak istiyorum çünkü bugün Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine seçilen bir ülkenin Millî Savunma Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz. Dünyada en güçlü on ordudan birinin mensubu olduğu Türkiye Cumhuriyeti'nin bütçesini konuşuyoruz. Yine, Avrupa'da ve Orta Doğu'da stratejik konumu nedeniyle çok güçlü bir konumda olan bir ülkenin Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşuyoruz.

Tabii ki ülkemizin Avrupa Birliği süreci bilinen bir nokta. İlerleme Raporu bu yılki yine önümüzde. 2007'de yine vardı, aynı hususlar tekrar tekrar gündemde ama "EMASYA Protokolü hâlâ yürürlükte." deniyor. "Askeri bütçe harcamaları üzerinde -demin arkadaşlarımız da açıkladı- Meclis gözetimini güçlendirecek ilerleme kaydedilmedi." deniliyor. Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu Savunma Bakanlığının bütçesini gözden geçiriyor ancak bütçe harici fonları Meclis tahkikinin dışında tuttuğu çoğu satın alma projesine fon sağlayan Savunma Sanayi Destekleme Fonu hâlâ bütçe dışı. Sayıştay Kanunu çıkarılmadı, askıda bekletiliyor.

Yine yönetmeliğe göre kışlada Sayıştayın inceleme yapması mümkün kılınmıyor. Sanıyorum Sayın Bakan sizlerin de açıklamalarınız olmuştu "Bu konuda ilerleme kaydedeceğiz." ama genel olarak artık kusurunuzu tek bu noktada görmüyoruz. AK PARTİ Hükûmeti üç senedir AB mevzuatında diğer konularda da yerinde sayıyor. Onun için bu son rapor bir nevi ilerlememe raporu olarak çıktı.

Şimdi, ben burada birkaç önemli noktaya dikkat çekmek istiyorum Sayın Bakanım. Türkiye kitle imha silahları konusunda -ki sözleşmesine taraf- Türkiye NATO'nun, Birleşmiş Milletlerin, AGİT'in üyesi. Uluslararası bölgesel konvansiyonlara katılmış, küresel ve bölgesel barış ve istikrara katkıda bulunan bir ülke. Bu nedenle Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'ne, Biyolojik Silahlar Sözleşmesi'ne, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması'na, Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Sözleşmesi'ni onaylamış bir ülkedir; imzalamış değil, onaylamış bir ülkedir. Türkiye'nin Avustralya grubu AG 2006'da 39 üye arasında, Nükleer Tedarikçiler Grubu NTG'nin 2006 44 üyesi arasında. Yine, son olarak 35 üyeli Zanger Komitesi üyesiyiz. Hâl böyleyken Başbakanımızın Amerika'da İran'ın nükleer silahlarla ilgili açıklaması, hem bakanlığın hem Hükûmetin hem de imzacısı olduğumuz sözleşmelerin hepsiyle çelişmiyor mu? Hepsile çelişmiyor mu bu Başbakanımızın son açıklamaları? Çünkü diplomaside, NATO'da görev yapan önemli kişiler bu açıklamanın talihsiz bir çelişki olduğunu ifade ediyor ve Hükûmetiyle dahi çeliştiğini ifade ediyor.

Ben buradan geçiyorum çünkü B-61 nükleer bombaların İncirlik Üssü'nde olduğu bir ülkede ve yine İsrail'in elindeki nükleer güçlerin olduğu bir noktada bu sorun bence çok ölçülerek, tartılarak konuşulması gereken bir sorun çünkü Cumhurbaşkanımızın, bakanlığımızın ve bürokratlarımızın yaptığı İran'la ilgili temaslar ve açıklamalarla çelişiyor.

Biz Açık Semalar Anlaşması'nı imzalayan ASA'nın üyesi bir ülkeyiz, 1994'te onaylandı. DG uçuşları var, deneme gözlem uçuşları var ancak en son 13 DG uçuşu yapmışız. Yaptığımız uçuşlarda da bir SN-235 CASA uçağına dönüştürmüştük. Hâlâ o ilkel uçakla mı bu deneme uçuşlarını yapıyoruz? Sayın Bakanım, bir açıklarsanız çok mutlu olacağız.

AGİT Güvenlik ve İşbirliği istikrarına yönelik sözleşme stratejisine biraz vurgu yapmak istiyorum: "Bölgesel ülkeler arası ve ülke içi çatışmalarla mücadelede -ben özellikle bu bölümü almak istedim- eksik olan ülkelerde parlamenter yapıları mahallî ve merkezî yönetimleri kuvvetlendirmek, hukuk sistemlerini, STK'ları, medyayı güçlendirmek gerekiyor." deniyor. Ben yine İlerleme Raporu'na bakıyorum. Bir eleştiri daha Türk Silahlı Kuvvetlerine. Bazı gazeteci, medya kuruluşlarını askerî resepsiyon ve brifinglere almıyor, akreditasyon uyguluyor. Sayın Başbakan da son zamanlarda 7 tanesine uygulayarak bu geleneği sürdürdü. Yani bu da herhâlde bir kurula adım atmama niyetinin de bir belirtisi olarak gözüküyor.

Yine ayrımcılık ve hoşgörüsüzlükle mücadele yine bu stratejilerden birisi, ırk, cins, cinsiyet, dil, inanç konularında. Ben şunu sormak istiyorum: Neden o zaman halkın iradesi sonucu 2 milyon üzerinde oy almış bir partinin, Mecliste grubu olan bir partinin seçilmişlerine tahammülsüzlük var? Yani halkın, 2,5 milyon oyun özgür iradesiyle seçilmiş milletvekilleri, Atatürk'ün kurmuş olduğu cumhuriyeti, beraber kurduğumuz bu Mecliste bu ayrımcılığı hak ediyor mu? Niye bakan olarak Hükûmetiniz bu konuda suskun? Yani ben bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Bir şey daha hemen eklemek istiyorum Sayın Bakanım. Fişleme Kara, Deniz Harp Okulları öğrencilerinin, Öğrenci Alım Yönetmeliği'nin (h) fıkrası var. Deniyor ki: "Kendisinin, annesinin, babasının, kardeşlerinin, velisinin tutum ve davranışları yasa dışı, siyasi, irticai, bölücü, ideolojik görüşleri benimsememiş olması." Zaten her askerî darbeye, en son 12 Eylülde 1 milyon 980 bin kişi fişlenmiş. Fişlenmeyen vatandaşın yakını kaldı mı Sayın Bakanım? Bu ayrımcılık kişiye özgü değil mi? Hukuk kişileri bağlamıyor mu? Velisinin -velisi akrabası dahi olmayabilir- bir yanlışı varsa niye ayrımcılığa tabi tutulup çocuklar okuldan atılıyor ve bununla bağlantılı bir soru sormak istiyorum: Doğu, Güneydoğudan son on yılda kaç tane askerî öğrenci alındı ve diğer bölgelere oranı nedir bunun? Bu, çok önemli.

Sayın Başkan, bütçeyi görüşüyoruz. Tabii ki bütçe tekniği açısından isterdik ki Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak bütün rakamları, harcamaları görelim. İsrail'e gittiniz. Heron'lar kaç kuruş, kaç lira, kaç dolar? Merak ediyoruz. Demin burada Savunma Sanayii Müsteşarlığının açıklamalarında insansız uçak çabalarımız da var bizim. Ancak ben son yirmi beş senede kaç operasyon yapıldı karadan, kaç hava operasyonu yapıldı ve bu çatışmalarda kaç insanımız yaşamını yitirdi, ne kadar para harcandı? Bunları öğrenmek istiyoruz çünkü son, özellikle tezkere ve operasyon sonrası. Çünkü basına yansıyan uzmanların açıklamalarına göre son sekiz günlük sınır ötesi operasyonun maliyeti bize 160 milyon

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 14

dolar olarak anlatıldı. Çünkü uçak yakıtı bir saatlik F-16'da 25 bin, F-4 2.020'lerde 30 bin, CASA uçaklarda 2.500, Kobra helikopterlerde 6 bin. Yani 19/12/2007'deki bu tanımla 52 uçak toplam üç sorti 7 ton bomba taşındığı söyleniyor. Toplam maliyet $20 \times 8 = 160$ milyon. ABD Kongresinin Irak'la savaşında ise bir aylık maliyeti 9 milyar ama diğer harcamalarla Amerika'nın Irak'taki 20 milyar dolar olduğu söyleniyor.

Buradan şuna getirmek istiyorum: Bu sekiz günlük operasyonun 160 milyonuyla 6 adet 200 yataklı tam teşekküllü hastane yapılabiliyordu. 125 tane okul... Batı'da 18 öğretmen ve dersliğe 38 öğrenci kapasiteli, Güneydoğu'da 53, 125 tane okul yapılıyor. 10 bin tane konut yapılabiliyordu ve yine kendi tespitime göre çocuklara bütün il ve ilçelerde çocuk parkları, sosyal tesisler, kitaplıklar, bilgisayar odaları ve çocukların bütün boş zamanlarını değerlendirebileceği alanlar bu parayla yapılabiliyordu.

Şimdi, bu gerçek karşısında bütçemizin yıllara göre artışı... Burada oranlarına baktık, en son 14 milyar 500 küsur oranında bir artış bütçesi. Ancak bu Plan Bütçe Komisyonunda biz bu harcamaları, bu tezkereyi, bu operasyonu, bu geçen yılla önümüzdeki olası yılı bu küresel kriz dalgasının yaşadığı ülke ekonomisinin son derece zor durumda olduğu bir dönemde görmemiz gerekirken göremiyoruz. Ayrıca, AK PARTİ Hükûmeti Kamu İhale Kanunu'na son dakikada bir önerge vererek ki biz de şaşırdık Bütçe Komisyonu üyesi olarak. Ki bu kitapçıkta, sunuşlarınızda okudum. Bütçe ve ihalelerde en az sorun Türk Silahlı Kuvvetleri yaşamış. Peki en az sorunu Türk Silahlı Kuvvetleri yaşıyorsa son karakol ihaleleri diyelim veya benzer onları ihalesiz yaptırmak, şeffaflıktan kaçınmak, 200-500 karakolu yaptırmakla ne kazanacak Türk Silahlı Kuvvetleri? Yani buna niye ihtiyaç duyuluyor, doğrusu yadırgıyoruz.

Şimdi, son olarak, ben, tabii ki bu operasyon maliyetleri ve küresel krizleri maalesef ücretlilere, maaşlılara ve emeklilere çıkarılıyor sonunda dolaylı vergi olarak yükleniyor ve onların alım gücü düşüyor. Heron 10 adet ihtiyacı nereden doğdu? ABD yapımı predator insansız hava uçakları –toparlıyorum- konusu Awacs erken uyarı uçakları uydu görüntüleri istihbarat paylaşımı boyunca güçlü teknolojimize rağmen neden hâlâ ABD'ye muhtaç durumdayız? Yani mutlak muhtaç olmamızı gerektiren bir durum mu var? Ve son olaylarda istihbarat zaafı çokça yazıldı, ben açmak istemiyorum. ABD'nin istihbarat zaafının iletişimde bir sorun mu yaşandı? Bunu sormak istiyorum.

Ben Sayın Başkan, en çok silah alan ve silah satan ülkeler oranı da doğrusu bizi çok düşündürüyor. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü en çok ABD, şimdi Rusya ikinci sıraya geçmiş durumda, İngiltere ve Fransa ama en çok silah satan, alan ülke Türkiye, Suudi Arabistan, Çin, Güney Kore, Yunanistan ve İsrail. En çok silah satın alan ülkelerin maalesef biz başında yer alıyoruz. Onun için şu Savunma Sanayii Müsteşarlığının kitabını okuduğum zaman doğrusu çok da yeterli bulmadım.

F-35'leri yapıyoruz, 500 milyar liralık, biz 10 adedini alacağız. Günlerdir Kale Kilit Fabrikasının sadece 50 milyon dolar koyduğu bir yan sanayi üretimin reklamı ve övünüyoruz. 500 milyar liralık bir brüt bütçesi olan böyle bir projenin içinde biz bu kadar küçük ARGE faaliyetleri veya özel sektörün parasıyla mı ikna olacağız? Yani bizim veya Savunma Sanayii Müsteşarlığının TÜBİTAK'la geliştirdiği ARGE projelerinin bunda payı nedir? ARGE projelerinin buradaki payını açıklarsanız. Biz 10 adet F-35'i ne kadar ki tabii ki Türkiye'nin bu yapım içinde yer alması 6 ülkeyle gurur vericidir. Ancak hamaliyesini yapmayan bir ülke olmak kaydıyla, eşit bir ülke olmak kaydıyla ve onun o şekilde katılımı.

Doğrusu, ben Millî Savunma Bakanlığının savunma stratejisiyle ilgili bu noktalardaki tespitleri yaparken Silahlı Kuvvetlerin tabii ki çağdaş ülkelerde demokratik kontrolü dışında bir yol yok. Örtülü ödenek olayını biliyoruz, bazı kalemlerin harcanmadığını.

Yine, çok tartışmalı bir konu ama Sayın Bakanım, size soracağım mecburen. İmralı tek kişilik özel cezaevi. İçerde gardiyan var Adalet Bakanlığına, etrafında jandarma var İçişleri Bakanlığının bağlı. Ama Genelkurmay Başkanlığı neden ikide bir cevap veriyor, muhatap oluyor. Yani kriz merkezinin başında Genelkurmay Başkanlığının olduğunu biliyorum. Genelsekreterliğin direkt ilgili olduğunu da biliyorum. Öyleyse muhatap kim? Bu muhataplık konusu netleştirilirse çok iyi olacak.

Şemdinli-Ergenekon hattında son zamanlarda ortaya çıkan iddialara bakıldığında, Şemdinli sanıklarından örneğin itirafçı Veysel Ateş'in firari Ergenekon sanığı emekli Tuğgeneral Levent Ersöz ekibinde yer aldığı, 2001'de Silopi kayıpları olarak geçen HADEP İlçe Başkanı ve Sekreterinin kaybedilip öldürülmesi olayının faileri olduğu yönünde basına yansıyan haberler var.

Elbette ki adil bir yargılanma hakkı çağdaş bir ülkenin, bir hukuk devletinin, modern bir dünyanın en özlenen şeyi ve burada yargılanan şüpheli sanık kim olursa olsun sonuçta vatandaş kimliğiyle, kişi kimliğiyle eşit koşullarda herkes açısından bir yargılama yapılması gerektiği bir gerçek.

Burada iki kategori var Sayın Bakanım: Bir Ergenekon sivil yargılaması var, ama bazı olayların boyutu askerî yargılamanın, askerî görevin kapsamı alanına giriyor. Yani askerî yargılama boyutu alanı konusunda idari, inzibati veya görev kusuru veya suç; çünkü, örneğin, bombaların alınması ordu teçhizatından, zimmettir, suçtur, kullanılması ayrı bir suçtur bunun. İki ayrı suç var burada. Tabii ki biz burada harcamaları denetleyebilseydik veya Sayıştay denetleyebilseydi Ergenekon'daki bombaların sayı numarasından, izlerinden çok rahatlıkla bu verilere ulaşabilirdik diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, haddim olmayarak son bir açıklamanıza geleceğim. Doğrusu tedirgin oldum.

BAŞKAN – Süremizi yalnız çok açtık Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bitirdim, son sözlerim.

"Bu mübadele olmasaydı, Rumlar, Ermeniler gitmeseydi, millî devleti kuramazdık." Huntington teorisine göre dinler çok etkili oluyor. Acaba Kürtlerle Türklerin orta vatanın -ki, Atatürk ve İsmet İnönü'nün açıklamalarında var- kuruluş sürecinin temel dayanağı İslam dini miydi? Peki, o ayrımcılık bugün, yani Rumlar ve Ermenilerin 100 bin nüfusun üstünde hâlâ Türkiye'de yaşıyorlar Lozan'la da azınlık hakları çerçevesinde yaşıyorlar. Hâlâ İstanbul'da hatırı sayılır bir cemaat durumundalar. Bu millî devlet olmamızı nasıl etkileyebildi ki Anadolu'dan tarihsel zenginliğinden, kültüründen, binlerce yıl beraber yaşamışlıktan gelen bir süreçten kurulan bir cumhuriyet sonuçta Osmanlı İmparatorluğu'nun harabeleri üzerinde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 15

Misakımillî sınırları içinde, üstelik Kerkük ve Musul'a kadar olan bölgeyi de petrol ve nefi nedeniyle İngilizlere kaptırmış bir ülke olarak millî cumhuriyeti kurabildik. Bu bir ayrımcılık kokmuyor mu? Yani yarın aynı duyguyu Kürt yurttaşlarımıza karşı da bir ayrımcılık olarak yaşatır mı veya bunlar kovulduğu zaman Ermeniler tehcir veya kovulma veya çıkarılma Doğu Anadolu iki yüz yıldır nüfus hareketi yaşıyor. Gittiler Ermenistan'ı kurdular. Rumlar gitti Yunanistan'ı kurdular. Makedon devleti sonra kuruldu, Bulgaristan kuruldu. Şimdi o Rumlardan tehcir ve mübadele esnasında da 200 bin civarında insanın hayatını yitirdiği söyleniyor. Yani oradan gelen, Elveda Rumeli dizisini de izliyoruz, Balkanlar'dan gelen Türklerin, Müslümanların ve oralara giden Ermeni –ki, daha çok Rumların- mübadele tarihini Yaşar Kemal son üç romanında arka arkaya “Karıncanın Su İçtiği” romanında o kadar yalın ve gerçekçi anlatmış ki o günlerde yaşanan gerçeklikleri. Bir acı. Bir dünya savaşının üzerinde bir acı içinde kendi yaşadığı toprakları, tarihi, evi, bağı bırakarak gidiyor. Bu şekilde mi millî devletler kuruluyor, ki, bugün artık Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler, işte G-20 zirvesi Başbakanımız orada, uluslararası küresel bir devlet, büyük bir devletin hâlâ millî devlet olma kaygısı yaşamaması doğru mudur?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Kutluata...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli komisyon üyelerimiz, değerli askerî ve sivil bürokratlarımız ve basın mensuplarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, görüştüğümüz bütçe Millî Savunma Bakanlığı bütçesi. Dolayısıyla ordumuzla da doğrudan ilgili bir bütçe. Ordumuzun her türlü ihtiyacının karşılanması konusunda eğer ihtiyaçlar ağır bastığı sürece bütçe kısıtlarının olmaması gerektiği kanaatinde olduğumu önce ifade etmek istiyorum. Yalnız Sayın Bakana politikalarla ilgili birtakım hususları ifade etmek isteyeceğim. Burada tenkit ettiğimiz husus, Hükûmetin uygulamalarıdır. Ben özellikle o kadar net görüyorum ki, bu politikalarla Türk milletinin şu an içinde bulunduğu savunma ihtiyacı için de bazı çelişmeler olmaktadır.

Sayın Bakan, bir saati süren bir sunum yaptınız. Hakikaten dikkatle ve memnuniyetle izledik. Bunların çoğunda Türkiye'nin nelere nasıl katkılar verdiği ifade edildi. Dünyanın her yerinde bize düşen görevleri, ittifaklar çerçevesinde, Türkiye'nin bağları çerçevesinde hizmetlerin yapıldığını söylediniz. Bunların hakkıyla yerine getirildiğini de biliyoruz. Bunların hepsi sıralandı. NATO'ya katkılarımız, Birleşmiş Milletlere katkılarımız, Balkanlarda barış ve istikrarın korunması konusundaki katkılar, bölgesel iş birlikleri bunların hepsi çok güzel, hepsiyle iftihar ediyoruz, hiçbir söyleyeceğimiz yok. Ama şu anda Türkiye'nin ciddi bir şekilde sıkıntıdan geçtiğini hepimiz biliyoruz. Millet ve ülkenin varlığının tehlikeye sokulduğu bir noktadayız ve bu dönemin hassasiyetini her zaman söylüyoruz ki Türk vatanının bütünlüğü üzerine her zaman oyunlar oynanmıştır, hepsi püskürtülmüştür, sonuca ulaştırılmamıştır. Şimdi, Türk milletinin varlığı üzerine oyunlar oynandığı için son derece hassas bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemde bizleri rahatlatıcı bazı şeyleri elbette bekliyorduk Sayın Bakanım. Burada güzel ve uzun sunumunuzun içinde sadece üç paragrafa terör konusuna dokundunuz. Konuşmanızın başında genel olarak dünyayla ilgili terörle ilgili ifadeler kullandınız, onlar doğrudur ama bizim özel sıkıntımıza geldiği noktada kısa bir bölümünüz var ve burada “Hükûmetimizin –sizin ifadeniz- tespit edilen idari, siyasi ve askerî tedbirlerin ısrarlı takipçisi olduğunu özellikle belirtmek isterim.” dediniz, geçtiniz. Yani takipçisi olmasını muhalefet yapar, basın yapar, halk yapar, birtakım kurumlar yapar, siz tabii uygulayacak ve sonuç alacaksınız. Dolayısıyla yani burada şu sonuçları aldık, şunu alacağız demek güzel olur.

Bir yerde tükenme noktasına gelmiş olan terör örgütü diyorsunuz ki: “Canımız çok yanıyor.” Bu ifadelerin artık tükendikten sonra kullanılmasında yarar olur diye düşünüyoruz. Dolayısıyla burada böyle bir şeyimiz var. Dolayısıyla dünyanın her yerine Hükûmetimiz bizim ordumuzla Türkiye'ye düşen sorumluluklar çerçevesinde hizmet götürüyor, Türkiye şimdi çok ciddi bir sıkıntı içindedir. Bu maksatla da Meclisten geçen yıl ve bu yıl olmak üzere tezkere çıkarıldı.

Şimdi size samimi olarak sorgulamanızı arzu ediyorum. Türk milletinin karşı karşıya olduğu bölücü tehlike konusunda geçen ekim ayından önce mi morali daha yerindeydi Sayın Başkan, şu anda mı morali yerindedir? Moral durumu nedir? Çünkü geçen ekim ayında Meclis bu işe el atınca, Hükûmet Meclisten yardım ve ilgili bekleyince, Hükûmet bu desteği alınca bu işi halletmemek için hiçbir sebep yok diye düşünülüyor. Hatta tezkereye gerek olmadığı bile düşünülüyordu ama mademki böyle icap etti, şimdi, lütfen, herkesin kıyaslamasını istiyorum. İki tezkere çıkarıldı bir yılın içerisinde. Birinci tezkereden önce mi milletimizin morali yüksekti, ikinci tezkereden önce mi milletimizin morali yüksek? Bu bir değerlendirilsin. Bu her zeminde basında, üniversitelerde, bilimsel veya siyasi bütün zeminlerde bölücü mihrakların propagandasını gönüllü olarak yürüten demokratik ortamdan istifade ederek yürüten sözcülerin, konuşmacıların ifadelerinde kat ettikleri mesafelere ve morallerine bakarsanız, bunu da milletin moraliyle kıyaslarsanız daha bir özeleştirilebileceğini, daha iyi değerlendirebileceğini düşünüyorum. Eğer bu konuda söylerseniz ki biz bugün çok daha iyi noktadayız, bundan moral buluruz. Bunu duymak isteriz efendim.

Şimdi, dünyanın en güçlü ordusuna sahip olduğumuzla iftihar ediyoruz ve ordumuza hiçbir şekilde, ordumuzun bir şekilde siyaseten bir yerden görevleriyle ilgili elinin kolunun bağlanmasını katıyen arzu etmiyoruz. Bu noktada yine sizden şunu duymayı arzu ederim Sayın Bakan: Ege Denizi'yle ilgili biz hiç laf duymuyoruz. Kamuoyunun hiçbir bilgisi yok. Hâlbuki Türkiye'de bizim ordu donanımımızın sağlanmasında bile Yunanistan'ın ne yaptığına bakarak birtakım kararlar alınırdı ve Ege konusunda çok büyük sıkıntılar vardı ve Ege'de biz Yunanistan'ın tasallutu altında gidiyorduk ve bunu ordumuz her şekilde günlük temaslarda bile püskürtüyordu. Biz şimdi orayla ilgili hiçbir şey bilmiyoruz. Bu konuda zatiâlinizin temsil ettiği bakanlıkla Dışişleri Bakanlığı bir uyum hâlinde midir? Yani Yunanlıların Ege'yi terk etmediklerinden eminiz. Ege'de ne oluyor? Yunanistan'ın durumuyla bizim durumumuz Ege'de nedir? Yani biz bir terör meselesinin içine hapsedildik ve maalesef de orada çok sıkıntıların içine sokulduk. Şimdi artık can derdine düşüldüğümüz bir hâlde biz hakikaten Yunanistan'la ilişkileri ihmal edecek kadar can derdinde miyiz, bunu bilmek istiyoruz efendim.

Kıbrıs'la ilgili gelişmeleri kaygıyla izliyoruz. Burada Türk ordusunun, Türk askerinin Ada'daki varlığının oralarda görüşme konusu yapıldığını da görüyoruz, izliyoruz. Bu konuda Sayın Bakan durum nedir, tutumunuz nedir, onu bilmek

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 16

istiyoruz; çünkü, biliyorsunuz demokrasi adı altında birtakım şeyler yürütülünce oradaki halkın savunmasız kaldığını da gördük. Oradaki yönetim değişikliklerinde neler olduğunu gördük. Dolayısıyla şu andaki görüşmelerde iş Türk askerinin oradaki varlığının tartışılması noktasına kadar getirildiğine göre, yarın bunlar önümüze geleceğine göre bu konuda düşünceniz nedir? Bu ve benzeri birçok sorumuz Dışişleri Bakanlığına olacak tabii ama burada savunma işin içinde olduğu için askerimiz, ordumuz işin içinde olduğu için onunla ilgili askerimizin dışında, askerimize sıkıntı verecek gelişmelerin sorumlusu elbette onu siyaseten temsil eden makamlardır. O bakımdan bu soruları soruyorum efendim.

Savunma sanayiyle ilgili çalışmaları memnuniyet verici olarak görüyoruz. Gerçekten böyle ama daha da ilerisi olmalı çünkü bizim ordumuzun donanımı devamlı yenilenmeli, geliştirilmeli. O bakımdan dış pazarlarda müşteri olmak yerine bunu içerdeki sanayimizin geliştirilmesi için kullanılma prensibinin esasen yerleşmiş olması gerekir. Buradaki gelişmeleri memnuniyetle karşılıyoruz. Ama şu ara Türk milletin üzerine sindirilmek istenen moral çöküntüsü altında bunları gerçekten aynı heyecanı duyarak izleyemiyoruz. Eğer normal şartlarda biz sizi dinleseydik Sayın Bakan, yani hiçbir tehlike yok, her tehlikeyi yerinde, kaynağında kesmiş bir ülkenin Savunma Bakanı olarak söyleseydiniz, hakikaten Afganistan'da olanlar da, efendim dünyanın diğer bölgelerinde olanlar da, Lübnan'da olanlar da, Bosna'da olanlar da hepsi hakikaten iftihar duyacağımız hususlar ama öbür taraftan gerçekten her şeyi tartışmaya açılmış bir ülkede bu kadar güçlü ordusu olan bir milletin evlatları olarak ordumuzun demokrasi içindeyiz, ordumuzu siyaset yönlendirecek olduğu için, yönlendirmesi gerektiği için inancımızın da bu olmasından ötürü Hükûmetten çok şey bekliyoruz ama Hükûmetin atılacak en etkili adımları bile zaman içerisinde etkisiz hâle getirilmesinin bir şekilde gelmesinin ıstırapı içindeyiz ve bunun üzüntüsünü duyuyoruz. Bu konuda açıklamalar bekliyoruz efendim.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kutluata.

Sayın Ergin...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının ve Silahlı Kuvvetlerimizin değerli mensupları, sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de bir iki konu üzerinde düşüncelerimi açıklayacağım. Bunlardan biri ve çok önemsedğim konu, Sayın Günal'ın da sözünü ettiği Türkiye Cumhuriyeti devletiyle Suriye Arap Cumhuriyeti devleti arasındaki kara sınırı boyunca yapılacak mayın temizleme faaliyetleriyle ihale işlemleri hakkındaki kanun tasarısı konusundaki görüşlerimdir.

Değerli arkadaşlarım, Güneydoğu sınırlarımız boyunca uzanan arazilerin mayından arındırılması doğru ve gerekli bir karardır. Bu mayından temizlenmesi gereken alan Hatay, Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin ve Şırnak illerinin büyük kısmı Suriye, bir kısmı Irak ile olan sınır bölgesini kapsamakta olup 216 bin dekadır. Ancak bu alanın gerçekte 178 bin dekar olduğu aradaki farkın mayınlı olmaya diğer arazilerin varlığından kaynaklandığı da ayrıca ifade edilmektedir.

Sözü edilen bu bölge Türkiye'nin güvenlik açısından en riskli, en kritik bölgedir. Yaklaşık yirmi beş yıldan beri yaşadığımız olaylar bu bölgenin önemini net ve açık olarak ortaya koymaktadır.

Şimdi Hükûmetten gelen tasarı ve yapılmak istenen şudur: Bu bölge, o bölgeyi temizleyecek olan şirketlere 44 yıllığına verilecektir. Bu konu değerli arkadaşlarım, maalesef, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Millî Savunma Komisyonunda görüşülmemiştir. Bu konuyu görüşen Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan Bütçe alt komisyonunda Millî Savunma Bakanlığının ikinci görüşmede uzman çağırılmamış ve görüşmelerde birinci görüşmede Millî Savunma Bakanlığının gelen uzmanın söylediği ifadeler dikkate alınmaya çalışılmış, bu da dikkate alınmamıştır çünkü o görüşmede Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi bölgenin öneminden ötürü bu bölgede yapılacak temizleme işleminin o bölgeyi sonradan kullanacak şirketlere 44 yılına verilecek biçimde yapılmasının doğru olmayacağını Millî Savunma Bakanlığı adına açıkça ifade etmiştir. Bizim de düşüncemiz bu yöndedir. O bölgeyi 44 yıllığına hiçbir şekilde ne yaptığını, ne yapacağını şimdiden bilemediğimiz şirketlere vermek, o şirketlerin bağlı olduğu devletlere vermekten farklı bir anlam taşımaz bizim için. Biz yıllardır o toprakların doğurduğu sancılarla yaşıyoruz. O topraklarda eğer biz "O toprak vatan toprağıdır." diyorsak o toprağı temizledikten sonra o bölgede yaşayan insanlara vermek durumdayız. Çünkü o bölgede yaşayan insanların önemli bir kısmı topraksızdır. Yaklaşık 44 bin aile vardır o bölgede hiç toprağı olmayan ama adı köylü olan, çiftçi olan.

Şimdi, elinizde böyle bir olanak varken siz bunu kendiniz temizlemeyeceksiniz ama yabancı şirketlere vereceksiniz, yetmedi bir de oranın kullanma hakkını 44 yıllığına vereceksiniz. Bu son derece yanlıştır. Bize burada söylenen ifadeler Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu yöreyi temizlemek istemekte isteksizliğidir. Olabilir de, bilemiyorum. Yani Silahlı Kuvvetlerin olanakları burayı temizlemeye uygun düşmeyebilir. Ama oranın temizlenme işini yabancı şirketlere verseniz bile, ondan sonrasını kullanma izni olarak o yabancılara veremezsiniz, vermemelisiniz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, maalesef, Maliye Bakanlığı bu işi üstlenmiş görünmekle birlikte oranın temizlenme maliyetinin ne olduğunu ciddi olarak bile hesaplamamıştır. Uçuk kaçık çok çeşitli rakamlar söylenmektedir. Bizim düşüncemize göre bir ortalama rakam alındığında yaklaşık 500 milyon dolara orası hem temizlenebilecek hem temizlendikten sonra nasıl temizlendiği kontrol edilebilecektir.

Şimdi, son zamanlarda özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Güneydoğu Anadolu Projesi için Hükûmetin 4 milyardan fazla rakamı yalnızca bu yakın dönem için işte bir kısmını işsizlik fonundan bir kısmını özelleştirme fonundan buraya aktardığı söylenmektedir. Eğer böyle bir durum varsa –ki, vardır- buraya 500 milyon doları bu Hükûmet, bu devlet veremez mi temizlenmesi için? Burada maalesef üzücü olan bize göre paranın yokluğu değil. Var iken, parayla temizletilmeyip yabancı şirketlere buranın 44 yıllığına verilmesi hesabının yapılmış olmasıdır. Bu son derece üzücüdür. Ben kendi adıma ve biz Cumhuriyet Halk Partisi adına bunu kesinlikle doğru bulmuyoruz. Hele yaşadığımız son olaylar, hele artarak süren bu terör olaylarından sonra o bölgeyi, o en kritik bölgeyi yabancılara açmanın hangi vicdan tarafından doğru kabul edileceğini de burada sormak istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 17

Değerli arkadaşlarım, bu konu çok önemli. Önümüzdeki günlerde Genel Kurula geleceğini tahmin ediyoruz. İstiyoruz ve diliyoruz ki, bu konu bu şekliyle Genel Kurula gelmesin. Hükûmet bu tasarımı çeksın ve oranın temizlenme işiyle kullanma işini birbirinden ayırsın. Bu konuya son derece önem duyuyoruz ülkemizin geleceği açısından.

İkinci bir sözünü etmek istediğim konu, şimdi, Sayın Bakanın konuşma metninde, 11'inci sayfada "Terör örgütü özellikle son dönemde ülkemiz içinde yuvalanmış legal veya illegal örgütlenmeleri vasıtasıyla özellikle büyük şehirlerimiz başta olmak üzere her fırsatta sivil vatandaşlarımızı kışkırtmakta ve sivil itaatsizlik eylemleriyle yönlendirmeye çalışmaktadır." Bu benim ifadem olabilir ve doğrudur da ama eğer Hükûmet terör örgütünün ülkemiz içinde legal örgütler olarak yuvalandığını söylüyorsa, o örgütleri legal kabul etmesi mümkün değildir. O örgütlerin, kimse bu örgütler üzerine gitmesi gerekir. Böyle bir şey olabilir mi? Bir legal örgüt diyeceksiniz ve bu örgüt terörü desteklemektedir, sivil itaatsizlik eylemleri yapmaktadır, sivil vatandaşları kışkırtmaktadır diyeceksiniz. Niye üzerine gitmiyorsunuz varsa böyle örgütler? Legal görünümlü örgütlerin de üzerine gitmek durumundasınız Hükûmet olarak. Gitmiyorsanız, siz görevinizi yapmıyorsunuz demektir.

Sonra, Sayın Bakanımın bir iki söylemi üzerine ben de düşüncelerimi ifade edeceğim ama ondan önce şu Ergenekon konusuna gelmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Ergenekon konusunu hepimizi rencide eden bir biçime dönüşmüştür ve o çerçevede bu ülkenin çok değerli iki orgenerali maalesef ne Sayın Bakanın ne benim ne de orgenerallerin yan yana bile duramayacakları, yan yana durmaktan hicap duyacakları insanlarla sanki aynı doğrultuda birlikte çalışıyormuş gibi aynı konunun sorumluları hâline getirilmiştir. Bunu şiddetle kınıyorum ve çok büyük esef duyuyorum ve orgenerallerim için içim gerçekten yanıyor, kanıyor. Değerli arkadaşlarım ve bunu ben Türk Silahlı Kuvvetlerini güya ve akıllarınca bir kısım insanların ve kurumların zayıflatma amacına dönük çabaların da bir parçası olarak gördüm ve özel olarak ifade etmek istiyorum ve tekrar tekrar kınıyorum.

Sayın Bakanın demeçlerine gelince... Sayın Bakan, devlet adamı ağırlığı içerisinde gerçekten çok az konuşan bir bakanımız. Bu bakımdan kendisine teşekkür ediyorum ama zaman zaman öyle de konuşmaları oluyor ki kendi ifadeleri kendisini zor durumda bıraktığı gibi bizi de üzüyor. Örneğin şu mübadele konusu. Belki Sayın Bakanın amacı, belki değil mutlaka çok farklıydı ama, çok yanlış yorumlara iyi ya da kötü niyetli insanların çok farklı yorumlarına da maalesef kaynak olmuştur ve bunun sorumlusu da elbette ki bu sözü söyleyen Sayın Bakandır.

Daha vahim olanını da burada tekrar etmek istiyorum. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Sayın Bakanın ağzından çıkan bir ifade vardır ki, onu hiçbir Türk vatandaşının kabul etmesi mümkün değildir. Sayın Bakan o dönemde dedi ki: "Bir dindar Cumhurbaşkanı seçiliyor." Değerli arkadaşlarım, ondan önceki cumhurbaşkanları dindar değil miydi? Yani Atatürk'ten başlayarak son cumhurbaşkanına kadar biz hepsini dindar kabul ediyoruz ama eğer burada amaç "dindar" değil de "dinci" idiyse ona söyleyecek bir söz bulamıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ergin.

Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, komisyonun değerli üyeleri, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye gerçekten yarım asrı aşan bir süredir hem Birleşmiş Milletler hem de NATO'nun üyesidir. Yıllarca kendi güvenliğini NATO güvenlik şemsiyesi altında görmeye alışmış Türkiye, kendi coğrafyasının gerektirdiği tehdit değerlendirmesi ve dolayısıyla bunlara karşı alınacak tedbirler manzumesini kendi inisiyatifini yerine başkalarının gösterdiği şekliyle de algılayabilmiştir.

1990'lı yıllardan sonra yaşanan değişim, haklar veya ülkeler arası klasik savaş senaryoları yerine bölgesel krizleri, terörizm ve uluslararası suç örgüt faaliyetlerini ve iç güvenliği ikame etmiş olup klasik tehdit algılamaları da yerini risk ve belirsizliklere bırakmıştır. 11 Eylül 2001 tarihinde ABD'de yaşanan terör olayı asimetric tehdidi ve asimetric savaş kavramlarını gündeme sokmuştur. Hâlbuki Türkiye'de bu tehdit gittikçe yoğunlaşan terör olgusu hâlinde 1984'ten itibaren bizzat yaşanan bir ülkedir. Nitekim 1992 yılından itibaren NATO'nun klasik tehdit algılamaları yerine iç güvenlik konusunda yaşanan sıkıntılar devrin en yetkililerince iç tehdidi Türkiye için birinci ve en önemli tehdit olarak ortaya koymuştur. Genişledikçe eski önem ve ağırlığını kaybeden NATO ise ABD'nin dünyada gittikçe artan ağırlığıyla Avrupa Birliği çıkarları arasında bazen çakışan, bazen çelişen ilişkiler yumağında Türkiye'nin mevcut yeni tehdit algılamasına cevap veremez duruma gelmiştir. Artık başta ABD olmak üzere birçok sözde müttefikin gerek Kafkaslar, Ortadoğu gibi bölgesel krizlere gerekse kendi toprak bütünlüğünü ilgilendiren iç tehdit algılamasında destek bir yana maksatlı, art niyetli, zaman zaman düşmanca olduğu söylenilebilecek tavırlarla baş başadır.

Yaşadığımız terör olgusu ve siyasi bölücülük birçok sözde müttefikten yardım ve destek almaktadır. Bunun yadsınacak, yalanlanacak, görmezden gelinecek bir tarafı da yoktur. Güvenlik kavramı en basit deyişle yumuşama ve caydırıcılığın toplam değeri olarak ifade ediliyor.

Sayın Bakan, daha önceki konuşmalarınızda siz "Türkiye'nin savunma stratejisinin temelini caydırıcılık, kolektif güvenlik ve kriz yönetiminin oluşturduğunu." ifade ettiniz. AKP İktidarının altı yıllık uygulamaları sonucu savunma stratejisinin caydırıcılığı kalmamıştır. Tek yanı yumuşama gayretleri ise her şeye "evet" deme, her söyleneni kabul etme, direneme, karşı tez oluşturmama hâline, yani acze dönüşmüştür. En önemli tehdit unsuru olan iç güvenlik konusunda ise Türkiye yapayalnızdır. Sözde müttefikleriyle kolektif güvenlik bir yana onların kolektif düşmanca tavırları ve teröre şu veya bu şekilde destek olmalarıyla onlardan kaynaklanan risklerle karşı karşıyadır.

Diğer bir yandan, Aktütün olayından sonraki Hükûmet açıklamalarından bu yana epey bir zaman süre geçmesine rağmen, bitmeyen toplantılar, yeni teşkilat tartışmaları dışında hiçbir somut tedbir alınmadığı, sürekli

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 18

oyalamalar, kamuoyunun öfkesinin yatışmasını bekleyici tavırlarla kriz yönetimini de beceremediğimiz, başaramadığımız bir gerçektir.

Sayın Bakan, bu durumda savunma stratejimizin temeli kalmamıştır. O hâlde ya savunma stratejimizin AKP sayesinde iflas eden temelleri tekrar canlandırın veya yeni bir savunma stratejisi belirlenmesi gerekir. Dünyanın en büyük asimetrik tehdidine maruz ülkesi olan Türkiye'de AKP'nin âcz, kararsızlık ve basiretsizliğiyle tekrar ana gündem maddesi hâline gelen terör konusunu, "ne istedilerse verdik" mantıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin üzerine atmak kolaycılığına da kaçmayın. Çünkü, her gün şehit acılarıyla içi yanan Türk milleti asıl sorumlunun, asıl suçlunun kim olduğunu gayet iyi bilmektedir. Yapılacak operasyonlarda, âdeta diğer ülke başkanlarının icazet ve onayına sunulması, Barzani'den medet umulması, Kuzey Irak'taki bataklığı kimseye anlatmak mümkün değildir. Bunun adı "savunma stratejisi" olamaz. Olsa olsa "uydu stratejisi" olur.

Asimetrik tehdidin simetrik tehdidi geçtiği Türkiye'de teşkilatlanmadan eğitime, insan gücü temini ve yönetiminden lojistiğe, istihbarattan silah ve tesisata her alanda ve bu alanlarda ilgili proje belirlenmesinde asimetrik ve simetrik hareket ihtiyaçları ayrı ayrı ve asimetrik tehdit ağırlıklı olmak üzere ortaya konmak zorundadır. Bu nedenle hemen tamamı simetrik tehdit kapsamında veya uluslararası askerî ilişkiler içinde takdim edilmeye çalışılan Millî Savunma bütçesi bir anlam taşımamaktadır ve Türkiye gerçekleriyle bağdaşması zordur. Türkiye'nin savunma stratejisinin kapsamı içinde yer alan muhtemel iç ve dış tehdit odaklarının, bütün millî güç unsurlarının koordineli kullanılmasıyla caydırılması, muhtemel tehditlerin mümkün olduğu kadar erken teşhis edilmesi, meydana gelebilecek fiilî tecavüzlerin sınırlardan itibaren karşılanması, Türkiye'nin millî birlik ve bütünlüğüne karşı tehdit oluşturan asimetrik tehditlerin, problemin kaynağında, yurt içinde veya gerektiğinde yurt dışında kuvvet kullanılarak etkisiz kınılması gibi hususlar, AKP iktidarınca yerine getirilmemiştir. Problemin kaynağı Kuzey Irak, tezkere istiyorsanız hazır, buyurun kuvvet kullanın, buyurun etkisiz hâle getirin.

Sayın Bakan, bu bütçenin gerçekten Türkiye gerçekleriyle uygun hâle getirilmesi lazım. Biraz önceki ifadelerinizden hem içinde bulunulan durumun toplumda kutuplaşma kaygılarına sebep olduğu söylenilebilecek ifadeler bulunuyor hem de ülkenin istikrar adası olduğu, bunun kendi içinde ne kadar tezat olduğunu göstermiyor mu?

Bunun dışında ifadelerinizden, konuşma metninizden şu itibaya çıkıyor: Dünyadaki bütün güvenlik problemlerini biz yönlendiriyoruz ama maalesef içerideki problemimizi çözemiyoruz. Mutlaka bizim uluslararası boyutta içinde yer almamız gereken hadiseler var. Bunu ilgili kuruluşlarla götürüyoruz. Bunu kabul ediyorum ama içerideki problemin çözülmemesi, giderek artması bizim vatandaşlarla konuşmalarımızdan, görüşmelerimizden onların bu konularda çok büyük huzursuzluk duyduklarını, çok büyük endişe duyduklarını, bu problemlerin bir an önce çözülmesi gerektiğini ifade ettiklerini tekrar ben de ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ayhan.

Sayın Demir.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlar, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kendimize "Devlet niçin doğmuştur?" diye bir soru sorarsak ve bu soruya cevap aramaya başlarsak iki kavram öne çıkmaktadır. Biri adalet sağlama, ikincisi de güvenlik sağlama. Devletin varlık sebebi olarak bu iki kavram öne çıkıyor. Toplumda adalet sağlayacaksınız ve toplumda güvenlik sağlayacaksınız. Tabii güvenlik sağlamanın da bir maliyeti olacak ister istemez. Güvenlik harcamaları, harcamaları verimli-verimsiz harcamalar diye ayırdığımız zaman verimsiz harcamalar içerisine giriyor maalesef. Bir ülkenin yaptığı savunma harcamaları, eğer ihracat yapılmıyorsa, önümüzdeki dönemdeki yapılacak savunma harcamalarını finansa edemez, ihracat yapıyorsanız, dış satım yoksa. Bu anlamda da verimsiz harcamalar içerisine girer. Ancak, savunma harcamaları, verimsiz harcamalarsa yapmayalım deme şansınız yok. Çünkü devletin varlık sebeplerinden birisi güvenliktir, yapmak zorundasınız. Hele hele ülkeniz Türkiye'nin olduğu gibi coğrafi anlamda stratejik bir konumdaysa, bugün Türkiye'nin yaptığını da yapmak zorundasınız. Yani güçlü bir ordu, güçlü bir savunma sistemi oluşturmak zorundasınız.

Bizim savunma harcamalarımızı artıran bir başka faktör de maalesef PKK terör örgütüdür. 1984 yılından beri eylemlerini sürdüren bu örgüt ister istemez savunma harcamalarımızın da artmasına sebep olmaktadır. Biraz önce bir vekilimiz "Kuzey Irak'a yapılan operasyonun maliyetiyle ne kadar hastane, ne kadar okul, ne kadar konut yapılabileceğinin hesabını yaptım." dedi, rakamlar verdi ama yarım bıraktı. Şimdi, biz, bu harcamaları keyfî mi yapıyoruz? Yani biz de isteriz ki daha çok okul yapalım, daha çok hastane, daha çok konut yapalım, tabii ki isteriz. Yani biz Kuzey Irak'a eğer bomba yağdırıyorsa keyfî mi yağıdırıyoruz? Buralara askerimizi götürüyorsak, Meclisten tezkere geçiriyorsa keyfî mi yapıyoruz? Hayır. Yani gönül isterdi ki bu milletvekilimiz şunu da deseydi: "Bakin, biz, bir bölgeden yoğun olarak çıkmış milletvekilleriyiz, Türkiye Cumhuriyetinin sağladığı yasalar çerçevesinde parti kurduk, seçimlere girdik, vatandaştan oy istedik, vatandaş da bizi seçti, eğer bir hak aranacaksa Türkiye Cumhuriyetinin yasaları hak arama yollarını açmış, biz de bunu kullanıyoruz, silahla hak aranmaz, lütfen silahı bırakın" deseydi keşke, yarım bıraktı bu arkadaşımız açıklamasını. Oradan da üzüldüğümü ifade edeyim.

Şimdi karşınızda biri çıkmış, silahı çekmişse, köylerinizi, kasabalarınızı basıyorsa nerede eylem yapacağı belli değilse ne yapacaksınız. Silahı çekene karşı herhâlde biz de bizim elimizde de kalem var, kitap var diyecek hâlimiz yok. Neyle cevap verilecekse onunla cevap vermek durumundayız. Öteki kapılar da açık kalmak kaydıyla. Tabii ki kitapla da fikirle de kalemle de yeri geldiğinde cevaplar verilecektir, veriliyor da.

Şimdi, PKK terör örgütü 1984 yılından beri eylem yapıyor. Arkadaşlar, bunca güçlü de ordumuzun olduğunu, güvenlik güçlerimizin olduğunu söylüyoruz. Tabii asimetrik savaş. Vekilim çok güzel söyledi. Asimetrik, hakikaten orada bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 19

uyumsuzluk var. Biraz ondan besleniyor. Bu doğru. Ama doğru olan bir şey daha var. Bu terör örgütü eğer dış destek almamış olsaydı bu kadar uzun ömürlü olamazdı. Bu da doğru. Yani bir dış destek var belli ki bu terör örgütünün arkasında.

Şimdi, AK PARTİ iktidarı terörle mücadelede başarılı mı, başarısız mı? Arkadaşlar, bu gerçeği görerek biz dış dünyanın da desteğini yanımıza almaya çalışıyoruz. Gidip medenice diğer ülkelerle -bakın, benim teröristim iyi, seninki kötü; böyle bir şey olmaz- terörist herkes için teröristtir; terör her zaman terördür diyoruz. Bu çabamızdan dolayıdır ki bakın, Amerika Birleşik Devletlerinin Başkanına "PKK, Türkiye'nin de Amerika'nın da Irak'ın da ortak düşmanıdır." dedirttik. Bu, bir başarı değil midir?

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – Sonuç?

OSMAN DEMİR (Devamla) – Sonuç gayet olumludur. Tezkereyi de geçirdik, bir başka ülkenin sınırları içerisinde operasyon yaptık. Bu, bir başarı değil midir? Gerekirse hâlâ da yapıyoruz. Bu, bir başarı değil midir? Artan olaylar, efendim işte 1992'de daha azdı, şimdi daha çok.

Arkadaşlar, terörün varlık kaynağı şiddettir, eylemdir. Bitme noktasına doğru gidiyorsa bir terörist örgüt, daha çok eylem ve şiddete başvurmak zorunda kalacaktır. Başka türlü nasıl ayakta kalacaktır. Bu olaylar bunun açık bir göstergesidir. Biz kararlılığımızı sürdürdüğümüz müddetçe, bakın, karşılıklı birbirimizi vay şöyle, böyle değil, terör hepimizin sorunu, ortak sorunumuz, iktidar muhalefet hepimizin sorunu. O yüzden birbirimizi suçlamaya yönelik değil, varsa ortaya koyacağımız bir çözüm, varsa iktidarın göremediği bir başka fikir, buyurun söyleyin. Onu da uygulamaya kalkışalım.

Bakın, ben tekrar o partinin bir milletvekilinin sözünü dikkate sunmak istiyorum. Maalesef, bir partimiz terörü cesaretlendirici açıklamalar yapmaktadır. Kötü bir durumdur. Bu partiye büyük sorumluluklar düşmektedir. Bakın, bir milletvekili diyor ki -Başbakanımız Van'a ziyarette bulunacak- Sayın başbakanım, sakın Van'a gelme, gelirsen olacak olanlardan sorumlu olursun." Bu ne demektir? Van, Türkiye Cumhuriyetinin vilayetlerinden biri değil midir? Oraya gidecek olan Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanı değil midir?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bana söylemeyeceksin onu.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Onu o hâle getirene söyleyeceksin.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Bu milletvekili bunu söylemek yerine şunu demesi daha doğru olmaz mıydı? "Ey vatandaşımız -biraz önce söylediğim sözleri tekrar ediyorum- Bakın, hepimiz Türkiye Cumhuriyetinin vatandaşlarıyız, Türkiye Cumhuriyetinin sağladığı yasalar çerçevesinde siyasi bir parti oluşturmuşuz. Eğer demokratik hakların daha çok genişletilmesini istiyorsak bunun yolu da budur. Bunun mücadelesi buradan geçmektedir. Bakın, biz bu yolu takip ediyoruz, bu fırsatı bize Türkiye Cumhuriyeti vermiş. O yüzden hepinizi sağduyuya davet ediyorum. Terör eylemlerini gerçekleştirenleri de kınıyorum. " demesi daha doğru olmaz mıydı? O yüzden herkes aklını başına almalıdır. Olması gereken neyse o yönde sağlıklı düşünerek sağlıklı kararlar vermek durumundayız.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Demir.

Sayın Elekdağ.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Millî Savunma Bakanımızın yaptığı konuşmada beni etkileyen bir husus, Bakanlığın ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünya barış ve istikrarına yaptıkları önemli katkı oldu. Bunları öğrenmekten gurur duydum. Özellikle Sayın Bakanımızın ifadelerinden Bakanlık ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin gayet etkin ve yararlı bir askerî diplomasi faaliyeti yürüttükleri anlaşılıyor. Türkiye'nin bu amaçla komşu ülkelere 487 milyon dolar askerî yardım yapacak konuma gelmesi kıvanç vericidir. Bir dönemde Amerika'dan aldığımız askerî yardımın içinde başışın azami miktarının bu düzeyde olduğunu söylersem Türkiye'nin 487 milyon dolar askerî yardım yapabilmesinin önemi anlaşılır.

ATAK projesi kapsamında üretilecek helikopterlerin görev bilgisayarlarının, yazılım kodlarının ve silahlarının Türkiye'de üretilmesi de fevkalade önemli bir gelişmedir. Bu hususları kaydettikten sonra ben Türkiye'nin tehdit algılamasına geçmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin millî varlık ve bütünlüğünü koruması açısından bugün karşılaştığı en önemli ve acil tehdit, PKK terörü ve güneydoğu sorunudur. Bush yönetiminin bu sorunu kendi stratejisi perspektifinde ve Türkiye'nin yaşamsal çıkarlarını dışlayarak değerlendirmesi sonucunda Türkiye-Amerika ilişkileri dibe vurmuştur. 5 Kasım 2007 tarihinde Washington'da Başkan Bush ile Başbakan Erdoğan arasında varılan mutabakat her ne kadar bazı kozmetik önlemlerle bu ilişkileri kırıma noktasından korunmuş, kurtarmış görünse de Bush yönetimi bugün hâlâ Türkiye'ye karşı Kürt kartını oynamayı sürdürüyor. Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığını üstlenecek olan Barack Obama, seçim bildirgesinde aynen şu ifadeleri kullanıyor: "Bush yönetiminin Irak politikası nedeniyle bozulmuş olan Türk-Amerikan ilişkilerini onaracağım." Bunlar Barack Obama'nın seçim bildirgesindeki sözleri, ifadeleri. Eğer bu ifade ciddi bir değerlendirmenin ürünü ise o zaman Türkiye açısından umut verici bir yaklaşımı oluşturuyor. Esasında Türk-Amerikan ilişkilerinde onarılacak çok önemli hususlar var. Ancak bunların başında, Obama yönetiminin Türkiye'ye karşı Kürt kartını oynamaktan vazgeçmesi ve Türkiye'yle ilişkilerini Barzani'nin çıkarlarına öncelik veren bir yaklaşımla değerlendirme hatasından kendisini kurtarması gerekiyor.

Barack Obama, Türk-Amerikan ilişkilerini onarmaktan söz ettiğine göre, bu ilişkilerin dibe vurmasının nedenlerini de en azında genel hatlarıyla biliyor demektir. Esasında Bush yönetiminin 2003'ten bu yana, yani son beş yıldır Türkiye'ye uyguladığı politika bir müttefikten değil, ancak hasım bir ülkeden beklenebilecek niteliktedir. Çünkü daha önceki Amerikan yönetimleriyle ilişkilerimizdeki sorunlara bakınca, bunların Kıbrıs, Türk-Yunan anlaşmazlığı, Ege ve Ermeni iddiaları gibi meselelerden kaynaklandığını görüyoruz. Bu sorunlar, Türkiye açısından önemli olmakla beraber, değerli arkadaşlarım,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 20

Türkiye'nin millî varlığını ve bütünlüğünü tehdit eden nitelikte ve boyutta değildiler. Oysa PKK örgütünü himayesine alan Kuzey Irak'taki yerel yönetimi ve onun lideri Barzani'yi Amerika'nın resmen ve fiilen koruması, Türkiye'nin varlığı ile ulusal ve toprak bütünlüğünü tehdit eden bir durum yaratıyor. Bu, apaçık düşmanlıktır. Çünkü, burada Amerika'nın tutumuyla tehdit ettiği Türkiye'nin millî varlığıdır. Bu gerçeği Türkiye'de siyasetçinin de askerinin de görmesi lazım. Hâl böyleyken hâlâ "Amerika'yla ilişkilerimizden memnunuz" dersiniz Washington'a yanlış mesaj vermiş olursunuz. Washington'daki yöneticiler de bundan "Türkiye bu şekildeki bir muameleye müstahaktır" sonucunu çıkarırlar.

Değerli arkadaşlarım, Obama dönemindeki politikamızı isabetle saptamak için, hâlen Amerika'yla ilişkilerimizin şu andaki durumunu gerçekçi ve dürüst bir şekilde değerlendirmemiz gerekiyor. Dağlıca baskınına Türk kamuoyunun çok büyük tepki göstermesi ve esasen bozuk olan ilişkilerin aşırı gerilmesi üzerine Bush yönetimi, Türk halkının öfkesini dindirmek ve tabiri caizse, beni mazur görün, gazını almak tutumunu bir ölçüde değiştirmek lüzumunu duydu. Bu görüşle 5 Kasım'da Washington'da varılan Erdoğan-Bush mutabakatı çerçevesinde Başkan Bush, Türkiye'ye PKK'ya yönelik istihbarat vermeyi kabul etti. Ancak, bunun karşılığında Türkiye'ye bir yasağı dayattı. Bu da Türkiye'nin, Kuzey Irak'a, Amerika'nın izni olmadan müdahalede bulunmaktan vazgeçmesidir. Bu, Türkiye'ye dayatılmıştır değerli arkadaşlarım. Bu nedenden ki Türk Silahlı Kuvvetleri, terörün belkemiğini kırarak şekilde Kuzey Irak'taki PKK hedeflerine karşı harekette bulunamıyor. Bush yönetimi, Türkiye'ye hedef verirken bununla PKK terörünü bitirme amacını değil, Türkiye'yi kısıtlı bir şekilde tatmin ederken Amerika ile Barzani'nin çıkarlarını da koruma amacını güdüyor. Hava Kuvvetlerimiz, terör ağacının dallarını durmadan buduyor. Fakat gövde ve sapsağlam yerinde duruyor. Budanan dallar da daha gür çıkıyor.

Kuzey Irak'ı askeri olarak karadan ve havadan kapsamayan bir mücadele, PKK unsurlarının bölgedeki varlığına son verilmesinde başarılı olamaz. Türk Hükûmeti, Amerika'nın verdiği istihbarat bilgileri karşılığında Kuzey Irak'a müdahale hakkından feragat etmek suretiyle Barzani'ye bir garanti vermiştir. Bu da Barzani'nin Türkiye'nin müdahalesinden hiçbir şekilde çekinmeden PKK'yı himaye etmeyi sürdürebileceğidir. Bu son derece sakıncalı bir siyasettir değerli arkadaşlarım. Çünkü, Barzani, PKK'yı, Türkiye'ye karşı çok boyutlu bir yaklaşımla kullanıyor. Bu çok boyutlu yaklaşımın başında, Kerkük'ün ilhakında ve Bağımsız Kürt Devletinin ilanında PKK'yı Türkiye'ye karşı bir pazarlık unsuru olarak elde tutmak istemesi geliyor. Ancak henüz bu aşamaya ulaşılmış değil. Bu bakımdan, Barzani, hâlen Türkiye'ye Erbil'i, Bağdat'tan bağımsız olarak muhatap almayı dayatmak için PKK'yı bir araç olarak kullanıyor ve bunda başarılı oluyor. Yani Türk Hükûmeti, müdahale hakkından feragat etmek suretiyle Barzani'nin Türkiye aleyhine politikalarına kendi elleriyle destek vermiştir.

Peki, Bush yönetiminin Barzani'nin çıkarlarına bu denli arka çıkmaktan ne menfaati var diyebilirsiniz. Bush yönetiminin Barzani'yi bu kadar kollamasının nedeni, Irak'tan Amerikan askerlerinin kısmen çekilmesi durumunda bu ülkeyle yapmayı planladığı güvenlik anlaşması ve petrol anlaşmasıyla Irak'ı bir yarı sömürge olarak yöreğinde tutmak istemesinden ve bu anlaşmaların yapılabilmesi için Irak parlamentosunda Kürt milletvekillerinin desteğine muhtaç olmasından ileri geliyor. Bunun yanında, Amerika'nın planlarındaki alternatif hareket tarzları arasında Kuzey Irak'ı bir protek tutarı hâline getirerek Orta Doğu'da ikinci İsrail Devletini kurma seçeneği de mevcut. Bu durumda Amerika, Irak'taki üstlerini ve askerlerinin bir bölümünü kuzeye kaydırarak ve burayı Orta Doğu bölgesinin her cenahına müdahale edebileceği bir stratejik platform olarak kullanabilecek. Esasında, Barzani'nin de Washington'a bu yolda bir teklifte bulunduğunu anımsanacaktır değerli arkadaşlarım.

Şimdi, burada bir noktanın altını önemle çizmek istiyorum. Pankürdist politik çizgiyi temsil eden Barzani ve Talabani, kendi rızalarıyla asla ve kata ellerinde bulunan PKK gibi bir silahın yok olmasına izin vermezler. Bu bakımdan, Hükûmetin sınır güvenliğini sağlamak ve PKK sorununu çözmek amacıyla Barzani'nin peşinden âdeta yalvarırcasına koşması akla durgunluk veriyor. Hükûmetin caydırıcı bir strateji ile Barzani'nin PKK terörüne destek verme iradesini kırma ve yüreğine "Türkiye'ye zarar verirsem bundan ben de zarar görürüm" korkusunu salma yerine, Barzani karşısında pes ederek, onun şartlarıyla soruna çözüm aramayı kabul etmesi büyük bir zafiyettir değerli arkadaşlarım.

2007'de Dağlıca saldırısından sonra başlatılan diplomatik sürecin hiçbir sonuç vermediği, Aktütün, Bayraktape saldırısı ile ortaya çıktı. Ama buna rağmen, hâlâ Barzani önünde yalvar yakar olan bir Türkiye var. Barzani'nin Türkiye'yi PKK ile müzakereye zorladığı bu süreçten propaganda amacıyla yararlanıyor Barzani. Sanki Irak'tan ayrı bir devletmiş gibi hava atıyor. Irak'tan ayrılmasını meşrulaştırıcı bir görüşme sürecinin açış kurdelesini de Türkiye'ye kestiriyor. Obama yönetimi ile ilişkiler başlamadan önce Türkiye, bu kendini aşağılatıcı sürece son vermelidir ve Obama yönetimi ile müzakerelere bu şekilde başlamalıdır. Türkiye, Obama yönetiminin, kendisine, hem PKK'ya karşı mücadelede istihbarat bilgileri vermesini hem de Türkiye'nin Kuzey Irak'a karşı meşru savunma hakkından doğan müdahale hakkını teyit etmesini sağlamalıdır. Bu, attan deve değildir değerli arkadaşlarım.

NATO Anlaşmasının temelini oluşturan dayanışma kavramı ve ayrıca 5'inci maddesi gereğince Amerika'nın esasen teröre karşı istihbarat bilgilerini Türkiye'ye verme yükümlülüğü vardır. Diğer taraftan, Türk Hükûmeti, Pakistan topraklarındaki El Kaide kamplarına karşı müdahaleyi kendine hak olarak gören ve bunu ilan eden Obama yönetiminin aynı hakkı Türkiye'ye tanımaması hâlinde Türkiye'nin teröre karşı mücadelede Washington'un yanında yer almasını imkânsız hâle getireceğini Amerikalı muhataplarına bildirmelidir. Bu, Türkiye'nin hakkıdır. Yapacağı askerî şeydir bu. Bu konuda, Hükûmetimiz, kararlı hareket etmeli; haklı talepleri karşılanmadığı takdirde ilk aşamada, Afganistan'dakileri değil, fakat Lübnan'daki kuvvetlerini çekeceğini ilan etmelidir. Buna paralel olarak Türkiye Kuzey Irak'a yönelik yeni bir caydırıcı politika geliştirmelidir.

Değerli arkadaşım söyledi, dedi ki hiçbir öneriniz yok dedi bu konuda. Ben öneriyi sizin takdirinize sunuyorum. Barzani'nin PKK'ya destek vermek iradesini kırmaya yönelik bu caydırıcı politikadaki öncelik askerî güce değil, ekonomik önlemlere önem verecektir. Askerî güçten önce ekonomik önlemler geliyor. Kuzey Irak Kürt bölgesinin tek solunum yolu ve şahdamarı Türkiye'nin elindedir. Ayrıca Kuzey Irak ekonomisi üzerinde Türkiye'nin etkisi çok güçlüdür. Elimizdeki Kuzey Irak ekonomisini mefruş hâle getirecek levyeler vardır. Barzani terör örgütü olarak ilan edeceği PKK'nın ele

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 21

başlarını Türkiye'ye teslim edinceye ve örgütün silah bırakmasını sağlayınca kadar, Türkiye, ekonomik önlemleri peşpeşe yürürlüğe koymalıdır. Ekonomik önlemlerden sonuç alınmadığı takdirde Türkiye askerî baskı yöntemlerine başvurmalıdır.

Bugünün siyasi ortamı, Türkiye'nin büyük kuvvetlerle müdahalede bulunmasına imkân vermiyor. Bunun için Türk Silahlı Kuvvetleri, sivil zayıata yol açmadan ve Kuzey Irak'ın huzur ve istikrarını bozmadan, PKK'yı etkisizleştirecek bir askerî politik konsept ve askerî yapılanma geliştirmelidir. Amaç, uçur birliklerle yapılacak hava, kara operasyonlarıyla Irak'taki PKK hedeflerini sürekli vurarak, PKK'nın dokunulmazlık ve güven duygusunu ortadan kaldırmak ve teslimi zorlamak olacaktır.

Dünyada on yedinci büyüklükte ekonomisine ve NATO içinde ikinci büyüklükte ordusuna sahip olmakla böbürlenlen Türkiye, böyle bir tasarımı gerçekleştiremezse o zaman değerli arkadaşlarım, Mehmet Akif'in şu mısralarını okuyup zillet ve meskenetin kaderimiz olduğuna razı olalım.

"Ey dipdiri meyyit -Meyyit demek ölü demektir-"İki el bir baş içindir."

Davransana... Eller de senin, baş da senindir!

His yok, hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?

Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin."

Evet, değerli arkadaşlarım, Millî Savunma bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Elekdağ.

Sayın Bilgiç.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli komisyon üyesi arkadaşlarım, Millî Savunma Bakanlığının değerli mensupları, misafirlerimiz, saygıdeğer basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin Orta Doğu, Balkanlar ve Kafkasya'nın kesiştiği noktada, gerek bölge gerekse dünya açısından, bölge ve dünyanın siyasal istikrarı bakımından son derece önemli bir noktada olduğu hepimizin malumu. Coğrafi konum itibarıyla da Orta Doğu, Kafkasya gibi çatışma ve derin kriz alanlarına en yakın ülkeyiz. Aynı zamanda diğer taraftan da dünyada gittikçe önem kazanan, dünyanın en önemli enerji ve yer altı kaynaklarına yakınlığıyla ve Avrupa ile bu enerji kaynakları arasındaki köprü olması itibarıyla da bir enerji koridoru hâline gelen bir ülkede yaşıyoruz. Her türlü olumsuzluklara rağmen bugün dünyanın en önemli ekonomilerinden biri hâline geldi. Askerî açıdan da dünyanın en güçlü on ordusundan birine sahiptir. Dünyada tehdit ve güvenlik algılamalarının temelden değiştiği, teknolojik gelişmelerin saldırı, savunma ve güvenlik stratejilerine tamamen güncellediği bir ortamda, hele savaş sonrası yeniden şekillenen ülke sınırları ve politikaları çerçevesinde ülkemizin de ekonomik, siyasal gerekse askerî stratejileri de yeniden şekillenmiştir.

İktidarımız döneminde AK PARTİ politikalarının ya da Türk Silahlı Kuvvetlerinin caydırıcı etkinliğine AK PARTİ politikalarının, siyasi politikalarının ortadan kaldırdığı gibi birtakım söylemlere itibar etmek mümkün değil. Çünkü bu iddialar tamamen soyuttur ve havada kalmaktadır. Bugün, 5 Kasım'da Sayın Başbakanın Amerika ziyareti sonrasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin ulusal anlaşmalardan almış olduğu meşru müdafaa, yani sıcak takip hakkını bıraktığı gibi birtakım düşüncelerin hakikaten bizler için, en azından benim için son derece üzücü olduğunu ifade etmek istiyorum. Hiçbir şekilde Türkiye Cumhuriyeti devletinin hiçbir kurumunun ne de iktidarının ne de Silahlı Kuvvetlerinin böylesine bir hakkı sadece bir hava istihbaratı gereği veyahut da koordinat istihbaratı gereği terk etmiş olduğunu veyahut da politik olarak böyle bir şeyi kabullenmiş olduğunu düşünmek mümkün değil. Tezkere öncesinde de, tezkere sonrasında da -ki, tezkere beklenemedi- Türk Silahlı Kuvvetleri her zaman bu sıcak takibi Türkiye'nin kendi sınırları içerisinde yahut da Türk sınırları dışında, Kuzey Irak topraklarında her zaman yerine getirmiştir. Onun için Türkiye'nin politikasının bir acze düştüğünü ifade etmek hakikaten Türk Parlamentosu açısından da, Türkiye Parlamentosunun içerisine de yakıştığını düşünmediğim ifadelerdir.

Bulunduğumuz konum ve karşı karşıya bulunduğumuz terör tehdidi Türk Silahlı Kuvvetlerimizin iç ve dış tehditlere karşı caydırıcılık gücünün daha güçlendirilme ve modernize edilmesini gerektirmektedir. Şöyle baktığımızda, askerî ve siyasal açıdan NATO'ya, Kosova'ya, Afganistan barış güçlerine, Birleşmiş Milletlere, Orta Doğu'ya, Kafkasya'ya, Lübnan'a, Sudan'a bütün ülkelere, sorun olan her yere yapmış olduğumuz katkılarımız, hem siyasi açıdan hem ekonomik açıdan hem de siyasal açıdan almış olduğumuz rol ve katkılarımız net olarak ortadadır. Bugün Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin geçici üyesiyiz. Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonunun başında bir Türk var. İslam Kalkınma Örgütünün başında bir Türk genel sekreter var. Yakın zamana kadar Hikmet Çetin Beyefendi Afganistan'da Türkiye'yi temsilen bulunuyordu. Bakıyoruz -Sayın Elekdağ da teşekkür ettiler- hakikaten Arnavutluk, Azerbaycan, Afganistan, Gürcistan, yani on altı ülkeye Türkiye'nin yapmış olduğu askerî yardımların tutarı 500 milyon doları bulmuş. Bunlar gurur duyulacak tablolardır.

Burada ifade etmek istediğim, ülkemizin her açıdan ortaya koymuş olduğu güç ve önemlidir. Demokratik parlamenter sistemlerde siyaset yapma yetkisi sadece ve sadece siyasi partilere, dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Bunun dışında hiçbir anayasal kurumun siyaset yapma yetkisi yoktur. Herkesin görev tanımı ve çizgileri bellidir. Bu çerçevede içerisinde, yapılması gereken, Türk Silahlı Kuvvetlerinin her açıdan güçlendirilmesi ve asla kısır siyasi, politik çekişmelerin içerisine çekilmemesidir. Ne geçmişte yaşanan darbelerle Türk Silahlı Kuvvetlerini yargılayabiliriz ne de yaşanan darbelerde en fazla yarayı kim aldı yarışması düzenleyebiliriz. Hele hele aidiyet ise, vefa gibi temel duyguları okşayarak Türk Silahlı Kuvvetlerini, Ergenekon Davası gibi yargıya intikal etmiş bir davada taraf hâline getirebiliriz. Bu davanın Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ile uzaktan yakından hiçbir ilgisi olmadığı çok net ve açıktır.

Güneydoğu Anadolu meselesi demeyelim, PKK terörüne baktığımız zaman, bunu sadece 84 ve 85 yıllarında terörün fiilî başlangıç süresiyle ele almamak gerekmektedir. Bu çok daha eskilere dayanmaktadır. Burada geçmişteki siyasi iktidarların hepsinin bu konuda tabii ki vebali vardır. Meselelere sadece ekonomik açıdan yaklaşılmıştır. Ekonomik açıdan olmayınca militarize tedbirlerle bu işin sonunun getirileceği düşünülmüştür. Ancak, tabii ki bu politikaların hiçbir zaman istikrar içerisinde yürütülme şansı olmamıştır. Mesela bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında -ki, siyaset

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 22

yapma yetkisi sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi altındaki siyasi partilerdedir dedik- işte karşımızda Demokratik Toplum Partisinden üye arkadaşımız Hasip Bey de burada.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başbakan elimizi sıkmadı ki Sayın Bilgiç.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Devamla) – Aslında Sayın Kaplan burada eğer terörün bitirilmesi, bu manada da, işte bütçe konuşuyorsak, ifade ettiniz, yani burada askerî harcamaların azaltılması vesaire gibi noktalar gündeme geliyor, gerekiyor ise sizin bilhassa siyasi partiler içerisinde, terörün bitirilmesi noktasında ki, bu Parlamentonun bir üyesi ve bu Parlamentoda yer alan bir grup olarak sizin daha fazla rol almanız gerektiğini ben düşünüyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bunun için bir araya gelmemiz lazım, diyalog lazım.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Devamla) – Sizin bu konuda niyetli olmanız gerekiyor her şeyden önce. Çünkü terörü terörist olarak nitelmediğimiz noktada bir başlangıç noktasını bulmamız mümkün olmuyor.

Burada mesela TOKİ meselesi gündeme geliyor. Diyoruz ki: “İhalesiz verildi.” Hayır, Silahlı Kuvvetlerle -TOKİ bir devlet kurumudur- aralarında anlaşma vardır. Karakolların yapım işini de TOKİ ihale ederek ilgili taşeronlara ya da ilgili müteahhit firmalara aktarmaktadır. Yani biz şunu söyleyebiliyorsak, eğer bizim gelmiş olduğumuz noktada söyleyebildiğimiz nokta şuysa “Devletin ve milletin birlik ve bütünlüğü burada temel noktadır, bunun dışında her şey, gerisi teferruattır.” diyebiliyor isek o zaman konuşmak için bir başlangıç noktamız olabiliyor. Ama bunu söyleyemiyor isek, ne kültürel açımlardan bahsedebiliriz ne özgürlüklerden bahsedebiliriz ne de terörü bitirmeden ya da terörü terör olarak lanetlemeden ya da kabul etmeden bir ortak noktada birleşebiliriz.

Ben Savunma Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Varsa öneriniz Meclise getirin, tartışalım, bu sorunu askerin sırtından alalım, omzundan alalım.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Terörü lanetleyin ondan sonra...

BAŞKAN – Sayın Erdal Sipahi, buyurun.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli katılımcılar; saygıyla selamlıyorum.

Ben önce müsaadenizle usul hakkında konuşmak istiyorum. Saniyorum Meclis Tüzüğü konusunda yapacağımız çalışmalarda dikkate alınması gereken bir konu var. Konuşulan konu Millî Savunma bütçesi, ortada Millî Savunma Komisyonu yok ve bu konu Millî Savunma Komisyonuna ne getirildi ne tartışıldı ne bilgi verildi ne Millî Savunma Komisyonu bu konuda brife edildi. Zaten o Millî Savunma Komisyonu kendi görev ve işlev alanına giren hususlarda da herhangi bir şekilde brife edilmiş değil. Dolayısıyla sadece öğrenci harçlıklarının artırılması, falan kuruluşun oradan alınıp buraya bağlanması gibi, ne derece görevi olduğu tartışılacak konuların dışında her nedense faaliyet göstermiyor.

Aynı şekilde, biraz önce Sayın Konuşmacı değindi, yani Suriye sınırındaki mayınların temizlenme olayı var. Bu olay bir dış güvenlik ihtiyacı ise veya zamanında öyle idiyse nerede Millî Savunma Bakanlığı, bir iç güvenlik sorunu ise nerede İçişleri Bakanlığı? Sınırdaki mayınları temizliyorsunuz, bu konuda akla gelebilecek en alakasız bakanlık herhâlde Maliye Bakanlığıdır, en alakasız komisyon da Plan ve Bütçe Komisyonudur.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – İç Tüzük çalışmalarımız devam ediyor.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Efendim, bilemiyorum, ben sadece Tüzük konusundaki görüşlerimi dile getiriyorum, lütfen. Ben sizi dinledim, lütfen müdahale etmeyin. Ben şunu demek istiyorum....

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – İç Tüzük tartışması açmayın.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Anlamadım efendim.

BAŞKAN – “Tüzük tartışması açmayın.” dedi.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Tüzük tartışması şunun için açıyorum... Siz mi yönetiyorsunuz? Lütfen saygıyla dinleyin.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Saygıyla dinliyorum.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Ben sadece burada bir hatırlatma yapıyorum. Tüzük çalışmaları esnasında bu konular dikkate alınsın diyorum. Önce ilgili bakanlığın komisyonlarında bu konular tartışılsın ki, buraya geldiğinde daha olgunlaşmış olarak...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Bu komisyonun yetkisiz komisyon olduğunu söyleyemezsiniz.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Sayın Başkan, arkadaş mı idare edecek burayı yoksa siz mi idare edeceksiniz?

BAŞKAN – Tamam efendim, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – İşinize geleni ilgili komisyona havale ediyorsunuz.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Ben Tüzük konusunda bir tenkit yapmıyorum, sadece bir görüş dile getiriyorum. Diyorum ki, her bakanlıkla ilgili konular keşke öncelikle kendi komisyonunda görüşülüp de buraya daha olgunlaşmış, daha pişmiş olarak gelse burada bu kadar tartışmaya gerek olmasa. Bu bir görüştür, bu bir tekliftir.

BAŞKAN – Şu anda çalışmalar yapılıyor.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Biliyorum, ben de ona fikrî bir katkı olsun diye söylüyorum. Niye rahatsız olunuyor, onu da anlamış değilim.

Bu konuyu şimdi geride bırakıyorum.

Sayın Bakan çok saygı duyduğum eski bir bürokrat ve bir siyasi. Ancak, kusura bakmasınlar, ben bir konuyu, arkadaşım da dile getirdi... Türkiye’de terör olgusu hiç olmasaydı, iç güvenlik Türkiye’nin bir numaralı tehdidi olmasaydı bu bütçede ne değişirdi? Herhâlde sadece terörle ilgili iki tane cümle çıkartılırdı, onun dışında bir değişiklik olmazdı diye düşünüyorum. Bu terör konusuna tekrar değineceğim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 23

Efendim, biraz önce bu Tüzük konusuna neden girdim? Şimdi, siz dışarıdan gelen bir komisyon üyesi olarak benim konuşmamı beş dakikayla sınırlamaya çalışacaksınız. Hâlbuki, asli komisyon üyesi benim, tali komisyon sizsiniz. Bu espriyi de lütfen kabul edin.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Plan ve Bütçe Komisyonu tali komisyon olmaz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hep beraber yapacağız.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Bu işin espriyi olarak kabul edin diye söylüyorum ben.

Diğer bir konu var. Bu Ceyhan Terminali konusunda Sayın Bakan, sayfa 9'da şunları söylediler: "Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı'nın 13 Temmuz 2006 tarihi itibarıyla resmî hizmete girmesiyle Mersin ve İskenderun bölgeleri bölgesel ve küresel enerji güvenliği açısından büyük bir önem kazanmıştır." Devam ediyor Ceyhan Terminali'nin önemi konusunda. Aynen katılıyorum. Sağ olsunlar bunu söyledikleri için. Ama burada Mersin ve İskenderun bölgeleri hariç bir yer eksik, Kıbrıs. Her zaman tartışılıyor, efendim, Kıbrıs'ın stratejik değeri hâlâ devam ediyor mu, etmiyor mu; stratejik değeri vardır, yoktur; uçak gemisidir, şudur budur diye. İşte, Kıbrıs'ın başka hiçbir stratejik değeri olmasa Sayın Bakanın şu bölgesel ve küresel enerji güvenliği açısından en önemli yerin Kıbrıs olduğu burada bir şekilde dolaylı olarak yer alıyor.

Buradan nereye geleceğim: Bunu söyleyen iktidarın Kıbrıs konusuna birinci önceliği vermesi gerekir ve bunu söyleyen iktidarın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni her ne pahasına olursa olsun yaşatması ve oradaki Cumhurbaşkanı kılığındaki bir adamın kapalı kapılar ardından yaptığı ne idiği belirsiz toplantılardan sonuç beklememesini gerektirir. Kıbrıs konusunda daha kesin tavır bekliyoruz. Bu konuda Türkiye'nin kararlılığının daha, bu fikirler doğrultusunda ortaya konulmasını istiyoruz biz Hükûmetimizden.

BAŞKAN – Değerli dostum, bu Kıbrıs Cumhurbaşkanıyla ilgili söyledığınız sözü bizim tutanaktan çıkarmamız gerekiyor. Maksadı aşan bir ifade.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (Devamla) – Efendim, ben maksadımı aşmadım. Ben Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Kıbrıs konusundaki hassasiyeti yüreğinde hisseden, ortaya koyan bütün insanlarımızın görüşü doğrultusunda konuştum. Kendisinin bir şikâyeti varsa kendisi bu konuda şikâyetinde bulunur.

Diğer bir konu. Bu PKK konusuna geri döneceğim. Efendim, bu terörle ilgili konu işte kararlı bir mücadeleyle bitme aşamasına gelmiştir... Lütfen birbirimizi kandırmayalım. Bir tehdidi eğer gidermek istiyorsak önce ne noktaya geldiğini, nasıl bir tehdit olduğunu, önce teşhisi doğru koyalım ki tedaviyi doğru yapalım. Bakın, Amerika'nın o müthiş terörle mücadeledeki PKK'ya karşı verdiği destekten bu yana yaklaşık bir sene geçti. Bir senedeki şehit sayımız 203, 5 Kasımdan bu yana. Bu rakamı, şehit sayısını parametre olarak kabul edip terörün hangi seviyeye çıktığının muhakemesini yaparsanız karşınıza 1997-1998 seviyesindeki bir terör çıkar. Olay cinsleri açısından parametre kabul ederek bir kıyaslama yaparsanız karşınıza 1992-1996 yıllarındaki terörle mücadelenin en yoğun olduğu dönem çıkar. Dolayısıyla ciddi bir tehdit vardır ve buna karşı ciddi tedbirler alınmalıdır.

Efendim, bu konuda "aciz" kelimesinin kabul edilmediği söylendi. Efendim, Meclisin çıkardığı millî bir tezkere bir Amerikan başkanının bir buçuk ay sonra onayına, tasvibine, icazetine sunuluyorsa bu aciz değil de nedir? Bir kış operasyonu yapıyorsanız da Amerikalı "çık" deyince ertesi gün toparlanıp çıkıyorsanız bunun adı aciz değil de nedir? Aktütün Karakolunun arkasından "Sözün bittiği yere gelinmiştir. Bu konuda her türlü tedbir alınacaktır." dendikten sonra aradan kırk beş gün aşkın bir süre geçmiş "Hâlâ ortada birtakım toplantılar, brifingler, yasal değişikliklerle ilgili birtakım vaatler dışında somut ne vardır?" diye soruyorum. Bu aciz değil de nedir? Sayın Bakan 11 Eylül'den tasarısından sonra NATO Anlaşmasının 5'inci maddesinin yürürlüğe konduğunu söyledi Amerika tarafından. Amerika bunu kendisine binlerce kilometre uzaklıktaki bir terör için ortaya koyuyor da, Türkiye canını acıtan, millî birlik ve bütünlüğünü ilgilendiren bir konuda neden yürürlüğe koymuyor? Bu aciz değil de nedir?

Efendim, istikrar konusundan bahsediliyor, terörle mücadelede bir türlü istikrar olmadığı. Efendim, önce ekonomik olarak bakıldığı, sonra tamamen askerî önlemlerle işin şey yapıldığı... Lütfen geçmişe haksızlık yapmayalım. Geçmişteki iktidarlar, eksiğiyle fazlasıyla, artışıyla eksisiyle, bir şeyler yapmıştı ki siz 2002 yılında iktidarı aldığınızda şehit sayısı, vatanlaş ve geçici köy korucuları dâhil, 10'a inmişti ve terör Türkiye'nin bir numaralı sorunu olmaktan çıkmıştı. Şimdi geldiği seviye, biraz önce söyledim, 203 tane şehit var. Demek ki, çatışmalar durmuştu, dışarıdan herhangi bir etki yoktu. Çünkü üç defa Kuzey Irak Harekât alanının tamamını kapsayan operasyon yapılmıştı, güvenlik güçleri Hükûmetinden aldığı ve birçok alanı kapsayan mücadelesinde başarılı olmuştu ki siz 2002'de böyle bir tablo aldınız. O hâlde o mücadelenin kendine göre bir istikrarı vardı.

Bunun dışında kısaca değinmek istediğim konular var. Askere almak konusuyla ilgili Sayın Bakanın takdimleri oldu. Ben bu konuda sadece şunu hatırlatacağım eski bir asker olarak: Gerek subaylık gerek astsubaylık gerek askerlik uygulamasında o kadar çok çeşitlilik ortaya çıktı ki, benim, Silahlı Kuvvetlerinin bu kadar çeşitli uygulamalarında, personel politikası uygulamasında insicamın bozulacağı konusunda ciddi bir endişem var.

Malumunuz, Rusya Federasyonu'yla Gürcistan arasındaki çatışmada bu Montrö konusu gündeme geldi. Sonradan Genelkurmay Başkanımızın bu konudaki beyanıyla bir rahat nefes aldık.

Efendim, Terörle Mücadele Mükemmeliyet Merkezimiz var. Ben bilgi için arz edeyim. Bu Terörle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi, maalesef, yirmi beş yıldır terörü yaşayan ülkemizin millî bir kuruluşu değil, NATO'yla ilgili bir teşkilatlanmanın parçasıdır. Dolayısıyla millî çözüm ne ölçüde akademik olarak üretiliyor, üretilmiyor konusunda şüphemi devam ettiriyorum.

Amerika'nın sürekli, Afganistan için ilave kuvvet talebi var. Bu kuvvet talebi bir baskı konusu mudur, değil midir Türkiye için de? Çünkü NATO bu konuda baskı altında. Bunu Sayın Bakana sormak isterim

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 24

Subay, astsubay, uzmanlarla ilgili, özlük haklarıyla ilgili çok ciddi konular var. Bunlarla ilgili birtakım yasal değişiklik teklifleri var. Bugünlerde astsubaylarımızla ilgili konular tekrar gündemde. Bu konuda herhangi bir düzeltme, düzenleme var mı? Onu Sayın Bakana sormak isterim.

Bu arada bu konuda üç tane proje hakkında görüşümü iletayım. Savunma Sanayi Müsteşarlığımız kendisine iletilen projeler konusunda çok başarılı hizmetler yapıyor. Onu yadsıyacak değilim, saygıyla anıyorum. Ancak, öyle projeler vardır ki, bu projeler maalesef tartışılması gereken konulardır. Bunlardan bir tanesi M60 A1 modernizasyonudur, şu anda bitmek üzeredir. Başlangıcında yanlış başlamıştır ve yanlış gitmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin maalesef en kötü projelerinden birisidir. Bununla ilgili soru önergeme Sayın Bakan nezaket gösterdiler, cevap verdiler ama ben bu proje hakkında tatmin olmuş değilim.

ATAK Projesiyle ilgili ciddi endişelerimiz var. Bu konuyu hem basın toplantısıyla hem soru önergeleriyle dile getirdik. Ortada böyle bir helikopter modeli yok. Bizim ulusal kuruluşlarımız çeşitli donanımlarla bunun içine katılacaklar, bununla gurur duyuyorum ama ortada helikopterin kendisi yok, motoru yok. Bu model seçilmek zorunda mıydı? Bu konuyu daha önce basın toplantısında da dile getirmiştik.

Diğer bir konu, seri üretim 2012'de başlayacak. Güneydoğu'da devam eden bir mücadele var ve bu mücadelenin en çok olmazsa olmazı taarruz helikopteri. Yani 2012'ye kadar taarruz helikopteri yapacağız diye o bölgedeki mücadelenin bekleyecek durumu yok. Bu gecikmeye karşı ama bir hazır paket alımı veya bu projenin öne çekilmesi gibi muhakkak bir tedbir alınmak zorunda.

Eski bir tank subayı olarak Altay Projesini büyük bir memnuniyetle izliyorum. Ancak şunu söyleyeyim: Çok gecikmiş bir proje, Sayın Müsteşar da biliyorlar. Tank 2000 Projesinden gele gele 2008'lere geldik. Bu kim bilir 2000 kaçlara kadar devam edecek. Yalnız bir konuyu hatırlatmakta yarar görüyorum: Bütün dünyanın zırhlı araç ailesini bile yetersiz görüp de artık modüler zırhlı araca yöneldiği bir ortamda maalesef Türkiye'deki zırhlı araç projelerinin her birisi bir bütünlük teşkil etmeyecek şekilde, değişik alanlarda, ayrı ayrı, birbirinden uzaklaşır şekilde yapıldı. Bütün bunların insicamı, zırhlı araç projelerinin nasıl sağlanacak? Altay Projesi sadece bir tank projesi mi olacak, yoksa gelecekte bir zırhlı araç ailesi veya modüler zırhlı araç konusunda bir birleşim mi sağlayacağı konusunda ben sadece bir hatırlatmada bulunuyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Sayın Bakan, soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztrak.

SORULAR VE CEVAPLAR

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Millî Savunma Bakanlığının değerli görevlileri, basın mensupları, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, birkaç tane sorum var, izninizle.

Başbakan Yardımcısı Sayın Çiçek terörle ilgili maliyetin 1 trilyon dolar olduğunu açıkladı. Bu neye göre hesaplanmış bir rakamdır? Bu konuda biraz daha detaylı bir bilgi alabilir miyiz? Kaç yıllık bir maliyettir bu, neler var bunun içinde, sadece askerî maliyet mi? Bu konuda bilgi alma ihtiyacı içindeyiz.

İkincisi: Tabii bu küresel krizle birlikte kurlarda çok ciddi değişiklikler oldu. Geçmişten de benim tecrübem, kurdan en fazla etkilenen bütçelerden bir tanesi de Millî Savunma bütçesidir. O çerçevede acaba kaç liralık kurla mal ve hizmet alımları hesaplandı? Şu an itibarıyla ne kadarlık bir ek ödeneye ihtiyaç var? Bunun geçmişte birikmiş olan ödeneklerden mi karşılanması düşünülüyor?

Bir diğer konu: Son, aşağıda görüşülmekte olan İhale Yasası'na bazı ilaveler yapıldı. Bunlardan bir tanesi de bu istisnalar maddesine, 3'üncü maddeye (m) fıkrasıyla "uluslararası mükellefiyetlerden doğan veya ulusal amaçla savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları" diye bir ifade var.

Sayın Bakan biraz önce açıkladı. Millî Savunma Bakanlığımız Kamu İhale Kanunu'yla en az sorunu olan bakanlıklardan bir tanesi. Bu maddeyle nasıl bir esneklik getirilmesi düşünülüyor? Bu konuda da bilgi almak isterim.

Son olarak da, bu Savunma Sanayi Fonu'ndan yapılan alımlar veya transferler, bunlar hangi kalemlerde gözükmüyor? Son üç yılda buradaki artış oranlarını alabilir miyiz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Öztürk...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aracılığınızla iki sorum olacak.

Sayın Bakan, gerek özelleştirme sonucu haberleşme sektöründe yabancıların payının artmış olması gerekse dinleme skandalları karşısında Türk Silahlı Kuvvetlerinin haberleşmelerinde gizliliği nasıl sağlayabiliyorsunuz? Dinlenmediğinizden emin misiniz?

İkinci sorum: Ege'de, Kıbrıs'ta, Kuzey Irak'ta, Kafkaslarda olan gelişmeler ve tırmanan terör nedeniyle bulunduğumuz coğrafyada güvenlik içinde miyiz ki, savunma harcamalarında kısıntıya gidiyoruz? Bu tercih bizi bir güvenlik zafiyetine götürmez mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 25

Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Genelkurmayın hem Savunma Bakanlığından hem bağlı olduğu Başbakanlığın bütçesinden hem de özel kuvvetler için yapıldığı gibi İçişleri Bakanlığından fonlandırılmasına son vermeyi düşünüyor musunuz?

Avrupa Birliği bunu merkezileştirmek anlamında söylüyor, hem Millî Savunma Bakanlığı bütçesi gibi düşünme gibi bir çabanız var mı?

Sivil-asker ilişkileri konusunda Avrupa Birliğinin öngördüğü standarda ulaştırmanın yolunu, yani jandarmanın İçişlerine bağlanması, son terörle yüksek istişare kurulu müsteşarlığı kurulması gibi bir çaba olarak mı görüyorsunuz?

Yine, Meclise sunmuş olduğunuz Ulusal Program Taslağında Genelkurmayın Millî Savunma Bakanlığına bağlanması konusunda Hükûmetiniz ne kadar ısrarcı?

En son, Skorsky -Başbakan Amerika'ya gittiğinde verdiği siparişler var- Heron, onlarla ilgili sizler sanıyorum temaslar yaptınız. F135'lerle ilgili ne tür bir bağlantı ve ne kadar bir süre içinde bir bütçe ayrılması düşünülüyor?

Bedelli askerlikle ilgili açıklamalarınız oldu. Bu da sanıyorum modernizasyon çabaları içinde ordunun. Yani kamuoyunda insanların kafasında bir soru işareti, karışıklık var. Bunun giderilmesi bizzat yetkili bakanlıkça olacaktır diye düşünüyorum.

Son, bitiriyorum; Şırnak'ta 15 Ekim günü, asker diyorum, çünkü, jandarma desem Jandarma Genel Komutanlığına bağlı olur ama Kara Kuvvetlerinin de görevlilerinin olduğu korucularla, kaymakam ve birimlerle yapılan toplantılarda DTP'ye karşı tek aday çıkarma gibi bir çalışma yapılıyor. Ben buna inanmak istememiştim ama ne yazık ki aldığım bilgiler çok güçlü, isim isim verebilirim, korucuları da, korucu başlarını da kim aday çıkardığını. Maalesef bu Kasım başında Silopi ilçesinde de yapıldı. General düzeyinde, üst düzeyde böyle bir katılımın olması bizi üzüyor. Ben seçimlere herkesin gücü ve eşit bir şekilde yarışa katılması gerektiğini düşünüyorum. Ben seçim zamanı MHP, Genç Parti, küçük parti, büyük parti ayrımı yapmadan bütün partileri tek tek gezdim ve bağımsız yargımız da seçim sükûnetini sağladı. Orada başarılı bir seçim yaptık. Buna gölge düşürülmemesi gerektiğini düşünüyorum ve Bakanlığın da bu konuda gerçekten hoş olmayan sonuçları doğurmaması... Çünkü 95'te bu yaşandı, zorla korucular belediye başkanı yapıldı. Biliyoruz, o çok kötü bir deneyimdi, Cizre'de, İdil'de, Silopi'de, Uludere'de ve Beytüşşebap'ta. Buna dikkat çekmek istiyorum.

Eğer araştırma yapılması, bilgi istenmesi gerekiyorsa şüphesiz isim isim dahi Sayın Bakanlığımızı bilgilendiririm ben, yani kimlerin aday yapılmak istendiğine kadar. Bunlar iyi çabalar değil, gölge düşürür, hoş değil. Bunun önlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Mehmet Günal Bey, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, deminki sorduğum soruyu net bir şekilde tekrarlayıp ilave bir soru daha sormak istiyorum. “Bu kanun tasarısına ilişkin görüşünüz hâlâ devam ediyor mu?” demiştim. Bu çerçevede tasarının geri çekilmesini düşünüyor musunuz?

Diğer bir sorum: Amerika Birleşik Devletleri birliklerini 2011'e kadar çekeceğini söyledi. Bu çerçevede herhangi bir teknik düzeyde, üst düzeyde, alt düzeyde yapılan bir ön görüşme var mı? Yani, bizim topraklarımızın kullanılması söz konusu olacak mı? Bir çalışma var mı veya olması düşünülüyor mu? Bir gelişme olup olmadığını öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Akif Bey, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; benimkisi sorudan çok komisyon çalışmalarına bir katkı olacak.

Şimdi, Türkiye 1999 yılından bu yana kamu mali yönetiminde yüz tane fonu tasfiye etmiş durumdadır. Hâlen tasfiye edilmemiş olan birkaç fon daha vardır. Bunlardan bir tanesi Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonudur ki, bu bütçe içidir. Bütçe dışı fonlar ise, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Savunma Sanayi Destekleme Fonu ve Özelleştirme Fonudur. Ayrıca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu vardır, Başbakanlık Tanıtma Fonu vardır, İşsizlik Fonu vardır. Yine TOKİ'nin bütçe dışında gelirleri ve buna dayalı harcamaları vardır. Yani Parlatmentonun “bütçe hakkı” kavramı çerçevesinde denetlenmesi gereken gelir ve giderler sadece Savunma Sanayi Fonu'ndan ibaret değildir. Bu saydığım fonların hepsi bu çerçevede Parlatmentoya gelmesi gereken bütçe büyüklükleridir veya bu fonların gelir ve giderleridir. Konu sadece Savunma Sanayi Müsteşarlığıyla sınırlı değildir. Onu ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, Sayın Sipahi Kıbrıs Cumhurbaşkanı ile ilgili sözlerinin tutanaktan çıkarılmasını talep ediyor.

Ben kendisine söz veriyorum.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – Ben Meclise olan saygımdan ötürü, kişi hakkındaki fikrim değişmemiştir ancak Meclis tutanağından böyle bir konunun yer almasını arzu etmediğim için çıkmasını arzu ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, sorular, tenkitler...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 26

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Bir beş dakika müsaade eder misiniz cevaplara geçmeden önce, bir ferahlayayım, geleyim.

BAŞKAN – Tabii.

Toplantımıza beş dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 13.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.35

BAŞKAN: Sait AÇBA (Afyonkarahisar)

BAŞKAN VEKİLİ : Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – 15'inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Bakanım, şu ana kadar yapılan tenkitler, görüşler ve sorulan sorular ışığı altında bize süratli bir şekilde bunu derleyip toparlarsanız, ikinci bakanlığımızın da görüşüleceği göz önünde tutulursa, bu konuda bize büyük bir destek sağlamış olursunuz.

Buyurun efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Toplantıya beş dakika ara verdiğiniz için teşekkür ederim, ara verilmesine sebep olduğum için de özür dilerim.

Her şeyden evvel sayın üyelerin Savunma Bakanlığı bütçesine gösterdiği ilgi, özellikle Silahlı Kuvvetlerimizin teyidi mahiyetinde, desteklenmesi mahiyetinde ifade ettikleri düşünceler ve savunma sanayimizdeki gelişmelerle ilgili takdir duygularına teşekkür ediyorum.

Ben, müsaade ederseniz, önce bazı önemli konuları hemen cevaplandırmaya çalışayım.

Ege'deki tutum ve davranışlarımızda hiçbir değişim yoktur. Örneğin kısa süre önce silahlardan arındırılmış adalara yönelik askerî faaliyetleri NATO nezdinde engellemiş bulunuyoruz. Doğu Akdeniz'deki kıta sahanlığı konusunda yeni gelişmeler. Basına da yansıdığı gibi Meis Adası güneyinde bugünlerde bir anlaşmazlık var ama bir fırkateynimiz şu anda görevi başındadır.

Kıbrıs görüşmelerinin en önemli hususlarından birisi garantörlük meselesidir. Bu konuda tutumumuz açıktır ve garantörlük olacak kalacaktır, yani oradaki askerimiz orada kalacaktır.

Anti personel mayınlarıyla ilgili birkaç soru oldu. Verdiğimiz resmî cevaplar var burada. Kısaca şöyle: Daha evvelki toplantıda da söylediğim gibi, ihalenin daha öncesi askerle yapılmasının mümkün olmadığı anlaşıldı. İhalenin bizim Bakanlık bütçesindeki imkânlarla karşılanamayacağı anlaşıldı. Bunun üzerine Genelkurmayca Başbakanlığa yazılan bir yazıyla bunun Genelkurmaydan ve Millî Savunma Bakanlığından alınarak uygun bir yerde çözülmesi istendi. Paranın en kolay sağlanabileceği yer Maliye Bakanlığının diye herhâlde veyahut da ihaleleri en kolay yapan yer orasıdır diye zannediyorum orası tercih edildi. Kanun sizin huzurunuzdadır. Tabii burada nasıl takdir ederseniz o şekilde karar vereceksiniz, karar verecek olan sizlersiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizden aşağıya gitti efendim, Genel Kurula.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Genel Kurulda da sizler varsınız ama tabii artık bundan sonrasına Maliye Bakanlığının bir işi olarak bakıyoruz.

Ha, şunu arz edeyim: "Nusaybin'deki hudut temizlendi." diye bir şey yok. Küçük bir alan sadece kapılar için, işte vesaire için, onlar için...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Kim onay verecek?" diye sordum ben.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Onu ben bilemiyorum, yalnız asker olarak çok acil kısımlarda bir temizleme bölüğümüz var, onlar temizlediler. Yoksa öyle boydan boya, tamamen temizleme diye bir şey yok. Ayrıca mayınların kaldırılması, bildiğiniz gibi, Ottawa Sözleşmesi gereği 2014'e kadar bir mecburiyettir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bütün Türkiye çapında, yalnız Suriye değil.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 27

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Evet, bütün Türkiye çapında mecburiyettir, yani nerede varsa, en merkezî yerde bile olsa kaldırılması gerekir. Ayrıca mayın temizleme ile ilgili olarak çok yeni bir fabrikamız NATO standartlarında yürürlüğe girmiş, işletilmeye alınmıştır. Diğer taraftan bu temizleme sonucu hudutlarımızda hiçbir zafiyet...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Fabrika” mı dediniz Sayın Bakanım?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Evet, bir imha, yani fek, fesih...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mevcut olanları değil mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Mevcutları ve oradan çıkacakları da... Fek, fesih fabrikamız Elmalı’da devreye girmiştir. Ayrıca mayın temizleme sonucu hudutlarımızda hiçbir zafiyet meydana gelmeyecek şekilde tedbirler alınmıştır. Bunun çalışmalarını da Jandarma Genel Komutanlığı yapmaktadır.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakan, şu anda bile zafiyet var, nasıl zafiyet olmaz!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan “Bu iki ihalenin birinin yapılmasına karşı mısınız?” diye sormuştuk.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Artık bizden çıktı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani sizin görüşünüz vardı da onun için sordum. İhalenin yapılması ayrı, tarıma açılması ayrı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Güvenliği çok ilgilendirir, bölgeyi de ilgilendirir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, karşılıklı böyle olmuyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, netleşsin diye.

BAŞKAN - Gerekirse tekrar soru sorarız efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Hükûmeti Maliye Bakanı temsil ediyor bu konuda, onun yerine ben konuşmayayım müsaade ederseniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz de aynı şeyi söylüyorsunuz. Teşekkür ederiz, biz de onu öğrenelim diye sorduk.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Şimdi, ödenek üstü harcamalar konusu ciheti askeriyede hep olmuştur, ben Sayıştay Başkanlığımdan bilirim. Çünkü askerin hangi şartlarda, nerede, ne ile karşılaşacağı, ne yiyeceği, ne içeceği, ne giyeceği her zaman çok açık belli olmaz, özellikle bir operasyon yapıyorsa. Bazen tabii fiyat değişiklikleri de buna tesir etmektedir. Biz olmaması için azami gayreti sarf ediyoruz fakat olursa gene mevküfattan karşılanması konusu hem Sayıştayın hem de sizlerin takdirine sunulacaktır.

Bütçe planlaması yapılırken döviz kurlarındaki muhtemel dalgalanmalar için toleranslı döviz paritesi esas alınmış mıdır? Burada gerekli tedbir alınmıştır. Dikkat ederseniz biz hudut ötesi harekât için yetki aldıktan sonra sizden ek bütçe istemedik. Çünkü bütçemiz bu gibi hareketleri de öngörecektir şekilde toleranslı hazırlanmıştı. Bu sene de kurdaki yükselmeye rağmen herhangi bir ek bütçeye ihtiyaç olmayacağını düşünüyoruz. Kaldı ki kendi bütçemiz içerisinde -sizin kararnamede var, kabul edeceğinizi ümit ediyorum- bir yüzde 20’lik hareket yetkisini de zannediyorum bakanlıklara vermiş olacaksınız.

“Karakol çalışmalarıyla ilgili neden İhale Kanunu’ndan bir istisnai şey alındı?” diye soruldu. Bu ihtiyaten alındı. Şimdi bir defa şunu çok açık belirteyim: İkinci Başkanımızın ifadesi “Karakol yapmıyoruz, paramız yok.” şeklinde nasıl anlaşılıyor basınca anlayamıyorum. “Belli bir plan dâhilinde yapıyoruz deniliyor. Ha, Aktütün ön plana çıktığı için “Niye Aktütün konuşuluyor?” deniyor, Aktütün’e benzer yüzlerce yer var. Elbette Genelkurmay bir öncelik sırasına koymuş, bunu yapmaktadır ama şimdi şu bilgiyi size vereyim: 1994 yılından itibaren 168 karakol yenilenmiştir, hâlen 13 karakolun yenilenme çalışmaları devam etmektedir. Yeni inşa edilecek 162 karakol için de Toplu Konut ile Maliye Bakanlığı arasında bir protokol yapıldı. Geçen, zannediyorum on gün önce imzalamış olduk. Bunlar aslında o ihale ile ilgili alınan yetkiye de ihtiyaç hissettirmeden yapılabilecek çözümlerdir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, bunu bu kadar tecrübesiyle Bayındırlık Bakanlığı gerçekleştiremediğinden mi Toplu Konut İdaresine yaptırıyor?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Şimdi, sıkıntı, İhale Kanun’da mecburiyetler var, ilan süreleri, vesaire. Bu çok uzun zaman alıyor ve ayrıca belli yerlerde müteahhit bulunmasında sıkıntı çekiliyor ama Toplu Konut çok büyük işler yaptığı için bunu bir kenara belki bazı kendi usullerini de uygulayarak sokabiliyor. Yani normal olarak her karakolu ayrı ayrı İhale Kanunu’na tabi olarak çıkarırsanız hepsinde başarılı olamayabilirsiniz. Onun için daha uygun bir yol seçilmiştir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kaldırırsak daha iyi o zaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Fon denetimi 2006 yılından beri Sayıştay tarafından yapılmaktadır. Şimdi, tabii şöyle bir problemle karşı karşıyayız, bunu açıkça burada söylemekte fayda var çünkü yarın huzuruza yarın kanun olarak da getireceğiz.

Şimdi, Savunma Sanayi Müsteşarlığı kurulurken dış denetimi 3 kişilik bir heyete verilmiş, iç denetimi biz yapıyoruz. Yani “Sayıştay denetlemeyecek.” diye açıkça hüküm konulmuş ve denetim bu 3 kişilik heyete verilmiş. Bu 3 kişi hâlen görevdeyken Sayıştay 2006 yılında “Denetleyeceğiz.” diye karar verdi. Şimdi, tabii şöyle bir şeyle karşılaştık: Dış denetim bizim dışımızdaki denetimdir. Şimdi, 3 kişilik heyet bir konuda bir öneride bulunacak veya tenkitte bulunacak, Sayıştay başka bir tenkitte bulunacak, bunlar mütenakız olacak, çelişkili hâlde olacak, tabii idare sıkıntıya düşecek. Onun için bir kanun getiriyoruz. Siz diyeceksiniz ki: “Ya Sayıştay devam etsin yahut da dışarıdaki 3 kişilik denetim devam etsin.” ve bizi bir rahatlığa kavuşturacaksınız. Yoksa...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Siz ne getireceksiniz? Öneriniz nedir?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Hiçbir kurum iki ayrı dış denetimden geçmemektedir. Takdir sizin, o kanunu arkadaşlar hazırlıyorlar, önünüze getirmiş olacağız.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 28

Şimdi, bu Heron'la ilgili sorunuz var "Kaça mal oldu, ne oldu?" diye. Açık ihaledir arkadaşlar, yani mail geliştirme de, taktik hazır alım da, mini İHA da, bunların hepsi açık ihaledir. İlanlarımız zaten açık yapılmaktadır. Nitekim Heron 183 milyon dolara ihale edilmiştir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tanesi mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Hayır, on tanesi ve bunun 50 milyon kadarı, en hassas kısımları Türkiye'de yapılmaktadır. Uçak yapımı ile ilgili kısımdaki tecrübesizliğimizi şu anda kapatamadığımız için böyle bir ihaleye gidilmiştir. Demek ki dışarı gidecek paramız 130 milyon dolar civarındadır.

F-35'lerin bizden önce kararı verilmiş, gerçi imzaları ben attım ama prensip kararı bizden önce verilmiş. Böyle çok ileri teknolojinin uygulandığı bir sistemde Türkiye'nin başından bulunması ne kadar isabetli bir karardır ben size belki saatlerce anlatabilirim. Daha önce de F-16 yapılmıştı diye bakabilirsiniz ama F-16'ya sonradan müşteri olarak girdik, üreticilerinden biri değildik, F-16'yı sonradan hazır aldık ama Türkiye'de imalatının bir bölümü yapıldı. Şimdi muhtemelen F-35'ler bize 10 ila 11 milyar dolara mal olacak. Bunun gerek özel sektör tarafından -ki birinden arkadaşlar bahsettiler- gerekse bizim bakır şirketleri tarafından 6 milyar dolara yakın kısmını ofset olarak veya iş payı olarak alıyoruz. Daha da ileri gidebileceğini zannediyorum. Bizim ofset ve iş payındaki prensibimiz yüzde 50'dir. Yüzde 50'lik prensibi bugün uygulamış durumdayız. Her gün bir başka parçanın daha Türkiye'de yapılması için gayret sarf edilmektedir.

"Savunma Sanayi bütçesi neden düştü?" deniyor. Savunma Sanayinin kendi binası yok, kirada oturuyor. Bir bina yapalım diye yola çıktık, onun için bütçeye para koymuştuk ama maalesef öyle anlaşıldı ki binayı yapacağımız arsanın imar planında yeri yok. Üstünde pek çok başka binalar olmasına rağmen vaktiyle askerî bölge olduğu için o detayda imar planı düzenlenmemiş. O imar planı düzenlenmeye kalkınca biz ihaleyi yapamadık. Onun üzerinde hâlâ çalışıyoruz, belediyeler de bize yardımcı, Bayındırlık Bakanlığı da yardımcı, Çankaya Belediyesi gerçekten yardımcı. O yüzden bütçe düştü, yoksa bütçenin bir şeyi yoktur.

Şimdi, diğer konularda... Millî gelire ve bütçeye göre nispeten, hakikaten bir azalma var bütçemizde Sayın Öztürk'ün ifade ettiği gibi. Bu tabii tasarrufla sağlandı ama memnuniyetle ifade edeyim ki biz size hangi bütçeyi getirdiysek siz herhangi bir kesinti yapmadan kabul ettiniz. Bundan dolayı da şükranlarımı sunuyorum.

Erdal Bey'in bu A-129'la ilgili gövdesi yok, vesaire diye bir sorusu oldu. Şimdi, bir 129 helikopteri var ama biz o helikopteri almadık. Neden almadık? İki şeyden dolayı: Birincisi, motor gücü zayıftı; ikincisi, biraz eskimişti, yani modernize edilmesi gerekiyordu ama mesela denilebilir ki: "Neden Amerikan helikopterleri almadınız da İtalyanlarla bu işi yapıyorsunuz? Birincisi, Amerikalılar görev bilgisayarını bizim koymamızı kabul etmediler, Kongreden böyle bir karar geçiremediler. Biz de "Görev bilgisayarını illa biz koyacağız." dedik ve o yüzden iki Amerikan şirketi vaktiyle ihaleyi almak noktasındayken biz geldik, o ihaleyi iptal ettik, iki Amerikan şirketi giremediler. İkincisi, mevcudun motoru zayıf, şimdi kuvvetli bir motor yapıldı, o motor konulacak. Zaten ortada olan bir helikopteri alsak eski bir helikopteri almış olacaktık. Bu bakımdan peyeni ve ihraç imkânımız olan -bir büyük imkân da budur- bir başka husus, diğer şirketlere ihaleyi verseydik TAI onun alt yüklenicisi olacaktı, şimdi TAI esas yüklenicidir, İtalyanlar onun alt yüklenicisidir. Bu da çok büyük bir avantaj oldu.

Tank modernizasyon projesi bizden önceki bir konu, onu biz tamamlamaya çalışıyoruz ama buna ilaveten yaptığımız Leopard alımları fevkalade başarılı bir alım olmuştur ve fevkalade de ucuza gelmiştir.

Zırhlı araçlarla ilgili aile bütünlüğüne biz de önem veriyoruz. Şimdi, bu zırhlı araçlar, yani tank dediğimiz şeyi... Adını vermeyeyim bir eski Sovyet ülkesi dedi ki: "Yedi bin tankı imha etmek zorundayım, ne kadar istiyorsanız ben size bedava vereyim." Yani tank isterseniz tank çok ama iki şey lazım. Bir: Teknolojisini özümleyeceksiniz, siz yapacaksınız. İki: Mevcut tanklardan daha iyi bir tank olacak, özellikle zırh meselesinde bu fevkalade hassas bir noktaya gelmiştir. Şu andaki tank ihalesi aslında bir ARGE ihalesidir. Yoksa doğrudan kalıplarını verdiğimiz ve "Şunu yapın" dediğimiz bir ihale değildir. Bana göre Türkiye'nin bunu özel ve resmî sektörler olarak beraberce yapacak noktaya gelmesi, Kara kuvvetlerindeki silah imal aşamasının en sonuna gelmiş olması manasını da taşımaktadır. Çünkü tanktan daha ileri bir kara kuvvetleri silahı yoktur.

Bir başka husus, Hasip Bey'in sorduklarıyla ilgili, savunma harcamalarında dünya sıralamasında 16'ncı, savunma ihracatında 22'nci, ithalatında 9'uncu sıradayız. Yani "1'inci sırada" demiştiniz, değiliz.

Fon gelirlerinin denetimi... Demin arz ettiğim gibi zaten fon gelirleri sizden geçiyor. Siz değişik bütçeleri kabul ederken diyorsunuz ki: "Yüzde şu kadarı savunma sanayi bütçesinde, fonuna gitsin." kabul ediliyor. Gideri de Sayıştay denetiminden artık geçiyor, herhangi bir şey kalmadı.

Millî mayın kurumu veya benzeri bir kurum oluşturulma konusu Dışişleri Bakanlığının da bizim de Başbakanlığa arz ettiğimiz bir konudur. Yakında gerçekleşeceğini zannediyoruz ama tabii böyle bir kurumun kurulması her şeyden evvel teknik bir kabiliyetin ve kapasitenin elde edilmesiyle alakalıdır. Onu nasıl yapacağız? Herhâlde Başbakanlık da bunu düşünüyor.

Paralı askerlik, Sayın Özyürek'in sorusu... Şimdi, takip ederseniz ben "Gündemimizde yok." diye beyanat veriyorum, Genelkurmay da "Bugün için mümkün değildir." diye beyanat veriyor. Neden? Çünkü paralı askerlik için... Dövizli askerlikle bir kere karıştırmayalım, tabii onu çok iyi biliyoruz, dövizli askerlik başka bir şey, paralı askerlik başka bir şey. Çünkü bugün mevcut kanun bunu, paralı askerliği öngörmüş. Yani yeni bir kanun çıkartmaya ihtiyaç yok fakat diyor ki: "Genelkurmayın ihtiyaç fazlası bildirmesi hâlinde, Millî Savunma Bakanlığı şu, şu maddeleri uygulayarak paralı askerliği tatbikata koyar." Ben onun için "Bizim gündemimizde yok." diyorum çünkü Genelkurmay bize ihtiyaç fazlası olduğunu bildirmiyor. Genelkurmay da "Mümkün değil." diyor çünkü ihtiyaç fazlası yok. Neden ihtiyaç fazlası yok? Çünkü 2003 yılında askerlik süreleri kısaltıldı. Bu asker mevcudumuzun yüzde 17 azalması manasına geldi. Şimdi, Türkiye'nin içinde bulunduğu stratejik ortamı, vesaireyi de hesaba katarsanız bugün için Genelkurmaydan böyle bir teklifin gelmesini biz de beklemiyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 29

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakanım “Dövizli askerlikle paralı askerlik farklı.” dediniz. Birisi bedelli oluyor herhâlde bunların.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Şimdi “paralı askerlik” diye zannediyorum Mustafa Bey bedelli askerliği sordu. Dövizli askerlik, yurt dışında üç sene çalışan bir kişinin, hatta onların 28’ini de 21’e düşürdük, başka imkânlar da tanıdık ki artık başka bir ülkede hayatını tamamen idame ettirmekte olan bir insanın gelip Türkiye’yi bir görmesi, askerlikle tanışması icabı hâlinde “Buyur” dediğimizde nereye geleceğini bilmesi içindir. O dövizle askerlik aynen devam etmektedir. Bir başka kolaylığımız da onda eskiden yaş sınırı vardı, şimdi belli şartlarla yaş sınırını da ileri doğru ittik.

Sayın Kaplan “EMASYA Planı devam ediyor.” diye söylüyorsunuz...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İçişleri Bakanlığında bir tek müsteşarlık olduğu için “Hâlâ devam ediyor mu?” diye sordum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Belki şunu kastediyorsunuz: Bugün Güneydoğu’da olağanüstü hâl yoktur, efendim, sıkıyönetim yoktur. Peki, hangi maddeler çalışmaktadır? 5442 sayılı Kanun’un 11’inci maddesi çalışmaktadır. Bu yeni bir olay değildir, asırlardır devam edegelen bir olaydır. Yani iç güvenlikle doğrudan görevli polisin, jandarmanın halledemediği zamanlarda valiler askerlerden yardım isterler. Bundan tabii bir şey yoktur, bu yine devam edecektir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – EMASYA’da farklı ama. EMASYA’da asker yönetiyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – O, tatbikatla ilgili bir konudur.

Öğrencilerle ilgili fikirlerinizi ben bilemiyorum, arkadaşlar kaydettiler.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yalnız o konu çok önemli. O konuda bir cevap alırsak çok iyi olur. Çünkü kara, deniz harp okullarına Doğu ve Güneydoğu’nun yirmi bir ilinden kaç öğrenci alındı son on yılda, Türkiye oranı nedir, bu yönetmelik gerçekten çağdaş mı öğrenmek istiyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Kara operasyonlarında kaç lira sarf edildiğiyle ilgili gazete havadisleri bizden kaynaklanmamaktadır. Bunlar zaten hesaplanabilecek hususlar da değildir. Bu operasyon içeride de dışarıda da yapılabilen...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yazılı cevap istiyorum ama Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Amerika Birleşik Devletleri istihbaratı... Şimdi, bir şeyi çok iyi tespit etmemiz lazım. Bu ikinci Irak harekâtı öncesi orada Saddam’la yapılmış anlaşmalar geçerliydi ve ona göre kullanılıyordu. Saddam gittikten sonra hudut ötesi harekât için herhangi bir dayanağımız ancak sıcak takip, Birleşmiş Milletler anlaşması, vesaireydi. Ne zamana kadar? 5 Kasım’a kadar. Şimdi, hiçbir konuda Amerika’dan izin almaya ihtiyacımız yoktur. Hele hele operasyonlarda hiç ihtiyacımız yoktur ancak başka bir ülkeye giriyorsanız, o ülkenin hava sahası kimin kontrolündeyse elbette bir mutabakata ihtiyacınız var. 5 Kasım’da yapılan budur çünkü Irak’ın hava sahasından Amerika sorumludur. Nitekim şimdi gündemde olan anlaşmaya göre de bu hava sahasının sorumluluğunun devri tamamen terkten önceki bir tarihe alınmıştır.

Sayın Kutluata’nın sorusuna zannediyorum cevap verdim, Kıbrıs’la veya Ege’yle ilgili.

Gürol Bey’in “legal örgüt” lafı geçiyor. Tabii legal olarak kurulmuş, illegal hâlde gelmişse tespitite bize görev düşüyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – “Legal”in kelime anlamı “yasal”dır.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Evet, yasal olarak kurulmuş bir örgüt bu işe karışıyor elbette onun yeri mahkemedir. Neticede kapatılması da odur.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kavram hatası orada var yani.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Evet.

Sayın Sipahi’nin sorusu... Komisyona bütçenin gelmemesi gerçekten prensip kararına bağlı bir husustur. Eskiden Bütçe Komisyonunda her bakanlığın bütçesiyle ilgili alt komisyonlar vardı, orada görüşüldüğü için bütçe komisyonları diğer, kendi komisyonlarına gitmezdi ama bunun tersine karar vermek tabii tamamıyla Meclisimizin takdirdir.

“Askerde çeşitlilik icrası zor.” diyorsunuz. Onunla ilgili Genelkurmayda bir çalışma var.

Subay, astsubay hakları zaten hep gündemimizde. Orada da elden geldiği kadar bir şeyler yapılmaya çalışılıyor.

Faik Bey’in “Sayın Çiçek ‘1 trilyon’ diyor...” Bizim hesaplarımızda böyle bir şey yok. Ama Sayın Çiçek Terörle Mücadele Yüksek Kurulu Başkanındır, bilgisine müracaatta fayda var.

“Haberleşmede gizlilik sağlanabiliyor mu?” Evet, haberleşmede gizlilik kesin sağlanabiliyor. Yani bu özelleştirmeyle haberleşme hatlarının özel şirkete verilmesinden daha önce askerimiz tedbirini almıştı. Hem özel hatlar vasıtasıyla hem de kriptolu haberleşme vasıtasıyla en ileri seviyede gizlilik sağlanmaktadır.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – PARDUS kullanılmıyor mu TÜBİTAK’ın?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Ne gerekiyorsa kullanacağız

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kendi yazılımımıza güvenmiyoruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – İlk bizim Bakanlık kullanacak Türkiye’de örnek olarak.

Şimdi, sivil-asker ilişkileri bakımından bildiğiniz gibi büyük mesafeler alındı. TRT’den, YÖK’ten, hatta mahkemelerden vesaireden... Sonra bildiğiniz gibi eskiden siviller askerî mahkemeye gidebiliyordu, şimdi onu çıkardığınız kanunla siviller ayrı, askerlerin ayrı olması... Yani bir hayli mesafe alındı, daha da çalışmalar yapılmaktadır.

Kalan fonları bahsettiniz Akif Bey. Zaten siz “yüz” dediniz, ben yüz altmış falan diye hatırlıyordum. Azalta azalta üçe, dörde düştü. Belli bir zaman sonra herhâlde bunlar da çözülecektir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 30

Mehmet Bey'in "USA çekilmede bizim toprakları kullanacak mı?" Yani, şimdi bir "SOFA" diye bir şeyimiz var, onun belli add'leri var. Şu anda daha çekilme diye bir şey yok. Yalnız İncirlik'in acil hâllerde yani yaralı sevkinde vesairede kullanıldığını biliyoruz.

Kaç dakikam var daha?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yazılı cevap hakkınız da var biliyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Brüksel'deki konuşmamı size bir özetleyeyim: Brüksel'de Avrupa Birliği bakanlar toplantısına gittim. Tesadüf etti 10 Kasım, beni davet ettiler. Askerî ataşemiz çok güzel Atatürk'ün askerî yönünü anlattı. Büyükelçimiz de çok güzel Atatürk'ün siyasi yönünü anlattı. Bana da buyur "deyince" ben de vaktiyle Amerika'da "comparative administrator" üzerine çalışmışım. Bir devlet kurulurken iki husus her zaman öne çıkıyor. Biri "National building.", diğeri "Economy building." Yani milletin teşekkülü ve ihyası diyelim, diğeri de ekonominin ihyası. Burada Atatürk'ün bu sahada ne kadar dirayetle hareket ettiğini anlatmak üzere İzmir Kongresi'ni, kapitülasyonların kaldırılmasıyla kazandığımız ekonomik hususu anlattım. Sonra da Osmanlı'nın dayandığı milletler sistemi. Osmanlı bir imparatorluktu veya bir cihan devletiydi. Milletler sistemi değişik ıslahatlar yapılmasına rağmen toparlanamadı. Neden? Çünkü Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik hareketleri vardı. Atatürk'ün yaptığı elbette cumhuriyeti kurmak ve bunun yanında "National building" olarak gerekli tedbirleri almak, mübadele de bunlardan biridir diye söyledik.

Şimdi, mübadele tabii belki bugünün çok gerisinde kalmış ama yapılan ve şükranla bahsedilen iyilikler söylenirken şu mahzurlu tarafları da oldu demek bana düşmezdi. Bugün bir hayli yazılıyor, çiziliyor. Ama bilinmesi gereken bir husus var: Bu ülkede biz kimseyi zorla dışarıya göndermedik. Nasıl oldu? Daha cumhuriyet kurulmadan, 30 veya 31 Ocak 1923'te Yunanlılarla mübadele anlaşması yapıldı. Bu, Cemiyeti Akvamın nezareti altında yürütüldü. 4 Yunanlı, 4 Türk, 3 de Cemiyeti Akvam temsilcisi vardı. Tahminen 1,5 milyon biz gönderdik, 500 bin de biz aldık. Elbette üzüntüler oldu, başka şeyler oldu vesair ama bir vakayı tespitten ibarettir bu. Yoksa kimsenin zorla bir yere götürüleceği yoktur.

Nitekim, yanlış aktarılmış oradaki arkadaşlar belki anlayamadılar bunu, belki de başka kasıtları vardı. 11'inde İstanbul havaalanında ben bir basın toplantısı yaptım ve dedim ki: Bu tarihteki bir olayın anlatılmasından ibarettir, bugünle alakası yoktur. Osmanlı'da azınlık yoktu, milletler vardı, millî devlete geçince azınlıklar oldu ve bunlar anlaşmalarla oldu. O, o günde kalan bir olaydır. Azınlıklar bugün zenginliğimizdir. Elbette vergilerini veriyorlar, askere gidiyorlar, ihracatımızda önemli yardımları var. Kaldı ki böyle olmasa bile, hiçbir iş yapmasalar bile bu insanların bu ülkede yaşamaya hakları var. Yani biz müsamaha ediyoruz da burada yaşıyorlar değildir, hakları var, bu ülke üzerinde hakları var. O hakların gereğini biz onlardan istiyoruz, onlar da bizden istiyorlar. Binaenaleyh sözlerimi de şöyle tamamladım: Avrupa Birliği üyesi olmaya çalıştığımız bir zamanda, yabancı sermayeyi cezbetmeye çalıştığımız bir zamanda yani bunları bugünün olayı gibi anlatmak fevkalade yanlıştır. Kaldı ki "Muhbir muhabirler." diyelim öyle yanlış nakletmişler ki, ben hiç İzmir Ticaret Odasında falan çalışmadım. "İzmir Ticaret Odasında çalışırken." diyor. Hiçbir ırkı telmih etmedim. Anlaşmalarda da ırk yoktur zaten. Bakarsınız 30 veya 31 Ocaktır, anlaşmalar herkese açıktır. Tabii, mağdurlar için elbette üzüntüden başka diyeceğimiz bir şey yoktur. Ama konu bugünün konusu değildir, konu 10 Ocakta Atatürk'ün bir milleti meydana getirirken öngörülerinin bir şükran duygusundan ibarettir.

Şimdi bir şey daha var sordunuz "Müslüman cumhurbaşkanı."

GÜROL ERGİN (Muğla) – Dindar cumhurbaşkanı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (Devamla) – Hiç bana ait bir şey değildir o, onu başka birisi söylemiş olabilir. Sonra düşünebiliyor musunuz, yalnız bakanların katıldığı ve başka kimsenin olmadığı bir yerde birtakım konuşmalar oluyor, o dışarı çarpılarak sızdırılıyor. Bu, işte sağ olun arkadaşlarımız bana iltifat ettiler, herhâlde bu iltifatı uygun görmeyen birisinin beni yıpratmak için söylediği bir söz olsa gerek diye düşünüyorum. Bana ait böyle bir şey yok. Değerli Başkan, sayın arkadaşlar; zaten benim kamuda fiilen yaptığım hizmet yılı kırk sekiz seneyi geçti. Hep de vitrinde çalıştım, hiç öyle kenarda köşede değil, hep ita amiriyim, hep vitrindeyim. Tavrım belli, tarzım belli. Sonra bu Brüksel'de benim partim mi var, yahut bir yerden şey mi alacağım.

Sonra, bir başka hususu daha belirtmek istiyorum: O konuşmamda Bakanlığımızın hiçbir katkısı yoktur, tamamen benim tarafımdan yapılmıştır, Hükümetimizin hiçbir görüşü yoktur, bu tamamen... Yani asacaksınız da beni asacaksınız, ne yapacaksınız da beni yapacaksınız, yoksa kimsenin bir dahli yoktur. (AK PARTİ sıralarından "Beyefendi bir insansınız" sesi) Estağfurullah. Siyasette her şey mümkündür.

Sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Bu fırsatı da verdiğiniz için bu sorularla ayrıca teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli Bakanımıza çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Elekdağ'ın çok kısa bir açıklaması olacak.

Buyurun.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Efendim, Sayın Bakan 5 Kasım'da Kuzey Irak'a Türkiye'nin müdahale hakkının kısıtlanmadığını belirttiler. Yani 5 Kasım 2007'de Washington'da Başkan Bush ile Başbakan Erdoğan arasında varılan mutabakat çerçevesinde Türkiye'nin müdahale hakkına bir kısıtlama getirilmediğini belirttiler.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – İzin alma...

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) – İzin alma...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – "İzin alma." dediğiniz için izin alma diye bir husus olmadı.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) – Bir yasaklama getirilmedi denildi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – "İzin alma yoktur." dedim, evet.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) – Şimdi, efendim, evet Amerika işgal kuvveti olarak Irak'ta hava sahasını kontrol ediyor. Bu bakımdan Irak hava sahasını kullanmak için Türkiye'nin izin alması gerekiyor şeklinde bir izah

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 31

tarzında bulundular. Böylece, Türkiye'nin Kuzey Irak'a harekâtlarına herhangi bir yasak getirilmediği şeklinde görüşlerini sonuçlandırdılar.

Şimdi, Sayın Bakanın bu yaklaşımı ve yorumu şu nedenlerle yanlıştır: Birincisi, Amerika Türkiye'nin NATO müttefikidir. NATO dayanışması ve NATO Antlaşmasının 5'inci maddesi nedeniyle Türkiye'nin kendi askerî ihtiyaçlarına göre harekât yapma iznini vermesi gerekir. Bu teröre karşı olduğu için bunun en süratli bir koordinasyonla yapılması icap eder. Amerika bunu yapmıyor. Hedefleri Amerika Türkiye'ye kendisi bizzat veriyor. Türk Silahlı Kuvvetleri kendi askerî ihtiyaçları ve değerlendirmelerine göre istediği harekâtı yapamıyor, bu kesindir.

Bu söylediklerimi teyit eden bir husus "Güneş" diye adlandırılan kara harekâtıdır. Güneş Harekâtı bir kara harekâtıdır. Amerika bu kara harekâtına bir kere müsaade etmiştir. Bir senedir başka böyle bir kara harekâtına müsaade etmemiştir. Onun dışında Güneş Harekâtının yapılmasının nedenini de, bakınız 2008 yılının 4 Martında Pentagon'da yapılan bir basın toplantısında Korgeneral Odierno -ki, bu Korgeneral Odierno bugün Irak kuvvetlerinde başkomutandır- şu şekilde istisnai bir harekât olarak verildiğini ve sağlandığını. Bunun esas amacının PKK'nın yıpratılması olduğu, Amerika'nın hem PKK'yı -bakınız ifade tarzına- hem Türkiye'yi bir araya gelip konularını siyasi şekilde halletmek için teşvik ettiğini söylemiştir.

-Bunların hepsi kayıtlıdır, kayıtlara geçmiştir.- Vermiyoruz... Bunu şunun için yaptık: Biz PKK ile Türkiye'yi karşı karşıya getirip müzakere masasına oturtmak istiyoruz. Onun için biraz ehilleştirmek için, biraz yıpratmak için, biraz burnunu sürtmek için böyle bir kara harekâtının yapılmasına ve biraz PKK'nın hırpalanmasına müsaade ettik."

Oramiral Fallon -ki, bu Oramiral Fallon eski Merkezî Kuvvetler Komutanıdır- bir gün sonra yani 5 Martta Amerikan Temsilciler Meclisi Savunma İşleri Komisyonunda aynen şu ifadelerde bulunmuştur: "Güneş Harekâtının sırf Türkiye'ye istisnai bir harekât olarak verildiğini ve sağlandığını. Bunun esas amacının PKK'nın yıpratılması olduğu, Amerika'nın hem PKK'yı -bakınız ifade tarzına- hem Türkiye'yi bir araya gelip konularını siyasi şekilde halletmek için teşvik ettiğini söylemiştir."

Şimdi bütün bunlar ortadayken Sayın Bakan, nasıl olur da "Türkiye kendi ihtiyaçlarına göre Kuzey Irak'ta harekât yapıyor." diyebilirsiniz? Nasıl "Amerika'nın Türkiye'ye izin vermesi gibi bir durum yoktur, yasak getirmesi gibi bir durum yoktur." diyebilirsiniz? Bütün bunlar ortada. Bunlar benim karihamdan ortaya çıkardığım hususlar değil ki, Odierno bunu söylüyor, Oramiral Fallon bunu söylüyor. Bunların hepsi kayıtlı. Lütfen emrederseniz eğer, maiyetinizdeki kişiler size bu konuda yapılmış olan beyanatları sunarlar.

O bakımdan altını tekrar çiziyorum Sayın Bakanım: 5 Kasımda yapılmış olan mutabakat çerçevesinde Amerika, Kuzey Irak'a müdahale yapma hakkını Türkiye'nin elinden almıştır. Türkiye'nin meşru savunma hakkı çerçevesinde Birleşmiş Milletler Antlaşmasından doğan müdahale hakkı vardır, bu müdahale hakkı Türkiye'ye yasaklanmıştır.

Teşekkür ediyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Bütün bunların sebebi birinci tezkereye hayır verilmesidir, onu da söyleyin.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanın ilave edeceği hususlar varsa alalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Her görüşte, her konuda mutabık olmayı çok arzu ederim ama olmak mümkün olmuyor bazen.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin programlarını okutuyorum:

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(10 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Kesin hesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesine geçiyoruz.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(07 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetveli...

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 32

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(05 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(08 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Kesin hesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetveli...

(B cetveli okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Bir önergemiz var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığının 2009 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesiyle ilgili 2009 yılı gizli fiilî kadrolarının görüşülebilmesini teminen İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturum kararı alınmasını arz ve teklif ederim.

Mehmet Vecdi Gönül

Millî Savunma Bakanı

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ümüzün 32'nci maddesi gereği Sayın Bakanın Komisyonda kalmasını uygun göreceği görevliler dışındaki görevliler ile basın ve Komisyon üyesi olmayanların salonda bulunmamaları gerekmektedir. Bu hususa uyulmasını rica ediyorum. Seslendirme ve kapılar da kapatılacaktır.

Kapanma Saati: 14.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.38

BAŞKAN: Sait AÇBA (Afyonkarahisar)

BAŞKAN VEKİLİ : Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KİLAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin hesap)

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin hesap)

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesin hesap)

BAŞKAN - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; Değerli Kültür ve Turizm Bakanımız, Bakanlığımızın değerli temsilcileri, diğer kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; hepinizi Başkanlık Divanı adına saygıyla selamlıyorum.

15'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçeleri yer almaktadır.

Bütçelerle ilgili sunuşunu yapmak üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak milletimiz adına gözetim ve denetim görevini yapan Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim ve gözetimi altında bir yılı geride bıraktık. Bugün çalışmalarımızla ilgili size bilgi sunmaya ve gelecekle ilgili bakış açımızı sizlerle paylaşmaya çalışacağım, zamanı mümkün olduğu kadar dikkatli kullanmaya gayret ederek.

Öncelikle kültür ve turizm konularına genel bakışımızı kısaca ifade etmek istiyorum, bundan önce çeşitli vesilelerle anlattığımız bazı noktaları belki tekrar etmek pahasına. Biz Türkiye'de kültürümüzün Türkiye'nin özgün kültürünün mümkün olduğu kadar korunmasını, geliştirilmesini ve yerel zenginliklerimizin ulusal ölçekte paylaşılmasını önce, sonra ulusal ölçüğe çıkarılan değerlerimizin de evrensel nitelik kazanmasını ve böylelikle gelecek kuşaklara aktarılmasını temel bir görev sayıyoruz önümüzde.

Bunun için bilimsel yöntemlerle araştırmalar yapmak, bakanlığın dışındaki çeşitli kurum ve kuruluşlarla, sivil toplum örgütleriyle, üniversitelerle dayanışma, iş birliği içinde bulunmak ve projeler uygulamak, çalışma yöntemlerimizi oluşturuyor. Kültür ve sanat millî ideallerin korunmasında ve geliştirilmesinde itici bir güç olmasının yanı sıra milletlerarası ilişkilerde de bir yakınlaşma, dayanışma sağlıyor. Bu açıdan kültür ve sanat dünya için bir barış köprüsü oluşturuyor. Bu çerçevede biz zenginliklerimizin başka dillere aktarılmasını, yayınlarımızın başka dillerde çoğalmasını önemsiyoruz. Kalkınma anlayışımız, elbette ekonomik büyüme içeriyor ama ekonomik büyümenin ötesinde toplumsal ve kültürel gelişmeyi de kapsıyor. Kültür, sanat değerlerine sahip çıkmak, bir ülkenin kendi varlıklarını, kendi öz değerlerini benimsemesi, içselleştirmesi, yaygınlaştırması kuşkusuz ulus bilincinin geliştirilmesini sağlıyor ama öte yandan bunları dünya çapında evrensel düzeyde tanıtmaya çalışmak, aynı zamanda evrensel köprüler kurulmasını ve böylece bir evrensel barış projesine katkı yapılması sonucunu da doğuruyor. O yüzden içeride bu değerleri korumaya çalışırken

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 33

dışarıda ülkenin saygınlığını ve toplumlar arasında dayanışmayı, tanışmayı, barışı sağlamak açısından önemli bir alanda görev yaptığımızı düşünüyorum ve bu çerçevede bütçeden kültür ve turizm alanına ayrılan payın mümkün olduğu kadar artırılması gereğine sözlerimin başında işaret etmek, yüce komisyonunuzun da dikkatine, takdirine sunmak istiyorum.

Biz ülkemize Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak uhdemize düşen alanlardaki çalışmalarımızı ülkemize çağdaş bir yaşam biçimi, geleneklerine saygılı, geleneklerini bilen, öz değerlerini bilen, öz değerlerinden kopmamış ama bütün bunların ötesinde çağdaş yaşam standartlarını yakalamış bir tarz sağlamaya, çağdaş yaşam biçimini gerçekleştirmeye, bunu kazandırmaya çalışıyoruz. Türkiye zengin bir ülke uygarlıklar açısından. Bizim coğrafyamız kadar çeşitliliği olan başka hangi ülke vardır, bilmiyorum, biz bu açıdan fevkalade zengin bir ülkeyiz. Bunları kavramaya, hepsine ayırım gözetmeksizin sahip çıkmaya, üzerinde yaşadığımız topraklarda, vatan saydığımız topraklarda ne varsa tarihin öncesinden bugüne kadar, bütün kültürlere, bütün inançlara, bütün birikimlere, bütün değerlere, bütün renklere sahip çıkmak ve bunları bugünkü kuşaklara ve geleceğe bu sahiplenme bilinci içinde aktarmak temel hedeflerimiz arasında.

Tabii, bunları yaparken insanı çok önemsiyoruz, sadece tarihi, sadece tarihî kalıntıları elbette önemsiyoruz ama bütün bunlar insanımızı bugün ve gelecekte çok saygıdeğer kılmak anlamına yönelik. O yüzden teker teker insanı ve toplumsal dayanışmayı fevkalade önemsiyoruz. Dayanışma anlayışı bizim kültür, sanat, turizm alanlarına bakarken göz önünde sürekli tuttuğumuz temel ilkelere birisi. İnsanı yaşat ki, devlet yaşasın anlayışı bizim temel felsefemiz, toplumsal inancımızın, toplumsal anlayışımızın temel köklerinden birisi. Bugün için de son derece geçerli. Toplumcu bir anlayış, toplumun yararını yukarıda tutan bir anlayış, bireyi kendi kaderine terk etmeyen, sahiplenilen, bireysel, kişisel, toplumsal dayanışmayı, birbirini tamamlayan unsurlar olarak gören bir anlayış bizim bakış açımızı oluşturuyor ve biraz önce de söyledim, bütün bu yürüyüşten kendi toplumumuza da, dünyada da, bölgede de bir barış anlayışına ulaşmayı hedefliyoruz. Bizim kültürümüzün köklerini oluşturan birtakım temel değişler var, sevgili Yunus Emre'nin, "Sen kendine ne istersen/Başkasına onu iste/ Dört kitabın manası budur/Eğer var ise" yaklaşımı ya da Mevlana'nın "Kim olursan ol, gel/Umutsuzluk dergâhı değil bu dergâh." diye insanlara umut veren, hoşgörü vadeden anlayışı ve Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta barış..." Bir savaşın ertesinde, bir savaşın sonrasında, "Yurtta barış, dünyada barış" diyen anlayışı. Bizim hayata bakışımız, kültüre bakışımız, turizme bakışımız, dünyaya bakışımızın temellerini oluşturuyor.

Turizme de bu çerçevede bakıyoruz, turizmde de bir yandan tabii ülkemizin gelir elde etmesini amaçlıyoruz, ülkemizin tarihsel değerlerine, toplumsal değerlerine, doğal değerlerine sahip çıkmayı, bunları tüketmeden turizm yapmayı amaçlıyoruz ve bunlarla birlikte turizmi insanların birbiriyle tanışmasını, son derece kolaylaştıran bir toplumsal ve ekonomik ilişki süreci dünyada. Demin kültür ve sanatın barışa katkısından söz ettim. Barışı teşvik eden ekonomik içerikli en önemli sektörlerden birisi, bunların başında bence turizm geliyor. O açıdan turizmin de dünyada barış köprüsü olma niteliği var. Bu çerçevede de kültür ve turizm yaklaşımlarımızın birbirini tamamladığını ifade etmek istiyorum.

Biz Türkiye'nin turizm açısından elbette pazar payını artırmak istiyoruz dünyada, Türkiye'yi tanıtmak istiyoruz. Ama bu tanıtımı, Türkiye'nin kültür değerlerini öne çıkararak, Türkiye'nin farklılıklarını öne çıkararak, Türkiye'nin marka olabilecek özelliklerini öne çıkararak yapmayı son yıllarda temel şiar edindik. Her ülkeye artık dünyanın sıcak ülkelerine ziyaretçi geliyor, dünyada insanlar eskisinden çok daha fazla geziyorlar. Başka ülkeleri görmeye, öğrenmeye çalışıyorlar ama Türkiye sıradan deniz kıyıları bilinen, hatta deniz kıyıları Akdeniz'in öteki deniz kıyılarıyla karıştırılan bir ülke olmasın. Türkiye'ye gelmenin farklı olduğu görülebilsin, bu çerçevede tarih değerleri, bu çerçevede arkeoloji değerleri, bu çerçevede kültür, sanat, müzik, gastronomi değerleri öğrenilebilsin ve Türkiye'ye gelmek bir anlamda bir itibar vesilesi olsun. Türkiye'yi görmek bir prestij vesilesi olsun gibi bir yeni yaklaşımımız var. Bunu sağlayabildiğimiz ölçüde Türkiye'nin dünya turizmi içinde vazgeçilmez bir tat kazanacağını ve aynı zamanda bu açıdan yüksek gelir elde edebileceğimizi umut ediyorum.

2008 yılını geride bırakırken Türkiye'nin turizm alanında dünya pazarından aldığı pay azımsanmayacak boyutlarda biliyorsunuz. 2007 yılını 23 milyon civarında tamamlamıştık. Bu yıl ilk dokuz ayın, on ayın verileri de gösteriyor ki, biz 2008 yılını inşallah 25 milyon ziyaretçiyle kapatacağız. 18 milyar doların üzerindeydi geçen yıl, elde ettiğimiz gelir. Bu yıl da Dünya Turizm Örgütünün 2008 yılı ilk altı ayı aylık verileri dikkate alınarak yapılan projeksiyona göre 2008 yılı 20 milyar doların üzerinde. Dünya Turizm Örgütünün yaptığı projeksiyona göre 21 ama ben daha temkinli bir rakam seçmeyi tercih ediyorum, 20 milyar doların üzerinde gözüktüyor. Bunu hem gelen ziyaretçi sayısını ama hem de kişi başına yapılan harcamayı artırarak bunu geliştirmek temel bakış açılarımızdan birisi.

Daha önce de söylenmiştir, uzatmaya gerek görmüyorum. Ben eskiden bu yana bakan arkadaşlarımızın yaptığı çalışmalara minnettarım. Onların bakış açılarını da dikkatle gözden geçirdim. Ülke sathına turizmi yaymak, turizmi çeşitlendirmek, eskiden bu yana telaffuz edilen, biraz ağır yol aldığımız ama bir temel felsefe olarak, bir temel politika olarak hepimizin paylaştığı yaklaşımlar. Biz de bu alanda turizmi çeşitlendirmeye çalışıyoruz. Türkiye coğrafyasının her kesimine, Türkiye'nin tarihsel, doğal değerlerine sahip çıkarak turizm potansiyelini en azından yaymaya ve bir vadede gelir elde edilebilecek bir sektör hâline turizmi getirmeye çalışıyoruz.

Bu çerçevede 2008 yılında Doğu Anadolu Projesi, Güneydoğu Anadolu Projesi Eylem Planı yürürlüğe girdi biliyorsunuz, bu kapsamda özellikle altyapı ihtiyaçlarının karşılanması ve bölgedeki ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin hızlandırılması konusunda yoğun bir çaba içindeyiz. Bu GAP illerinde turizm merkezi ilanıyla ilgili olarak harita ve planlama çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Bölgede bulunan tarihsel ve kültürel mirasın korunması konusunda yeni projeler üzerinde çalışıyoruz. Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde, Halfeti Ekoturizm Projesini hayata geçirmeye, Adıyaman, Gaziantep, Mardin, Şanlıurfa'da inanç ve kültür turizmi için çekim merkezleri oluşturmaya çalışıyoruz. Yine Adıyaman Nemrut dünya miras alanı içinde yer alıyor biliyorsunuz ve ne yazık ki, çok fazla, geçen yıldan bu yana fiziki olarak iyileşme konusunda mesafe aldığımızı söyleyemem ama Nemrut üzerindeki dikkatimiz devam ediyor. Burada üniversitelerle birlikte götürdüğümüz proje çalışmaları var. Nemrut Dağı tümölüsü ve anıtları çevre düzenleme uygulamasını tamamlamaya, hem Adıyaman yönünden hem Malatya yönünden karşılamalar merkezleri oluşturmaya, Perre

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 34

antik kazı çalışmalarını sürdürmeye gayret ediyoruz. Diyarbakır surlarında ciddi bir iyileşme var. Bütünyle bakanlığımızın gayretleridir. Gaziantep Zeugma Antik Kenti Arkeolojik Park ve Müze Projesi gayet iyi ilerliyor şu anda. Bu çerçevede bunların özel olarak altını çizmek ihtiyacı hissettim. Bu çerçevede yaptığımız çok sayıda çalışma var. Bunlar dağıtmış olduğumuz kitapçıkta satır başlarıyla ve teker teker isimleriyle yer alıyor. Onun için zamanınızı almamak için teker teker okumayacağım.

Değerli arkadaşlarım, biz biraz önce de söyledim dönem ayrımı gözetmeksizin, inanç ayrımı gözetmeksizin, tarihsel kesit ayrımı gözetmeksizin Anadolu toprağında var olan bütün değerlere sahip çıkmaya çalışıyoruz. Topkapı Sarayına, İshakpaşa Sarayına, Selimiye Camiine, Ani Harabelerine aynı duyarlılıkla bu toprakların zenginlikleridir diye sahip çıkmaya çalışıyoruz ve oradaki proje çalışmalarını, uygulama çalışmalarını mümkün olduğu kadar derlemeye toparlamaya, hızlandırmaya ve elbette ki dünya dikkati çerçevesinde yani UNESCO'nun gösterdiği kriterleri de çok ciddiye alarak dünya dikkati, dünya standartları çerçevesinde geliştirmeye çalışıyoruz.

Müzecilik, özel gayret alanlarımızdan birisi. Türkiye bir anlamda bir açık hava müzesi gibi ama bir anlamda bu açık hava müzesi çok bakımsız. Ciddi eksikliklerimiz var, hâlâ da var, var olagelmiş, hâlâ da var. bir toparlama çalışması olduğu biliniyor. Benden önce görev yapan arkadaşlarım bir denetim çalışması başlatmışlardı. Beş müzemiz kaldı sanıyorum, denetimden geçmeyen. Bu denetimler, tabii, denetim yapılırken eksikliğini görüyorsunuz, birkaç tanesinde ciddi yasal sorunlar, yargı sürecine intikal eden sorunlar çıktı, birçoğu disiplinle ilgili ya da malzemeye ilgili ya da fiziki mekânla, personelle ilgili eksiklikler bizim gidermemiz gereken eksiklikler. Bütçe imkânları nispetinde bunları aşmaya çalışıyoruz.

Tabii, hepiniz yurt dışı seyahatlerine gidiyorsunuz, biz de gittiğimizde mümkün olduğu kadar oradaki ismi olan müzeleri gezerek bu konudaki gözlemlerimizi artırmaya çalışıyoruz. Öyle baktığınız zaman bizim müzelerimizde yapmamız gereken çok iş var. Depolarımız tıka basa dolu, bu yıl bir proje üzerinde çalışıyoruz, müze depo projesi üzerinde. İstanbul'dan başlayarak İstanbul'da, Ege Bölgesinde, Akdeniz Bölgesinde, İç Anadolu Bölgesinde, Doğu Anadolu Bölgesinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde en az yedi bölgede büyük alanlara büyük müzeler yaparak kısmen orayı teşhir için kullanarak ama esas itibarıyla çağdaş depo imkânları çerçevesinde çalışarak laboratuvar, restorasyon, rehabilitasyon işlerini de oraya almaya çalışarak depolarımızı rahatlatmayı, bu yıldan başlayarak gerçekleştirmeye çalışacağız. Bu alanda şu anda İstanbul'da, İzmir'de birkaç yerde arazi tespitleri yaptık, hatta arazi tahsisleri noktasındayız, bunların müzeciliğimizi rahatlatacak olan projeler olduğunu düşünüyorum. Tabii müzeleri önce bizim halkımızın öğrenmesi, sahiplenmesi, sonra dünyaya sunulması gerekiyor.

Yine yurt dışında görüyorsunuz. Müzelerin önünde çok ciddi kuyruklar var ama bu kuyrukların hepsi mutlaka da başka ülkelerden gelen turistler değil. O ülkelerin kendi insanları da öğrencileri de çok ciddi sıralar oluşturuyorlar. Ben bu hafta Londra Turizm Fuarı çerçevesinde British Museum'a gitmiştim, öğrenciler doluydu, bir kısmı yerlere uzanmışlardı, yerlerde yollukların üzerine defterlerini çıkarmışlardı, duvarlarda gördükleri objelerin resimlerini yapmaya ve muhtemelen bir ödev gerçekleştirmeye çalışıyorlardı. Biz bu açıdan eğitim alanında çalışanlarımızla, yerel yönetim alanında çalışanlarımızla, sivil toplumun farklı örgütlenmelerinde çalışanlarımızla, iş birliği yapmak ve müzelerimizin sahiplenilmesini çoğaltmak gayret ve niyetindeyiz.

Bu yıl bir uygulama başlattık ilk defa, müzekart uygulaması biliyorsunuz. 20 lira veren Türk vatandaşları Türkiye'deki bütün müzelere ve ören yerlerine, bakanlığımıza bağlı ki, bunlar toplam 315 tanedir, yani ziyarete açık ören yerleri ve müzeler. Bu 315 yere yıl içinde bir daha para ödemeksizin, bir tek 20 lira vererek, şahsa bağlı üzerinde resimlerinin olduğu bir kartla ve bir müzeye isterlerse birkaç kez girebilerek Türkiye'nin tarihiyle tanışma fırsatını buldular.

Ben izin verirsiniz, bir üzüntümü söylemek istiyorum. Burada da bir stant açtı ilgili birimimiz Mecliste, ama arkadaşlarımız ya yeteri kadar duymadılar ya da yeteri kadar ilgi göstermediler ama kulislerin girişinde vardı, yeteri kadar televizyonlarda, gazetelerde basında çıktı ama gençlerimizin, aydınlarımızın birçok yerde gösterdiği ilgi fevkalade sevindirici. Bunun gelişerek süreceğini düşünüyorum. Önümüzdeki dönemde buna benzer başka projeler de paylaşacağız, umarım Türkiye'de. Ama müzekart bizim bu yıl ivme kazanmamız konusunda önemli adımlardan, atılımlardan bir tanesi oldu. Tabii müzeler sadece gezilsin, görülsün değil, onun ötesinde bilimsel çalışmalar yapıyor. Yılda birkaç kez bu konuda sempozyumlar yapıyoruz, bilimsel, uluslararası. Ayrıca müzelerimizde atölyeler yapmaya çalışıyoruz.

Bu hafta bir misafir bakanımız var, Macaristan Eğitim ve Kültür Bakanı, onunla birlikte Anadolu Medeniyetleri Müzesini hızlıca gezdik. Onun altındaki bir bölümde öğrencilerin gelip işte sikke basabilecekleri, para basabilecekleri, gördükleri objelerin replikalarını yapabilecekleri, çamur malzemesi, baskı malzemesi, kopyalama malzemesi, çeşitli ürünler var. böylece gençlere, öğrencilere, yeni kuşaklara müzelerdeki zenginleri hem tanıtmaya, hem sevdirmeye çalışıyoruz.

Sayın milletvekilleri, Sayın Başkan; bu yıl içinde Van Müzesi, Kars Müzesi, Çorum Müzesi Etnografya Bölümü, İzmir Bergama Müzesi Etnografya Bölümü, Edirne Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Samsun Müzesi, Zonguldak Ereğli Müzesi, Ankara Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi, İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi, yani Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet Müzeleri yenilenerek 2008 yılı içinde ziyarete açıldı. Biliyorsunuz, ilk Meclisin, Kurtuluş Savaşı Müzesi ve yine İkinci Meclisin, sanıyorum 1924'ten 60'a kadar çalıştığı İkinci Meclis Müzesi, Cumhuriyet Müzesi, bir yıl kapatmıştık tümüyle 23 Nisan törenleri dışında, şimdi açıldı, restorasyonları bitti, 23 Nisana kadar da teşhir tanzimleri tamamlanmış olacak, 29 Ekim günü açtık, bunun dışında Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi geçen yıl ben göreve başladığım dönemlerde biraz çalışmayı hızlandırarak açmıştık. Yirmi yıla yakın süreden bu yana Ankara'da tarım biliminin, peyzaj alanının duayenlerinden bir değerli hocamızın yirmi yirmi beş yıl kadar önce yaptığı ve bir hayale dönüşmüş bulunan, bir tarafa atılmış bulunan bir proje vardı. Resim Heykel Müzesinin önündeki o metruk bahçenin kullanılabilir, gençlerin kullanabileceği bir mekâna dönüştürülmesi, Yüksel Hoca'nın bu yirmi yirmi beş yıllık hayalini gerçekleştirdik bu yıl içinde ve

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 35

şu anda Resim Heykel Müzesinin önündeki bahçe gençlerin, özellikle sanat etkinlikleri yapmak isteyenlerin, resim ve heykel çalışması yapmak isteyenlerin kullanımına açık bir hâle dönüştürüldü.

Yine geçenlerde ben internette dolaşırken sevgili ve rahmetli Bahriye Üçok Hanımefendi'nin Meclis tutanaklarındaki bir konuşmasına rastladım, sanıyorum 70'li yıllarda ya da 80'li yılların başında Etnografya Müzesinin önündeki Atatürk heykelinin rahmetli Üçok bakımsızlığından şikâyet etmiş ve bunun Meclise taşınmasını istemiş. Bu anıtın orada bakımsız kaldığını ve Meclise taşınmasını istemiş. Meclise taşınmasının uygun olmadığını çünkü anıtın asıl tarihi yerinin orası olduğu söylenmiş. Anıt şu anda son derece bakımlı durumdadır değerli arkadaşlarım, isteyen arkadaşlarımız görebilirler. Üzerindeki müellifin imzasına kadar ne yazık ki kaybolmuştu, hepsi ortaya çıkarılabildi.

Bunları küçük tarih saygıları olarak sizlere arz etmek istiyorum.

Bu arada yine İstanbul Gülhane içindeki İslam Bilim ve Teknoloji Müzesini de biliyorsunuz Mayıs 2008'de Sayın Başbakanın katılımıyla açtık ve dünyanın ilgisine sunduk. İstanbul'da öğrencilerden çok yoğun bir ilgi görüyor bu bilim ve tarih müzesi.

Kazı çalışmaları önemli alanlarımızdan birisi. Kazı çalışmaları konusunda 2002'den bu yana çok ciddi bir artış var ülkemizde gerek kazı sayısı itibarıyla gerek kazılara ayrılan destek itibarıyla. Kazılara ayrılan destek itibarıyla çok ciddi bir artış var. Biz de geçen yıl çok kısıtlı koşullarda başlamıştık, sanıyorum 500 bin YTL civarında bir genel bütçe imkânıyla başlamıştık fakat daha sonra ek ödenekler ve DÖŞİM kaynaklarından geçen yıl 15 milyon YTL civarında bir rakama kazılara harcadığımız miktarı çıkarabildik. Bu yıl daha rahat bir konumda başlayacağımızı umut ediyorum. Kazıları önemsiyoruz. Kazılarda ayrıca değerlendirme kurulu kurduk çünkü bazı kazılar, gerek yabancı gerek yerli bazı kazılar rutin bir şeye dönüşmüş, yılda on gün, on beş gün, yirmi gün bir çalışmayla göstermelik bir işe dönüşmüştü. Bu konuda ciddi bir değerlendirme kurulu, bilim heyetlerinden oluşan ve bizim Bakanlığımızın elemanlarından oluşan bir performans değerlendirmesi yapıyoruz gerek yerli kazılar gerekse yabancı kazılarda. Eğer ciddi bir performans sergilemezlerse kazı heyetlerini, kazı başkanlarını değiştireceğimizi söyledik. Bu söylemin bile olumlu etkisi olmaya başladı, ben bunu bazı yerlerde bizzat gördüm. Bu konudaki dikkatimiz ve gayretimiz sürecektir. Kazılarla ilgili yine sempozyumlar yapıyoruz. Yurt içinde yaptığımız çalışmaların yanı sıra TİKA'yla iş birliği içinde yurt dışında da, örneğin Üsküp'te, Şam'da, Razgrad'da, Kırım'da çalışmalar yapıyoruz.

Selanik'teki Atatürk Evi proje safhasında. Ben bizzat gidip baktım. Selanik'teki Atatürk Evi çağdaş müzecilik anlayışından fevkalade uzak, yani sağdan soldan toplanan objelerle, katiyen Atatürk'e ait olmayan, katiyen Atatürk'ün ailesine ait olmayan, birtakım eskici pazarlarından toplanan eşyalarla oluşturulmuş bir sıradan etnografya müzesi gibi, sıradan bir emekli memur evi, koltukların yüzleri yıpranmış falan. Geçen gün Macaristan Kültür Bakanıyla birlikte İzmit'te İmre Thököly'nin evinin açılışını yaptık, fevkalade çağdaş bir düzenleme yapılmış, tamamen o dönemle ilgili, o tarihi dönemle ilgili bir bilgilendirme düzeni yapılmış. Selanik'teki Atatürk Evine şimdi bu yeni konseptle bakıyoruz. Kapıdan girenlerin bir yandan hem Türkiye ve Atatürk'le ilgili bazı hoş, güzel, değerli, prestijli objeler alabileceği ama aynı zamanda bütün o mekân içinde ciddi bilgiler elde edebileceği, gezenlerin sadece Türkler değil Yunanlılar veya Yunanistan'a gelen yabancılar da olabileceği varsayımından yola çıkan bir düzenleme peşindeyiz. Sanıyorum ki 2009 yılının 29 Ekimine kalmadan, 10 Kasımına kesin kalmadan tamamlamaya çalışacağız.

Selanik'teki Atatürk Evi değerli arkadaşlarım, Konsolosluk bahçesinden -görmeyenler için söylüyorum- Konsolosluk kapısını biliyorsunuz, Konsolosluk sizi yandaki kapıya yönlendiriyor, Konsolosluk avlusundan yürüyorsunuz ve bahçenin içindeki Atatürk Evine gidiyorsunuz. Hiçbir yabancıya o kapıyı çalması, bu evi ziyaret etmesi mümkün değil. Ana cadde üzerindeki kapı güvenlik nedeniyle kapatılmış. Yani ancak Selanik'e giden Türkler merak ederlerse, o da Konsolosluk polisinden izin alma zahmetini eğer göze alırlarla gidip ziyaret edebilirler. Ne bir Yunanlı kapıyı çalar ne bir Yunanistan'a gelen Alman, İngiliz, Rus kapıyı çalar. Şimdi yeniden, orayı, 1881 hatta 1850 ile 1923 arasında, Osmanlı'nın, Balkanların, Türkiye'nin hakkında bilgi alınabilecek olan Atatürk'ün anı evi çerçevesinde ama bütün o tarih dönemiyle ilgili bilgi alınabilecek olan yeni bir bakış açısıyla düzenleme niyet ve gayreti içindeyiz, inşallah tabii.

Değerli arkadaşlarım, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesini biliyorsunuz, geçen yıl binde 4'ün altındaydı, bu yıl da ne yazık ki şu andaki düzenleme de oralarda bir yerde gözüküyor. Onun için, geçmiş yıllarda bu alana özel sektör katmak için yapılmış bulunan bazı yasal düzenlemeler var, bir yandan emlak vergilerinden yüzde 10 kesintiyile bir kaynak üretmeye çalışıyoruz bir yandan da 5225 sayılı Kültür Yatırımlarını ve Girişimlerini Teşvik Kanunu'yla vergi kolaylıkları getirmeye çalışarak, istihdam kolaylıkları getirmeye çalışarak, yatırım kolaylıkları getirmeye çalışarak özel sektörü de bu alana, özel tüzel kişileri de bu alana çekmeye çalışıyoruz. Bu çerçevede, bu yıl, önemli gördüğüm benim, İzmir'deki eski Tekel binasını bir ön izin noktasına getirdik, bir anlaşma yaptık, orada bir özel şirket ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşuyla iş birliği hâlinde bir kültür merkezine dönüşecek İzmir'deki eski Tekel binası. Aynı şekilde, İstanbul'da biliyorsunuz Ayazağa'da, Maslak'ta sekiz on yıldan bu yana, neredeyse İstanbulluların bile yerini unuttukları önemli bir yatırım vardı, daha önce başlamıştı İstanbul Kültür Sanat Vakfıyla birlikte fakat sonra Bakanlıkla ihtilaflar, Bakanlık devralmış ve sanıyorum sekiz yıldan bu yana nerede olduğu bile unutulmuştu. Son derece önemli, Maslak'ta bir vahanın içinde, çevresinde üç tane büyük tarihî köşk var ve o tarihî köşkler de bu konsept içinde kullanılabilecek durumda, 3 bin küsur metre bu tarihî köşkerin kapsadığı alan, sanıyorum 15 bin metreden daha büyük alan da bu Kongre ve Kültür Merkezinin alanı. Bunu da epey kapıyı çaldıktan sonra, bir özel sektör tüzel kişiliğiyle iş birliği yaptık, ön izin verdik, sanıyorum aralık ayının sonunda proje düzenlemeleri yeni kuruldan geçmiş olacak. Bir alışveriş merkezine dönüştürmeden, bir konaklama merkezine dönüştürmeden kongre ve kültür merkezi çerçevesinde İstanbul'un 2010 Projesi'ne burayı katmaya çalışıyoruz. Ben doğrusu bundan ötürü çok heyecanlanıyorum ve bunun tamamlanmasını yürekten temenni ediyorum çünkü İstanbul için -şu anda, biliyorsunuz AKM'yi bakıma aldık 2010 Projesi çerçevesinde- İstanbul'da sanat kurumlarının etkinlik düzenleyebilecekleri neredeyse ikinci, üçüncü bir mekân yok. Yani İstanbul 15 milyonluk bir şehir, bir tarih şehri, bir kültür şehri, ne yazık ki geçmiş yıllarda bir AKM yapılmış 70'li yıllarda, o da son

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 36

derece eskimiş, ciddi bir yenileme yapıyoruz şu anda orada İstanbul 2010 Projesi çerçevesinde. İstanbul'da bir sanat etkinliği, bir kültür etkinliği için parmakla gösterilecek kadar az sayıda alan var. Bu Ayazağa'daki Kongre ve Kültür Merkezi İstanbul'un hem kongre potansiyelini turizm açısından hem kültür potansiyelini kültür açısından son derece yükseltecek.

Buna benzer, Sinop'taki Paşa Tabyalarını ilana çıktık, sanıyorum bu ay içinde, yıl sona ermeden önce bunun ön iznini vereceğiz, müracaatlar var.

Ankara'da yine, çok önemli, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına ait, Adliyenin hemen arkasında, Sıhhiye'de, Ankara'nın merkezinde "Cer Atölyeleri" diye tabir edilen, demir yolları bakım istasyonları vardı. Bunlarda dört, beş yıldan bu yana bir çalışma yapılmış ama metruk hâldeydi. Geçen yıldan bu yana burada çok ciddi bir çalışma yürüttük ve aşağı yukarı bütün altyapı eksikliklerini giderdik, teknik donanımını... Onu da ilana çıktık, ilanı uzattık bazı nedenlerle, kültür ve sanat alanında daha yüksek düzeyli bir etkinlik alanı hâline getirmek amacıyla. Sanıyorum bu ayın sonunda onun da iznini vermiş olacağız ve Ankara böylece yaklaşık 10 bin metrekaare kapalı alanı olan, sanat sergileri mekânı kazanacak, içinde bir küçük dinleti salonu, konser, konferans salonu var ve çok yüksek tavanlı çok büyük mekânlar, kalıcı sergiler için, geçici sergiler için, periyodik sergiler için Ankara'nın çok ciddi bir ihtiyacı çünkü şu anda gelen yerli ya da yabancı sergi taleplerini Ankara'da kabul edebileceğimiz hemen hemen sığınak görüntüsü içindeki birkaç mekânın dışında Ankara'da, cumhuriyetin başkentinde bir çağdaş, modern, yeterli sergi alanı yok, Ankara bu ihtiyacını karşılamış olacak inşallah.

Diyarbakır'da böyle bir ilanımız var, buna müracaat oldu. Sanıyorum bu ay içinde tahsil yapmış olacağız.

Kütüphanelerle ilgili, bir yandan biz kütüphanelerde dijital ortama geçmeye çalışıyoruz, yazma eserlerimizin yüzde 92'si dijital ortama geçti ama tabii dijital ortama geçmek yetmiyor, bir yandan var olan eserleri de korumak gerekiyor. Geçenlerde Süleymaniye'ye en son gidişimde bazı bölümleri gezerken çok büyük bir üzüntü yaşadım. Bazı eserler çünkü geçmişte kullanılan mürekkep, geçmişte kullanılan kâğıt, geçmişte kullanılan yazı malzemesi nedeniyle bazı kitaplar yanma noktasında neredeyse. Yani açtığınız zaman bir yanık görüntüsü değil bir yanık hissi tam olarak alıyorsunuz, dehşet verici. Bu mekânları çoğaltma konusunda gayretlerimiz var. Süleymaniye bizim en önemli yazma eserler kütüphanemiz. Süleymaniye başlığı altında bir enstitüye dönüştürmeye çalışıyoruz Türkiye'deki bütün yazma eserler kütüphanelerini, 27 sanıyorum. Yazma eserler kütüphanelerini yazma eserler enstitüsü hâline dönüştürmeye çalışıyoruz. Süleymaniye'de, biliyorsunuz, tarihî Süleymaniye -öğrenciliği benim gibi İstanbul'da geçenler iyi bilirler- külliyesinde bir bölümü, yazma eserler kütüphanesinin olduğu külliyenin bir bölümü doğumeviydi, hâlâ da doğumevi, yani son üniteleri şu anda tasfiye etmeye çalışıyoruz. Geçen yıldan beri, Sayın Başbakanın talimatıyla, Sağlık Bakanının ilgisile, Belediyenin gayretiyle, bizim ısrarımızla, şu anda yüzde 90 civarında boşalttık doğumevini, bu ayın sonuna kadar tamamı çıkmış olacak, orayı kütüphaneye katıyoruz. Onun dışında, hemen karşısında, bir ara böyle çeşitli derneklere, vakıflara verilmiş bulunan bir külliye vardı hemen yolun karşısında, eski bir şifahaneymiş orası. Yani müzikle insanların tedavi edildiği geçmişte ama daha sonraki yıllarda kapının elinde kalmış, fevkalade perişan vaziyeteydi, o külliye de aldık, orayı yine ismine uygun biçimde kitap şifhanesi hâline getirmeye yani bütün bu kitapların laboratuvar işlerinin bakım, onarım, geliştirme... Cildinden kâğıdına kadar bakılması gerekiyor. Bütün bunların yapılacağı bir alan hâline getirmeye çalışıyoruz ve başarabilirsek inşallah niyetimiz bu yılın sonu itibarıyla Süleymaniye'nin oturduğu alanı neredeyse 2 katına çıkarmak olacak. Bu konuda çok ciddi bir ihtiyaç var ve bu acil işlerimizden bir tanesi bizim.

Yine, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğümüzün önceki yıllarda, 2004'te, 2005'te başlattığı TEDA Projesi vardı biliyorsunuz, Türk Edebiyatını Dışa Açma Projesi, fevkalade başarılı gidiyor, şu ana kadar 200'e yakın kitabımız bu proje kapsamında başka dillere çevrilmiş oldu. Tabii bizim bazı yazarlarımız çok kolaylıkla, gelip, işte Orhan Pamuk, Yaşar Kemal, Elif Şafak, buna benzer yazarlarımız çok rahatlıkla çevriliyor ama bazı yazarlar için teşvik etmek gerekiyor, bu yapılmaya çalışılıyor şu anda. Almancadan Çinceye kadar çeşitli dillere çok sayıda kitabımız çevrildi. Bu alanda şu ana kadar 400'ün üzerinde projeye destek vermişiz ve 200'e yakın, Frankfurt Kitap Fuarına gittiğimiz tarihte 198 eser bu destekleme çerçevesinde başka dillere çevrilmişti dünya dillerine, sanıyorum 38, 40'a yakın da farklı dünya dillerine. Bunların arasında az bilinenler de var, çevrilebildi kitaplarımız. Frankfurt Kitap Fuarıyla ilgili bir bilgi dosyası sanıyorum arkadaşlarımızı takdim ettiler size sundukları çantanın içinde. Frankfurt Kitap Fuarı, ben arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum, elbette Bakanlığımızın bütün birimleri büyük bir gayretle çalıştılar ama mümkün olduğu kadar bir sivil toplum dayanışma içinde götürmeye çalıştık çünkü 2006 yılına kadar, 2007 yılına kadar bizim yayın dünyamız... Frankfurt Kitap Fuarı biliyorsunuz dünyanın en büyük, en önemli kitap fuarı, binlerce yayıncı geliyor oraya ve yüzlerce ülke geliyor Frankfurt'a. Şimdiye kadar bizim yayıncılarımız farklı stantlarda katılmış, yani bir bölümü orada katılmış, bir dünya görüşü, öteki dünya görüşü başka bir yerde katılmış, Türkiye bir birlik sergileyememiş. İlk defa, arkadaşlarımızın, 2008'deki konuk ülke projesine bir katkı olmak için geçen yıl denemişlerdi, bir araya getirme çabası. Geçen yıl da ben hazırlık olsun diye gidip görmüşüm arkadaşların çalışmasını. Geçen yıl bir alandaydık ama geçen yıl sanıyorum 1.000 metrenin altında, 600-700 metre bize ayrılan klasik alandaydık. Bu yıl 4.500 metre kadar bir alandaydı Türkiye Frankfurt Kitap Fuarında yani bir yandan sıkışık olduğu rivayet edilen yayıncıların bulunduğu alandaydık çünkü Türkiye'den 100 yayın evi gitmişti, çok sayıda yayın evi gitmişti. Telif ajansları gitmişti, çeviri ajansları gitmişti. Bunun dışında Türkiye, mutfağından tezhibine kadar, mutfağından işte geçmiş tarihlerde Anadolu'nun değişik yerlerinde değişik dillerde basılmış kitaplarına kadar farklı alanlarda, farklı sergilerle Frankfurt Kitap Fuarında 4.500 metrelik bir alandaydı. Bu yayın dünyası kendi arasında bir komite oluşturdu. Bizim Bakanlığımızdan bir arkadaşımız, bir genel müdür yardımcısı arkadaşımız koordinatör olarak bulunuyordu. Tabii bütün maddi altyapısını biz sağladık, bizim yaptığımız bir gayretti ama yayıncılar kendi aralarında bir dayanışma kurdular. Yayın dünyasının bütün tarafları, bütün düşünce tarafları, bütün inanç tarafları birlikte bir görüntü sergilediler. 300'den fazla edebiyatçımız katıldı. Şair, yazar, sahne sanatları, müzik sanatları, resim sanatları, geleneksel sanatlarla 800'ü aşkın kültür sanat insanı Frankfurt'ta bulundu. Bizim insanlarımız memnuniyetlerini değil de şikâyetlerini söylerler. Şikâyetleri toplarsanız sanıyorum on kadar şikâyet çıkmadı ama geçen yıl Katolanya Frankfurt Kitap Fuarında

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 37

konuk ülkeydi. Ondan önceki yıl galiba Hindistan konuk ülkeydi. Arkadaşlarımız, Alman kaynaklarından aldıkları bilgileri dosyalara koydular. Biz geçen yıl ve önceki yılın basında olumlu haber açısından sanıyorum 2 katından fazlayız bu yıl itibarıyla. Bunun için de hem yayın dünyasının bütün taraflarına hem bu iş için emek veren kendi arkadaşlarıma huzurunuzda milletim adına teşekkür etmeyi görev sayıyorum.

Millî Kütüphaneyi mümkün olduğu kadar teknikle buluşturmaya çalışıyoruz, ses ve görüntü bankası projesi var. İnternet üzerinden erişilebilir hâle mümkün olduğu kadar getirmeye çalışıyoruz çünkü Türkiye'de internet kullanımı hızlı biçimde artıyor, Türkiye bu alanda dünyada hızlı giden, önde giden ülkelerden birisi. Tabii bir yandan bunu yapıyoruz, teknikle buluşturmaya çalışıyoruz, çağdaş teknik imkânlarla donatmaya çalışıyoruz Millî Kütüphanemizi, bir yandan da tabii bir arşiv niteliği olduğu için Millî Kütüphanenin arşiv konusunda Türkiye'nin hafızasını diri tutmaya, canlı tutmaya çalışıyoruz. Taş plak, 15 bini aşkın taş plak zenginliği vardı Türkiye'nin, bu yıl bu proje kararlaştırılmıştı, aşağı yukarı biz bunun tamamını kayda aldık, böylece Millî Kütüphane arşivine aldık. Zengin bir sinema afişleri arşivimiz var, başka bu alanda zengin arşivlerimiz var. 2008 yılı eylül sonu itibarıyla Ankara'da Millî Kütüphaneden 342 bin kişi yararlanmış, demek ki yıl sonuna doğru, eylülde sonra okulların açıldığını, eylülde sonra bilimsel çalışmaların arttığını da düşünürseniz 500 bin kadar da Millî Kütüphanemizin yararlananı var.

Fikrî mülkiyet alanı bizim önemli çalışma alanlarımızdan birisi. Yine teknik ayrıntılar var. Sinemaya ciddi biçimde yardım ediyoruz. 2008'de 184 sinema filmine 10 milyon YTL'nin üzerinde yardım etmişiz. Bunların uluslararası piyasaya çıkmasına katkı yapmaya çalışıyoruz ve yine sinemacı arkadaşlarımızı kutluyorum, son yıllarda uluslararası piyasada da ciddi ödüllere dönüyorlar arkadaşlarımız. Yine dün, önceki gün birkaç ödül aldığımızı hatırlıyorum, şu anda filmin ismini hatırlamıyorum ama birkaç ödül aldığımızı hatırlıyorum. Bu festivallere arkadaşlarımızın gitmesi, burada kendilerini iyi duyurmaları konusunda bizden istedikleri bütün katkıları yapmaya çalışıyoruz. Bunun dışında, Ankara, İstanbul, Antalya, Adana, Kars, Erzurum, Mardin sinema festivallerini ciddi biçimde destekliyoruz, 12 milyon YTL'nin üzerinde bu alanda yaptığımız destekler. Amerika, Rusya, Almanya, İsrail, Macaristan, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan, Yunanistan'da Türk filmleri haftası bu yılın sonunu kadar beş tane daha Türk filmleri haftası var. Geçen gün bir arkadaşımız, Azerbaycan'daki Türk Filmleri Haftasının ne kadar başarılı olduğunu büyük gazetelerimizden birisinde, köşe yazısında yazmıştı ve bir kadirbilirlikle teşekkür de etmişti bize. Ben yine Kırgızistan'daki Türk Filmleri Haftasının salonlarının tıka basa olduğunu Kırgızistan'dan döndükten sonra arkadaşlarımdan dinledim hatta, yani boş salonlarda dünyanın bu alanlara doymuş bazı ülkelerine değil, daha çok bu alanlara meraklı yeni ülkelere, Türk cumhuriyetlerine açılmamızın yararlı olduğunu söyledi arkadaşlarım, bunu da çok ciddiye alıyorum.

Fikrî mülkiyet alanında arkadaşlarım bazı sıkıntılarımız var bizim. Sanıyorum sekiz yıldan beri süren bir ihtilaf vardı, turizm alanında, konaklama tesisi alanında çalışanlarla müzik meslek sahipleri arasında sekiz yıllık bir ihtilaf vardı. Arkadaşlarımız büyük gayret gösterdiler, biz bunu geçen yıl içinde, sanıyorum mayıs, haziran ayıydı -yani sekiz yıllık bir ihtilafı sekizinci görev ayında çözebilmiş olmak gibi bir tarih hatırlıyorum- arkadaşlarımız yardım ettiler, konaklama tesisleriyle müzik meslek grupları arasındaki anlaşmayı sağladık, o ihtilaf bitti ve şu anda müzik meslek grupları son derece memnunar ve çok ciddi biçimde hem gelir elde ediyorlar, bu anda otelciler de memnunar, onlar da çünkü ikide bir mahkemeye, tespite, avukatla, cezayla karşılaşmak gibi geçmişte yaşanan sıkıntılardan kurtuldular. Arkası geldi, radyo televizyon sahipleriyle bir anlaşma, müzik meslek gruplarıyla sağladık, onları bir masaya oturttuk, en sonunda radyocu RATEM'le anlaşma. Böylece müzik meslek gruplarıyla bu üç kuruluş arasında ciddi bir anlaşma, protokol, uzlaşma sağlanmış oldu.

Korsanla mücadele konusunda Türkiye'nin mevzuatı sıkıntı verici değil. Biz bu alanda biliyorsunuz Avrupa Birliğiyle müzakere aşamasındayız, burada bir sıkıntı yaşamıyoruz ama korsanla mücadele konusunda uygulamadan kaynaklanan sıkıntılarımız var. Korsanla mücadelede, bizim dışımızda güvenlik birimlerinin, yargı birimlerinin de aynı dikkati, ilgiyi göstermesini gerektiriyor ve orada zaman zaman sıkıntıdayız. Şunu söylemek lazım, aslında güvenlik birimleri de milyonlarla ifade edilen korsan ürün alıyorlar, depolara koyuyorlar, zaman zaman imha ediyorlar ama arkası gelmiyor. Yani bu alanda, her yerde söylediğimi burada da izninizle tekrar etmek istiyorum. Toplumsal yeni bilince ihtiyacımız var yani kimse sokakta bulduğu ya da sokakta satılan çalıntı olduğunu bildiği bir kalemi, bir kâğıdı, bir gözlüğü almıyor ama kitabı alıyor, CD alıyor yani kitabı, CD'yi bir çalıntı kabul etmiyor, böyle bir bilinci yeteri kadar oluşturamamışız. Hâlbuki, o kitap, o CD, oradaki fikir ürünü, oradaki kültür ürünü, sanat ürünü, eğer ilgili birimlerden geçmemişse, izinlerden geçmemişse başkasının hakkının çalınmasıdır, o bir hırsızlıktır. Korsanlık diyerek biz biraz da böyle avantür başka bir isim takmışız, aslında korsanla mücadele diyor, fikrî hırsızlıkla mücadele, belki bunu böyle anlatmak lazım. Yani böyle anlatmak konusunda yeni bir toplumsal bilince, eğitimin içine katılacağı, yerel yönetimlerin içine katılacağı, sivil toplumun katılacağı bir yeni bilinç kampanyasına ihtiyacımız var. Yani mevzuattan ziyade uygulamadan kaynaklanan sıkıntılarımız var. Yalnız bu arada, biz Amerika Birleşik Devletlerinin special 301 raporunda, korsanla mücadeleyi izleyen raporda öncelikli izlenmeden, izleme listesine geçtik, yani bu alanda da bu yıl içinde bir iyileşme olduğu ama bence daha büyük bir gayrete, hep beraber gayrete ihtiyacımız var. Yani bunun hırsızlık olduğunu anlatmak konusunda bir gayrete ihtiyacımız var.

Değerli arkadaşlarım -ne kadar zamanım kaldı bilmiyorum ama daha epeyce iş var- tiyatrolara yardım konusu önceki yıllarda zaman zaman basına sevimsiz biçimde yansırı biliyorsunuz, önceki yıllardan böyle şeyler hatırlıyorum. Bu yıl, iki şey yapmaya çalıştık 2008'de. 2007'de tiyatrolara yardım yapılamamıştı, 2008'in başında 2007 sezonunu gecikmiş olarak ödedik. Yani 2007'de ödenmemiş olan yardımı ya da yapılmamış olan yardımı gerçekleştirdik, 77 özel tiyatro projesine 1 milyon 500 bin YTL destek sağladık 2008'in başında. Döndük şimdi, 2008-2009 mevsimi için de bu kez zamanında 2,5 milyon YTL yardım sağladık ve bu kez sayı çoğaldı, 111 özel tiyatro projesine 2 milyon 500 bin yardım ettik. Bu yıl ilk defa, amatör tiyatrolara yapılan yardımı artırdık ciddi biçimde ve gelecek yıl daha fazla artıracamız çünkü

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 38

ben Anadolu'da eğer sanat desteklenecekse devlet tarafından daha amatör, daha hevesle, daha bir iş yaparken ayrıca gidip tiyatroya zaman ayırmak gibi bir hevesi içinde taşıyanlara yapılması gerektiğini düşünüyorum ve önemsiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – 2009 için ne dediniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – 2009, yani bu yıl, bu mevsim için 2,5 milyon YTL. Geçen 2007-2008'i gecikmiş olarak ödedik, 1,5 milyon YTL:

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bu yıl için 2,5 ödediniz. 2009 için ne ödediniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – 2008-2009 bu, onu 2009-2010 olarak ödeyeceğiz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O zaman bir yıl ödenmemiş oldu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Hayır, 2007-2008 olarak martta ödedik onu, şimdi de 2008-2009 olarak ödedik.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Özel tiyatroların 2007 yardımı ne oluyor? Onu soruyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – 2007'yi martta aldılar, gecikmeli olarak aldılar.

Efendim, tiyatrocuların bu konuda hiçbir itirazı yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Var, var, ben tiyatroyla ilgiliyim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Ben de tiyatroyla ilgiliyim, meraklanmayın. Ben de ilgiliyim, daha dün tiyatrocuların içindeydin, meraklanmayın.

BAŞKAN – Sayın Bakan, toparlayabilir miyiz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Affedersiniz, devam ediyorum.

Yani hiç itiraz yok, şikâyet yok, yakınma yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Var Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Ben tamamlayayım, sonra söylersiniz, öğrenmek istiyorum yani kimler.

Arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasıyla ilgili bir bilgi notu dağıtıldı. Salon biliyorsunuz elli yıllık salon, daha önceki dönemlerde duvarları akustik açısından sağlıklı hâle getirilsin diye halı kaplanmıştı, ilkel bir kasaba salonu görünümündeydi. Bu yıl içinde bir sponsor kuruluşla anlaşma yaptık, geçen yılın sonunda; bu yılın başında, sekiz, dokuz aylık bir çalışmayla son derece modern, iftihar edeceğimiz, cumhuriyetin başkentine yakışır bir Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası salonu oldu. Sponsor kuruluşu huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Bakanlığımızın bu konudaki gayretli birimlerine teşekkür etmek istiyorum. Şimdi sırada Ankara'nın öteki salonları var inşallah ve arkasından Ankara'ya yeni salonlar kazandırma projelerimiz var.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir beş dakikada tamamlayabilir miyiz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Samsun Devlet Opera Balesi Müdürlüğü on beş yıl önce kararlaştırılmış, bu yıl açtık, on beş yıl önce bu konuda karar verilmiş, biz bu yıl açtık. Ayrıca Samsun'a, Çorum'a turne düzeninde tiyatro sabitliyoruz yani yeni salonlar açıyoruz. Devlet Opera Balesinin, yıllardan beri yine tartışla gelmiş Ankara Müdürlüğünü kurduk. İstanbul'da ilk defa bir uluslararası bale yarışması yaptık. Ankara'da sahneye çıkamayacak performanstaki yaşlanmış sanatçıların da bir ölçüde iyice körleşmemesi ve bir ölçüde aldıkları maaşın karşılığını vermesi için bir dans tiyatrosu "Birim Dans Tiyatrosu" adı altında bir uygulama başlattık, ilk defa bu yıl oldu.

Devlet tiyatroları bu son bir yıl içinde değerli arkadaşlarımız, İstanbul'da Beykoz'da Feridun Karakaya Sahnesini açtık, Kartal'da Bülent Ecevit Sahnesini açtık, Küçükçekmece'de bir sahne açıyoruz, daha doğrusu hazırlık içindeyiz, Üsküdar'da, AKM'den taşıdığımız birimleri sabitledik, Üsküdar'da da "Üsküdar Kültür Merkezi" adı altında yeni bir salon açıyoruz. Malatya, Elâzığ, Samsun ve Çorum'da devlet tiyatrolarını turne programı içinde sabitliyoruz, 19 Aralıkta Malatya ve Elâzığ'da da sahnelerimizi açacağız, uygun arkadaşlarımızı bekliyorum.

Vagon tiyatro projesi yaptık bu yıl. Ankara'dan yola çıktı, Van'a kadar bir vagon bütün yol boyunca tiyatro sergiledi. Bu kampanyayı sürdüreceğiz. Çok sayıda yurttaşımız böylece ilk defa kendi kasabalarında gezici bir tiyatro görmüş oldular.

Tabii tarihsel mekânlara sahip çıkmanın yanı sıra kültürel mirasımıza, somut olmayan kültürel mirasımıza da sahip çıkmamız gerekiyor. Bizim UNESCO listesine alırdığımız şu ana kadar Karagöz ve semah ve sema etkinlikleri vardı. Şimdi, Mevlevilik ve meddahlık yanı sıra, Karagöz ve Âşıklık geleneğini dünya mirası listesine aldirmaya çalışıyoruz. Kaşgarlı Mahmud'un Bininci Doğum Yıl Dönümü nedeniyle Ankara'da bir uluslararası sempozyum yaptık. TÜRKSOY iş birliğiyle yurt dışında yedi merkezde etkinlikler yapıyoruz. Bir prestij kitabı çıkardık. Yahya Kemal Beyatlı'yla ilgili, sanıyorum takdim edildi, bir prestij çalışmamız oldu, çok sayıda, bu haftalar içinde bizim de paylaştığımız etkinlikler yapıyoruz hep birlikte.

Turizm stratejisinde, biraz önce söylediğim gibi, ülke sathına turizmi yaymak konusunda çalışmalarımız var. Burada temel bakış açımız, her yerde söylüyorum, tarihe duyarlı, çevreye duyarlı, kaliteye duyarlı yatırımlara destek olmaya çalışıyoruz. Biz yatırımlara, yatırımcıya destek olmaya çalışıyoruz, üç tane kıstasımız var: Tarihe duyarlılık doğaya duyarlılık ve kalite. Bunu yapan herkesin işleri bizim Bakanlığımızda hızlı gidiyor. Bu konuda, bana ulaşmış en azından, ciddi bir şikâyet olmadığını sevinerek sizlerle paylaşmak istiyorum.

Tabii termal bölgeleri de sağlık turizmini de kapsayacak şekilde yeni planlama çalışmalarımızı, yeni alanlar oluşturma çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Güney Ege, Güney Marmara, Frigya, Orta Anadolu olmak üzere dört bölgede 17 ili kapsayan jeotermal potansiyelin bulunduğu alanlarda çalışmalar yapıyoruz. Bu yıl ilk defa, 13/3/2008 tarihinde Bakanlar Kurulunun kararıyla Manisa Salihli Kurşunlu Termal Turizm Merkezi, Aydın Buhar Kent Turizm Merkezi, Denizli Termal Kültür Turizm Koruma Gelişme Bölgesi olmak üzere üç yeni termal turizm bölgesi ilan ettik. Termal turizm bölgesine

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 39

yönelik olarak 1/25.000'lik 38 çevre düzeni planı hazırladık, onaylandı. Tarsus'ta, daha önce, Anayasa Mahkemesi kararı çerçevesinde, yarım kalmış bulunan bütün tahsisli alanın planları onaylandı ve uygulama sürecine geçildi.

Yerel yönetimlerin yürüttüğü turizm amaçlı altyapı ve çevre düzenleme projelerine mali yardım, bütçemiz imkânları içinde, yapmaya çalışıyoruz. 2008 yılında 53 milyon YTL bu çerçevede yardım yaptık. Bu kapsamda, Antalya Manavgat atık su arıtma tesisi, Antalya Çandır kanalizasyon kolektör hattı ve şebekesi, Antalya Alanya Türkler derin deniz deşarjı yapımı, Antalya Alanya Oba/Tosmur atık su arıtma tesisi, Çanakkale Ezine Geyikli atık su arıtma tesisi, Antalya Alanya Kargıcak kanalizasyon kolektör hattı ve şebekesi, Kestel kanalizasyon kolektör hattı şebekesi, Balıkesir Edremit Akçay atık su arıtma tesisi işleri tamamlandı.

HASİP KAPLAN (Şirnak) – Kanalizasyonla Bakanlığınız mı ilgileniyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Turizm altyapısı, turizm bölgelerinde turizm altyapısı. Denizin temiz olması bizi ilgilendiriyor, denizin, derelerin temiz olması ilgilendiriyor bizi. Doğuda da yapıyoruz.

Kültür merkezlerimiz arkadaşlarım, bu alanda biliyorsunuz, geçmiş yıllarda yapılmış -bazı siyasi tercihlerle- çok yaygın, dağınık, ihtiyaca göre planlanmamış olan kültür tesisleri vardı. Yeni kültür tesislerini programa almak yerine var olanları öncelik sırasına koyarak bitirmeye çalışıyoruz. Bunlar için bu yıl içinde 40 milyon YTL ödenek gönderebildik ve on bir kültür merkezini bu yıl içinde tamamlamaya çalışıyoruz. İstanbul Atatürk Kültür Merkezini -basından takip ettiğinizi tahmin ediyorum- bakıma aldık ve 2009 yılı sonunda bitirmeye çalışacağız. Oraya İstanbul 2010 Ajansı'ndan ciddi bir kaynak ayrıldı.

Deniz turizmini çeşitlendirmeye ve çoğaltmaya çalışıyoruz. Bu çerçevede yeni limanlar oluşturmak konusunda ciddi bir ihtiyacımız var; gerek yat limanı gerek kruvaziyer bağlama limanı. Mavi bayrak, bu kanalizasyon çalışmalarının... Atık su, derin deşarj çalışmalarının verdiği bir olumlu sonuç olarak Türkiye, Mavi Bayrak Projesi'yle 2008 yılında 258 plaj ve 18 marinayla dünya üçüncüsü konumunda. Bu alanda aldığımız mesafe oldukça takdire şayan.

Değerli arkadaşlarım, biz geçen yıl seksen üç ülkede reklam ve tanıtma faaliyeti sürdürdük 2008 yılının Ocak ayından başlayarak. Bu yıl da aynı şekilde erken rezervasyonları önemseyerek ocak ayı içinde aşağı yukarı aynı sayıda ülkede tanıtım kampanyasını başlatacağız ama bu yıl için de yeni bir bakış açısı geliştirmeye çalışıyoruz. Bu klasik reklam anlaşmasının, reklam çalışmasının dışına biraz taşmak ihtiyacı var bence, piar çalışması yapmaya daha çok ihtiyaç var, interaktif çalışmalara ihtiyaç var. Yani siz bir dış mekânda duvara bir Türkiye panosu asılınca onu gördüğünüz zaman bir Türk vatandaşı olarak mutlu oluyorsunuz. Benim ülkem de burada var falan diyorsunuz ama sanıyorum insanlar daha çok dergide okudukları yazıdan, bir yerde gördükleri filminden etkileniyorlar. Okudukları bir kitaptan, makaleden etkileniyorlar. Bunun için daha çok insanı, daha çok kanaat önderini Türkiye'ye davet etmek ve o kanaat önderlerinin fotoğraf ve yazılarıyla Türkiye tanıtımına katkı yapmasını sağlamak gibi bir bakış açısını daha doğru buluyoruz ve bu yılın, 2009'un ikinci yarısında bu alanlara yoğunlaşmaya çalışacağız. Tabii bu alanda eskiden beri yapılan çalışmalar var. Türkiye geçen yıl 10 bin civarında kanaat önderi, yazar, yayıncı, sanatçı ağırladı ama bu çalışmalar galiba tanıtım açısından daha önemli. Bir de bu dışarıda yapılan sanat etkinlikleri yani sergiler, başka türlü kültür sanat etkinlikleri ülkenin daha kaliteli, daha prestijli bir turizm ülkesi olarak tanıtılmasına çok etki yapıyor. Biz Frankfurt Kitap Fuarı vesilesiyle o bahsettiğim 4.500 metrekairelik alanda kitabın dışında başka etkinlikler, sanat etkinlikleri yaptık ama ayrıca Frankfurt'un içinde, değişik mekânlarda, on-on beş kadar mekânda Türkiye'den "Ebru" adı altında Türkiye'nin bütün inanç haritasını sergileyen, Türkiye'nin geçmişten bu yana bütün sanat haritasını sergileyen, Türkiye'nin farklı kültür kalitesini sergileyen sergiler yaptık ve Frankfurt Kitap Fuarı bitti. Onlar yılbaşına kadar, ocak ayına kadar devam edecek ve 10 binlerce insanın gezeceği görülüyor şu andaki rakamlara göre. Asıl tanıtım, asıl kültürle beslenmiş turizm tanıtımının bu yolda olduğu gözüküyor ve biz önümüzdeki dönemde bunlara daha ağırlık vereceğiz. Rusya'da mesela bir Türk yılı uygulaması yaptık. Son derece başarılı geçiyor. O televizyonlara yansıyan çalışma bizi bir hayli yordu ama sonucu oldukça iyi oldu yani mehterle Kızıl Ordunun birlikte gösteri yaptığı. Hem Türkiye'de hem Rusya'da olumlu yansımaları oldu. Buna benzer çalışmalar yapmaya ihtiyaç var. Biz bir yandan Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş kültür ve sanat alanındaki gelişmesini, bir yandan Osmanlı, Selçuklu değerlerini, bir yandan Roma, Bizans değerlerini, bir yandan tarih öncesi dönemlerini bütünüyle kavrayıp kucaklayarak dünyaya tanıtmaya çalışıyoruz. İngiltere'de Adrian sergisi vardı British Museum'da. Adrian sergisinde en önemli obje, bizim müzelerimizden giden Adrian'ın heykel başıydı ve hâlâ İngiltere'de konuşuluyor -ben geçen hafta turizm fuarındaydım- hâlâ İngiltere'de ciddi yansımaları var. Şimdi çok sevinçliyim, bu yıl Sagalassos kazılarında Marcus Aurelius'un heykel başı bulundu, aşağı yukarı sadece 90 santim civarında heykel başı. Gidip iki kez ben Burdur Müzesi'nde depoda gördüm. Bu hafta birkaç gün sonra Mehmet Âkif ile ilgili bir sempozyuma gideceğim Burdur'a ve tekrar gideceğim müzeye onu görmeye. Hiçbir kırık yok üzerinde, sapasağlam ve sanıyorum ki biz bunu kendi insanımıza ve dünyaya sergilediğimiz zaman, Türkiye sadece deniz kıyılarıyla bilinen değil, tarihî zenginliğiyle ve enginliğiyle bilinen bir ülke hâline gelecek. Aynı şekilde Londra'da bir Fatih sergisi -geçmişte yapılan Kanuni sergisi gibi- yapmak, 2010'da Kremlin'de bir Topkapı ve Topkapı'da bir Kremlin sergisi yapmak gibi arayışlarımız var. Fransa'da Türk yılı geliyor biliyorsunuz 2009'da. Bu yıl Rusya'da Türk yılıydı, gelecek yıl Fransa'da Türk yılı. Öteki yıl Avrupa Kültür Başkenti olacağız biz. 2011'de Erzurum'da Kış Olimpiyatları var. 2010'da Amerikan Turizm Seyahat Acentelerinin Dünya Kongresi İstanbul'da yapılacak yani 2009, 2010, 2011'de Türkiye'nin uluslararası ajandası dolu ve asıl tanıtım bence bunlardan geçiyor. Asıl tanıtım duvara asılan posterden geçmiyor, asıl tanıtım Türkiye'nin bir uluslararası etkinlikler alanı olabildiğini, bütün altyapısıyla, bütün insan donanımıyla, bütün kültür donanımıyla, bütün tarih ve kent uygulamasıyla -tabii kentlerimizdeki çirkin yapılaşmayı bir an için nisyarla söylüyorum, şimdiki yeni düzenlemelerle- bunlara layık bir ülke olduğunu anlatabildiğimiz ölçüde Türkiye, kültür ve turizm alanında farklı marka, önemli ve değerli bir ülke hâline gelmiş olacak.

Arkadaşlarım, son olarak şunu söylemek istiyorum: Bizim 2009 yılı yatırım programına baktığımızda kültür sektörü projelerine ayrılan toplam ödeneğimiz 142 milyon YTL. Sayın Başkanım, takdirlerinize sığınıyorum. Bunun içinde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 40

kültür merkezleri var. Bunun içinde bütün restorasyon hizmetleri var. Bunun içinde kütüphanelerimizin biraz önce bahsettiğim yazma eserlere kadar korunması, geleceğe, tarihe bırakılması var ve rakam bu kadar.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Artıralım Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (Devamlı) – Ben de zaten artırın diye söylüyorum.

76 milyon YTL de turizm sektörü için var. Turizm sektörü içinde bütün bu altyapı uygulamaları, bütün bu çevre düzenini de kapsayan uygulamalar da bunun içinde. Onun için yaptığınız, yapacağınız bütün katkılar bizim için fevkalade önem taşıyor.

Birkaç nokta daha vardır belki ama ben zamanınızı fazla işgal etmemek için... Nasıl olsa sorular çerçevesinde geliştirebileceğimizi düşünüyorum.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; hepinize çok teşekkür ediyorum. Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana çok teşekkür ediyoruz.

Değerli Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; Sayın Bakanım, önce bürokratlar kendilerini tanıtınsınlar, öyle başlayalım.

(Bürokratlar tanıtıldı)

BAŞKAN – İlk söz Sayın Öztürk'e aittir. Her zaman ilk sözü Sayın Öztürk istiyor.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Son olarak kabul ettiğimiz 5706 sayılı İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanun ile Avrupa Kültür Başkenti Ajansı kurulmuştur. Ajansa bağlı olarak çalışacak olan Yürütme Kurulunun görevleri arasında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakım, onarım ve restorasyonuna ilişkin projeler önermek de yer almaktadır. Kültür merkezi ile ilgili olarak anılan kanunun 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, özel hesaptan yaptırılacak işler arasında İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Gümüşsuyu mahallesi 750 ada 104 parseldeki Atatürk Kültür Merkezinin bulunduğu bu parsel ile İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait 105 numaralı parsel ve eklenebilecek diğer belediye ve hazine arazilerinden oluşacak alanda yeni Atatürk Kültür Merkezi binalarının ve müstemilatının Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu kararı ve görüşleri doğrultusunda projesi ve inşaatının yapım işleri de sayılmıştır. Yürütme kuruluna verilen bu görev, İstanbul Atatürk Kültür Merkezini yakından ilgilendirmektedir. Bu düzenlemeler çerçevesinde AKM, Ekim 2009'da açılmak üzere sözde tadilata alınmıştır. Bu karar üzerinden beş ay geçmiş olmasına rağmen henüz hiç bir işlem yapılmadığı ifade edilmektedir. Söz konusu merkezde yedi sanat kurumumuz İstanbul halkına etkinlikler sunuyordu. Tadilat gerekçesi ile bu etkinlikler bulunabilen elverişsiz mekânlara dağıtılmıştır. Dağıtılan bu kurumlar; opera, bale, Senfoni Orkestrası, Devlet Tiyatroları, Klasik Türk Müziği Korosu, halk müziği ve pop müziği topluluklarıdır. Bu kurumlarımız tarafından AKM'de her gün iki hatta üç sanatsal etkinlik sunuluyordu. Bu nedenle tadilat çalışmalarının Ekim 2009'a kadar tamamlanması İstanbul halkı için son derece önemlidir. Beş ay geçmiş olmasına rağmen ortada tadilat projesinin bulunmaması, sözü edilen tarihe kadar tadilat çalışmalarının tamamlanamayacağı endişesine yol açmaktadır. Bu da, AKP'nin sanata bakışının sorgulanması sonucunu doğurabilecektir. AKM'nin ön ve yan yüzlerinin dijital reklam tabloları ile donatılarak görüntüsünün de değiştirilmek istendiği söylenmektedir ancak kültür varlığı olarak tescilli yerlerde bu tür değişikliklerin yapılmasının mümkün olmaması gerekir. Buna rağmen, aksi yönde yapılacak işlemlerin yargıya taşınacak olması nedeniyle düzeltilmesi imkânsız uygulamalara yol açacağı da unutulmamalıdır. AKM ile ilgili işin ihalesiz olarak Murat Tabanlıoğlu'na verildiği ve yüklenicinin AKM'nin mimarı Hayati Tabanlıoğlu'nun oğlu olduğu ifade edilmektedir. Murat Tabanlıoğlu'nun seçiminde babasının AKM mimarının oğlu olması etkili olmuş mudur? Bu tercihle, yapılacak tadilata itirazların en az düzeyde tutulması mı amaçlanmış olabilir mi?

Değerli milletvekilleri, bir kültürsüzleştirme ve sanatsızlaştırma sürecini yaşıyoruz. İnsanların boş zamanlarını büyük alışveriş merkezlerinde geçirmeye başlamaları bu sürecin en önemli kanıtlarından biridir. Kültür Bakanı, halkın kültür ihtiyaçlarını düzenlemek ve gidermekle görevlidir. Örneğin, Ankara bir kültür başkenti olarak kurulmuştu. Burada orkestrası, tiyatrosu, operası ve balesi ile bir başkent yeşertilmişti. Hatta sanat etkinliklerini izlemek için İstanbul ve diğer kentlerden insanlar Ankara'ya gelirlerdi. Oysa bugün, Ankara kültür sanat bakımından çoraklaştırılmıştır. Sanat kurumlarımız 1940'lı ve 1950'li yıllardaki dar ve olumsuz mekânlarda görev yapıyorlar. Oysa, o günlerden kalan söz konusu mekânlar o yıllarda 200-300 bin nüfusa sahip başkente hizmet veriyordu. Elbette haksızlık yapmamak gerekir. Bu durumdan AKP ile birlikte, gelmiş geçmiş bütün cumhuriyet hükûmetlerinin sorumlu olduklarını belirtmek istiyorum.

Doğu Holding tarafından restore edilen ve geçtiğimiz günlerde hizmete açılan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası binası için Sayın Bakana teşekkürlerimizi iletmek isteriz. Ancak 5 milyonluk Ankara, 1960'lı yıllardan kalma 600 kişilik bu dar salonlara mahkum edilmemelidir diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, 14/11/2008 tarihinde basında yer alan beyanında, 2000 yılında temeli atılan Ankara'daki konser salonunun garaj bölümünü bitireceklerinin müjdesini vermiştir. Eski Bakan Sayın Koç da yanılmıyorsa aynı şekilde beyanlarda bulunmuştu. Demokratik Sol Parti ve ondan önceki iktidarlar döneminde, uluslararası yarışmalara dayalı olarak projeleri hazırlanan ve temeli atılan konser salonunun garajının değil, kendisinin bir an önce bitirilmesini istemek, zannederim Ankaralıların hakkıdır. Söz konusu yatırımın toplam maliyetinin 60 milyon dolar olduğu ve üç-dört yılda tamamlanabileceği dikkate alınırsa her yıl ayrılması gereken kaynağın ne kadar düşük olduğu görülecektir. Ancak bakanlığın bütçesine bakıyoruz, yatırım ödeneği olarak büyük onarım ödenekleri dışında başka bir kalem göremiyoruz. Bu konuda da Sayın Bakan ödeneklerin yetersizliğine işaret etti. Ödenek artışı konusunda bir talep olursa destek vereceğimizi belirtmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 41

Sayın Bakandan, 1995 yılında proje yarışması sonuçlanan, DSP döneminde proje süreci bitirilerek inşaat aşamasına getirilen, milyon dolarlar harcanan hipodrom alanındaki Kültür ve Kongre Merkezi'nin bitirilmesini, iş edinmesini de beklediğimizi ifade etmek istiyorum. Ankara'nın bu tür kültür sanat yapılarına büyük ihtiyacı vardır. Ne yazık ki Avrupa'da bu tür mekânlara sahip olmayan tek başkent Ankara'dır. Sizden önce de ihmaller olmuştur ancak siz de unutmayın ki altı yıldır iktidardasınız. İstense altı yılda bu alanda pek çok şey yapılabilirdi diye düşünüyorum. Bu Kültür ve Kongre Merkezi'nin ulusal opera, ulusal tiyatro ve 3 bin kişilik kongre ve gösteri merkezini kapsadığı unutulmamalıdır. Yasa bu alana sadece kültür ve sanat yapılarının yapılabilmesini öngörmüştür. Bu alanın başka amaçlarla kullanılmasına yönelik rant kavgaları yakından izlenmektedir. Bu yapılar olmadan Ankara'da uluslararası kültür ve kongre faaliyetlerinin yapılması mümkün değildir. Sayın Bakandan onarım faaliyetlerinin yanı sıra bu tür ihtiyaçların da bir an önce giderilmesini bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, DSP döneminde başlatılan Samsun Devlet Operası'nın açılma kararını alkışlıyoruz. Karadeniz Bölgemize hizmet vermek için önemli bir kurum olacaktır. Gaziantep, Van ve Sivas birimlerinin de bir an önce açılmasını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 138'inci maddesinde "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" denildiği halde, bir hukukçu olan Sayın Bakanın Bakanlığında yargı kararlarına uyulmaması ve yargı kararlarının etkisiz hale getirilmesini yadırgadığımızı ifade etmek istiyorum. Yargı kararı üzerine eski görevlerine döndürülmesi gereken bazı personelin, bu kadroların görevlerini üstlenmemeleri için geçici görevle başka yerlerde görevlendirilmeleri, yargı kararlarını dolanarak etkisiz hale getirmek ve uygulamamak anlamına gelmektedir. Yargı, bu tür uygulamaları yargı kararlarını etkisiz hale getirmek ve hak arayışı cezalandırmak olarak nitelendirilmektedir. Yargı kararlarını uygulamamak ayrıca bir anayasa suçudur. Bu şekilde haklarında yargı kararı uygulanmayan personele ilişkin örnekler aşağıda sayılmaktadır:

- 1) Abdulkadir Karaoğlu, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdür Yardımcısı
- 2) Ülkü Saygılı, Genel Müdür Yardımcısı
- 3) Ökkeş Dağlıoğlu, Genel Müdür Yardımcısı
- 4) Mesut Dolay, Daire Başkanı
- 5) Adnan Karaoğlu, Daire Başkanı
- 6) Yücel Akgül, Daire Başkanı
- 7) Halim Çiçek, Daire Başkanı
- 8) Ali Emen, Daire Başkanı

Adı geçen personel ile ilgili yargı kararlarını uygulamadıklarından dolayı Sayın Bakan tarafından soruşturma izni verilmeyen, daha sonra itiraz üzerine Yargıtayca soruşturulmalarına karar verilen personelin ise şöyle olduğu ifade ediliyor:

1. İsmet Yılmaz, Müsteşar
2. Orhan Düzgün, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü
3. Mustafa Büyük, Müsteşar Yardımcısı
4. Yusuf Höyük, Personel Daire Başkanı

Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Faruk Şahin ile Personel Daire Başkanı Yusuf Höyük hakkında da 14/10/2008 tarihli soruşturma evrakı ile görevi kötüye kullanma ve görevleri ile ilgili sırları açıklamak suçlamasıyla soruşturma açıldığı belirtilmektedir. Sayın Bakanın değil, Danıştayın izni ile soruşturmanın açıldığı da anlaşılmaktadır. Sayın hukukçu Bakanın başlangıçta soruşturma iznini vermemesinde dayandığı hukuki gerekçeleri de bilmek istediğimizi ifade ediyor, Bakanlığın bütçelerinin hayırlı olması dileğiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli üyeler, Sayın Bakan, Kültür ve Turizm Bakanlığının değerli temsilcileri; doğrusu bugün Bakanlık bütçesine bakınca, ödenek azlığına içim acıdı. Yani bir ülke zaten kültür ve turizmden yoksunsa, bu konuda da eğitim, bilinç yoksulluğu varsa demokrasi kültürünü de özümsemesi, hukuka bağlı olması da çok zorlaşıyor. Biz böyle bir Bütçe Komisyonundan ortak çıkacak bir karara destek vereceğimizi açıklamak istiyoruz, onu özellikle ifade etmek istiyorum.

Bugün tabii aslında acıklı bir gün, Ahmet Kaya'nın ölüm yıl dönümü. "Bir Kürtçe klip yapacağım bunu yayınlayacak bir televizyon olursa." dediği için kıyametin koptuğu, Magazinciler Derneği'nin gecesinden Paris'e sürgüne açılan davalara, linç kampanyalarına ve bugün Türkiye'nin geldiği noktada TRT'nin Kürtçe yayına geçmesine... Çok kısa bir sürede bunları yaşadık yani sürgün ve ölüm yıllarına sığdı, yedi yıla sığdı bu. Aslında Ahmet Kaya'nın büyük ideali gerçekleşti, özel televizyonlar da bugün Kürtçe klip yayınlıyor, devlet televizyonu da yayına geçiyor. Bu acı olay, bize birbirimizi anlama konusunda, farklılıklar ve kültürler konusunda ne kadar daha hoşgörülü, daha sabırlı, daha anlayabilir bir noktada bakılması gerektiğini ortaya koyuyor. Tabii bunları hep görünce değişimler var, bir şeyler oluyor diye iyimser olmak istiyor insan ama nasıl olalım. Bakıyoruz bir film, "Gitmek" filmi. Bakanlıktan destek görüyor, sonra gidiyor İsviçre'ye. İşte Türk kızı Ayça, Kürt Hama Ali'ye olan sıradan aşkını beyaz perdeye aktarıyor. Ama İsviçre'de festivalde yasaklanıyor, sonra medyanın tepkisi yaşanıyor ve film tekrar gösterime girecek. Oraya Cumhurbaşkanı da 1-6 Aralık tarihleri arasında gidecek. Bir iki tarihte de genellikle Strasbourg'da olurdu genel festivaler, Türk filmleri hep, ona denk gelmişim, katılmışım. Ahmet Kaya ile bunu bağdaştırdığımız zaman acaba diyorum bu bilinçaltına, bu zihne işleyen bir şey mi var, bunu nasıl çözeceğiz? Bunun çözünürlüğünü nasıl sağlayacağız ki Anadolu'nun tarihinden, zenginliğinden

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 42

gelen birlikte yaşamı, o çiçek tarlasını, o renkleri nasıl birlikte yaşatacağız? Doğrusu onu algılamak istiyorum. Böyle çok bol ödül alan bir filmin de... Kültür Bakanlığının bu konuda gereğini yapacağını düşünüyorum.

Ben tabii telif hakları konusunda Bakanlığın yaptığı çalışmaları, örneğin turizm alanında, özellikle müzikle ilgili konuda önemli bir başarı olarak görüyorum ve inanın müthiş bir şey sıkıntısı var müzik yapımcılarının, eser sahiplerinin. Yani bu MP3'ler ile müzik piyasası endüstrisi çoktu ama bu telif haklarına turizm alanında, radyo ve televizyon ve diğer alanlarda da bir destek, bir teşvik gelişirse... Sanıyorum Bakanlığın bu konudaki teşviklerinin olması gerekiyor. Şüphesiz korsanla mücadele... Zabıta görevi görececek hâliniz yok ama Orhan Pamuk'un son kitabı Masumiyet Müzesi, aslından çok baskı yaptı korsanlara.

Şimdi tiyatro konusunda da desteklerinizi Bakanlık olarak takdir ediyoruz çünkü inanıyoruz ki tiyatro, hele hele amatör tiyatro kümeleri ki, ben onların nasıl zor koşullarda yaşadığını, amatör tiyatro olayını bildiğim için... Küçük salonlarda 15-20 kişi bir araya geliyor. Destek olunması güzel bir şey. İnanıyorum bunlar yarın sinemamızın, beyaz perdenin, televizyonlarımızın ünlü sanatçıları olacak.

Ülkemizin kültürel zenginliğine eşit mesafede olunması gerektiğini hep söyleriz. Bu barış, kardeşlik kendini farklı hissetmeme açısından da gerekli. Ben Bakanlığın Kürt tiyatrosuna da, sinemasına da, müzik ve sanat dünyasına da katkı yapması gerektiğini düşünüyorum çünkü Kültür ve Turizm Bakanlığı bu alanda bir eser yaratamadığı zaman TRT'de Kürtçe yayın yapılacak kanallara da kaynak bulması mümkün değildir.

Ben bazı varlıkların yok olması konusunda bir iki uyarıyla bitirmek istiyorum. Turizm konusunda, örneğin Hasankeyf'in tarih ve kültür varlıklarının korunması konusunda Bakanlık ne yapıyor, doğrusu ben bunu öğrenmek isterdim. Yine Dicle ve Cizre Barajı altında kalacak olan tarihî, kültürel noktalar var. Bunların içinde dünyada bir ilk, kuşların Hocası, kuşların dilini konuşan, kuşlarla konuşan bir Hoca Fekayi Tayran. Dünyada bir örneği yok bunun. Fekayi Tayran, feka, Medrese eğitiminde imam olmadan önceki son merhale. Herhâlde AK PARTİ'li kardeşlerimiz daha iyi bilirler onu. Feka, ondan sonra imam olunur, bizde öyle derler. Sonra, Fekayi Tayran kuşların hocasının evi ve mescidi Cizre Barajı'nın altında kalacak ama dünyada kuşların dilini konuşan, bütün kuşların dilleriyle konuşan bir başka bilim, âlim insan yok. Bu farklılığımızı, bu zenginliğimizi yaşatmak Kültür Bakanlığının görevi. Tıpkı Hindistan'da Narayana'nın hayvan dilini kullanması, fabl noktalarındaki gibi. Ben bir örnek verdim. Bunun yanında, daha farklı yerler de var.

Bir yıkıma dikkat çekmek istiyorum. Yakında başınızı ağrıtabilecek güzel bir dosyanız olacağını şimdiden ifade edeyim. İsim vermeyeceğim ama Beyoğlu'nda sit alanı olan ve 200 yıldır örneğin sokak olan, çok tarihî binaların hemen bitişiğine ve sit alanı olmasına rağmen Anıtlar Yüksek Kurulunca inşaat izni veriliyor, Beyoğlu Belediyesi de bu izni veriyor. Ben ismi sonra anlatacağım çünkü gerçekten Bakanlığınızın başını en fazla ağrıtabilecek birkaç dosya biliyorum, gelecek çünkü ben inanmadım, gözlerimle gördüm. Kararları gördükten sonra söylüyorum.

Ben bunu iki dilekle bitirmek istiyorum ama merakımdan da soruyorum: Definecilerle Bakanlığın arası nasıl? Ne kadar buluyorlar? Ne kadarını size veriyorlar? Ne kadar ikramiye ödüyorsunuz? Edirne'de belediyenin altı bile kazıldı. Yani, ülkenin her tarafı kazılıyor ama biliyoruz bir ikramiye yasağı var. Gerçekten teşvik edici mi, tarihî eserlerin müzelere kazandırılması konusunda veya Bakanlık bu konuda daha ciddi bir şey yapmayı düşünüyor mu?

Son olarak, yine bunu daha önce de örnek vermiştim. Sayın Karapaşaoğlu'nun İspanya'daki bir gezisini tutanaklardan hep okurum, hep hatırlatırım da. Barcelona'yı Katalan bölgesini gezerken, güzel tarihî yerlerin kalelerin, şehirlerin katedrallerin hem İspanyolca hem Katalan dilinde müziği var, hem alt dilinde Katalanca yazıyor. Mesela, Mardin Kalesi'nin geziyorsunuz. Mardin artık çevi kent hem Arapça konuşuluyor hem Kürtçe konuşuluyor. Diyarbakır'da Kürtçe konuşuluyor. Midyat'a geliyorsunuz, Süryanice konuşuluyor. Yani bu zenginliği olan ülke çok azdır. Bu tanıtlara farklı dil ve kültür, müziği katmayı düşünüyor musunuz? Bu çok önemli ve son bir önerimdir bu, bir dileğimdir. Böyle bir imkân olur mu diye söylerim. Türkiye'de ne yazık ki küresel krizden sonra daha da zor, ücretli ve maaşlı olanların, emekçilerin tatil yapma şansı yok, imkânları yok. Ya bir yakınlarının yanına giderler, yazlığına... Birkaç yasa çıkardık bu arada, onu söyleyeyim, turizmi güçlendirmek için. Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak öncülük edip Türkiye'de beş pilot bölgede bunun örnekleri var. Örneğin, Karadeniz'de Kıyıkent Turizm Strateji Belgesinde de geçiyor, 2023. İğneada-Kıyıköy arası örneğin, tamamen orman ama 40 kilometre kumsalı var. Orada bir merkez, güzel bir turizm merkezi yapılırsa belki devletçi bir anlayış, özel bir teşebbüs anlayışı değil ama emekçilerin başka türlü tatil yapma imkânı yok. Bir Karadeniz, bir Ege, bir Akdeniz'de üç merkez, bir kültür merkezlerinde, bir de doğa ve çevrenin zengin olduğu bir alanda beş tane pilot merkezli proje geliştirilerek bunun yüzde 50'si devlet olabilir, hazine arazisidir, devlet toprak sahibidir, onu özel sektörle ortaklaşa, işletmeciliğini sonradan vermek üzere yapabilirler. Bunu Bulgaristan, Romanya, birçoğu yapmış. Üç aylık sezonda bütün yurttaşlarına tatil yaptırıyor, çok az ücretlerle. Bence Bakanlığın böyle bir yaklaşım tarzı da olması gerekir.

Biz de ödeneği az bulduk. Müzekartlar da olmasa Bakanlığın durumu kötü. Onun için artırılmasından yanayız ve hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum bütçenin.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Faik Öztrak...

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli üyeler, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlk üzerinde durmak istediğim konu, turizm. Küresel krizle birlikte, krizin en fazla etkileyeceği sektörlerden bir tanesi de turizm sektörü olacak. Özellikle iki konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi, euro/dolar paritesi. Yani bize gelen turistlerin önemli bir kısmı hâlâ euroyla harcama yapıyorlar. Doların euro karşısındaki değerlenmesi ister istemez turizm gelirlerini aşağı doğru çekecektir. Bunun yanı sıra, yine baktığımız zaman, ülkemize gelen turistlerin önemli bir bölümü Avrupa Birliğinden ve OECD ülkelerinden büyük ölçüde geliyor. Yine, bu küresel krizin etkisiyle özellikle burada iş kayıplarının yaşanması, durgunluğun yaşanmasıyla birlikte turist sayısında önemli azalmalar olacaktır. Dün akşam,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 43

sanıyorum bir yabancı televizyonda izlerken gördüğüm şey şu: Asya'ya giden turistlerle röportaj yapıyorlar. Hepsinin söyledikleri şu: "Şimdi buranın tadını çıkarmaya çalışıyoruz çünkü önümüzdeki sene hiçbir yere gidemeyeceğiz."

Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi hazırlanırken, önümüzdeki yıl yaşanacak bu sıkıntıyla ilgili olarak önlemler bu bütçenin içinde var mı? Bazı rakamlar izninizle arz etmek istiyorum. Nitekim, turizm gelirlerinde dokuz aylık veriler elimizde var. Ay ay baktığımız zaman, sene başında çok ciddi artış hızları varken, şu anda artış hızlarında giderek yavaşlama görüyoruz. Bir örnek vermek gerekirse, beşinci ayda yüzde 33'e kadar çıkmış turizm gelirlerindeki artış, ondan sonra yüzde 26, sonra yüzde 18, sonra yüzde 17,4, şimdi de yüzde 7,1. Yine on iki aylık, yani mevsimlik etkileri dışarıda bırakarak baktığımız zaman da sekizinci ayda, ağustos ayında on iki aylık turizm gelirleri artışının tepe noktaya çıktığı yüzde 20,6'yla ancak ondan sonra dokuzuncu ayda 20,2'ye gerileme gözüküyor. Daha sonraki aylarda ve önümüzdeki yılda turizm sektöründe ciddi sıkıntılarla karşılaşılması söz konusu. Yine Sayın Bakan şunu sormak isterim: Yani bu çerçevede, Türkiye'deki turizmciilerin rekabet gücünü artıracak, Türkiye'ye daha fazla turist çekilmesini sağlayacak ve yine buralarda bu işletmelerin vergi ödeme kolaylıkları, istihdam kayıplarını asgari seviyede tutacak önlemler çerçevesinde neler düşünüyor? Bu konuda bilgi almak isterim.

Aynı eğilimlere baktığımız zaman, gelen kişi sayısında da benzer bir azalmanın başladığı dikkat çekiyor. Mesela geçen yıl yüzde 17'lerde olan gelen turist sayısındaki artış bu yılın ilk dokuz aylık döneminde yüzde 13'lere gerilemiş ama şunu söyleyeyim: Bundan sonraki dönemde daha hızlı bir yavaşlama göreceğiz ama bundan sonraki dönemdeki turist sayıları düşük olduğu için de bunun yıla yansımaları daha mutedil olacaktır ancak önümüzdeki yıldan itibaren turizmde çok ciddi bir yavaşlamayı tahmin etmek, beklemek, öngörmek yanlış olmayacaktır. Bu çerçevede tekrar altını çizmek istiyorum. Bu sektördeki istihdam kaybını asgari seviyede tutacak, sektörü şu sıkıntılı dönemde, önümüzdeki iki yıllık dönemde ayakta tutabilecek önlemleri Sayın Bakandan öğrenmek isteriz.

İzninizle, yine genel konu olarak Bakanlığın bütçesine de değinmek istiyorum. Evet, rakamlar ufak, yani Türkiye'nin kültür ve turizmine baktığımız zaman düşük ama yine de iki kalemde çok ciddi artışlar görüyorum. Bunlardan bir tanesi sermaye giderleri, yani yatırım kalemindeki artış geçen yıla göre yüzde 71. Bu, sanıyorum en yüksek artış olan bütçelerden bir tanesi. Hangi kalemlerde bu artış oluyor? Biraz önce konuştuğum bu turizm sektöründe birtakım önlemleri alma çerçevesinde burada bir şeyler yapılıyor mu? Sermaye transferleri yine aynı şekilde. Bu da yanlış hatırlamıyorsam, tanıtım harcamalarıdır büyük ölçüde, yüzde 84'lük bir artış da orada var. Yine bu kalemde özellikle niye bu kadar yüksek artış oluyor? Bu konuda bilgi alırsam, sevinirim.

Kendi bölgemle ilgili iki konuya değinmek istiyorum. Kültür merkezleri meselesi. Tekirdağ Kültür Merkezi, Sayın Bakanım, hakikaten 1994 yılında 8 bakan bunun temelini atmış, ne ilginç tesadüftür ki bugüne kadar da 8 kültür bakanı eskitmiş, ortada hiçbir şey yok. Yani bir bina var, kaba inşaat var ama duruyor öyle.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Temeli var, duvar...

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Deniz kenarında hafif bir kaba inşaat var. Bunun il özel idaresi bütçesiyle yapılması mümkün değil. Bizim yaklaşık 14 trilyonluk bir bütçemiz var, bunun maliyeti zaten 15 trilyon. Dolayısıyla, burada ne yapılması düşünülüyor? Artık, bu bir ayıp hâline geldi Tekirdağ'da. Bu konu nasıl çözülecek?

Benzer bir başka proje, yine Tekirdağ'da, Şarköy'deki kültür merkezi. Bunun da 1995 yılında temeli atılmış, bina çıkmış. Şimdi etraftaki evlerde oturan çocuklar binada oynuyorlar ve maalesef çok ciddi şekilde çocukların düşüp yaralanması ya da hayatlarını kaybetme riski var. Ya burada içeriye girmeyi önleyecek önlem alınması lazım. Tabii daha doğrusu bir an önce bu kültür merkezlerinin tamamlanması ve Tekirdağ'a kazandırılması lazım. Gerçekten, Tekirdağ tarihî, turistik, kültürel değerler ile baktığınız zaman önde gelen illerimizden bir tanesidir. Bir başka şeyde de önde geliyoruz: Yani Türkiye'de en yüksek vergi ödeyen ilk 10 il arasına giriyoruz ama aldığımız kamu hizmetine baktığınız zaman da sondan 10 il içindeyiz. Burada gerçekten çok ciddi bir dengesizlik var.

Bir başka konu, Tekirdağ Müzesi'yle ilgili. Sayın Bakanım, Tekirdağ Müzesi'nde ciddi teknik personel açığımız var. Bu nedenle kazı izinleri gecikiyor, çok uzun süreler alıyor. Örneğin Marmara Ereğli'sinde İstanbul Üniversitesi süratle kazı yapmak istiyor ama hâlâ daha izin alabilmiş vaziyette değil.

Bir başka önemli konu bence: Mesela Şarköy'de sit alanı ilan edilen birtakım köylerimiz var, Gaziköy gibi. Köylüler burada bir tek çivi çakamıyorlar ama burada hiçbir kazı da yapılmıyor. Yani en azından orada bir antik kent varsa ki var, bunun ortaya çıkarılması, köylülerin yakın bir yere taşınması ve burada bir turizm aktivitesiyle birlikte o köylerin ayağa kalkmasında çok büyük yarar var diye düşünüyorum. Bunları size arz ediyorum.

Bu çerçevede, 2009 yılı bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum. Başarılar diliyorum. Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Baratalı...

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanın konuşmasını büyük bir dikkatle dinledim. Konuşmama başlamadan önce, bir iki sorum olacak.

Bir tanesi, Sayın Bakan Edebali'den bahsederken, "Bizim düşünce açımızdan" diye bir ifade kullandınız. Bu sadece sizin düşünce açınızdan mı? Edebali'nin düşüncesi olarak "Bizim düşüncemiz" mi olarak ifade ettiniz, yoksa bizim de içinde bulunduğumuz bir düşünce olarak mı ifade ettiniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Milletimizin.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Hepimizin çünkü bazı düşünceler, daha doğrusu 13'üncü Yüzyıl Anadolu aydınlanma felsefesinin dışında bazı düşünceler, bazı siyasi tercihler temel tercihler bu felsefeden değil, sınırlarımızın dışındaki bir felsefeyle kendilerini ifade ediyorlar. Buna memnun oldum çünkü 13'üncü Yüzyıl aydınlanma felsefesi, az önce sizin de ifade ettiğiniz gibi Hazreti Mevlana Celaleddin-i Rumi, yine buna benzer Yunus, Hacı Bektaş Veli gibi, sonlanan bu felsefeler hepimizin felsefeleridir. O nedenle, özellikle bizim anlayışımız ithal bir sol anlayış değildir, Anadolu felsefesinden,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 44

ayakları Anadolu'ya basan felsefeden bir anlayıştır. Bu konuda aynı şekilde düşündüğümüz için, önce soruya cevap verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Diğer bir konu Sayın Bakan, yine merak ettiğim bir konu. Bizim ilk gençlik yıllarımız, sonraki yıllarımız, uzun süre, altmış yaşına kadar beraber geçti. Sizin iyi bir hatip olduğunuzu biliyordum ama Ayşe Anaokuluna gittiğinizi de biliyordum, kendi ifadenize göre ama müezzinlik tarafınızın olduğunu bilmiyordum. Bir cami açılışında "Keşke basın olmasaydı burada müezzinlik de yapabilirdim" ifadenizi saygıyla karşılıyorum. Hakikaten güzel bir şey. Bir Evladı Fatihan torunu olarak...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sureyle ezanı karıştıran bir muhabirin gözlemi o. Siz de aynı yanlışa alet olmayın.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Yok, olmuyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Onu yazan gazeteci şakadan yola çıkarak bir haber yaptı. Siz de buna inanırsanız, Komisyonun zamanının boşuna harcamış olursunuz.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Ben zamanımı iyi değerlendiriyorum Sayın Bakan. Siz dinlerseniz, sonra beni yanıtlatacaksınız.

Bu konu da sizi tenkit etmek için değil, yani memnuniyetimi ifade etmek için aradım. Keşke bunu da zaman zaman yapabilseniz hakikaten gayet güzel bir şey. Çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Atatürk Orman Çiftliği konusunda 22'nci Dönemde gayet güzel çalışmalar yaptık, biz de destek olduk. Sayın Gürol Ergin'le beraber alt komisyonun üyesiydik. Atatürk Orman Çiftliğinde, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim amacımız, Atatürk Orman Çiftliğinin Gazi'nin bıraktığı kalıta uygun bir şekilde kullanılmasıydı yine halk tarafından. Bilemiyorum, zaman zaman çeşitli şekillerde Bakanlığınıza da bağlı olarak çalışan Koruma Kurulunun planlarına bakabildiniz mi acaba? Çünkü biz buna onay verirken Cumhuriyet Halk Partisi olarak hem Atatürk'ün kalıtının gerekleri yerine gelsin hem de Ankara halkı işine, evine veya bazı yerlere giderken daha rahat, daha konforlu, daha kısa bir sürede gidebilsin diye izin verdik. Özellikle Etimesgut önündeki yolun genişlememesi nedeniyle olan kazaların olmaması nedeniyle izin vermiştik ancak bilemiyorum sonucuna baktınız mı? Koruma Kurulunun planını Ankara İdare Mahkemesi kalıta uygun olmadığı gerekçesiyle iptal etmiş Sayın Bakan ve yürütmeyi durdurma kararı vermiş. Bilemiyorum doğru mu? Bakanlığınızın burada yetkilileri var. O nedenle, bu yürütmeyi durdurma kararını verirken özellikle kalıta uygun bir davranış içinde olmadığınızı görmüş. Yani kimin görmüş olabilir? Ankara Büyükşehir Belediyesini görmüş olabilir, Atatürk Orman Çiftliği Genel Müdürünün davranışlarını görmüş olabilir. Bu çok önemli bir konu çünkü hakikaten hepimizin bir tarihi sorumluluğu var. Mustafa Kemal Atatürk bu devlete bırakırken çiftliklerini güzel bir yazı yazarak da bir nevi bazıları kalıt, miras değil diyor ama daha doğrusu vasiyet değil diyor ama bir vasiyet gibi anlaşılabilir şekilde, biz öyle anlıyoruz, ilkelerini, normlarını koymuş öyle bırakmış. Bu konularda bilginiz var mı? Yani bundan sonra ne düşünüyorsunuz? Çünkü tehiri icra kararı verilmiş olan ortada bir Atatürk Orman Çiftliği konusu var. Bunun yoğunluğunun artmaması gerekiyor. Yani Büyükşehir Belediyemizin Ankara'nın rekreasyon ve animasyon alanları için düşündüğü tesisleri Atatürk Orman Çiftliğinden başka bir yerlere yapması da mümkün. Ankara bu konuda coğrafi olarak, yer olarak, toprak olarak çok güzel bir yer, çok zengin bir yer. Bunları söylemiştik. Bu konuda düşüncelerinizi de öğrenmek istiyorum.

Koruma planlarının biraz yavaş gittiğini düşünüyorum. Özellikle Çeşme Yarımadası'nda sıkıntılar var. Deniliyor ki 500 bin Norveçli gelecek veya 50 bin Norveçli gelecek Çeşme Yarımadası'na yerleşecek. Bu konuda planlar yapıldı Turizm Bakanlığı tarafından ama bunu da mahkemeler uygun görmedi. Çeşme Yarımadası'nda 50 bin, 100 bin artı nüfusun yaşayabileceğine inanıyor musunuz? Yani Çeşme Yarımadası'nda su yok. Çeşme Yarımadası'nda su tam bin metrede Sayın Bakan. Bu konuda hangi düşüncelere sahipsiniz? Bunlar neden iptal edilmiştir? Neden yürütmeyi durdurma kararları verilmiştir? Ama konuşmanızdaki heyecanla turizm gelirlerinin 2009'da 25 milyar dolara çıkacağını söylüyorsunuz, öyle anladım galiba.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Bu yıl sonunda 20 milyar doları aşacağını söyledim.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Bu güzel bir hedef. Yine de çok önemli, insanın 23 milyon kişinin dolaşabileceğini söylüyorsunuz...

Yani ben de bir sıkıntı yok, çok yakın konuşuyorum ama sanırım sesim duyulmuyor.

HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya) – Sayın Baratalı, çok sakinsiniz. Sükûnet içerisinde konuşuyorsunuz.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Çok teşekkür ederim. Yani huyum öyle ne yapayım! Yaratılış...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hıyınızdan memnunuz, sesinizi yükseltin!

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Ben altmış yaşına kadar tercihlerimi pek değiştirmedim.

Bu cumhuriyet dönemine ilişkin yayınlarda bir azalma olduğunu görüyorum veya bize geliş sırasında herhâlde bir seyrelme var. Acaba yeterli kadar basıldığına inanmıyorsunuz, bu özellikle Müşir Mustafa Kemal Atatürk'le ilgili yayınlarda? Biraz cumhuriyetin öncesine doğru yayınlar fazlalaşmaya başladı. Elbette kitaba büyük saygım var. Bu konularda ya bize gelmiyor Sayın Bakan ya da benim iddialarım doğru galiba. Bilemiyorum, ona da bir cevap vereceksiniz diye düşünüyorum.

Ben tekrar -belki itiraz edebilirsiniz Sayın Bakan ama- Mustafa filmiyle ilgili değerlendirmenizi gazetelerden aldım, onu biraz sonra size söylemek istiyorum. "İsteyen gider, isteyen gitmez." şeklinde bir değerlendirme var. Bir analiz yapmışsınız ama sonunda da Gazi'yle ilgili çok güzel şeyler söylemişsiniz. Elbette, siz daha donanımlı çalışıyorsunuz Sayın Bakan ama Mustafa filmi izleyen ilköğretim çocuklarının akıllarında kalanları ben size okumak istiyorum:

"Mustafa Kemal Atatürk çok içki ve sigara kullanıyordu." "Abisini çakallar yemiştir." "Atatürk'ün üç paket sigara içtiğini bu filmde öğrendim." "Atatürk'ün gözünden yaralandığını gördüm." "Sigara ve içki içmeseydi şimdi yaşıyordu." "Atatürk'e bakacak kimse kalmamıştı." "Atatürk körmüş." Yani bu yapılan bir araştırma sonucu, ilköğretim çocuklarının yaptıkları değerlendirmeler. Basın haberi tabii. Ancak özellikle Ankara'da ilköğretimde okuyan çocuklarımızın yoğun kitleler

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 45

hâlinde filmlere gidip izlediğini de bu arada öğrenmiş bulunmaktayım. Elbette tartışılabilir ama Atatürk'ü bu yönleriyle çıkaran bir film bu. Bu değerlendirmeler göreceli değerlendirmelerdir, sübjektif değerlendirmelerdir. Bazıları beğenir, bazıları beğenmez. Tabii şununla karıştırmak istemiyorum: "Türkiye'yi beğenmezseniz gidersiniz." veya "Azınlıklar ne kadar güzel halledilmiş." düşüncelerinin de üzerine biraz oturuyor ama bunu öyle söylemek istemiyorum, sizi tanıyan bir insan olarak.

Ancak siz konuşmalarınızda ifade ettiniz Gazi'den bahsederken: "Atatürk yurttan sulh, cihanda sulh."ü söylemiş dediniz. Çok doğru. Atatürk düşmanlarıyla savaştı fakat onların iyi değerlerini de aldı. O bir devrimciydi. Bakınız, savaştığı düşmanları Atatürk kendi imzasıyla Venizelos'u Nobel Barış ödülüne aday gösterdi. Böyle de bir insandı. Mesela bu yönü ortaya çıkarılabildi.

İkincisi, savaştığı insanlarla beraber bu coğrafyada tutunabilmek için, ülkenin kaynaklarını bu coğrafyada ülkenin kalkınmasına, sefaletin, yoksulluğun ortadan kalkmasına harcaıyabilmek için Balkanlarla beraber Balkan Pakı'nı, güney sınırlarımızda ise Sadabat Pakı'nı kurdu. Bunlar ortaya çıkarılabildi.

Din meselesi var. "Din düşmanı, sığır sürülerini yabancı askerle ayırt edemeyen insan..." şeklinde gidiyor. Bunun eleştirisini yapabilirim. Daha Mustafa Kemal'le ilgili hepimizin konuşacağı çok şeyler vardır. Elbette sizi tenkit etmiyorum, siz bir Kültür Bakanısınız. Sizin de söyleyecekleriniz olacaktır ama "bu cesur bir girişim" falan demişsiniz galiba. Yani cesurluğun kriteri, derecesi nedir? Onu öğrenmek istiyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Devamını da okursanız...

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Devamını söyledim, güzel şeyler söylemişsiniz. Az önce söyledim. Herhâlde mikrofondan dolayı duyamıyorsunuz Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Söylediklerinizi daha önce söyledim.

BÜLENT BARATALI (Devamla) - Kahraman olduğunu ifade etmişsiniz Bingazi'de falan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Hiçbir şey onun kahramanlığını falan gölgeleyemez dedim.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Evet, söyledim, güzel şeyler de söylemişsiniz, cesur girişim demişsiniz. Ama keşke bu cesur girişimi desteklediğiniz diğer bir filmde de devam ettirebilseydiniz diye düşünüyorum.

Kadir İnanır, Atilla Saral, Jülide Kural'ın oynadığı "Son Cellat" filmi var. Cesur bir girişimle buna 250 bin YTL destekte bulunmuşsunuz sonra da yasaklamışınız Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Nasıl bir yasak?

BÜLENT BARATALI (Devamla) – On sekiz yaş sınırı doğru mu?

SÜLEYMAN SADİ BİLGİÇ (Isparta) – On üç yaşa indi.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – İndirildi mi?

Buna benzer, yine İsviçre'de böyle bir değerlendirme var.

Yani biz sizi yasakçı, sınırlayıcı, yaş indirici, çıkartıcı bir Bakan olarak görmek istemiyoruz. Yani büyük hasletlerinizin, büyük değerlerinizin olduğunu çok iyi biliyoruz Sayın Bakan. Bunları ben dile getirmeye çalıştım. Ancak Atatürk'ün bu şekilde ifade edilmesini, bu şekilde anlaşılmasını son derece yanlış buluyorum. Çok şeyler söyleyebiliriz. Atatürk'ün filmi elbette yapılacaktır. Büyük insanların filmleri hep yapılmıştır ama Napolyon'un bile filminin 250 yıl sonra yapıldığını düşünürsek acaba biraz daha geç mi yapsaydık bunu diye düşünüyorum. Çünkü söylenenlerin, yapılanların çoğunun yanlış olduğunu da hep beraber biliyoruz. Yani burada bir tartışma açarsak ben bir randevumu kaçıracağım. Sizin de ifade ettiğiniz gibi biraz füzuli şekilde herhâlde bu Komisyonu işgal edeceğim.

Umarım Genel Kurulda da bunlara devam ederiz. Madem böyle filmler yapılıyor siz de destek veriyorsunuz, size sormak istiyorum. Sınıf arkadaşınız Deniz Gezmiş'in filmi finanse etmek ister misiniz Sayın Bakan? Bu filme öncelik verir misiniz diye soruyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kutluata...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii kültür ve turizm işini bir arada görüşmenin hem biraz zaman alacağını hem de zor olduğunu geçen yıl da söylemiştim, oradan başlamak istiyorum Sayın Bakan. İkinin bir arada oluşunun bizde çelişkili olmaktan çıkabilmesi için - ki bir arada alınabilecek bir konudur aslında- turizm anlayışımızın gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum başından beri.

Buna işaret ettikten sonra, sunumunuzun büyük kısmının kültür ağırlıklı olduğunu izledim, öyledir, doğrudur. Dolayısıyla, kültür için içinde olduğu zaman bu böyledir. Ayrıca kültürün gerçek anlamda turizmle ilişkisini kurduğumuz zaman da bu isabetli de bir sunum olmuştur. Kültür alanındaki gelişmelerin eski ve yeni kültürel değerlere sahip çıkılmakla yakından ilgisi var, eğer bunları yapamazsak yeni gelişme elde etmemiz mümkün değil. Dolayısıyla, kültürel tanıtmanın Bakanlıkça, sanatçılarca, edebiyatlarca yapılıyor olmasının yanı sıra bu bir zorunluluk, bu bir gecikmenin ifadesi. Kültürel tanıtmanın Bakanlık eliyle yapılıyor olması, sanatçılarca yapılanlarla yetinmemiz, edebiyatçılarca yetinmemiz bu işte gecikmiş olduğumuzu gösteriyor. Özellikle devletin bu sahada tanıtma yapması zaruretiye bakarsak bu işin yabancılara muhatap olan bütün vatandaşlarımızca yapılabilecek, yürütülen bir iş olması gerekirdi diye düşünüyorum. Öğrencilerimizin, iş adamlarımızın, seyyahlarımızın, turistlerimizin de aynı zamanda ciddi katkılar sağlayacağı bir şey olması gerekir ancak bizim Türkiye'deki kültürel gelişmemize bakacak olursak bunda çok sonuç alabildiğimizi zannetmiyorum. O bakımdan, Kültür Bakanlığının en azından ortaöğretim seviyesindeki eğitimimizde kültürel gelişmeye ne kadar katkı yapıyor olduğunun Bakanlıkça da gözlenmesi gerektiğini düşünüyorum. O anlamda oralarla iş birliği yapılması gerektiğini düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 46

Özellikle, bu üniversitelerin yetersizliği sonucu çok pragmatik hâle gelen eğitim sistemimizin kültürle ilgili bütün gelişmelerin önünü kapattığını düşünüyorum. Dolayısıyla, eğer üniversite yaşına gelmiş gençler arasında bir araştırma yapabilecek olsanız merkezî giriş sisteminden ne kadar sonra yapıyorsanız bu araştırmayı gençlerin kültürel zafiyetinin daha fazla arttığını görürsünüz. Dolayısıyla, bu gözden geçirilmesi, dolayısıyla da Kültür Bakanlığının ilgilenmesi gereken bir konu olduğunu düşünüyorum. Tabii, Kültür Bakanlığının, kültürel değerlerin ortaya çıkarılması, yenilenmesi, düzenlenmesi, sanat dallarınca yapılan faaliyetlerin desteklenmesi hepsi gelir işi, bütçe işi. Dolayısıyla, bütçe açısından da Kültür Bakanlığının bu konudaki öneminin bilinerek desteklenmesi gerektiğine inanıyorum.

Turizmle ilgili reklam ve tanıtma faaliyetlerinde kültürel katkının artırılmakta olması güzel bir şey çünkü bizim sırf ucuzluğa dayanarak turizmle ilgili tanıtma yapmamız, sırf bir seyahat şirketinin, seyahat acentesinin, tur operatörünün yapacağı tanıtıma devletimizin bugüne kadar eksik bıraktığı birtakım çalışmalardan ötürü Bakanlıkça yürütülmesinin esasen bir zorunluluk olduğunu, çok da yerinde olmadığını düşünüyorum. Dolayısıyla, Türkiye'nin iktisaden, siyaseten, kültürel açıdan öneminin bildirilmesi, öğretilmesi veya buna uygun davranışların sergilenmesi turistik tanıtıma firma düzeyine indireceği beklentisi içindeyim, inşallah o günlere de geliriz. Dolayısıyla, kültürle beslenmiş bir turizm tanıtması çalışmasını benimsiyorum, uygun buluyorum ve geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Turizm stratejinizin ülkeye yayılmak olduğunu, bunun için tarihe, çevreye saygı ve kalite olduğunu söylediniz. Bu güzel, doğru, yayılması doğru fakat siz tarihe saygı, çevreye saygı turizm yatırımlarında ve turizmle ilgili yayılmada derken öbür taraftan diğer faaliyet alanlarının bunun tam tersi gittiğini görüyoruz. Yani sanayileşme adı altında son derce ilkel teşvik bölgelerinde özellikle, fevkalade tahribatın yapıldığını, madencilik adı altında sadece birtakım günübirlik kazançlar uğruna tabiatın altüst edildiğini, dolayısıyla, Türkiye ekonomisine ne kazandırdığı belli olmayan madenlerde ve doğal kaynaklarda yarına yönelik tükenen kaynaklar olduğunun bilincinde olmadan işler yapıldığını görüyoruz. Burada da Bakanlığınızın görüşü olmalı, devrede olmalı diye düşünüyorum.

Size geçen yıl bir bölgeden bahsetmiştim, siz turizm gelişme alanlarını o kitabınızda saymıştınız ileriye yönelik gelişme alanı ilan edilecek yerleri, ben size Batı Karadeniz'de iki akarsu arasında Sakarya Nehri ile Melen Suyu arasında bir bölgeden bahsetmiştim. O bölgenin özelliği şuydu: Bütün Karadeniz'de dağlar denize paralel geldiği için, kimi yerde dik geldiği için neticede dağ serileri dolayısıyla, hemen hemen hiç sahili olmayan Karadeniz Bölgesi'nin o arada bir 40-50 kilometrelik –Sakarya'dan sonrası da var- bölgenin çok derin de bir kumsala sahip olduğunu söylemiştim, özellik olarak da Doğu Karadeniz'in tabiatına yakın bir yeşil tabiat, önünde deniz. Bu bölgenin mutlaka korunması gerektiğini, görürseniz iyi olur da demiştim. Bilmiyorum Müsteşar Bey hiç değilsen görseydi iyiydi ama şimdi Sayın Bakan buraların süratle tahrip edildiğini görüyoruz. Karasu'ya yapılan liman dolayısıyla süratle şey yapıldığını görüyorum ve Türkiye'nin başka yerlerinde de gözlüyoruz ki belediyelerin bir yayılma arzusu vardır çeşitli sebeplerden hem büyükşehir belediye alanları yaygınlaştırılarak hem de ilçe ve diğer belde belediyeleri belediye sınırlarını yaymak suretiyle belirli alanlara yayılıyor. Şimdi bu bölgelerde de süratle bu konu gerçekleştirildi, kendi ilçesindeki çirkin bir yapılaşmanın önüne hiçbir şekilde geçmemiş bir belediye yapısının “özel idareye bırakamayız” diye bir yerlere yayıldığını görüyoruz. Bu anlamda da bir tahribat var, bunlar bütün Türkiye'de bu var. Özellikle bu bölgede de birtakım kararlar alındı, Karasu Belediyesi bu bölgeye yayılmış bulunuyor. Efendim bunu dikkatlerinize sunuyorum.

Bir önemli nokta Sayın Bakan: Bize gelen yabancı turistlerin dinlenme turizmi ağırlıklı olduğunu biliyoruz, ilgi turizmi. Dolayısıyla, bu arada kültürle ilgili olarak bu anlamda elinizdeki rakamlar iyi takip ediliyor mu, bir değişim var mı bunu bilmek isteriz çünkü dinlenme turizmine dayalı turizm ucuz turizm olarak bizi zorluyor biliyorsunuz. Aynı şekilde iç turizmde de tabii, dinlenme turizmi de diyemeyeceğiz bizim ki tatil turizmi ve varsa bir miktar ilgi turizmi. Şimdi, Türkiye'de seyahat eden insanların sadece tatilde bir yere kendilerini atabilmek, onu yapamadıkları için de akraba ziyaretine çevirdikleri bir şeyimiz var. Belki bu turizmle ilgili arkadaşlarımızın işlerine yarayabilir ben buna “kayınvalide turizmi” diyorum çünkü hakikaten yani “sizi çok özledim” deyip de kayınvalidesinin kapısına düşen vatandaşımız esasen bir ay önce, iki ay önce oraya gitmişti gene “hayrola” falan diyorlar, onun yapacak başka bir şeyi yok. Dolayısıyla, biz turizmi modernleştirme bakımından bu “kayınvalide turizmi”ni dinlenme turizmine, tatil turizmine çevirebilmek bakımından bir şeyler yapmalıyız diye düşünüyorum ama bunun da içinde yine ilgi turizminin artabilmesi, insanların seyahat edebilmesi esasen dış turizmimizi kolaylaştıracak bir husustur.

Uzamasın diye burada kesiyorum söylenecek çok şey var. Son olarak, önümüzdeki yıl 25 milyon turist beklediğiniz meselesi, dolayısıyla 25 milyon turist gelecek yıl muhafaza edilip edilmemesi tabii, normal olarak daha yüksek bir hedef belki siz koymuşsunuzdur ama yeni şartlara göre bunun revize edilmesi herhâlde gerekiyor. Diğer taraftan gelirlerle ilgili 21 milyar sınırının aşılabacağı da beklenebilir ama içinde bulunduğumuz şartlarda bunun zor olduğu görünüyor. Türkiye gerçekten sayı olarak çok sayıda turist yerleştiriyor ama netice itibarıyla ortalama gelir bakımından düşük biliyorsunuz. Bazı değerlendirmeler de görüyorum, artık yurtdışından gelen vatandaşlarımız turist sayılıyor yeni kuşaklar ama onların ortalamasının turizm harcamalarını yükselttiğine dair birtakım rakamlar görüyorum çünkü onlar biraz daha kendi ülkelerine geldiği için fazla harcıyorlar.

Şimdi burada yeni seneye ilgili alınacak tedbirlerin Bakanlık tarafından hiç değilsen çünkü Hükûmetin bu konuda çok derli toplu gitmediğini görüyoruz. Yani dünyada gelişen krize karşı bir topyekûn paket getirilmediği için işte Maliye Bakanlığı bir çalışma getirdi, bir tedbir getirdi sizlerin de tedbirlerinin hiç değilsen ilan edilmesi, ortaya çıkarılması gerekir diye düşünüyorum çünkü turizmde kala kala bize bir istihdam tarafını sık sık bahsediyoruz. Biliyorsunuz bu yörelerimizdeki istihdam eksiği fevkalade büyük güçlükler yaratıyor.

Bu daha birçok nokta var ama zamanınızı akşamın bu saatinde almak istemiyorum. Ben heyecanınıza gerçekten katılıyorum. Bir nokta var, bu “Mustafa” filminde olduğu gibi bu şey içerisinde yapılan... Tabii, kültür, sanat çalışmasına hiçbir kayıt konulamaz bunu kabul ediyoruz ama bunların arasına bir şeylerin serpiştirilmesinin Türkiye'nin öncelikli ihtiyaçları ve yarınları açısından ne kadar önemli olduğunu takip etmek, hiç değilsen bir zihinsel mesai sarf etmek

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 47

sizlere düşüyor diye görüyorum. O bakımdan bir yerden bir kaynak bulan herkesin Türkiye'nin mevcut yapısına bir çomak sokmak konusunda, tutunduğu bütün dalları budamak noktasında gayretler için girmesi... Hiç değilse vatandaşımız çok şaşırtılmış vaziyettedir, insanlarımız şaşırtılmış vaziyettedir dolayısıyla sizlere önemli görevler düştüğünü düşünüyorum. Bu konuda hassasiyetlerinizi zaman zaman ilan ederseniz seviniriz.

Teşekkür ediyorum, Türkiye'ye hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorsunuz Sayın Kultuata.

Sayın Gunal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımızın adı Kültür ve Turizm Bakanlığı ama ben önce turizm kısmından daha kolay ve kısa olduğu için başlayacağım.

Sayın Bakanım, Sayın Kutluata da belli ölçüde baştan değindi ama sürekli konuştuğumuz, sizlerle bir araya geldiğimizde tartıştığımız konuların başında bu turizmdeki koordinasyon eksikliğimiz geliyor. Maalesef, bunu biraz daha artırmamız gerektiğini, kurumsal yapıya ilişkin de konuşmuştuk ama seyahat acenteleri birliğine ilişkin sadece cezaları düzenleyen, iptali düzenleyen bir değişiklik yaptık ama kurumsal çapta bunların hepsinin entegrasyonunu sağlayacak bu kanun tasarısı henüz bildiğimiz kadarıyla taslak hâlinde de gelmedi, bekliyoruz inşallah onu çünkü...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Taslak hazırlığı.

MEHMET GÜNAL (Devamlı) – Yani taslağın hazırlığı diyelim. İnşallah gelir çünkü hakikaten bu koordinasyon eksikliği hem politikanın uygulanmasında hem fiyat oluşumunda hem arz çeşitlenmesinde bütün konularda maalesef bizi zora sokuyor.

Rakamlara baktığımız zaman 2008 rakamları daha kesinleşmedi yıl sonu, sezon da bitmedi ama 2007'dekilere bakarak şöyle kesinleşmiş rakamları gözümün önüne aldığım zaman gelirlerimizde turist sayısına göre daha az artış olduğunu görüyorum. 2006'da bir gerileme vardı, ona rağmen, turist sayımız 2005'te 21 milyon 125'ken 23 milyon 341'e çıkmış ciddi artış. 2005'e göre bakıyorum çünkü 2006'da düşüş olduğu için mukayeseyi daha sağlıklı yapabilmemiz açısından. Ama turizm gelirlerine baktığımız zaman 50-60 milyonluk bir şeyin dışında 2005'e göre fazla bir artış gelirlerimizde olmamış. Yani ben burada yurtdışındaki işçilerimizin sayılarını çıkararak söylüyorum 13.929'dan 13.990'a çıkmış ama onu eklediğimiz zaman da 18.153'ten 18.487 yani milyon olarak baktığımız zaman. Dolayısıyla, demek ki yani turist sayımızdaki artış oranını gelirlerimizde o oranı yakalayamıyoruz, daha ucuza turist ağırlamaya başlamışız demektir. Bu yıl belki biraz daha kurdaki artışla arkadaşlarımız o açığı kapatabilir ama bu 2007 rakamı olduğu için kurumumuz da düşük yani gelirimizi o kadar artıramadığımızı hem de ihracat ve gayrisafi millî hasılaya oran olarak baktığımız zaman da millî gelirdeki artış kadar bir oran yakalayamadığımızı görüyoruz. Onun için de bir hem koordinasyon hem de politikanın hepsini yürütme bakımından bu tip bir tasarımı aciliyetle kanun hâline getirmemiz gerektiğini düşünüyorum ve Antalya Milletvekili olarak da az önce atık su tesislerine ilişkin yaptığınız harcamalardan dolayı teşekkür ediyorum ama tamamı zaten 53 milyonmuş yani çok da büyük bir şey değil, siz 76 galiba dediniz bu sefer onlar için demin yanlış hatırladıysam, bir an önce diğerlerinin de tamamlanması gerekiyor.

Ayrıca, burada turizmle ilgili bir şeyi daha belirtmek istiyorum: Sayın Bakanımız, "Dışarıda Türkiye tabelalarını görgünce hoşumuza gidiyor." dedi ama genel olarak ülkenin tanıtılmasının yanlış olduğunu tartışmıştık. Biz şimdi Antalya'yı da değil Side, Alanya olarak yani bir mekân pazarlaması anlamında biraz daha buralara ağırlık vermemiz gerektiğini düşünüyoruz. Dört mevsim turizm güzel ama Türkiye'yi pazarlamamız biraz daha zorlaşıyor. Bu çerçevede bazı yerel dinamikleri de kullanarak örneğin bizim Altın Portakal Film Festivali'yle ilgili konuşmuştuk, Antalya'nın Hollywood hâline gelmesi, doğal film stüdyolarıyla biraz daha desteklenmesi gerektiğini konuşmuştuk sizlerin de istediğini biliyoruz ama henüz somut bir şey olmadı, o konuda da somu adımlar Bekliyoruz Sayın Bakanım.

Burada, tabii ki turizmle ilgili daha konuşabiliriz ama vaktimiz yok. Kültür tarafında da ben birkaç şey söylemek istiyorum. Müzelerle ilgili, sanatsal faaliyetlerle ilgili birçok şey okudum, siz de arada konuştunuz. Kitapçığın hepsine yukarıdan aşağıya başlıklarına baktım, genel müdürlüklerin faaliyetlerine ve sizin ek olarak koyduklarınıza. Burada biraz kültürün bazı unsurlarının zayıf kaldığını, örneğin Türk diline ilişkin sadece Kaşgarlı Mahmud'un bininci doğum yıl dönümü kutlamasının dışında orada bir paragraflık bir husus var. Burada TÜRKSOY'la ve Türk Dil Kurumuyla yaptığınız iş birliği söyleniyor. Ben bunun daha çok hem Türkiye içinde hem Türk cumhuriyetleri anlamında -geçen gün TİKA'dan sorumlu Sayın Bakanımızla da konuşmuştuk sizlerle de iş birliği içerisinde- biraz daha Türk dilinin yaygınlaştırılması, Türk dilindeki eserlerin yabancı dile çevrilmesinden bahsetmiyorum onlar tamam, ama bizim kendi eserlerimizin bütün Türk dünyasına yaygınlaştırılması kapsamında da bu hassasiyetin gösterilmesini bekliyorum çünkü "dilde, fikirde, işte, birlik" diyor önce dil başlıyor Sayın Bakanım. Dolayısıyla da size bu konuda da ağır sorumluluklar düşüyor. Bu çerçevede biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak millî kültür endüstrisinin kurulması gerektiğini düşünüyoruz, el sanatlarının, kültürden ürettiğimiz bütün eserlerimizin pazarlanması, tanıtılması anlamında. Ayrıca hem Türk dilinin yaygınlaştırılması hem kültürümüzün, tarihimizin aynı anda tanıtılabilmesi için çocuklarımıza aktarılabilmesi için de bir millî çizgi film endüstrisinden bahsetmiştik. Bu konuda da sizin zaman zaman destekleriniz olduğunu biliyoruz hem eski romanlarımız çizgi romanlar hâlinde ve çizgi film endüstrisi olarak hem dilin tanıtımı, genelleştirilmesi hem de kültürümüzün, tarihimizin tanıtımı anlamında bu konularda da desteklerinizi bekliyor. Bilgisayar oyunları aynı şekilde. Yani bunları bir sektör olarak düşünerek hem tarihimizin hem dilimizin tanıtımında önemli bir aşama kaydedileceğini düşünüyoruz. İnşallah bütçenizi de bu çerçevede artırarak bunlara da para ayırabilir hâle getirirsiniz. En önemli şey olan günümüzdeki küreselleşmenin getirdiği yozlaşmayı önleyecek bütün faaliyetlerinize destek olacağımızı Milliyetçi Hareket Partisi buradan taahhüt ediyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 48

Hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Günel.

Sayın Badak...

SADIK BADAĞ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Bakanımız, Plan Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Kültür Turizm Bakanlığının değerli bürokratları, sayın basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle detaylı açıklamaları için, sunumu için Sayın Bakanımıza teşekkür ederim.

Bu geçtiğimiz yıl pek çok ilklerle karşılaştık müze kartla karşılaştık –yine ifade etti Sayın Bakan- uzun yıllar çözülmeyen sektörün kangreni hâline gelmiş telif hakları konusu halledildi. Frankfurt Kitap Fuarı çok belirgin bir şekilde ortaya çıktı. Destinasyon tanıtımına geçtiniz. Yaptığınız yüzlerce hem kültür alanındaki hem turizm alanındaki faaliyetlerin içerisinde öne çıkan hemen bir anda sayıverdiğimiz bu hususlar, bu çalışmalar dolayısıyla öncelikle teşekkür etmek isterim.

Başlıca iki temel hususa değinmek istiyorum, dikkate sunmak istiyorum: Birisi, turizm konseyi diye bahsedilen çeşitli ülkelerde başka başka isimler verilen kamu özel sektör iş birliğinin gerçekleştirilmesi. Bu konuda sizin çok olumlu düşünceler ve çalışmalar içerisinde olduğunuzu biliyorum. Fakat burada konunun tarafları da var bir müzakere ortamında görüşülmesi anlamında buna kısaca temas etmek istiyorum. Ülkemiz turizmde çok önemli bir şey başardı, bugün 7 uçak şirketi, yaklaşık 4.500 acente ve 3 bin konaklama tesisine sahibiz. Bu tabii, öncelikle Kültür Turizm Bakanlığının geniş birikimi ve halkın müteşebbislerin çabasıyla meydana geldi ve dünyada ciddi bir yeri var bugün Türk turizm sektörünün. Yine beş altı yıldır sürdürülen çabalarla gelen turist sayısı 12-13 milyondan 25 milyona erişti. Bakanlığınızın 1 Martta yaptığı arama konferansı ciddi bir hedef koydunuz, doğru bir hedef koyuldu. 2023 yılında cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümünde 50 milyon turist, 50 milyar dolar turizm geliri, böyle bir ciddi ve doğru bir hedef koydunuz. Tabii, 13 milyondan 25 milyona çıkmak kolay değildi ama bu rekabet şartlarında 25 milyondan 50 milyona çıkmak daha da zor. Burada belki yeni mekanizmalara ihtiyaç var. Şu anda Kültür Turizm Bakanlığı elindeki imkânlarla 100-150 milyon dolar, yan gelirlerle beraber, bir tanıtım faaliyeti yapıyor fakat bu 4.500 acente 3 bin konaklama tesisinin içinde olacağı bir kamu özel sektör iş birliğiyle meydana getirilecek yeni bir mekanizma, yeni bir güç kanaatimce milyar dolar mertebesinde bir tanıtım bütçesi sağlayabilecektir. Orada somut bir öneri olarak özellikle konaklama işletmelerinin bir önceki yıl cirolarının belli bir nispetini, belli bir oranı, bu, beş yıldızlı otellerde yüzde 5, dört yıldızlı otellerde yüzde 4 gibi, yüzde 1'e doğru inen oranlarda tanıtım ve pazarlama bütçesi olarak beyan etmesi, bunun bir kısmını havuza koyması, havuzda kamu özel sektör iş birliğinin meydana getireceği otorite tarafından kullanılması, bir kısmını da kendisinin kullanması şeklinde mümkün olabilir. Bunun dünyadaki örnekleri var. Bunu şu açıdan özellikle altını çizerek ifade etmek istiyorum. Zaman zaman bazen acenteler, bazen otel sahipleri, ciddi yatırımcılar kendilerinin tanıtım ve pazarlama programlarını yapmakta olduklarını, ciddi harcamalar yapmakta olduklarını söylüyorlar. Bunlardan bir kısmına ben şahsen şahidim, bildiğim bazı gruplar var yılda 100 milyon dolara varan tanıtım harcamaları yapıyorlar tek başına. Buna karşılık birkaç broşür bastırıp bazı fuarlara gidip oralarda broşür dağıtıp mütevazî çalışmalar yapan çok ciddi turizm işletmeleri de var. Burada bir haksızlık olduğu ifade ediliyor. Çalışıp hem devletin yarattığı portföyden hem diğer tanıtım yapan kişilerin, firmaların yarattığı portföyden pazarlama yapmayanların da istifade ettiği yönünde. Dolayısıyla, hakkaniyetli bir organizasyon kurmak hem Bakanlığın hedeflerini, ülkemizin hedeflerini gerçekleştirmek bakımından hem hakkaniyeti sağlama bakımından doğru olacaktır kanaatindeyim. Bakanlığınızda bu konuda çok ciddi bir bilgi birikimi var, bu konuda makalesi olan, doktora çalışması olan arkadaşlar olduğunu biliyorum, sizin bu konuda adımlar attığınızı biliyorum. Bu dönemin aynı zamanda diğer çalışmalarla beraber böyle bir yeni yapılanmanın olduğu dönem, 60'ıncı Hükümet olarak böyle bir dönem olmasını doğrusu beklemekteyiz. 59'uncu Hükümet turizm sektörüne bir stratejik plan kazandırdı, 60'ıncı Hükümet de buna bir yeni mekanizma, bir güçlü mekanizma kazandırır diye ümit etmekteyim.

Efendim, ikinci üzerinde durmak istediğim, dikkatinize sunmak istediğimi husus, festivallerle ilgili. Festivallerin standarda kavuşturulmasıyla ilgili daha doğrusu. Efendim, sizin sunumunuzda da var 7 film festivaline 12 milyon 162 bin yeni Türk lirası Kültür Turizm Bakanlığının bütçesinden vermiş bulunuyorsunuz. Ben Antalya Film Festivalinden biliyorum Bakanlıktan aldıkları bütçenin en az 2 katı bu belediyelerin kendi başka kaynaklardan elde ettikleri bütçeler var. Ne kadar doğrudur bilmiyorum, bir araştırma yaptırıp bizim ülkemizde 2007 yılında 1.328 festival yapılmış. 1328 festival, Adana'da 11, Adıyaman'da 3, Afyonkarahisar'da 30, sıralanıyor. Bunların mütevazî bir rakamla her birine 200 bin yeni Türk lirası harcanmış olsa 266 milyon yeni Türk lirası gibi yılda bir para harcanıyor, on yılda 2,7 milyar YTL eder. On yılda 2,7 milyar YTL'ye biz yirmi tane tam teşekküllü üniversite kurabiliriz. Festivaller tabii ki yapılmalı ama harcanan rakamın önemini ifade etmek için bu benzetmeyi, bu mukayeseyi yaptım. Bu festivallerden bazıları tabii ki hedefine ulaşıyor, İstanbul'da düzenlenen bazı festivaller, işte Adana, Bursa, Antalya film festivalleri ama pek çoğunun özellikle küçük belediyelerin yaptığı festivaller 200-300 bin YTL harcadıkları hâlde hiç amacına ulaşmadığı kabul ediliyor. Benim önerim, bu festivallere uygun görülen bir kurumun bu konuda bilgi birikimi olan bir genel müdürlüğün a,b,c klasmanlarında standart getirmesi, standart oluşturması ve bu standartlarda belediyelerin, ilgili kurumların bu festivalleri düzenlemesi. Böylece harcanan paranın amacına ulaşacağına ve belki daha uygun maliyetlerle bunların gerçekleştirilebileceği kanaatindeyim.

Bununla beraber bir hususu daha dikkate sunmak istiyorum. Festivallerin amacı sosyal organizasyonlar, halkın katılımı, halkın eğitimiyle beraber bir de düzenlendiği bölgeye ticari hareketlilik getirmek. Özellikle bu sebeple Batı ülkelerinde, batıdaki turizm kentlerinde düşük sezonda festivaller yapılmaya çaba sarf ediliyor. Bizim kıyılarımızın rakibi olan Fransa kıyılarında mesela kış aylarında ocak, şubat aylarında çok güçlü festivaller olduğunu biliyoruz ama ben bizim şehrimizden biliyorum, Fethiye'den Hatay'a kadar özellikle temmuz, ağustos aylarında yapıyorlar festivalleri. Bakanlığımız bu standartlarla beraber yüksek sezon dışında altı, yedi, sekiz, dokuzuncu ayların dışında bu festivallerin yapılması gibi bir zorunluluk getirirse dördüncü, beşinci aylarda ve onuncu, on birinci aylarda zorunluluk getirebilirse bunun aynı zamanda

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 49

bölgenin hareketlenmesi, ticari katkı sağlamasında da rol oynayacağını düşünüyorum. Mesela, Antalya Film Festivali ekim ayında yapılır, bu ay bir piyano festivali var. Bu, bu anlamda şehre bir hareket sağlıyor.

Efendim, turizm tanıtımında yine turizmin çeşitlenmesinde Bakanlığın ciddi çalışmaları var. Birkaç gün evvel geçen hafta burada Orman Bakanlığının o çerçevede Millî Parklar Genel Müdürlüğü'nün bütçesi görüşüldü. Millî parklar çok önemli turizm destinasyonları hâline geldi, hele bunların bazıları çok güzel oldu. Bunun Bakanlığın tanıtım portföyü içerisinde alınmasının, millî parkların, çok faydalı olacağı kanaatindeyim, bunu dikkate sunmak istiyorum.

Son olarak da hangi kurum ilgilidir henüz bilemiyoruz, Ulaştırma Bakanlığı mı, Telekomünikasyon Genel Müdürlüğü mü, Telif Hakları Genel Müdürlüğü mü. Bu İnternet üzerinden oynanan bir yıl, iki yıl, hatta dört yıl süreli oyunlar var. bu oyunlardan ebeveynlerden bize zaman zaman çok şikâyetler geliyor bu oyunların çocukları müptela hâline getirdiği yönünde. Bu konuda nasıl bir araştırma yaptırılır, nasıl tedbir alınır bilemiyorum, bu konuyu dikkatinize sunmak isterim.

Bu vesileyle Bakanlık bütçesinin 2009 yılındaki faaliyetlere ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Erkan Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Kültür Bakanlığının değerli mensupları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bu konuşmamda ülkemizdeki demokrasi kültürünün içinde bulunduğu duruma temas etmek istiyorum ve demokrasi kültürünün geliştirilmesi için Kültür Bakanlığına da büyük görevler düştüğünü düşünüyorum.

Bu konuşmayı önce Başbakanlık bütçesinde yapmayı düşünmüştüm, sonra Adalet Bakanlığı bütçesinde yapmak daha uygun olur derken ancak konunun bir demokratik kültür konusu olduğunu da düşünerek Kültür Bakanlığı bütçesinde dile getirmeyi daha uygun buldum.

Demokrasi siyasi bir sistem olarak aynı zamanda hak ve özgürlüklerin, iktidara ve iktidar sahiplerine eleştirinin hukuk teminatı altında olduğu ve hoşgörüyle karşılandığı bir sistemi ve anlayışı ifade etmektedir. Demokrasi aynı zamanda vatandaşlar tarafından, siyasiler tarafından ve bilhassa ve en fazla iktidar sahipleri tarafından içselleştirilmesi gereken kültürel bir tutum olduğunu düşünüyorum. Bu tutum içinde eleştiriye tahammül en başta gelmektedir. İktidar sahipleri ağır da olsa eleştiriye tahammül göstermek, hoşgörüyle karşılamak, tolerans göstermek zorundadırlar. Demokrasinin hukuk ve demokratik kültürle buluştuğu, sentez yaptığı noktalardan birisi de eleştiriye tahammül, hoşgörü ve toleranstır. Ancak, altı yıllık AKP döneminin bu bakımdan pek de iç açıcı olmadığını düşünüyorum. 1990 yılında, şimdiki Sayın Başbakanımızın okuduğu bir şiir yüzünden dört ay cezaevinde kaldığını ve Sayın Başbakanımızın da o dönemde kendisini antidemokratik tutumların ve önlemlerin bir kurbanı olarak nitelediğini hatırlıyoruz. Fakat, bu altı yıllık dönem içerisinde Türkiye'de en çok tazminat ve ceza davası açan siyasetçi unvanını da Sayın Başbakanımızın elde ettiğini biliyoruz ve 100'den fazla gazeteci, siyasetçi ve aydın hakkında davalar açıldığını ve açılmaya devam ettiğini biliyoruz. Hatta, tazminat ödemeye mahkûm edilen ancak parasını ödeyemeyen bir gazetecinin evine haciz gittiğini de biliyoruz.

Yine en aktüel hatırlanan konulardan birisi de Sayın Başbakanın bir karikatürist hakkındaki açtığı 5 bin YTL'lik manevi tazminat davası ve bu davayı kazanmasını dile getirebiliriz. Yine açılan bu tazminat davalarının temyizine bakan Yargıtay 4. Dairesi, daha önce verilen yerel mahkeme kararını bozarken belirttiği gerekçeli kararında, bir siyasi partinin Genel Başkanı ve Başbakan konumunda birinin eleştiriye açık olması gerektiğini belirterek yayın konusu haber objektif ve doğru amaca yönelik olduğu müddetçe eleştirinin sert, kırıcı ve küçük düşürücü de olabileceğine hükmetti.

Şimdi burada, ben sadece yakın tarihimizle bir kıyas olması, örneğin bir yüz yıl önce durum ne imiş veya bir elli altmış yıl önce durum ne imiş politik eleştiriye karşı tahammül konusunda, bugün geldiğimiz nokta itibarıyla bir kıyas yapmak için, hem de biraz da ortamı da renklendirmek için bir iki örnek takdirlerinize ve ilginize sunmak istiyorum.

Şimdi malum, bizim edebiyat tarihimizde hiciv şairi olarak Şair Eşref çok ünlüdür ve tamamen politik hicivler yapmıştır. 1846-1912 yılları arasındadır ve malumunuz Şair Eşref aynı zamanda bir kaymakamdır yani bir kamu görevlisidir, bir müli amirdir ve bizim istibdat devri, istibdat dönemi yani baskı dönemi olarak nitelediğimiz, hafiyelerin yoğun olduğunu ifade ettiğimiz, sansürün olduğu konusunda sansür dönemi diye bilinen ve söylenen, kendisine Kızıl Sultan denilen bir dönemde yaşamıştır yani o dönemde Şair Eşref ve padişah da Abdülhamit.

Şimdi, bu kamu görevlisi ve kaymakam Şair Eşref'in neler söylediğini, padişahla ilgili söylediklerinden bir iki alıntı yapmak istiyorum ve fevkalade de zorlandım. Bu komisyonda ifade edilemeyecek kadar, benim edemeyeceğim kadar böyle galiz eleştiriler var. Ben daha böyle hafif olanlarını, mümkün olanlarını seçtim, bir örnek olması bakımından...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sansür uygulamayın, aynen söyleyin.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Evet, işte, istibdat dönemi o dönem midir, bu dönem midir, onu kıyaslamak bakımından.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bugün olsa hemen sürgüne gider.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Evet.

"Her biri hâlince icrayı mezalim etmede,

Görse bir memuru insan, bir şâki zanneyliyor.

Eyleme beyhude ey biçare, feryadı figan,

Ahı mazlumu hükûmet, musiki zannediyor." diyor.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Türkçesini de söyleyin.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Türkçesi şöyle özetleyebiliriz, tercüme edebiliriz: Her memur kendi imkânı nispetinde halka zulmediyor. Vatandaş da insanlar da bir memuru görse eşkiya zannediyor. Boşuna diyor ey biçare feryat figan etme, mazlunun bu feryadını hükûmet musiki zannediyor. Yani, durum açık.

Padişah için de nasıl bir tasvir yapıyor?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 50

OSMAN DEMİR (Tokat) – Öyle mi, bugün öyle mi? Memur zulüm mü ediyor?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Şimdi efendim, biraz sonra.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Yok bugün yazamıyor, şimdi hemen sürgüne gidiyor. Şairler bile hapse gidiyor, memur nasıl yazsın?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Yazamıyor, bugün söyleyemiyor.

Bakınız, şu mısraları kabul ettiğim anlamında da ifade etmiyorum yani bunları benim onayladığım veya kabul ettiğim... O ayrı bir mesele ancak yüz yıl evvel bir mülki amir, kamu görevlisi bir şair, bir padişahı nasıl hicvedebiliyor, nasıl yeriyor, bunu dikkatlere sunmak için söylüyorum.

İBRAHİM HASGÜR (İzmir) – Öldükten sonra yayınlanır ancak onlar.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Hayır ve o dönemin dergilerinde yayınlandı ve kitaplarda da yayınlandı ve bir iki sürgünle de geçirdi.

Lütfen dinleyelim değerli arkadaşlarım.

“Vech-i maymûnunu bir kerre görenler bayılır,

Kafası balkabağı, burnu badılcan gibidir.”

Padişah Abdülhamit’e söylüyor bunu.

“Vükelâyı sıraya çeksem eğer zâhir olur,

Kimisi hırsız uğursuz, kimi nâdan gibidir.” diyor. Yani, o dönemin Vekiller Heyeti dediğimiz Bakanlar Kurulunu suçluyor.

“Değilsin padişah, satmak için mülkü münâdisin,
A zâlim, bahs edersin bir de kudretten, mehâbetten.”

Yani, padişaha mülkü satmak için tellal gibi çok ağır ifadeler.

Şimdi, bu yüz yıl evvelki değerli arkadaşlarım, şimdi bir de cumhuriyet tarihimizde iki Başbakanımız var adı Recep olan; birisi Recep Peker, birisi de şimdiki Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan. 1947 yılında, o zamanın Defterdarı Abdullah Çağlayan, 1947 yılı 7 Eylülündeki devalüasyonla ilgili bir şiir yazmış, ondan da bir iki mısra okumak istiyorum:

“7 Eylül Rahmeti düşmedi hiç tarlama,
Bu ne biçim kararmış, ne biçim ayarlama.
Dilimizi turalım, susalım dedik amma,
Nâne muhtaç eyledi bizi Keşmirin fendi,
Bu kervan böyle gitmez Mori Recep Efendi.”

Yani, Defterdar şair, Başbakan Recep Peker için söylüyor bunu. 1947 yılı, Millî Şef dönemi dediğimiz, tek parti dönemi dediğimiz, cumhuriyet tarihimiz içerisinde demokrasi ve ifade özgürlüğü bakımından en azından bugünkü dönemle kıyasladığımızda farklı bir dönem olarak görülüyor.

“Hastalıklı bir tavuk çıktı yüzden üç yüze,
Bakmaz olduk aylardır bakkal kasap yüz yüze,
Av eti haram olsun üstad Aka Gündüz’e.
Çünkü bu işler artık hayli inada bindi,
Bu kervan böyle gitmez Mori Recep Efendi.
Kalemşorlar Ulus’ta halka satıyor caka,
Kemal Çağlar’da yoktur Aykaç’taki fiyaka,
Kalmış deniz üstünde takayla Hasan Saka.”
Hasan Saka da dönemin Maliye Bakanı.
Şimdi değerli arkadaşlar...

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Akçay, konuşmanıza başlarken “söz meclisten dışarı” diye başladınız değil mi?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Evet, söz meclisten dışarı.

Sonrasında değerli arkadaşlarım görev yapmaya devam ediyorlar ve bunlar da o dönemin dergilerinde çıkan şiirler ve kitap hâlinde de yayınlanmış ve baskıları da var. Bunları belge olarak sizlere de rahatlıkla sunabilirim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sonra ne olmuş?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Sonrayı da anlatacağım size Halil Bey.

Değerli arkadaşlar, partisinin grup toplantısında değerli milletvekillerine Şeyh Edebalı’nın Osman Gazi’ye vasiyetini okumalarını tavsiye eden Sayın Başbakanımıza ve değerli AKP’li milletvekillerine de bu geçmiş yakın dönemimizin eleştirel bir tarihini de kendilerine hatırlatıyorum. İktidar sahiplerine hakkındaki karikatürleri, örneğin karikatürler yayınlandı, o nedenle bir sürü davalar açıldı. Oysa biz Başbakanımızdan bekleriz ki o karikatürleri odasına asabilsin, bu da bir demokratik hoşgörü ve tahammül ifade eder ve biraz daha tahammül diyoruz. Demokrasi, hoşgörü ve tahammül kültürü bakımından Türkiye Abdülhamit döneminden, Recep Peker döneminden, maalesef daha kötü bir döneme girmiştir. Kültür Bakanlığı, ülkemizdeki demokrasi ve hoşgörü kültürünü geliştirmesi için de faaliyetler yürütmelidir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederiz.

Sayın Hasgür...

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Akçay, Sayın Başbakana yönelik hakaretlerle ilgili bir şey söylemediniz.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Hakaret serbest, eleştiri yasak; olmaz öyle şey.

BAŞKAN – Evet arkadaşlar dinleyelim, İbrahim Hasgür arkadaşımız konuşacak.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 51

Buyurun İbrahim Bey.

İBRAHİM HASGÜR (İzmir) – Bu kadar veciz konuşmalardan sonra artık bizimkisi böyle biraz karga sesine benzeyecek ama ne yapalım!

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, saygıdeğer komisyon üyesi arkadaşlarım, saygıdeğer Kültür Bakanlığımızın bürokratları, değerli basın mensupları; konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlarım.

Bugüne kadar kültürün pek çok tarifi yapılmış ama üzerinde en fazla ittifak edilen tarifi; bir milleti millet yapan unsurların bütünü olması veya bir milletin yaşama biçimi. O hâlde bir milleti meydana getiren, millet yapan bütün maddi ve manevi unsurlar kültürün bir parçası. Hemen hatırlanacağı gibi bunlar, dil, din, ortak tarih ve kader birliği, yaşama biçimi, yeme-içme, giyim-kuşam, aile, akrabalık bağları, dünya görüşü, musiki, hepsi kültürün ilgi alanında.

Sözü edilen bu unsurlar çok uzun bir tarihî maceradan geçerek, süzülerek günümüze geliyor. Kültürün oluşması için tarihin muhakkak yaşanması gerekiyor. Kültür kısa zamanda veya kimi zorlama veya yönlendirmelerle meydana gelmiyor. Kendi tarihî ve tabii sürecinde meydana gelmekte ve olgunlaşmakta. Milletler de bu uzun tarihî süreçte kimliklerini ve kendilerine has kültürlerini bulmaktadırlar.

Herhâlde, bu bakımdan Sayın Bakanımın “Üç kriterimiz var.” diye zikrettiği tarihe ve tabiata olan duyarlılığı da kültürün oluşmasında son derece önemli.

Kültür bu derecede derin tarihî bir zemine dayandığına göre, kaybedilmesi de çok zordur. Ama kaybedildiği zaman da yeniden kazanılması imkânsızdır. Çünkü kaybedilen kültürü kazanmak için o uzun tarihî süreci yeniden yaşamak gerekir ki bu da imkânsızdır. Nitekim kültürel kimliklerini kaybeden toplulukların milletlerin siyasi varlıklarını da kaybettikleri yakın tarihte çok şahit olduğumuz hususlardandır.

Ülkemiz, tarihteki bütün medeniyetlerin ve bu medeniyetlerin kültürlerinin izlerini taşıyan âdeta büyük bir açık hava müzesi konumundadır. Kültürel ve tabii mirasımız, bize sadece geçmişten kalan bir miras değil, daha da önemlisi gelecek nesillerimize ulaştırmamız gereken çok önemli emanetlerdir.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız da ülkemiz toprakları üzerinde yer alan tüm geçmiş medeniyetlere ait kalıntıları, geleceğe en iyi şekilde teslim edilmesi gereken emanetler olarak değerlendirmekte ve bu yönde büyük bir titizlikle çalışmalarını sürdürmektedir.

Söz gelimi, Ekim 2008 itibarıyla toplam kazı ve araştırma sayısı 452'ye ulaşmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı son iki yıldır ortaya koymuş olduğu performansla, Türkiye'de kültür ve turizm alanındaki hazineyi ortaya çıkartan çok önemli bir başarı sergilemiştir. 2002 yılında bu çalışmalara verilen 1.877.915 YTL'lik destek, 2008 yılında Bakanlığın yatırım bütçesi, DÖSİM, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve DSİ Genel Müdürlüğü kaynaklarından da aktarılmak üzere toplam 21.103.473 YTL seviyesine yükseltilmiş, verilen toplam nakdî destek altı yılda yaklaşık yüzde 1000'in üzerinde artış göstermiştir.

Çok sayıda kültürel varlığımızın restorasyonu tamamlanmıştır. Türkiye, binlerce yıllık geçmişiyile, zengin uygarlıkların yaşadığı bir ülke olarak tarihî ve kültürel mirasın korunması konusunda evrensel sorumlulukları yüksek olan ülkelerin başında gelmektedir.

Yurt içinde olduğu gibi yurt dışındaki bir çok kültürel varlığımızın restorasyonuna da aynı ilgi gösterilmiştir. Mesela, 2008 yılında yurt dışında bulunan taşınmaz kültür varlıklarından:

Suriye'de Süleymaniye Külliyesi, Bulgaristan Razgrad'taki Makbul mü, Maktul mü efendim?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Makbul ve Maktul aynı kişidir biliyorsunuz.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – İbrahim Paşa Camisi. Aynı kişi değil mi efendim.

Makedonya'da Üsküp'teki Mustafa Paşa Camisi, Moğolistan Türk Anıtlarının bakım, onarım çalışmaları, hep bunlar tamamlanan ve devamı sürdürülen çalışmalardır.

Kültürel varlıklarımızın korunması için 2008 yılında 122 taşınmazın onarımına, 562 adet taşınmazın ise proje yapımına çok önemli katkılar sağlanmıştır. 2009 yılında ise bu konuda ayrılan ödenek yaklaşık yüzde 50 artırılarak ülke çapında kültürel varlığımızın korunması için daha fazla yatırım sağlanmış olacaktır.

Ülkemizdeki, doğal ve kültürel değerlerimizin zenginliği, bozulmamışlığı, kendine özgü oluşu ve çeşitliliği nedeniyle müzecilik ve genel anlamda korumacılık kavramı daha özel ve önemli bir boyut kazanmaktadır.

Bakanlığa bağlı 98 müze müdürlüğü, 90 bağlı birim ve 129 düzenlenmiş ören yeri olmak üzere, ziyaret edilebilir tam 317 ünite aynı zamanda birer eğitim ve bilim kurumları olarak da hizmet vermektedir.

Müzeciliğimizi çağın gerektirdiği seviyeye ulaştırmak ve modernizasyon ihtiyaçlarını tamamlamak amacıyla gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde, kapalı olan müzelerimizden, 2005 yılında 17, 2006 yılında 11 ve 2007 yılında 5'i ilk defa olmak üzere 12 müzenin bakım onarım ve teşhir ve tanzim işleri yapılarak, ziyarete açılması sağlanmıştır. 2008 yılında ise ağustos ayı itibarıyla 5 kapalı müze, gerekli çalışmaların tamamlanmasının ardından ziyarete açılmış; 2 müzenin ise etnografya seksiyonu yenilenmiştir. Bunların yanı sıra İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi ile Amasya Saraydüzü Kışla Binası Millî Mücadele Müzesi ve Kongre Merkezi olmak üzere 2 müze de ilk defa ziyarete açılmıştır.

Bir diğer yenilik de değerli arkadaşımızın ifade ettiği gibi, ilk defa Kültür Bakanlığı tarihinden müze kart uygulaması devreye sokulmuştur. Senede bir sefer bir müze kart almak suretiyle vatandaşlarımız bir yıl boyunca istedikleri müzeyi para vermeden gezme imkânına kavuşmuşlardır.

Bu müze kartlardan bize birer tane istesek Sayın Bakan, parasıyla evet.

Çeşitli müzelerimizde ve ören yerlerimizde teşhir salonlarında ya da depolarda bulunan kültür varlıklarımız ile bu varlıkların yurt içi ve yurt dışında sergilenmek amacıyla taşınması ve sergisi sürecinde Radyo Frekans Tanımlama veya GPRS dediğimiz entegre sistemlerle takip edilmesi, anlık denetimlerin yapılması, eser sayımının anlık olarak yapılabilmesi ve bu şekilde kültür varlıklarına yönelik sürdürülebilir ve sürekli güvenliğin sağlanmasına çalışılmıştır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 52

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Burada yok mu onlar?

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Yok efendim, o kitapta yok bunlar.

Geçmişte müzelerimizde yapılan soygunları hatırladıkça bu çalışmaların önemi çok daha iyi anlaşılmaktadır.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bak iyi, bugün çalışıyorlar.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Nazar değdireceksiniz Sayın Özyürek.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sayın Elitaş denetime geldi de.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Ne yapalım, muhalefet bu kadar çok çalışkan olunca ister istemez biz de çalışmak zorunda kalıyoruz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bizim Grup Başkan Vekiline iletin o zaman.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Bir de halk kültürü dallarında Kültür Bakanlığımızın yapmış olduğu çok değerli çalışmalar vardır. Halk edebiyatı, halk müziği ve oyunları, gelenek görenek, inançlar, uygulamalar, geleneksel sanatlar gibi halk kültürü dallarında araştırma, arşiv, envanter çalışmaları da Kültür ve Turizm Bakanlığımızca gene yoğun bir şekilde sürdürülmektedir. Son yapılan çalışmalardan örnekler verecek olursak:

28 Ekim-1 Kasım 2008 tarihleri arasında Kars ilinde koç katımı geleneği konusunda alan araştırması, gene Ekim 2008 tarihinde Balıkesir ili Dursunbey ilçesinde çalgı yapımcılarının tespiti alan çalışması gibi pek çok çalışma bunların içerisinde sayılabilir.

Kültür Bakanlığımızın en etkin olduğu sahalardan bir tanesi de kütüphanelerdir. Kütüphanelerin toplumun merkezine taşınması, insanımızın günlük hayatı içerisinde önemli bir yerinin olması ve dünyadaki teknolojik gelişmelerin kütüphanelere de yansıtılması konusunda Kültür Bakanlığımız son derece ciddi ve hızlı çalışmalar yapmıştır.

Nedir bunlar? Kütüphanelerimiz için kitap ve süreli yayın alımı ile yurt dışı kitap fuarları, her ülkeye Türkiye kitaplığının kurulması, Türk yazarlarının ülkemizde basılacak yabancı dildeki eserlerinin satın alınması, kütüphanelere yazma ve nadir basma eser alımı gibi hususlar bunların içerisinde sayılabilir.

14 yazma eser, 45 çocuk ve 1.098 halk kütüphanesi olmak üzere, toplam 1.158 kütüphanemiz ve 57 gezici kütüphanemiz, bugün halkımıza yurt dışında kütüphanecilik hizmeti vermektedir.

Tabii bu yeterli midir? Maalesef yeterli değildir, bunları artırmamız gerekiyor. Avrupa'da ortalama 7.500 kişiye bir halk kütüphanesi düşerken, 1.158 halk kütüphanesinin bulunduğu ülkemizde 63 bin kişiye ancak bir halk kütüphanesi düşmektedir. Nüfusu bize yakın olan Almanya'da kütüphane sayısı 11 bin, Amerika Birleşik Devletlerinde 118 bin civarındadır. Bu rakam Fransa'da 4 bin, İspanya'da 5 bin, İngiltere'de ise yaklaşık 4.500 civarındadır.

Kütüphane türleri arasında hizmet sahası en geniş olan halk kütüphaneleridir. Bu nedenle, yayımlanan hemen her eserin mümkün olduğunca halk kütüphanelerine kazandırılması gerekmektedir. Ülke nüfusunun 70 milyonu aştığı günümüzde, Bakanlığa bağlı olarak hizmet veren 1.158 kütüphanede toplam 13 milyon 724 bin civarında kitap bulunmaktadır. Bu sayının yetersiz olduğu muhakkaktır. 2008 yılının ilk altı aylık döneminde kitap sayısı 13.420.529, okuyucu sayısı ise 10 milyon 570 bin civarında gerçekleşmiştir.

Hâlbuki Avrupa Birliğinde bir halk kütüphanesinde ortalama 17 bin kitap, ülkemizde ise 10 bin kitap bulunmaktadır. Bu da Avrupa Birliğindeki seviyeye ulaşma konusunda henüz eksiklerimizin olduğunu göstermesi açısından önemli bir kriterdir. Avrupa Birliğinde kişi başına 2,2 kitap düşerken, ülkemizde 5,2 kişiye 1 kitap düşmektedir. Yıl sonu itibarıyla 550 bin kitabın satın alınmasının tamamlanacağı ifade ediliyor Kültür Bakanlığının çalışmalarında.

Bir diğer konu, süreli yayınlar konusudur. Kütüphanelerimizde okuyucu hizmetine sunulmak üzere 2008 yılından itibaren ayrılan ödenek ile yurt içinde 143, yurt dışında 16 olmak üzere, toplam 159 çeşit süreli yayına abonelik gerçekleştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Hasgür, tamamlar mısınız.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Sadece kütüphaneye gidip gelen insanlarımız için değil, aynı zamanda engelli vatandaşlarımız için de okuma imkânları geliştirilmiştir. Özellikle mesela görme engelli vatandaşlar için 13 kütüphanemizde konuşan kitaplık bölümleri meydana getirilmiştir. Bu da son derece önemli bir hizmettir. Gene keza eve bağımlı hastalar için bir okuma imkânı hazırlanmış, evlerinde kütüphane imkânlarından yaşlı, hasta ve engelli vatandaşlarımızın yararlanabilmesi için "Evet Teslim Kitap Projesi" hazırlanmıştır ve bu da 20 ilde uygulamaya konulmuştur.

Önemli bir proje yine kütüphanelerle ilgili, otomasyon projesi...

BAŞKAN – Sayın Hasgür, tamamlıyorsunuz değil mi.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Tamamlıyorum efendim, şöyle bir toparlayalım. Yani, muhalefeti yirmi yirmi beş dakika konuşturuyorsun Başkanım, bize gelince...

BAŞKAN – İktidar az konuşur biliyorsunuz.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Ama, saldırılar var yani şimdi, cevap vermemiz lazım.

BAŞKAN – Cevapları Sayın Bakan verecek biliyorsunuz.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Biz de neyiz yani, Bakan bizim Bakanımız.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Saymakla bitmiyor Sayın Hasgür.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Saymakla bitmez yani o kadar çok ki. Yani, gerçekten, Kültür Bakanlığının bakın iki yüz sayfa civarında, yapmış olduğu sadece 2008 yılı icraatı var. Burada gene tevazu göstermiş, benim anlattıklarım bu kitapta bulunmuyor. Bakın, en azından on sayfalık daha konuşabiliriz.

Evet, genel bir toparlayalım. Mesela, TEDA Projesi var. Türk kültürünün ve edebiyatının seçkin eserlerinin dünyanın çeşitli dillerine çevrilmesi gibi yapılan bir hizmet. Bu projeyi tanıtmak amacıyla 2008 yılında 10 ayrı ülkede uluslararası kitap fuarına katılım sağlanmış ve çeşitli eserler yabancı dillerde basılarak tanıtılmıştır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 53

Arkadaşlarımız bahsettiler, Frankfurt Kitap Fuarı Onur Konuğu olarak katılmış Türkiye, çok ciddi bir fuar bu. Bu fuarda ülkemiz yayıncılığının yanında kültür, sanat ve edebî birikiminin uluslararası alanda tanıtımı yapılmış, bu fuara yaklaşık her yıl 7.500-8.000 yayınevi katılıyor. 2008 yılında yapılan bu fuara Türkiye 110 yayıncı, 350 yazar, çevirmen, 320 sanatçı, 11 telif ajansı temsilcisi ve 120 kişilik medya mensubuyla katılmış ve çok ciddi bir tanıtımı yapılmış ülkemizin.

Kültür merkezleri var bunun yanında. Yapımı devam eden 51 kültür merkezinden 6'sı 2009 yılında hizmete açılacak. Açılmış olanlar var, 56 tane kültür merkezi halkımıza şu anda hizmet vermektedir ve bunlarla biz gurur duyuyoruz, Bakanlığımızın yapmış olduğu çalışmalar.

Sinema konusunda Kültür Bakanlığımızın yaptığı çalışmalar var. Bazı filmler her ne kadar tenkit edilmiş olsa dahi 2008 yılında 32 adet uzun metrajlı film yapımına, 36 belgesel film yapımına, 47 senaryo, diyalog yazım ve geliştirmeye, 36 adet amatör film yapımına, 2 belgesel film yapımı geliştirmeye, yaklaşık 156 projeye 8 milyon 806 bin YTL destek sağlanmış Kültür Bakanlığımız tarafından. Bunlar da Bakanlığımızın kültür ve sanata vermiş olduğu önemin göstergesi ve bu verdiği destekler sayesinde Türk sineması uluslararası alanda pek çok ödüle bu yıllarda imza atmış.

BAŞKAN – Sayın Hasgür, son cümlelerinizi alalım.

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Mesela, 2008 yılında, Üç Maymun, Takva, Yumurta, İklimler, Babam ve Oğlum, Gönül Yarası gibi 20'nin üzerindeki Türk filmi, tarihinde hemen hemen ilk defa denebilecek kadar bu kadar çok sayıda uluslararası ödüle imza atmış. Bununla gurur duyuyoruz. Kültür Bakanlığımızın yapmış olduğu çalışmalardan dolayı, biz bu Bakanlığımızın bizim partimize mensup olmasından dolayı iftihar ediyoruz, çalışmalarını sonuna kadar destekliyoruz.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hasgür.

Sayın Aydoğan.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli komisyonumuzun üyeleri, Kültür Bakanlığımızın çok değerli temsilcileri, basınımızın çok değerli mensupları; hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Bakanlığımız bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Bakanımızın sunduğu kapsamlı çalışmalar ve sunum için de ayrıca teşekkür ediyorum. Ben, Afyonkarahisar özelinde bir değerlendirme yapıp önerilerimi sunmaya çalışacağım.

Bilindiği üzere, Afyonkarahisar'da özellikle son yıllarda termal turizmi ve sağlık turizmi önemli ölçüde gelişme kaydetmektedir. Bugün geldiğimiz noktada dört ve beş yıldızlı 3.500 yatak kapasitesine ulaşmıştır, hedefimiz 10 bin yatak kapasitesidir. Uluslararası havaalanı, inşallah 2009 yılında ihalesi yapılarak yapımına başlanacaktır. Bu konu da termal turizmi açısından önemli bir projedir. Bu nedenle termal turizmle entegre olarak düşünülerek projelerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor. Ben, kolaylık ve önem sırasına göre:

1) Afyonkarahisar Müzesinin nakli. Şu anda bulunduğu konumda müzeyi pek ziyaret eden sayısı çok az. Oysa oteller bölgesine taşınması hâlinde buranın maliyetini en kısa sürede karşılayacak bir dönüşümü de sağlamak suretiyle çok kârlı bir müze projesi olacağına inanıyoruz. Onun için bu projenin hızlandırılmasını istiyoruz.

2) Afyonkarahisar tarihî evlerinin restorasyonları projesi devam ediyor. Bu nedenle Bakanlığımıza teşekkürlerimi sunuyorum ama bunun da sayısal olarak daha yaygın bir biçimde projelerin hızlandırılması gerektiğine inanıyorum termal turizmle entegre olmak bakımından.

3) Frig Vadisi projesi. Bilindiği üzere, Frig Vadisi Afyonkarahisar-Kütahya-Eskişehir bölgelerini kapsayan geniş bir alanda ve orada çok sayıda Frigyalılar döneminden kalma tarihî eserler var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hâlen Frigya diyor. Biz onu geçen sene kaldıralım diye söylemiştik.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) - Biz, yıllardır bu projenin gerçekleştirilmesi için valiliklerimiz olarak gerekse Kültür Bakanlığımız olarak bir çalışma yapıyoruz ama hâlâ somut bir proje noktasına gelmediğimizi biliyoruz. Bu somut proje bir an önce ortaya çıkarılırsa Avrupa Birliği fonlarından, çünkü Kültür Bakanlığımızın bütçesi, biraz önce de söylendiği üzere sınırlı, Avrupa Birliği fonlarından yararlanmak suretiyle bir Frig Vadisi projesinin gerçekleştirilmesi hâlinde, peri bacaları kadar önemli bir proje olacağına inanıyoruz.

4) Zafer Haftası ve Kocatepe etkinliklerine daha fazla önem ve katkı verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü, Kurtuluş Savaşı, Başkomutanlık Meydan Muharebesi, Kocatepe, Dumlupınar, Çanakkale kadar, hatta ondan Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşu bakımından değerlendirildiğinde daha önemlidir diye düşünüyoruz.

Bir kez daha, Bakanlığımız bütçelerinin hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydoğan.

Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasinin değerli temsilcileri, değerli arkadaşlar; 1970'li yıllara gelene kadar kalkınma kavramı daha çok büyüme kavramıyla eş anlamlı olarak kullanıldı. Ancak, 70'li yıllarla birlikte ekonomide sağlanan büyümenin her zaman kalkınma anlamına gelmeyeceği şeklinde yeni bir görüş ortaya atıldı. Ekonomide büyüme alanında ilerlemeler sağlayabilirsiniz ancak bu halkın refahına yansımayaabilir. Dolayısıyla, sadece büyümeye dayanarak refahı ölçmek, refaktaki artışı ölçmek mümkün değildir. Bunun yanında başka göstergeler de olması gerekir. Halkın eğitim düzeyi, eğitim seviyesindeki artış, sağlık harcamaları veya halkın sağlığa ulaşma olanağındaki artış, halkın kültürel düzeyindeki gelişme, bütün bunlar refahın göstergesi olarak ayrıca ölçülmeye, kullanılmaya başlandı. Sayın Bakan da, konuşmasında kültür politikalarının temelinde böyle bir anlayışın olduğunu ifade ettiler, toplumsal ve kültürel gelişme bizim kalkınma anlayışımızın büyüme dışındaki diğer açılarıdır anlamında bir değerlendirme yaptılar. Doğru bir değerlendirme, buna tamamen katılıyorum. Bizde özellikle IMF'yle olan program uygulamasından itibaren ekonomideki büyüme hemen hemen tek ölçüt olarak kullanılmaya başlandı. Oysa bu gerçekten yeterli değildi. Tabii ki ekonomideki büyüme olumlu bir şeydir, kötü bir şey değildir ama tek başına halkın refah ve mutluluğunda artış anlamına gelmeyebilir. Bunu ölçen, ölçmeye

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 54

yarayan bir endeks var: Birleşmiş Milletler İnsani Gelişme Endeksi. Bu dediğim unsurlardan hareketle halkın mutluluğunu, refahını ölçmeye yarayan bir endekstir. Bu endekste ki yerimizi ben hatırlatmak istiyorum. 177 ülke arasında 2006 yılındaki sıralamamız -belki 2007'de olabilir şu an rapor önümde değil ama 2006 yılı sıralamasını söyleyebilirim- 84'üncü sıradayız. 2000 yılında buradaki sıralamadaki yerimiz 85'tir. Yani beş altı yılda katettiğimiz mesafe 85'inci sıradan 84'üncü sıraya gelmek olmuştur. Hemen ilave edeyim. 2002 yılında sıralamadaki yerimiz de yine 85'tir. Yani aradan geçen beş altı yıla rağmen, biz İnsani Gelişme Endeksinde henüz bir mesafe alabilmiş değiliz.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Yerde de saymadık ama...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani 85'ten 84'e gelmeyi...

İBRAHİM HASGÜR (İzmir)- Yanlış olmasın, 69'duk...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, hayır, bu endeksleri geçen ilgili bütçelerde de kullandım değerli arkadaşlar, burada da kullanma ihtiyacını duydum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - AK PARTİ iktidarda olmasaydı ne olurdu.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Onu göreceğiz...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, 2002 yılı 85'inci sıra diyorum. AK PARTİ iktidarı, beş yılda, dört yılda bunu bir sıra atlatabilmiş.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - İşte yerinde saymadı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Evet, ona başarı diyorsanız, başarı olarak kabul edelim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - Başarısızlık olarak kabul etmiyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani bu bize yeter diyorsanız, söyleyeceğim bir şey yok.

Bu rakamlar bizim başka birçok bakanlık yanında Kültür ve Turizm Bakanlığının görev alanının ne kadar önemli olduğunu gösterir. Şüphesiz bakanlıkların bütçe ödeneklerini değerlendirirken temelde bir kısıt vardır. Bütçe gelirleriniz neyse, ondan o ölçüde pay alabilirsiniz. Dolayısıyla, her bakanlık bütçesinde bu bakanlık önemlidir, bu ödenekler yetersizdir gibi klasik söyleme sığınmanın hiç gereği yok. Böyle bir şey de –kendim için söylüyorum- ifade etmeyeceğim. Ancak asgari olarak bakanlık bütçelerindeki artışın millî gelir artışını izleyebilmesi veya bütçenin faiz dışı giderlerindeki artış oranındaki bir artışı karşılaması gerekir, ona paralel düzeyde bir artış varsa artış makuldür. Bütçe imkânları budur, bu bakanlık da buradan bu kadarlık bir pay almıştır demek mümkündür.

Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine baktığımızda, 2008 yılı yıl sonu gerçekleşme tahmininin, harcama tahmininin 919 milyon YTL olduğu gözüküyor. 2009 bütçe teklifi ise 1 milyon 5 milyon YTL. Yani 2009 yılı yıl sonu tahminine kıyasla 2009 bütçe teklifi yüzde 9,4'lük bir artış öngörmektedir. Bu artışın faiz dışı bütçe giderlerindeki yüzde 16,8'lik artışın oldukça altında, yüzde 11,8 düzeyindeki gayri safi yurt içi hasıla artışının da yine altında olduğunu ifade etmeliyim. Bu artışı yetersiz bulduğumu ifade ediyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığının kültür konusundaki, halkın kültürünü, kültür seviyesini yükseltme konusundaki önemli görevini dikkate aldığımızda.

Değerli arkadaşlar, kültür deyince artık bu çağda, küresel bir çağda veya bilgi teknolojilerinin bu kadar ileri gittiği bir çağda kitle kültürü kavramı öne çıkmış durumda. Kitle kültürü sadece bizim toplumumuza mahsus değil, bütün gelişmiş toplumların veya kitle iletişim araçlarının geliştiği bütün toplumların kültürü olarak ifade edilebilir. Bireyi daha çok pasifleştiren, bireyi edilgen hâle getiren, o toplumun kendi temel kültürel değerlerinden uzaklaştıran, demokratik katılımdan bile uzak tutan bir kültür. Böyle bir kültür atmosferi içerisinde yaşıyoruz, televizyonlarımız, gazetelerimiz, günlük yaşam biçimimiz, bütün bunlar, dizilerimiz, her şey bu kültürü teşvik eder mahiyettedir. Oysa Türkiye'nin, Türk toplumunun kültür değerleri son derece zengindir. Kültür kaynaklarımız çok zengindir. Bu kaynaklarla, bu değerlerle halkı, insanı buluşturmak, bunları insanın içselleştirmesini, özümsemesini sağlamak son derece önemli bir görevdir. Bu görev çerçevesinde, Kültür Bakanlığı bütçesindeki bu artışların faiz dışı harcama giderleri oranı altında kalan, gayri safi yurt içi hasıla artış oranının altında kalan bu artışların yeterli olmadığını ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu genel değerlendirmeden sonra, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin çeşitli bölümlerine ilişkin kısa bazı değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Özel tiyatrolara yardım konusunda Sayın Bakan açıklamalarda bulundu. 2007 yılında bu yardımın yapılmadığını söyledi. 2007-2008 olarak bir yardım yapıldığını ifade etti. 2009 bütçesinde yer alan yardımı da 2008-2009 yardımı olarak ifade ettiler. Yanlış mı?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Bu yıl içinde 2 kez yardım yaptık. Bu yıl içinde mart ayında yaptık, 2007-2008'i gecikmiş olarak. Bir de şimdi yaptık, 2008-2009 olarak.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani 2007 takvim yılında hiç yardım yapılmadı...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – 2007 yardımı, 2008 yılı mart ayında gecikmeli olarak yapıldı.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Yani 2009'a avans olarak mı?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Hayır, öyledir zaten. Mevsim başında yapılması gerekir. Daha önce yapılmamış. Onu 2008'in martında telafi ettik. 2008'de de 2009'un, ilgili yılın yardımını yaptık.

Yanlış bilgi olmasın diye söylüyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben bürokrasiden gelen rakamları size veriyorum. Benim bu açıklamam üzerine, arkadaşlardan bilgi notu geldi. Yıllar itibarıyla yapılan yardımlar, özel tiyatrolara yapılan yardımlar:

2003-2004 yılında 1,5 milyon YTL veya 1 milyon 500 bin.

2004-2005 1 milyon YTL.

2005-2006 1,6 milyon YTL.

2006-2007 2 milyon YTL.

2007-2008 15, milyon YTL.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 55

2008-2009 2,5 milyon YTL.

2003-2004'te 1,5 milyon YTL'lik bir yardım var.

Bunu baz alalım. 2002-2003'te daha düşükmüş, 850 bin YTL. 2003-2004'te yüzde 100'e yakın oranda bir artış var. Bu önemli bir artış. Fakat 2006-2007'de 2 milyon YTL'ye ulaşan yardımın hâlâ 2,5 milyon YTL düzeyinde olması Sayın Bakan, yeterli değil. Özel tiyatroların ne kadar yardıma ihtiyacı olduğunu hepimiz biliyoruz. Bana herhangi bir tiyatronun yardım talebi olarak intikal eden herhangi bir konu yok ama kurumsal olarak bu yardımın yeterli olmadığını biliyorum. Ben de geçmişte amatör tiyatro yapmış değil, amatör bir tiyatronun kurucusu ve yöneticiliğini yapmış bir kişi olarak bu kalemi takip etmeye çalışırım. Bu vesileyle tiyatroyla bir temasım vardır. Bu rakamların yeterli olmadığını ifade etmek istiyorum. Gerekirse, burada Sayın Bakan uygun görür, tabii ki Komisyonumuz uygun görürse, buraya da bir miktar ilave yapabiliriz. Kültür ve Turizm Bakanlığının diğer harcama kalemlerinde Sayın Bakanın ifade ettiği ihtiyacın da karşılanması gerektiği kanaatinde olduğumu ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakan "Tarihe duyarlı, doğaya duyarlı, kaliteye duyarlı kim varsa bunların işleri Bakanlığımızda süratle yürür." dedi. Çok güzel, bu prensibi çok doğru buluyorum ama Sayın Bakanın ortaya koyduğu bu prensip karşısında Sultan Ahmet'te Four Seasons Otel'inin ilave inşaatına Kültür ve Turizm Bakanlığının gerekli tepkiyi, eleştiriyi göstermemiş olmasını yadırgıyorum. Ne aşamadadır, bilmiyorum ama ne son bir saray kalıntısı üzerine çelik ayaklar üzerine inşa edilmekte olan bir otel inşaatı olduğunu biliyorum. Şu an durdurulmuş mudur, bilemiyorum ama...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Yargıda...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yargıda ama Sayın Bakanın, Kültür ve Turizm Bakanının bu konuda çok daha etkin bir tavrı hemen o inşaatın başlangıcında ortaya koymuş olmasını beklerdim ben.

Değerli arkadaşlar, Tanıtma Genel Müdürlüğü bütçesine ilişkin bir değerlendirme yapmak istiyorum. 2007 bütçe ödeneği 118 milyon YTL iken yıl sonu gerçekleşmesi 176 milyon YTL olmuş. Demek ki öngörülen bütçe ödeneğinden daha fazla bir harcama yapılmış. Tanıtım adına tabii ki güzel bir şey ancak 2008 bütçe ödeneği 122 milyon YTL öngörülmüş, ağustos sonu harcaması 69 milyon YTL. Bilemiyorum, burada bir problem mi var. Harcandı, acaba ağustos sonu itibarıyla buraya mı yansımadi, yoksa ağustostan sonra mı harcanacak? Ancak 2009 yılı için öngörülen ödenek de 130 milyon YTL, yani 2007 yılında gerçekleşen tanıtımın son derece altında bir rakam. Acaba 2009 yılında turizmde böyle bir potansiyel görmüyor muyuz? Yoksa tanıtımda gerekli olan şeyleri yaptık mı, o anlama mı geliyor? Bu konuda bir açıklama rica ediyorum.

Hemen tanıtıma girmişken, turizm gelirlerine ilişkin bir değerlendirme yapmak istiyorum. Sayın Bakanın bize sunmuş olduğu tablolardan hareket edeceğim. 2005 yılında Türkiye'ye gelen ziyaret sayısı 21,1 milyon. 2007'de bu rakam 23,3 milyon. 2008 yılı rakamını Sayın Bakan vermediniz, burada göremedim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Projeksiyon...25'in üzerinde...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Turist sayısı olarak yok. 25 milyon kişi mi dediniz? Ben geliri de 24,9 milyon, 25 almışım, onunla karıştırdım bir anda. Evet 25 milyon kişi demişsiniz. 2008 yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – 2008 25'in üzerinde gerçekleşecek demiştiniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Peki.

2005'ten 2007'ye turist sayısı 2 milyon 211 bin kişi artmış gözüküyor. Turizm gelirine bakıyorum, 2005'ten 2007'ye 18,1 milyar dolardan 18,4 milyar dolara çıkmış. Yani tam küsuratıyla ifade edecek olursak, 333 milyon dolar. Yani gelen turist sayısı 2 milyon kişi artıyor ama turizm geliri 333 milyon dolar artıyor. 2 milyon turiste böldüğümde, bu kişi başına 150 dolar artış demektir. Bu, son derece düşük bir rakam. 2005 yılının toplam turizm geliri ile gelen turist sayısını ve 2007'yi aynı ölçülerde değerlendirdiğimde turist başına düşen harcama 2005'te 859 dolar iken, 2007'de 792 dolara çıkıyor. Şimdi, ben 25 milyon sayısını 2009 için aldım. 2009 için de 24,9 milyon gelir öngörülüyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Nereden çıktı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Bakanım, vermediniz ama...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Burada bir sıkıntı var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yıllık programdan aldım. Devlet Planlama Teşkilatı Yıllık Programı turizm gelirinin 24,9 milyar dolar olacağını öngörüyor. Brüt gelirin...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Buradan bakarsanız...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – 2009 burada yok Sayın Bakan, onun için 2009'u yıllık programdan almak zorundayım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Bu yıl kişi başına harcamayı artırmaya çalışıyoruz. Değişiniz programda yok. Ama bu yıl daha yüksek bir artış olacağını tahmin ediyoruz, rakamlar onu gösteriyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – 2008 turizm geliri brüt 22,7 milyar dolar. Onu yine yıllık programdan alıyorum, burada. 2009'da bu aşağı yukarı 2,5 milyar dolar artıyor. Şimdi, dünyada büyüme yavaşlıyor. Bizim, turist başına gelirimiz düşüyor rakamlara göre. Büyümedeki yavaşlama doğrudan turizm gelirini de etkileyecektir. Ben bu gelir tahminini oldukça iyimser buluyorum. Sanıyorum cari açık tahminini biraz daha minimize etmede böyle bir yola başvurulmuş, öyle gözüküyor. Ayrıca, parite değişikliği, kur değişikliği YTL'deki değer kaybını da dikkate alırsak dolar cinsinden turizm gelirinde bu kadar bir artış bana bir hayli iddialı gözüküyor. Üstelik tanıtma bütçesinde çok fazla tanıtıma ilişkin bir artış da yok. Hatta hiç artış yok diyebileceğimiz düzeyde bir ödenek var. Ama bu bütçeyle ben bu geliri sağlayacağım diyorsa Sayın Bakan, tabii ki bize Sayın Bakanı kutlamak düşer, eğer gerçekten bunu başarırsa. Başaracak olursa şimdiden kutlarım.

Değerli arkadaşlar, Trabzon'la ilgili iki konuyu Sayın Bakanın dikkatine sunmak istiyorum. Ayasofya Müzesi vardır Trabzon'da. Bir Trabzon seyahatinizde de orayı ziyaret ettiniz sanıyorum. Onun etrafında, kamulaştırılması gereken, kamulaştırılması gerektiği için de içinde oturan vatandaşlarımızın herhangi bir tamirati yapamadığı evler var. Bu evler son derece harap durumda hem içinde oturan vatandaşlarımız çok zor durumda, kamulaştırma yapılmadığı ve tamirat da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 56

yapamadıkları için, yaşam şartları oldukça kötüleşmiş durumda hem de bu binalar müzenin o tarihî görüntüsüne, Trabzon'un o doğal güzelliği, yeşili içerisindeki Ayasofya'nın güzel görüntüsüne tezat teşkil ediyor. Bu kamulaştırmanın bir an önce yapılması gereğini Sayın Bakanın dikkatine sunuyorum.

Yine, Trabzon Araklı Çatak bölgesinde turizm alanı ilan edildiğini önceki yıllardan bildiğim bir bölge var. Çatak diye kayıtlarda olması gerekir. Doğal güzelliği son derece fazla olan bir yer. Acaba bu Çatak'la ilgili olarak Bakanlığımız ne düşünüyor? Burada yatırımcıları davet edecek şekilde bir ihaleye çıkmayı düşünüyor mu? Düşünce nedir? Veya Bakanlık bütçesinden burada bir yatırım düşünüyor mu? Özel sektörün içinde bulunduğumuz süreçte buraya talepte bulunmayacağı ihtimali de göz önünde bulundurularak, böyle bir ihtimal söz konusu mudur?

Son sorum: Daha evvel ilgili Genel Müdür arkadaşımızdan telefonla bilgi almıştım ama bir kez de aradan zaman geçmiş olması nedeniyle belki bir ilerleme sağlanmış olur düşüncesiyle, Çakırgöl Projesi'ni sormak istiyorum. Gümüşhane il sınırları içinde olmakla birlikte daha çok Trabzon'a hitap eden bir turizm bölgesi olma potansiyeline sahip bir yöreniz. Burada son durum nedir? O konuda da bilgi alırsam mutlu olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Yüksel...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Değerli Müsteşarım, Müsteşar Yardımcılarım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, değerli basın mensupları; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Kültür ve sanat hem içi çok dolu hem de bütçesi o derece kıt. Çok şey bekliyoruz ama para vermiyoruz Sayın Bakanım. En büyük handikabımız burada.

Sayın Bakanım, kültür ve sanatı değerlendirmeye aldığımız zaman, sanat tamamen içe doğuş dediğimiz, bazen de Anadolu deyimiyle irticalen yapa geldiğimiz, yani içe doğuş şeklinde anlık düşüncelerimizi, duygularımızı hayata geçirdiğimiz noktalar. Sanatın her dalında bunu yapabiliyoruz. Sanatçımızı bu derece içe doğuş şeklinde tarif ederken nasıl onu bir kalıba sokacağız, onu nasıl bir kanun çerçevesi içerisinde bir pranga içerisine koyacağız? Bu mümkün değil. Hele hele böyle dar bir bütçeyle bu işleri çözebilmek mümkün değil. Ben, önce sizin Bakanlığınızda Bakanlığınızı böyle bir bütçeyle, böyle dar imkânlarla başarıyla yürüttüğünüz dönemi bürokratlarınızla beraber sizleri yürekten kutluyorum Sayın Bakanım.

Bunun yanında, Değerli Bakanım, sanatçımızın da üzerine düşen en büyük görev kültürümüzü, zenginliklerimizi, bugüne kadar olan kazanımlarımızı gelecek kuşağa taşımak olmalıdır diye düşünüyorum. Bu, aslında görüldüğü kadar da çok kolay bir görev değildir ama sanatçımız bunu başaracak güçtedir. Türk sanatçısı da inşallah bu görevinin şuurunda olarak bunu yerine getirecektir, bizler de onları her alanda destekleyeceğiz diye düşünüyorum. Zaman zaman gazete kupürlerinde, televizyon ekranlarında kıyıda, köşede donarak ölen sanatçılarımızı görmek istemiyoruz inşallah.

Gençlerimizin kabiliyetlerinin ortaya çıkarılması bizim için çok önemli Sayın Bakanım. Zira biz her alanda iktidarıyla, muhalefetiyle her dönemde genç nüfusumuzla övünüyoruz. Ama o genç nüfusumuz için, o gençlerimiz için neler hazırlıyoruz, bu konuda hep şüpheyi bakmışımdır. Bu alanda da bu gençlerimizin daha küçük yaşlarda kabiliyetlerinin ortaya çıkabilmesi için onların daha ilköğretimden itibaren kabiliyetlerinin değerlendirilmesi, test edilmesi gerekir ki eğitimle iç içe olan meseledir bu. Bu anlamda, hiç değilse bugün Anadolu Güzel Sanatlar Liselerimiz var. Baktığımızda burada drama bölümleri maalesef yoktur ancak müzik ve resim bölümleri vardır. Dram bölümleri özel güzel sanatlarda vardır. Anadolu'daki genç kabiliyetlerimizin ortaya çıkması konusunda mutlaka drama bölümlerinin de burada açılması gerektiğini düşünüyorum.

Değerli Bakanım, Anadolu'da yaşamış medeniyetlerin tarihsel zenginliklerinin ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtılarak dünya barışına katkıda bulunmayı öngören Medeniyetler İttifakı Ulusal Planı çerçevesinde Bakanlığınızca hazırladığınız 2008-2009 Eylem Planı'nda yer alanlara baktığım zaman, on üç, on dört başlık var, hepsi birbirinden güzel ama bunlardan bazılarını değinmek istiyorum.

"İnanç turizmi haritası ve kültürel etkinlikleri" başlıklı bir konumuz var. Denizli'ye geldiniz defalarca, çok sağ olun, çok teşekkür ederim. Laodicea'yı birlikte inceledik. Hatta oranın Denizli Belediyesine devri konusunda da büyük bir örneklik gösterdiniz ve Laodicea'daki bu değerlerin ortaya çıkması, oradaki iki tiyatronun, daha sonra Hierapolis'teki Hazreti İsa'nın 12 havarisinden bir tanesi olan Saint Philip Kilisesinin ayağa kaldırılması gibi inanç turizminde çok önemli olacak ve Denizli'mizi, ülkemizi, Pamukkale'mizi öne çıkaracak değerlerin mutlaka kullanılması gerektiğini düşünüyorum.

Onun dışında, "Osmanlı'dan cumhuriyete birlikte yaşama kültürü" "El yazmaları ve nadir eserler" "Turist rehberleri eğitimi" ve bunlardan yine en önemlisi "Gençlik turizmi." Burada mutlaka eğitim olmalı diye düşünüyorum Değerli Bakanım.

Onun yanında, kısaca biraz da turizme değinmek istiyorum. Turizmde de daha önceki dönemlerde konuşulduğu hâlde Bakanlığınız döneminde biraz daha hayata geçirmeye çalıştığımız turizmin on iki aya yayılması konusu. Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde bunca doğal zenginliği, bunca kültür zenginliği, bunca tarih zenginliği varken biz turizmimizi sadece haziran aylarında, mayıs aylarında başlayıp eylül aylarında biter şekilde görmemeliyiz. Pamukkale'de bir termal bölgesi olması hasebiyle on iki aya yayılmış durumdadır. Pamukkale'de otellerimizin doluluk oranı kışın yüzde 80'leri bulmaktadır. Yazın bu oran tersine dönmekte. Yazın daha ziyade deniz turizmine doğru bir kayış vardır. Ama bunun mutlaka yan teşvikleriyle, turizm değişiklikleri ve çeşitleriyle on iki aya yayılması gerekir, desteklenmesi gerekir, kültürel faaliyetlerle de mutlaka desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Alternatif turizm yatırımları ve çeşitlilik ile yüksek doluluk sağlanması ve turizm sezonunun uzatılması konusu bunun en güzel örneğidir.

Burada yine çok önemli bir konu, turizm altyapısına özel sektörün aktif katılımının sağlanması diyorsunuz. Bu çok önemli. Burada değişik bölgelerde yaptığınız gibi, Denizli'mizde de dört tane termal turizm bölgesi ilan edildi. Bu termal

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 57

turizm bölgemizle ilgili 1/25.000'lik nâzım planları çalışmaları tamamlanmak üzere bildiğim kadarıyla. Burada eğer yine bir başıbozukluk olursa, yani bir plan bütünlüğü olmazsa, herkes kendi bildiği şekilde yaparsa inşaatlarını, binalarını "altı şişhane, üstü kaval" gibi bir şey olur. Böyle bir şey olmasını istemiyoruz çünkü bizim Karahayıt bölgemizde, maalesef herkes bildiği gibi şeyler yapmış, orayı, o görüntüleri siz çok daha iyi biliyorsunuz. İnşallah, gelecek dönemlerde bu termal turizm bölgelerimiz ama sadece Denizli değil, diğer bölgelerimizde de bir plan bütünlüğü içerisinde, özel sektöre yapılması, kaplıca kasabalarının, kaplıca kentlerinin inşa edilmesinin sağlanması gerektiğini düşünüyorum.

Bu arada, kalitenin bozulmaması ve haksız rekabetin önüne geçilebilmesi için turizm bölgesinden gelen bir talep var Sayın Bakanım. O da şudur: Bazı bölgelerimizde belediye belgeli otellerin ancak belediye tarafından denetlendiği, Bakanlığımız tarafından denetlenmediği konusu var ki burada Bakanlık tarafından denetlenen Bakanlık belgeli, turizm belgeli otellerimizin bu konuda haklı şikâyetleri var. Hem kalite yönünden hem de haksız rekabet yönünden bu konu çok önemli. Bir tek bu dönemde, tahmin ederim, Rahmetli Mustafa Taşar döneminde bir çalışma yapılmış, A ve B belgeleri gibi hazırlık yapılmış ama öyle kalmış diye biliyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Çalışma yapıyoruz.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Yapıyorsanız, çok mutlu olurum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Yüksel, toparlar mısınız.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

Onun dışında, bu Koruma Kurulları konusunda da daha önce görüştüğümüzde bir sözünüz vardı. Denizli'mizde de biz bir koruma kurulunun kurulması konusunda, stratejik olarak önemli olduğunu düşündüğüm bir Pamukkale'nin bulunduğu bir yerde, öyle bir kurulun kurulması konusunda da Denizli olarak bir talebimiz var Değerli Bakanım.

Onun yanında, tarihî miraslarımız olan tarihî evlerimizin restorasyon çalışmaları konusunda bu kıt kaynaklarla verdiğiniz destekten dolayı da ayrıca teşekkür ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızın 2009 yılı bütçesinin ülkemize, Bakanlığımıza, hepimize hayırlar getirmesini diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Yüksek.

Sayın Budak...

NECDET BUDAK (Edirne) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli Komisyon üyeleri; ben de Edirne Milletvekili olarak, doksan iki yıl başkentlik yapmış, serhat şehri Edirne Milletvekili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde söz almamış olsaydım kendimi suçlu sayardım. O bakımdan, Edirne özelinde bazı şeyler söylemek istiyorum ama bu görüşlerimi dile getirmeden önce, geçen yılki bütçede özellikle Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde çok yakından ilgilenen Değerli Milletvekilimiz Osman Yağmurdereli vefat etti, kendisine Komisyon üyesi olarak Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine de sabır diliyorum, aramızdan ayrıldı.

Sayın Bakanım, bütçeniz kısıtlı ama Türkiye'de gerçekten çok önemli illerimiz var. Benim şahsi önerim, en azından üç beş tane ili örnek alıp, yani bütçeyi çok paylaşdırmak yerine bu illerde konsantre olmanın faydalı olacağını düşünüyorum. Bunlardan bir tanesi belki Edirne olabilir, Kars olabilir, Amasya olabilir, Bursa, İstanbul, Urfa, Antalya gibi iller olabilir diye düşünüyorum. Bu bütçe imkânları çerçevesinde tüm illere bunu yaydığımız zaman çok etkin olabileceğini sanmıyorum.

Edirne'de, bizim yerel yönetimlerimizin tarihî eserleri ve kültür eserlerine sahip çıkma adına çok fazla bir gücü yok. İl özel idare ve Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesiyle ya da Avrupa Birliği fonlarından sınır il olması nedeniyle sınır ötesi iş birliği kapsamında bazı şeyler yapılabilir.

Şu anda Hıdır Baba Tabyamızın 2009 yılı programına alınmasını isteniyor. Eğer bunların notları alınırsa... Ayrıca, biz Topkapı Sarayı'ndan sonra, artık Edirne Sarayı'nı ayağa kaldırıyoruz ve sağ olsun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Köksal Toptan ve Başkanlık Divanı millî saraylar aracılığıyla Edirne Sarayı'nı ayağa kaldırıyoruz. Bu bölgemizde büyük bir heyecan yaratıyor. Edirne tam bir açık hava müzesi. Burada bir kültür merkezine ihtiyacımız var. Tabii, Selimiye Meydanı'nın düzenlenmesine ihtiyacımız var. Edirne, etrafı Ege, Marmara ve Karadeniz üç tane denizle, Tunca, Meriç, Arda, üç tane nehirle yine kilisesi, sinagogu, camisi; yine üçten fazla dinara geçmişte yaşadığı bir il olması hasebiyle gerçekten çok önemli tam bir açık hava müzesi ve Edirne, İstanbul, bursa gibi başkentlik yapmış Osmanlı'ya bir ilimiz ama Osmanlı döneminden sonra özellikle İstanbul ve Bursa tam bir metropol olmuş. Edirne, şu anda da tam bir Osmanlı havasını, tam bir Osmanlı kenti havasını taşıyor ve buraya gerçekten özen göstermemiz gerekiyor ve bu konuda yapacak çok şeyimiz var. Yani bizim Selimiye tam bir dünya mirası, tek bir kubbesi. Muradiye Camisi'nin yazısı dünyada tek. Yine Eski Cami'nin II'nci Mustafa'dan özel Cuma Namazlarındaki namaz kılınması olayı. Yine Üç Şerefeli Cami'nin şerefesi ve kapısı. Beyazıt Külliyesi dünyada ve Avrupa Parlamentosunda ödül aldı. Şükrü Paşa Anıtı özellikle Hıdır Baba Tabyası nedeniyle Yunan ve Bulgar işgalleri döneminde çok önemli görevler yapmış hatta Rus işgalinde orada Edirne yani Türklerin yüz elli beş gün hiçbir ekmek, yemek yemeden ağaç kabuğuyla Hıdır Baba Tabyalarında düşmana karşı nasıl mücadele ettiklerinin tam bir abidesi ve buraya sahip çıkmamız gerekiyor. Kırkpınar güreşlerimiz altı yüz kırk yedi yıl, dünyada tek, böyle bir organizasyon yok ve burada biz sağ olsun spordan sorumlu bakanımızla, belediyenin de imkânları olmadığı için sahip çıktık ve tabii, dünyanın en uzun tarihî taş köprüsü ve dünyadan bakılınca gözüken tek tarihî taş köprü yine Uzun Köprü, sağ olsun Sayın Başbakanımız helikopterle üzerinden uçtu, beş yüz yıllık köprüyü inceletti ve gördü ve biz bunu Köprüler Dairesinde programa aldık ve önümüzdeki yıl yeni köprüyü tamamlıyoruz ve eski köprüyü de aydınlatarak hizmete sunacağız. Tabii, Arkeoloji Müzemiz, Selimiye Müzemiz, Gala Gölümüz, Millî Parkımız, Kuş Cennetimiz, Saros Körfezimizle ilgili çalışmaların hızlanmasını istiyoruz. Saros Körfezi dünyada ender denizlerden birisi, Sayın Müsteşarımla da birlikte gezdik, kendi kendini temizleyen tek bir deniz. Karşı tarafta, Yunanistan'da inanılmaz yatlar konaklıyor bizde yok, yat limanına uygun. Madonna'nın Kutsal Yolu, aynı zamanda tatlı su ve tuzlu suyun yan yana bulunduğu bir yer, yine dalgıç turizmine uygun. Ayrıca, hafif engebeli arazisi nedeniyle golf turizmine uygun ve Saros

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 58

Körfezi'yle ilgili acilen bizim çalışmaları hızlandırmamız ve oradaki yatırımcılar -butik otel tarzı olabilir- bu bölgede tahsisleri bekliyorlar Yatırımlar Genel Müdürlüğünden. Bu konuda beklenti var. Ayrıca, Saros Körfezi'nin yanında bir askerî havaalanımız var, burada ben Millî Savunma Bakanımızla yaptığımız görüşmelerde bu Saros Körfezi çalışmaları turizm merkezi ilan edilmesi nedeniyle yapılan çalışmalar çerçevesinde Millî Savunma Bakanımızla şifahi görüşmemizde buranın da İstanbul'dan en azından uçak taksi şeklinde bir imkân verilebileceğini çünkü çok fazla hareketli bir yer değil. O bakımdan bunu da gündeminize almanızı diliyorum.

Ayrıca, bir milletvekili arkadaşım... Bu konularla ilgili de özellikle Avrupa Birliği fonlarına Edirne'nin sınır ili olması, Yunanistan ve Bulgaristan'la yapılacak iş birliği konusunda ciddi fonlar aktarılabilir. Sayın Bakanım, yani ben iktidar partisi milletvekili olarak belki çok fazla talepte bulunuyorum, sizin heyecanınızı da paylaşıyorum, Edirne'ye en azından iki üç kez geldiniz, Sayın Müsteşarımız geldi, bürokratlarınızın ve sizin heyecanınız bize de heyecan katıyor ama Edirne'miz gerçekten Kültür ve Turizm Bakanlığının âdeta gözüne bakıyor, Sayın Başbakanımız ilgi gösteriyor, Büyük Millet Meclisi Başkanımız ilgi gösteriyor ve Edirne'yi biz Türkiye'de belki de geçmiş Osmanlı'yı yaşatacak tek kent olarak görüyoruz ve Edirne Enez arasındaki Meriç Nehri -210 kilometre, Dışişleri Bakanlığı konusunda da girişimde bulunduk- Geçmişte burada üç yüz tane gemi çalışıyormuş nehir boyunca. Ticaret açısından da çok önemli, 1700, 1800'lü yıllarda Edirne dördüncü büyük kent olarak tarihe geçmiş. Bunu yaparsak Yunanistan ve Bulgaristan'la bu nehrin ve nehir yatağının kumlarının temizlenmesi konusunda da Dışişleri Bakanlığıyla irtibatta olunmasının önemli olduğunu da düşünüyorum.

Ben ayrıca bir milletvekili arkadaşımın bana vekâlet verdi bir soru sormamı istedi: Birçok el sanatı üreticisini ilgilendirdiği için DÖSİM mağazalarının geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz diye?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vekâlet belgesini ibraz edemezsen cevap vermez.

BAŞKAN – Kimin vekâleti Sayın Budak?

NECDET BUDAK (Devamla) – Bize verildi, soruyoruz.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Vatandaş vekâlet verir de milletvekili...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vekâlet belgesini ibraz etmesi gerek.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Vekâlet geçerlidir.

NECDET BUDAK (Devamla) – Verebilir yani, veremez miyiz?

Yani DÖSİM mağazalarının geleceğiyle ilgili ne düşünüyorsunuz diye.

Sayın Bakanım, inanın ki bütün bürokrat arkadaşlara da buradan sesleniyorum, Edirne'de çok güzel şeyler oluyor, çok daha iyi olacak. Biz elektrik altyapısını yaptık, kanalizasyon altyapısını, otuz kırk yıllık içme suyunu ve doğal gazını getirdik şu anda üst yapıyı yapmak için hep beraber iyi şeyler yapabiliriz. Çok iyi şeyler de oluyor. Bunun için de teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Antalya'ya geçelim.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli üyeler, değerli bürokratlar, sayın basın; hepinize iyi akşamlar diliyorum, saygılar sunuyorum. Ben kısa, öz başlıklarıyla bazı konulara değinmek istiyorum.

Sayın Arkadaşlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı hepimizin bildiği gibi 2003 yılında birleştirildi. Yani Kültür Bakanlığı Turizm Bakanlığıyla birleştirildi. Biz o zaman bu birleşmeye karşı çıktık dedik ki: Bu iki önemli bakanlık, kültür geçmişimize sahip çıkmak, titiz davranmak gereğindedir, korumak zorundayız kültürümüzü. Turizm de geleceğimiz demektir, geleceğimize sahip çıkmak adına bu iki bakanlık çok önemlidir, çok yoğun hizmetleri vardır. Şimdi, aradan beş yıl geçti. Sayın Bakan, geçmişte de gördük 1983 yılında Özal bu iki bakanlığı ayırıyor, 1989 yılında da beş yıl sonra tekrar birleştiriyor. Birleştirme gerekçesinde, hem ayrılmasında hem birleşmesinde de rahmetli Turgut Özal Başbakan. Deniyor ki gerekçede: Turizm hizmetlerinin yoğunluğu kültür hizmetlerini gölgelemektedir. Millî kültürümüzün yozlaşmasını önlemek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığının ayrılması gerekmektedir. Gerekçesiyle bu iki bakanlık ayrılıyor. Şimdi son zamanlarda bir bilgi aldık, bir duyum aldık Başbakanlıkta böyle bir çalışma var diye. Aradan beş yıl geçti, beş yılın sonunda. Gerçi siz bu ayrılma zamanında bakan değildiniz ama şimdi aradan beş yıl geçti bu beş yılın içindeki değerlendirmede bu iki bakanlığın birleştirilmesi yararlı oldu mu? Hizmetler daha işlevsel, daha hızlı bir şekilde yürütülüyor mu yoksa bu aldığımız duyum –sektör aracılığıyla aldık- Başbakanlıkta böyle bir bakanlıkların ayrılması yönünde bir çalışmanın olduğunu duyduk bu duyum doğru mudur?

Sayın Bakanım, yine tarihe duyarlılık, doğaya duyarlılıktan söz ettiniz. Çok önemli bu duyarlılık sözü, sizden duymak da önemli ancak Sayın Bakan, bu söylenen sözlerin uygulanmasına baktığımız zaman yeterince uygulamaya yansıtılmadığı görülüyor. Sizin bu sözleriniz son bundan sonrası için mi geçerli yoksa geçmişte yapılan duyarlılıklar gösterilmeyen birtakım uygulamalar var. Ben size örnek vereyim Antalya Finike Turunçova Çavdır Tireşe mevkiisi birinci derecede arkeolojik sit alanı. Mermer ocağı izni verilmiştir, burada mermer çıkarılmaktadır. O mermer ocaklarındaki tozlar, dumanlar bütün portakal bahçelerini mahvetmektedir. Oradaki insanlar, özellikle Çavdır ve Turunçova halkı bu konuda isyan etmektedir, dilekçe vermektedir ama bir sonuç alınamamaktadır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – İzin ne zaman?

OSMAN KAPTAN (Devamla) – 2002.

Şimdi yine son zamanlarda bu taş ocakları konusunda öyle fazla izin veriliyor ki her taraf taş ocağı ve kum ocağı. Antalya'nın baktığımız zaman dağına, tepelerine neredeyse köstebek yuvasına çevrilmiş -Sayın Bakan, siz de görmüşsünüzdür bunları- hakikaten bunlar doğa kirliliği açısından da önemli. "Biz taş ocağı olmasın." demiyoruz, "Mermer ocağı olmasın." demiyoruz ama taş ocağı ve mermer ocaklarına verilen izinler yerine uygun olsun, doğayı kirliletmesin diyoruz. Yine aynı şekilde Tarım Bakanlığı balık çiftliklerine izin veriyor, güzelim koylarında balık çiftlikleri. Şimdi, her

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 59

bakanlık sanki devletin belli kurumları, bu doğayı sizin biraz önceki söylediğiniz o duyarlılık konusunda gerekli özeni göstermiyor anlamı çıkıyor.

Orman, orman yangınlarının önüne geçemiyoruz. Yani geçenlerde Finike'de daha geçen hafta orman bir yangını oldu üç gün sürdü, derin bir vadide orman yanıyor. Derin vadiye ulaşım zorluğu var, ulaşamıyor, helikopterle müdahale edilmesi gerekiyor ancak devletin sözleşmesi bitmiş, helikopter sözleşmesi bitmiş, sözleşme olmadığı için helikopter de yok, yangın yağmur yandı da Allah'tan söndü. Yani böyle bir durum ya rüzgâr dinecek yahut yağmur yağacak yangınlar böyle söndürülüyor ve bu yangın Orman Bakanlığının yetkisindedir denebilir belki ama turizm alanlarımızı, doğanın yanması aslında turizme, geleceğimize büyük darbe vermektedir.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Biz olmasaydık o yağmur bile yağmazdı.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Şimdi, Sayın Bakan, bu ormanla ilgili yine ağaç kesilmesi, Belek'le ilgili, geçmişte basına da yansıdı bu. İlgili genel müdür dedi ki: "80 bin ağaç kesildi." Siz yanılmıyorsam "130 bin ağaç kesildi" dediniz Bakan olarak 110 bin dediniz veyahut da. Genel Müdür "80 bin", siz "110 bin," TEMA Antalya yetkilileri de "500 binin üzerinde" dedi. İster 80 bin olsun, ister 110 bin olsun, ister 500 binin üzerinde ağaç kesimi olsun, biz golf alanı yapılması n demiyoruz, golf alanı yapılsın ama bu kadar yoğun ağaç kesmeden, o güzelim ormanlarımızı yok etmeden bu golf alanları yapılamıyor mu diye sormak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaptan tamamlar mısınız.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum bir iki dakika daha var.

Kızılderili'nin bir sözü var, hani Kızılderili şefin, son ırmak kurduğunda, son balık öldüğünde, son ağaç kesildiğinde herhâlde biz anyayı Konya'yı anlayacağız yani bu duruma göre. Onun için, bu duyarlılıklarımızın uygulamaya yansması gerekiyor.

Kısaca şunu söyleyeyim: Turist sayısı artarken turizm gelirimiz azalıyor mu? Turizm gelirimiz azalırken turizmimiz ucuza mı gidiyor ve ucuza giderken kalite düşüyor mu? Merdiven altı birtakım içki üretimi veya diğer üretimler artıyor mu? Kaçak işçi, özellikle yabancı işçilerin durumu nedir? Bu girdilerin yüksekliği ve vergilerin azaltılması konusunda, özellikle içkilerdeki vergilerin azaltılması konusunda söylemek istiyorum ve kışın tesisini açanların istihdam vergisinin azaltılması ve eski otellerini yenileyenlerin otellerin yenileme yatırımları için teşvik sağlanması söz konusu.

Bir de Sayın Bakan, bu TCK 154, Sayın Başkanım önemli bir konu bu.

BAŞKAN – Sayın Kaptan, son cümlelerinizi alayım.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Evet de bu çok önemli bir konu.

Seksen yıllık bir TCK'mız var malum, 2005 yılında bunu değiştirdik şezlong koyanların otellerin önüne efendim, hepsi mahkemeye verildi ve mahkemeye verilmesinin nedeni, burası kıyıdır, kamuya aittirdi. Evet, Kıyı Kanunu zaten var, Orman Kanunu var, İmar Kanunu var, Mera Kanunu var, bu kanunlar zaten var. Biz bu konuda bir kanun teklifi verdik. Bu teklifin kanunlaşması önemli bir olaydır çünkü turizmcilerin başkanı Antalya'da mevcutlu olarak yani jandarma nezaretinde karakola götürüldü ve adliyeyle götürüldükleri oldu. Bu, önemli bir konu, bunun çıkarılması gerektiği kanısındayız.

BAŞKAN – Sayın Kaptan, son bir dakika, bitirin.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Son söz efendim.

Nüfusu 2 binin altında olan bazı belediyeler kapandı. Aspendos'daki Belkıs Belediyesi de bunun içinde. Yılda 800 bin 1 milyon turist geliyor buraya. Peki, bu turistler geliyor ama orası turizm alanı olarak ilan edilmediği için orası kapanmış oluyor.

Özellikle, Atatürk, Mustafa filmi hakkında arkadaşlarımız da konuştu.

BAŞKAN – Sayın kaptan, lütfen, iki kat süre verdim.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Toparlıyorum.

Ben burada şunu söylemek istiyorum: Hakikaten son zamanlarda Sayın Bakan, özellikle geçenlerde bu Turgut Özakman bir konferans verdi, masasının üstünde iki tane büyük kitap vardı. Ben zannettim birisi Çılgın Türk, birisi de Diriliş, yazdığı kitaplar. Meğerse, o kitapları gösterdi, Atatürk aleyhine yazılan kitaplarım bunlar. Son dönemlerde özellikle Çanakkale Savaşı'ydı, hatta İzmir'in alınışydı bu konularda Atatürk aleyhine müthiş bir kampanya var gibi. Yazar çizer, kitaplar, yazılanlar yazılıyor, bu konuda Kültür Bakanlığı olarak gerekli önlemin alınmasını istiyoruz ve Londra Fuarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN KAPTAN (Devamla) – ...Bakanlık logolu dağıtılan kitapların içinde Fethullah Gülen'e ait kitaplar dağıtıldı mı? Dağıtıldı ise onları dağıtanlar hakkında gerekli işlemler yapıldı mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köse...

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli komisyon üyeleri, değerli bürokratlar ve sayın basın; sözlerime başlamadan önce saygılar sunuyorum.

Aslında, ben bir turizmci değilim ama Sayın Budak'ın dediği gibi şu sunum kitabının üzerindeki resimleri görünce Adıyaman Nemrut Dağı'ndaki Karakuş ve Aslan başıdır bu. Dolayısıyla, biraz Nemrut Dağı'ndan bahsetmek istiyorum.

Sayın Başkanım, bana biraz fazla zaman verecekti çünkü benim ilimin kültürü şu anda kitabın üzerinde duruyor. Şimdiden teşekkür ederim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – O zaman sizin daha az konuşmanız lazım.

HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya) – Kitap konuştuğuna göre siz...

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Sayın Başkanım, sunumun dördüncü sayfasında derki: "Adıyaman, Gaziantep, Mardin, Şanlıurfa'nın inanç ve kültür turizmi için çekim merkezi hâline getirilmesine yönelik çevre, altyapı ve tanıtım projelerine devam edilmektedir." demiştiniz sayın bakanım. Bu kitaptan feyiz alarak ben herhangi bir kültürden

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 60

bahsetmeyeceğim. Siz bir bütçeyle Selimiye Camisi'ni veyahut da ne bileyim İshak Paşa Camisi'ni yaptırabilirsiniz ama dünyanın bütçesini...

NECDET BUDAK (Edirne) – Selimiye'yi yaptıramazsınız.

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Yaptırabilirsiniz. Teknoloji bulur yaparsınız. Hayır, insan eliyle yapılmıştır neticede.

NECDET BUDAK (Edirne) – Yaptıramaz Selimiye'yi kimse. Mimar Sinan'a hakaret olur.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Neyse, bir yere gelecek.

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – O, sizin düşünceniz.

...ama dünyanın bütçesini kullansanız bir Nemrut Dağı'nı yaptıramazsınız, doğru mudur?

NECDET BUDAK (Edirne) – Bu da doğru.

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Ben bu anlamda söylemek istedim.

Neyse ben o şekilde düşünüyorum.

Şimdi kültür ve turizm olunca şüphesiz hepinizin bildiği gibi Nemrut Dağı aklınıza gelir. Nemrut Dağı, dünyanın sekizinci harikası, doğuyla, batının buluştuğu, güneşin en güzel doğup battı yer, yani dünyanın en yüksek açık hava müzesidir. Nemrut'u bu kadar önemli kılan, şüphesiz coğrafi konumu ve sahip olduğu kültür mirasıdır diye düşünüyorum. bu dağın zirvesinde Kommagene Krallığına 2 bin yıllık Tümüls, devasa heykeller ve kitabeler yer almaktadır, kitabın üzerinde de iki tane heykel başı görülmektedir. Aynı zamanda 1987 yılında UNESCO tarafından da dünya kültür mirası listesine de alınmıştır.

Sayın Bakanım, Japonlar ve Güney Koreliler dağa ve güneşe çok düşkünlüdür. Dağ ve güneş onlar için çok kutsaldır. Bunun nedeni ise, Japon imparatorunun güneşin oğlu olduğuna inanmalarıdır. Güneşin en güzel ve en muhteşem doğup ve de battığı şüphesiz olan yer Nemrut Dağı'dır. "Dünyanın sekizinci harikası" dedik ve açık hava müzesi konumunda olan, bunu tanıtmak için kitabınızda belirtmişsiniz bu konuda bazı tanıtım projelere gerçekleştiriyorsunuz. Doğrudur ancak bu bağlamda uluslararası Nemrut festivali gerçekleştirilmelidir. Teşvik yatırımları gerçekleştirilmelidir. Sanayici ve girişimcilerin iş birliği ile Nemrut fuarı gerçekleştirilmelidir. Sanatçılarla iş birliği yaparak konser ve sergiler yapılmalıdır. Spor etkinlikleri, özellikle dağcılık ve su sporları, bunun için de Adıyaman'da Atatürk Baraj gölü buna çok müsaittir, Dünyanın beşinci büyük baraj gölü olması nedeniyle büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. Belgesel filmler yani bunları Nemrut Dağı için söylüyorum, yurt dışı özel tanıtımlar, lobi faaliyetleri kuvvetlendirilebilir, İnternet tanıtımları, tur operatörleri ve rehberlik çalışmaları yapılabilir, alan gezileri yapılabilir, basın ve medya faaliyetleri artırılmalıdır. Bunun için ise büyük projelere ihtiyaç vardır. Yerel belediyeler yahut da valilikler veyahut da kaymakamlıkların bütçeleri buna müsait değildir. bana göre son -yıllar için söylüyorum- Japonya ve Güney Kore'de bu yıl için, 2008 yılında 100 binin üzerinde turist gelmiştir Türkiye'ye. Eğer biz bu turistleri 10-15 bin kişisini Nemrut Dağı'na kanaliz edebilirsek... Onu da şunu için söylüyorum: Son yıllarda bütün Adıyaman'da yok edildi. Yüzde 50 civarında köylümüz tütüncülükle geçiniyor. Tarımın en büyük ayağı bu idi. Dolayısıyla, işsizlik baş göstermiştir. Eğer, bu bacasız fabrika konumunda olan Nemrut Dağı'nı turizme açar isek en az 10 bin işçinin çalışabileceği bacasız bir fabrika olarak düşünüyorum ben bunu. Adıyaman'ı bir Kapadokya'ya çevirebiliriz. Bunun için altyapı gerekli. Altyapı çalışmaları hızlandırılmalıdır diye düşünüyorum. Eğer bu çalışmalar hızlandırılır ise 25 milyon dolarlık bir bütçe ile Adıyaman ilimizi büyük bir işsizlikten kurtarmış oluruz. Dolayısıyla GAP bölgesini ve tekrar dolayısıyla, Türkiye ekonomisine büyük katkı sunmuş oluruz.

Değerli Bakanım, bu altyapı çalışmaları için 25 milyon Amerikan dolarlık bütçe bence bir Adıyaman Nemrut Dağı için değerdir diyorum çünkü Kapadokya gibi büyük bir turizm alanı geliştirmiş oluyoruz.

Sayın Başkan, Bakanım şunları sormak istiyorum: Şimdi, Kültür Bakanısınız siz Sayın Bakanım. Geliniz Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bugün 15-20 milyon Alevi vatandaşımız yaşamaktadır, bu Alevi vatandaşlarımızın bir kültürü vardır. Bu kültürlerini cem evlerinde zor şartlarda yerine getiriyorlar. Ben o 15-20 milyon vatandaş adına Hacı Bektaş Veli kültürüyle yetişmiş bir milletvekili olarak sizden ricam şudur: Geliniz bu şeref size ait olsun, cem evlerini, kültür evlerini güçlendiriniz, bir katkınız olsun.

Ayrıca, Sivas'ta Madımak Otelinde yakılan 37 insan için orayı bir kültür evi hâline getiriniz. Eğer, bu iki şartı yerine getirirseniz bence... Türkiye Cumhuriyeti tarihinde çok uzun süre bakanlık yapabilirsiniz, milletvekilliği de yapabilirsiniz ama inanın böyle bir şerefi kazanmanız için büyük bir fırsattır. Ben bu konuda bu insanlarımızın dileği olarak size sesleniyorum, rica ediyorum Sayın Başkanım, değerli komisyon üyelerimden ve özellikle Sayın Bakanın bu konuda duyarlı olacağını tahmin ediyorum. Bu konularda büyük bir adım atarsanız bence Türkiye Cumhuriyetinde bu insanlara yapacağınız en büyük iyilik olur.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Köse.

Sayın Ünsal.

HÜSEYİN ÜNSAL (Amasya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Saygıdeğer Bakanımız, saygıdeğer milletvekilleri, Bakanlığın saygıdeğer üst yöneticileri; ben sabırlarınızı fazla zorlamadan Amasya ile ilgili birtakım sorunları dile getirmek istiyorum.

Sayın Bakan, yakın zamanda zaten Amasya'yı ziyaret ettiniz, epeyce konulara vakıf olduğunuz için ama bunların içerisinde ben seçtiğim önemseydiğim bazı eksiklikler gördüm bunları da dile getirme istiyorum: Bir tanesi, Yalıboya evleri Sayın Bakanım. Haziranlar Konağı'nın sağında ve solunda Yeşilirmak boyunca bulun Yalıboya evleri. Bununla ilgili restorasyon çalışmaları devam ediyor. Bu Yalıboya evlerinin olduğu yerde artık bir yavaş yavaş da bir pansiyon kültürü de geliyor ve Amasya'nın da yatak sayısında çok ciddi bir ihtiyaç var. Bunun giderilmesi yolunda Bakanlığınızın destek programları oluyor. Ama bu desteklerin çok yeteli olmadığı çok ciddi ortada. Ben sizin gösterdiğiniz rakamlardan birkaç tanesini seçtim, Amasya'da Mimarlar Odasına da hesabını yaptırdım, farklı sonuçlar ortaya çıktı.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 61

Bunlardan bir tanesi, tescilli yapı sahibi Yalçın Büyüktuncer diye bir vatandaşımız. 6'ncı madde uyarınca Bakanlıkça öngörülen birinci proje bedeli 6.823 YTL. Bununla ilgili ödenen proje bedeli 2.925 YTL. Oysaki Amasya Mimarlar Odası temsilcileri bu hesabı yapmış 18.363 YTL. Çok ciddi bir fiyat farkı ortaya çıkıyor. Dolayısıyla buradaki vatandaşlarımızın buraların restorasyonu ile ilgili konuda cesaretleri kırılıyor ve yapamıyorlar. Birtakım eksikliklerimiz var. Bu konuda Sayın Bakanımızdan ve Bakanlığımızdan bu Yalıboya evlerin proje restorasyon çalışmalarında, varsa restitüsyon çalışmalarında biraz daha fazla, daha toplu bir şekilde, daha az eve destek vererek ama daha çabuk ve seri şekilde yapılmasını sağlayacak bir tedbir almasını özellikle istiyoruz.

Bir diğeri de, bilindiği gibi yakın zamanda belediyeler kapandı. Bu kapanan belediyeler içerisinde yirmi dört tane de Amasya'nın belediyesi var. Bunlardan bir tanesine Sayın Bakanımız yakın bir ilgi gösterdi, Yassıçal Belediyesi. Teşekkür ediyorum. Belediye Başkanıyla bir randevu gerçekleştirdi. Burada önemli bir tapınak var, Zeus Stretios Tapınağı yani "Zeus Altarı" diye adlandırdığımız ve "nekropol alanı" diye adlandırılan bir alanı, Kültür Bakanlığı bir çalışmayla meydana çıkarmak istiyor ama burası artık define avcılarının -çünkü ıssız bir yer- kazı yeri hâline geldi. Burada belediye de kapandı. Artık burayı korumakla alakalı hiçbir tedbir yok orada. Başiboş, ıssız bir alan hâline geldi. Orası define avcılarının arama yeri hâline geldi. Bu konuda mutlaka ve mutlaka ödenek ayrılması ve buranın korunmasıyla ilgili tedbir alınması gerekiyor. Bunu özellikle söylüyorum. Yine orada, Taşova ilçemizde Alpaslan Belediyesi kapatıldı. Bakın, orada 1964 yılında toplanan arkeolojik ve etnografik parçalar bir müze hâline getirildi. 1991'de hamam müze olarak dönüştürüldü, 1994'te de belediye el attı, şu anda o müze çok güzel bir müze fakat belediye kapanıyor. Artık oranın il özel idaresi marifetiyle korunmasının pek bir gereği yok. Orada Kültür Bakanlığının ciddi bir şekilde o müzeyi bir elden geçirip, koruma altına alması gerekiyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Arkeolojik müze mi?

HÜSEYİN ÜNSAL (Devamla) – Arkeolojik ve etnografik şeyler de var.

Bir de Borabay yani Gölbeyle Belediyesi. Borabay Gölü'nü biliyorsunuz, Abant'a taş çıkartacak güzellikte çok güzel bir göl. Burada da belediyemiz kapanıyor ve buradan belediye elini çektiği andan itibaren orada çok ciddi bir çevre düzeni çalışmasına ihtiyaç var. Bu konuyla ilgili hazırlanan projeler bugüne kadar hiçbir destek görmedi. Buranın çevre düzenini sağlayarak bir kültür ve spor turizmine açık hâle getirilmesine ve mutlaka Bakanlığınızın bir destek vermesine ihtiyacı var. Çok şeylere cevap verebilecek, çok önemli bir alan, çok ciddi bir güzellik. Buranın mutlaka ele alınması gerekiyor.

Sayın Bakanım, tabii ben bir konuyu çok özel bir şey olduğu için ama Türkiye için de önemli olduğu için söylemek istedim. Ben tabii bunu Skylife Dergisi'nden aldım, Türk Hava Yolları güzel bir çalışma yapmış. Haliç-Karadeniz hattında Kâğıthane Belediyesinin çalışması sonucu bir hat, Kâğıthane Belediyesinde teşhir edilmek üzere demir yolu hattı bulunmuş. Bunun tarihiyle ilgili çok ciddi belgeler, çalışmalar bir profesör, üniversite tarafından yapılmış. Bu hatta çalışan iki lokomotif Almanlar getirmiş. Bu lokomotiflerden bir tanesi daha sonra Latin Amerika'ya gitmiş ve bulunamadı. Bunlardan bir tanesini Almanlar Türkiye'de Amasya'da buldular ama bu lokomotif şu anda gizli saklı bir depoda çürümek üzere. Bakanlığınızın çok özel ilgisine ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Bu konuyla ilgilenen arkadaşımıza eğer temasa geçtikleri takdirde yer, şekil ve zamanı konusunda ben de yardımcı olabilirim gittiğimizde. Bir maden işletmesinin bir deposunda, Çelteke'ye lokomotif. Almanlar bu işin peşinde, bu lokomotif alıp götürmek istiyorlar. Bu konunun mutlaka üzerine gidilmesi gerekiyor. Skylife Dergisi'ni elde ederlerse oradan da bunun resimlerine ve ilgilenen hoca'nın adını da verebilirim.

Şimdi, bir konuda Değerli Bakanım bir soru önergesi verdim. Bu da yine sizin hassas olduğunuz bir konuda Bakanlığınız gerekli görevi yapmış yani bu konuda bir itirazımız yok. Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, 11/9/2008-1790 sayılı kararla Amasya'da Yeşilirmak –ki Amasya'yı biliyor hemen hemen herkes- bir açık hava müzesidir, Yeşilirmak kenarında elektrik direklerinin dikilmesiyle ilgili bulvarda ve Yeşilirmak kenarındaki uzunca bir hattır ve maliyeti, dikim işi ve şu anda sökülmesiyle birlikte neredeyse 1,5 trilyon lirayı bulan bir elektrik direğinin sökülmesini Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu karar vermiş. Bu konuyla ilgili belediye kılını kıpırdatmıyor ve o işin başında eski bir bakan var. Ben on sene belediye başkanlığı yaptım, bir belediye başkanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararlarına uymamakta direniyor. Bu konuyla ilgili tedbir almanızı istiyorum ve burada 1,5 trilyona yaklaşan bir maliyetle belediye zarara uğratılmıştır ve kentin Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı hilafına elektrik direkleri o standart, şu anda meşhur kimler üretiyor bilmiyorum, bir soru önergesi hâline getirdim, aynı firmadan alınan ve Türkiye'nin her tarafında sıkça rastladığımız elektrik direkleri şu anda Amasya'da var ve ciddi bir sıkıntı vardır, belediye bu konuda tedbiri almamaktadır. Bu konuda da Bakanlığınız olarak ilgi göstermenizi istiyorum.

Bir son konu da tabii ben çok özel bir not olarak geldiği için söylüyorum, arkadaşlarımızdan gelmedi, onu da söyleyeyim. Bakanlığınızda çalışan personelin çok düşük ücret aldığı diğer bakanlıklara nazaran ortada olduğu, bütün personel tarafından şahsımıza iletili. Bir muhalefet milletvekili olarak vazifemizi söyleyelim. Bu konuyla ilgili bakanlığınızda çalışan bu memur arkadaşlarımızın ücretlerinin artırılmasıyla ilgili ne tedbir alacaksınız bizler yani ben şahsım adına da söz veriyorum, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu içerisinde de bu konuyla ilgili her türlü destek yapmaya, çalışmaya hazırız. Bu arkadaşlarımızın ücretlerinin artırılmasıyla ilgili bir çalışma yapacaksınız bu konuda lütfen bir hazırlık yapılırsa bir destek olmaya hazır olduğumuzu da sözlerimi bitirirken ifade etmek istiyorum.

Bütçe hem Bakanlığımıza hem ülkemize hayırlı olsun diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kerim Özkan.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli komisyon üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım ve çok kıymetli basın; tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 62

Dünya harikaları anlamında bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi paylaşılmış, sekiz, dokuzu bırakıyorum, onuncu harika Burdur ilinden bahsetmek istiyorum. Gerçekten, onuncu il, on numara il Burdur'dur. Çünkü, tarihe ev sahipliği yapmaktadır. Burdur ili turizmin başkenti Antalya'ya en yakın il, 100 kilometre, en yakın ilçemiz 60 kilometre. Sagalassos'umuz, Aqlasun Sagalassos, gerçekten bir Efes'i, bir Selçuk'u aratmayacak güzellikte, şu anda akan çeşmeleriyle ve dünyanın en büyük mermer heykeliyle tarihe ev sahipliği yapmaktadır. Belçika Kraliçesi bu beldeye geldi, ziyaret etti, henüz ne Başbakanımız ne Cumhurbaşkanımız burayı ziyaret etmedi. Bu ziyareti sizlerden de Sayın Başbakan'dan da Sayın Cumhurbaşkanından da bekliyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Çarşamba günü oradayım.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Bakanım. Müzeye habersiz bir ziyaret yapmışsınız, çok mutlu olduk. Gerçekten, Burdur Müzesi, neolitik devre ait eserleriyle, Apollon heykeliyle, bronz heykeliyle ve o neolitik devre ait külçeleriyle, yapılarıyla, müzesi, tarihî bir müzedir. Ancak, biz Burdur Müzesi olarak turizmin başkenti Antalya'ya bu yıl tebrik ediyorum, 9 milyon turist geldi, ancak onun yüzde 10'unu Burdur coğrafyasına yönlendirmiş olsak, o güzellikleri, Kibira'mızı, İncirdere Kervansarayımızı, Susuz Kervansarayımızı, Sagalassos'umuzu, müzemizi, o yurt dışından gelen turistlerimiz görmüş olsa, yani Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesi bir kat daha artacak derim. Biz para pul istemiyoruz ama bu güzelliklerimizin paylaşılmasını istiyoruz. O tur operatörlerini Burdur'a yönlendirmek istiyoruz. O Kuruçay Höyüğü'müzü, Hacılar Höyüğü'müzü görmelerini talep ediyoruz. Hele hele İnsuyu'muz, Türkiye'de değil dünyada en büyük mağara, sarkıt ve dikitleriyle ve içindeki göllerle, gerçekten tarihe bir ev sahipliği yapıyor, tarih değil ama doğal güzellik. Bunların paylaşılmasını istiyoruz.

On harika dedim, Sagalassos, İnsuyu, Kozca, antropologların en büyük bulduğu, bugün geçmişteki o dinozorlara ait fosillerimiz var. Bunlar Burdur'da Baki Bey Konağında şu anda sergileniyor ama bundan Türkiye'nin haberi yok, dünyanın haberi olsun. Bunun bilgilendirilmesi ve Türkiye'nin değil dünyanın haberinin olmasını istiyoruz. Yine, Kibira'mız, tarihte amfiteatırıyla şu anda açıldı, 20 bin kişiyi aynı anda topluyoruz ve orada tiyatrolar, konferanslar ve konserler veriliyor. Orada bir çalışma yapıldı. Hacılar Höyüğü, neolitik devre ait. Hacılar Höyüğü ki ancak ben geçen dönemde Turizm Bakanımızdan birkaç kere soru önergeleriyle, sözlü soru önergelerimle istemde bulundum, fakat ne yazık ki Türkiye'de o höyükte çalışacak bir doçent bulamadık. Bu doçentin bulunup o Hacılar Höyüğü'nün açılıp turizme kazandırılmasını talep ediyoruz Burdur halkı olarak. Yine Kuruçay Höyüğü, açıldı ama koruması yok, tabiat olaylarından zarar görüyor çünkü kerpiç bir yapı, onun korumaya alınmasını istiyoruz çünkü yağmurdan, kardan, doludan zarar görüyor. Müzemizden bahsettim, müzemizin etrafında bir geniş park alanı yapılıp o tur otobüslerinin giriş çıkışının sağlanması gerekiyor, tur otobüslerinin giriş çıkışında sorun var veyahut da müzemizin o transit yollara taşınıp turistlerin o müzeden yararlanmalarını talep ediyoruz. Çünkü, o müzede tarihî kanıtlar var yani bastığınız zaman mühür çıkıyor, bastığınız zaman kelek çıkıyor, bastığınız zaman yılan çıkıyor yani tarihî eserlerin kalıpları o müzede bulunduruluyor. Yine yaylalarımız, Azize yaylamız, yayla turizmi diyoruz, Eşeler yaylamız, yine Dirmil yaylalarımız, gerçekten o sedir ağaçları her biri yüz metre, yüz on metreye kadar varan sedir ağaçlarımız var. Onların turizmden faydalanmasını talep ediyoruz. Göllerimiz, Burdur Salda Gölü, yine tektonik olarak Türkiye'nin en temiz ve en derin gölü, yalnız etrafı sit alanı olarak değerlendirildi ama yolun üzerindeki alanlarda oteller yapılıp o gölden faydalanılması, sodalı bir gölümüz, çok faydalı bir gölümüz, cilt hastalıklarına iyi gelen bir gölümüz ama turizmden yeterli faydayı alamıyor. Yine İncirdere ve Susuz Kervansarayımız.

On harika dedim, bu on harikanın Türkiye'yle, dünyayla paylaşılmasını talep ediyor, teşekkür ediyorum, bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özyürek, buyurun efendim.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; gecenin bu saatinde, öyle zannediyorum ki son konuşmacı olmak biraz zor. Tabii, Türkiye gibi bir coğrafyada Kültür Bakanı olmak, Turizm Bakanı olmak zor iş. Amerika Birleşik Devletlerinde bakan olsaydınız bir kere korumanız gereken herhangi bir tarihî eser olmayacaktı, çok rahat edecektiniz. Ama, Türkiye'nin toprağını kazdığınız zaman önce Osmanlı kalıntılarına rastlarsınız, arkasından Selçuklu, arkasından Bizans, Roma, böyle gider. Gerçekten, Türkiye'nin her tarafında müthiş bir tarihî zenginlik var. Bu kadar tarihî zenginliği değerlendirecek zenginliğimiz ne yazık ki yok. Bu büyük bir gelir istiyor, para istiyor ve gerçekten de insanlığın bu kadar önemli bir mirasının üstünde oturup onun hakkını verememek de hepimizi üzüyor, en çok da Sayın Bakanı üzdüğünden eminim.

Şimdi, herkes bir bölgeden bahsetti. Ben İstanbul milletvekiliyim, onu Alaattin Bey bahsetmediğine göre, İstanbul'un sorunları...

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Ben bahsedecektim fakat iktidar milletvekillerine pek söz vermiyorlar.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Evet, sorunları fazla olmadığı sonucuna vardım Alaattin Bey konuşmayınca.

Ben izninizle biraz Kapadokya'dan bahsetmek istiyorum. Bir sitemimi söylemek istiyorum, Göreme gibi, Mustafapaşa gibi gerçekten büyük bir tarihî zenginliğin üstüne oturan kasabaların belediyelikten çıkarılması konusundaki tasarıya engelleyici bir tavrınız olmadı. Bereket ki Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine oradaki belediyeler yaşayacak ve o bölgenin de bir sahibi olacak. 1930'da kurulmuş bir belde belediyesiydi benim doğup büyüdüğüm köyün belediyesi. Hiçbir borcu yok, hiçbir sorunu yok, bir gün bir baktık, bir kanunla kapatıldı gitti. Peki, kim sahip çıkacak? Gerçekten Göreme Belediyesi kendi çapında bir iş yapıyor. Elbette Bakanlığın da önemli görevleri var, diğer bakanlıkların da var ama esas sahip orada yaşayan insanlar. Orada yaşayan insanların örgütü, organizasyonu da belediye. Bu belediyeden vazgeçmek çok yanlış bir şeydi. Aşağıda da burada da çok anlattık ama bereket Anayasa Mahkemesi kısıtlı da olsa talebimizin bir bölümünü kabul ederek Göreme gibi turistik, tarihî belediyelerin yaşamasına fırsat verdi.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 63

Bu, gerçekten turizm dünyada çok önemli, Türkiye’de de çok önemli. Tabii, çok sorunlar yaşıyoruz ama ben yaşam süremde baktığım zaman da önemli mesafeler aldığını söyleyebilirim. Göreme’de benim çocukluğumda bir yabancı turist geldiği zaman çay içecek yer bulamazdı. O zaman herkes evinde ekmek yaptığı için bir ekmek de bulamazdı ama şimdi Göreme’ye gittiğiniz zaman en güzel lokantaların, otellerin olduğunu görüyorsunuz yani önemli bir gelişme ve en çok yabancı turist çeken alanlarımızdan da biri. Buranın önemli sorunları var. Bu önemli sorunlardan biri elbette o bölge hem peri bacalarıyla hem tarihî kiliseleriyle mutlaka korunması gereken bir bölge ama bu korumayla o eserleri değerlendirme arasındaki ince çizgiyi ayırt etmekte büyük zorluk çekiliyor. Şu anda orada turizm yapan herkes aşağı yukarı yargıdadır. Hatta, birisine hâkim acımış artık demiş ki “Sizin bilginiz dışında bu işçi yapıverdi bu merdiveni değil mi.” demiş “Hayır efendim ben yaptım.” deyince o da mahkûm olmuş. Çünkü, o peri bacalarının içindeki otelleri değerlendirebilmek için ufak tefek tadilat yapmak gerekiyor. O tadilatı yapan herkes de sit alanda inşaat yapmaktan mahkemeye gidiyorlar. Bunun bir ince ölçüsünü bulmak lazım ve bir de o peri bacaları tabii, yağmura, kara, yıllardır dayanmışlar ama sonuna gelmişler. Bazıları zaman zaman çöküyor, yıkılıyor. Bunu korumak için ne yapılabilir? Benim bir önerim yok ama çok önemli bir şey, bunu gündeme almak gerektiğini düşünüyorum.

Bir de tabii, bölgenin çok önemli bir sorunu var Sayın Bakan. Mesela, işte, 1.950 nüfusta kaldığı için kapatılmıştı, oysa orada iş yapan pek çok insan Avanos’ta, Nevşehir’de oturuyor çünkü ev yapmak mümkün değil Göreme’ye. Bir planları var, Belediye Başkanımızın bir planı var. Tarihî eserlerin olmadığı yere bir konut yapma şeyi. Yıllardır o bir türlü aşılamadı. Sizden önceki Bakanla da görüştük, Belediye Başkanı belki sizinle de görüşmüştür ama gerçekten o olursa çünkü o bölgede çok turizmci yaşıyor, bu turizmcinin barınacağı evlere ihtiyaç var. Bunu çevreye zarar vermeyecek şekilde planlamak lazım. O tip planları yaptıklarını düşünüyorum.

Şimdi, bir iki noktaya izninizle değinmek istiyorum. Tabii, turizmin çok sorunu var. Altyapı sorunları var, denetim sorunları var, personel sorunları var, çok hızlı büyüyen bir sektör. Bu hızlı büyüyen sektöre yetişmiş eleman bulmak da elbette zorluk çekiliyor. Oldukça intibak kabiliyeti fazla bizim insanımızın ama buna rağmen büyük sorunlar var ve kaçak içki diye maalesef son zamanlarda yüksek vergi aldığımız için icat ettiğimiz bir şey var. Geçen yıl burada da anlattım, başıma geldiği için yani arkadaşlar bunu anlatınca içki meraklısı filan zannediyorlar ama ben gerçekten içki meraklısı değilim fakat turizm bölgesinde hem kaçak, bozuk şaraba rastladım hem de rakıya rastladım. Gaz tenekesiyle rakılar geliyor, ucuz olsun diye satılıyor. Bu hem insan sağlığı açısından tehlikeli hem Türkiye’nin itibarı açısından yani Almanya’dan gelmişsiniz, Türkiye’de kaçak rakı içmişsiniz, bu olacak bir iş değil. Bunları halletmek lazım.

Şimdi, Kültür Bakanlığı olarak tabii size çok önemli bir görev düşüyor. Biraz önce saydım, tarihî değerlerimizi koruyacaksınız, turistik değerlerimizi koruyacaksınız, doğaya sahip çıkacaksınız, müzelerdeki sergilenen eşyalar çalınmasın isteyeceksiniz. Bunların hepsi başlı başına bir görev ama bir de Türk kültürü, Türk kültürü neyse ona sahip çıkmak gibi bir göreviniz var. Burada toplum, Türkiye çok bölündü Sayın Bakan. Yani, bir Mustafa filmi çıkıyor üçe bölünüyor, bilmem bir tartışma oluyor beşe bölünüyor. Şimdi burada ortalama herkesin kabul edebileceği kurumlara ihtiyaç var. Bakanlığınız böyle bir görev üstlenebilir. Olaylara yansız bakarak, ne kadar kabul bakılır siyasi bir kimlik olarak ama olabildiği kadar yansız bakarak, yayınlayacağınız eserlerle, destekleyeceğiniz filmlerle, tiyatrolarla, bir önemli bütün bu coğrafyaya, bütün bu geçmiş tarihimize, Roma’dan Bizans’a, bugüne gelen tarihimizi sahip çıkacak bir konumu ortaya koymakta ihtiyaç var. Buna gerçekten bir bakıyorsunuz, ipe sapa gelmez konularla Türkiye çok vakit kaybediyor ve çok tartışıyoruz, saç saça baş başa da giriyoruz. Ama, nedir, sizin de önümde, mesela bizim gençliğimizde üniversite hocaları bir bildiri filan yayınladığı zaman toplumda geniş bir mutabakat olurdu. Çünkü, onların daha objektif düşündükleri düşünülürdü. Ama ne yazık ki üniversitemiz bu konumdan çok uzaklaştılar. Şimdi, Kültür Bakanlığı böyle bir hakem mi diyeyim, toplumu bir araya getirecek bir yayınlar eserler mi diyeyim, böyle bir zor bir görev var, bunu üstlenmek lazım. Rahmetli Ahmet Taner Kışlalı benim sınıf arkadaşımdı, sizin de mutlaka çok yakından tanıdığınız bir insandı. O yayınladığı eserlerle filan bir ölçüde bunu yapmaya çalıştı. O zaman da çok tartışıldı ama bir gerçekten Türkiye’nin gerçek kimliğine, kişiliğine sahip çıkma ihtiyacı var. Zor bir iş, belki ifade de tam kolaylık sağlayamadım, zor bir iş ama buna gerçekten ihtiyacı var. Böyle bir birleştirici, insanları bir araya toplayıcı bir noktayı yakalayamazsak, bir güven unsuru olmazsa, Türkiye çok bunu günlük politikanın ötesinde ifade ediyorum. Çünkü, insanların kültürüyle, tarihiyle bölünmeye başladığı zaman ondan sonra onları hiçbir noktada birleştiremezsiniz. Şimdi bizi birleştiren bir tek büyük takımlar var, Galatasaray, Beşiktaş, Fenerbahçe etrafında birleşiyoruz ama onun dışında bir araya geldiğimiz hiçbir müsterek nokta kalmadı.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Trabzonspor var, ligde birinci geliyor.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Trabzonspor da bir ölçüde birleştiriyor olabilir. Peki, büyük ölçüde birleştiriyor ama...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Üstat, başka değerlerimiz de var birleştiren, niye öyle diyorsunuz?

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Yani, o her değeri çok tartışıyoruz.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hayır, tartışmadığımız, tartışmayacağımız değerler de var.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Tartışılmayan değerler noktasında bir hakeme, bir güvenilir kuruma ihtiyacımız var. Kültür Bakanlığı böyle bir noktaya gelsin.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Bayrağı, vatani, milleti tartışıyor muyuz?

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Tabii, bayrağı filan tartışmıyoruz. Sayın Bakan anladı mesajımı.

Ben, Bakanlık bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, herkese saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Büyükkaya, son konuşmacımız, buyurun.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 64

Mustafa Bey'e de teşekkür ediyorum, sayesinde söz almış olduk. Başkanlık Divanına ufacık sitemimizi de bildirelim çünkü artık bitti yeter denildi.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; önce hepinize saygılar sunuyorum. Tabii, Sayın Bakanımın yaptıkları hizmetler için önce teşekkür ediyorum. Gerçekten çok güzel hizmetler yapılıyor ve gerek turizm gerek kültür konusunda çok ciddi çalışmalar yapılıyor ve bunlar Türkiye'nin geleceği için önemli. Ancak, özellikle bir şey dikkatimi çekti turizmde, bu kış turizmi üzerinde çok fazla durulmadığını gördüm konuşmanızda. Hâlbuki kış turizmi özellikle hem turist başına gelir bakımından hem de Türkiye'nin potansiyeli bakımından çok önemli. Özellikle Erzurum, Sarıkamış ve Doğu Bölgemizde bu kış turizmi çok büyük önem taşıyor. Dünyanın en büyük pistlerinden biri biliyorsunuz Erzurum'da.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Isparta Davraz'da da var biliyorsunuz.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – Isparta'da var, birçok yerde var. Bolu çevresi bu işe çok müsait. Dolayısıyla, kış turizmi bakımından özellikle kış turizmine en fazla meraklı olan ülkeler unutmayalım ki Doğu Avrupa ülkeleridir. Doğu Avrupa ülkelerine de bu bölge çok yakın ve kış turizminin bu manada teşvik edilmesi, buralarla özel ilgilenilmesi yani bir Sarıkamış, bir Erzurum, bir Antalya olmaması için hiçbir sebep yoktur. Onun için, bir Antalya'dan elde ettiğimiz, deniz turizminden elde ettiğimiz geliri buralardan elde edebiliriz, hatta daha fazlasını. Onun için, meseleye böyle de bir bakmanızı sizden istirham ediyorum, birinci nokta bu.

İkincisi, İstanbul tabii, cihanın başşehri olmuş bir şehir, unutmayalım ve dünyada başka İstanbul da yok ve İstanbul'a gelen herkes kendisinden bir şey bulabilir. İstanbul gibi bir şehir 2010'da Kültür Başşehri ilan edildi ve burası için özel bir program yapılmaya ihtiyaç vardır Sayın Bakanım. Yani, mutlaka çalışmalar yapılıyor biliyorum, Süleymaniye'yle ilgili anlattığınız şeyler gerçekten heyecan verici. Süleymaniye'nin çevresi çok kötü durumda, burasını tamamen şekillendirebiliriz ama İstanbul için özel bir programa, özel bir tanıtıma yani Türkiye tamam ama İstanbul bir markadır. Bazen yurt dışına gittiğiniz zaman Türkiye'nin yerini bilmez ama İstanbul dediğin zaman onu bilir. Dolayısıyla, dünyada İstanbul'u bilmeyen hemen hemen yok gibi. Onun için, İstanbul için özel bir programa, özel bir çalışmaya ihtiyaç olduğunu söylemek zorundayız. Bu konuda İstanbul'a yapılacak her şey fazlasıyla geri dönecek işlerdir. Bunun özel bütçeye hatta, özel bir kanuna ihtiyacı olduğunu bile düşünüyorum. Onun için, İstanbul'a yapacağınız çalışmalar için şimdiden teşekkür ediyorum.

Bu arada, özellikle Atatürk'ün evi ve Balkan coğrafyası için düşündüğünüz o kültür açıkçası müzesi diyebileceğim bu çok önemli. Unutmayalım ki Türkler olarak biz Balkanlarda Türklerin en iyi eserlerini oralarda yaptık. Bu bölgeden gelmiş bir ailenin çocuğu olarak söylüyorum yani buralarda mesela Kosova'da bir Türk müzesi, Üsküp'te bir Türk müzesi kurulabilir. Unutmayalım ki Kosova bizim için çok önemli, hele hele Kosova'nın bu yeni yapısında burada mutlaka bir Türk müzesine ihtiyaç vardır. Bu müze bütün Balkan coğrafyasında eserleri toplanarak burada sergilenebilir. Bu Türkiye için çok önemli. Balkanlara sırtımızı geri döndükçe unutmayalım ki biz birçok şeyde geri kalıyoruz, birçok şeyi ihmal ediyoruz. Balkanlar Türk kültürünün en iyi şekilde yaşandığı bölgelerdir. Buraları, evet belki coğrafyamıza bunlar artık tarih olmuştur, söylenecek bir şey yok. Açıkçası, dört yüz yılda aldığımız şeyi on beş günde, on dört günde kaybettik. Onun için, buna bir şey söyleyemiyoruz artık, tarih yaşandı ama mesela, bir yazma eserlerden bahsettiniz, Rodos'taki yazma eserleri görmenizi isterim. Maalesef, perişan bir vaziyette. Ben geçen dönem de bunlar için çok uğraştım, çatısını onartmak için bile uğraştım, oradaki Süleymaniye Camisinin, Kanuni Sultan Süleyman'ın camisinin yanındaki o yazma eserler inanırız Süleymaniye Kültür Merkezimizde yok. Yani, bunu bilelim, gittiğimiz zaman görüyorsunuz.

Bir diğer nokta da şimdi Mustafa Bey'e de teşekkür ediyorum bu manada, kültür deyince önce biz gibi biz olmalıyız. Önce bizim kültürümüzü ortaya çıkartmayı hedef almalıyız. Tabii ki diğerleri de yaşanmıştır ama biz bizi ihmal edersek biz olmayız. Onun için, bu noktada önceliğin nerede olduğunu da mutlaka değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum ve tabii, turizm konusu da tur operatörlüğü çok önemli, bunu söylememe gerek yok. Dünyada biliyorsunuz tur operatörleri bizzat devlet tarafından destekleniyor Sayın Bakanım. Çünkü, tur operatörleri bir ülkeye turist getirmediği sürece o turist elini kolunu sallayarak gelmez. Bu işi organize eden tur operatörleridir ve devlet tarafından desteklenir. Unutmayın, Türkiye'ye turist getiren birtakım operatörler başkaları tarafından satın alındı. Dolayısıyla, bu gerçeği bilelim ve bu bizim turizm gelirlerimizde tam tersine sonuçlar doğurabilir. Bir noktayı arkadaşlarımız da söylediler, muhalefet o noktada haklıdır, şimdiye kadar bize gelen turist, özellikle döviz kazandıran turistler euro bölgesindendi. Euro'nun dolar karşısındaki değerini yitirmesi, bu turizm gelirlerimizde bir düşmeye sebep olacaktır. Dolayısıyla, bunun kapatılması için yeniden ki hele Türkiye, İstanbul için söylüyorum, Osmanlı coğrafyasında yeniden turist getirmek için bu coğrafyaya el atmalıyız. Bu coğrafyayı ihmal edersek Türkiye'ye gelecek turistte sıkıntımız olur. Onun için, unutmayalım, bizim hayat sahalarımızdan biri de Osmanlı coğrafyasıdır. Bu coğrafyayı asla ihmal etme hakkımız yok. Bu coğrafyayı küçümsediğimiz sürece de biz küçülürüz. Bu coğrafyayı kullandığımız sürece bu devlet daha çok büyür. Onu da özellikle belirtmek istiyorum.

Bir son konu da Türk sanat müziği ve halk müziği konusunda Kültür Bakanlığımız bugüne kadar çok çalışma yaptı. Biliyorum, bazı korolar kapatılıyor, şöyle yapılıyor diye sözler var, unutmayalım ki Türk müziği, Türk halk müziği konusunda devlet desteği olmadan bu işin ayakta kalması mümkün değildir. Bu, herhangi bir konu değildir, bu bir ticaret değildir. Dolayısıyla, bu konulara da mutlaka el atılması ve bu koroların, yani belediyelere, şuraya buraya, çeşitli sözler var, devredebiliriz diye ama bunlar unutmayalım ki daima riski vardır. Bir kültürün yaşatılmasında devletin temeli eğer kültüre o kültürü koruyacak gene devlettir.

Hepinize saygılarımı sunuyorum, bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum efendim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Akıf Bey, soru faslına başlıyoruz herhâlde.

SORULAR VE CEVAPLAR

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 65

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında soru değil, değerli arkadaşlar, şu nedenle söz aldım: Halk müziğinin değerli sanatçılarından Karadeniz türkülerinin yurt çapında sevilmesini sağlayan öncülerden değerli sanatçı Erkan Ocaklı, dün Hakk'ın rahmetine kavuştu. Bugün ikindi namazını müteakip İstanbul'da defnedildi. Ben Allah rahmet eylesin diliyorum. Sevenlerine, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi vesilesiyle Sayın rahmetli Erkan Ocaklı'yı anmayı da bir görev saydım. Sayın Osman Yağmurdereli'yi de tabii ki bu vesileyle anmamız bir görev. Onu da rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Genel Sekreterliğine getirilen Nuri Çolakoğlu ile Genel Sekreter Yardımcılığına getirilen Eyüp Özgüç'e ve Mehmet Gürkan'a ne kadar ücret ödenmektedir? Genel Sekreter Yardımcılığına getirilen Eyüp Özgüç Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı'nın akrabası mıdır? Eyüp Özgüç Başbakanlık Müfettişliği, Mehmet Gürkan da Kültür Varlıkları Şube Müdürlüğü kadrolarını asaleten işgal etmeye devam etmekte midirler? Asli görevlerini işgal etmeye devam ediyorlar ise ajanstaki görevlerinden dolayı ayrıca ücret alıyorlarsa bu yasal mıdır? Meclisin kabul ettiği yasaya göre Genel Sekretere yürüteceği faaliyetlerde yardımcı olmak üzere kültür sanat, iletişim, taşınmaz ve mekânların idaresi idari ve mali işlerden sorumlu yöneticiler tayin edilebileceği belirtilmektedir. Atanan kişiler bu özellikleri taşımakta mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ER (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz, bütçemiz hayırlı olsun. Bir ara bir işim çıktı, gittim geldim, onun için konuşma yapamadım. Genel olarak değil ama kendi ilimle ilgili birkaç tane konuyu iletmek istiyorum. Mersin, turizme yeni yeni adım atan bir il, biliyorsunuz. Sağ olun, teşekkür ediyoruz, bu sene turizm yılını Mersin'de açtığınız için Mersin halkı adına da şahsınızda bütün Bakanlık mensuplarına teşekkür ediyorum.

Tabii, Mersin'de bizim turizme adım atarken Tarsus'un güney sahilinde turizm alanımız vardır. Orada bir yatırımlar başlanacak deniyor. Daha henüz bir görünür faaliyet yok benim bildiğim kadarıyla, bir hareket yok. Tahsisler yapıldı, evet, o konuda bir bilgi alabilirsek memnun oluruz. Bir de, tabii, sadece bu alanlarla ilgili değil, Mersin'in batısına doğru da daha turizm alanı ilan edilmesi gereken yerler var acilen. Çünkü ilan edilirse oralar da yine tahsise çıkar ve oralar da turizm yatırımına açılmış olur. Çünkü hem Mersin-Antalya yolu açılıyor hızla hem Mersin'e bir havaalanı planlandı. Onun için Mersin'deki turizmin ayağa kaldırılmasında size çok büyük işler düşüyor. Bu konuda Mersin için sizden destek bekliyoruz. Birincisi bu efendim.

İkincisi, kültür ve turizm deyince bizde yaşatılması gereken bir olay var. Aslında ben bunu hem Tarım Bakanlığı bütçesinden hem Orman Bakanlığı bütçesinde de dile getirdim. Tabii, biz geçmişimizi yaşatırsak, örf ve adetimizi devam ettirsek hem kültürümüzü yaşatmış oluyoruz hem de bir tarafı da turizme dayanıyor. Bizde Yörükler çok biliyorsunuz Mersin'de. Özellikle Türkiye'de hâlihazır tek deveyle göçen Yörük grubu var bir: Sarıkeçililer. Şöyle böyle dört yüz aile bunlar. Baharda göçüyorlar develerle, çadırları yüklüyorlar, 200-250 km günlerce göçüyorlar. Güzün de dönüyorlar ekim kasım ayına doğru, ekime doğru, havaların soğumasına bağlı. Yani bu bir kültür, bir yaşam tarzı. İnanın dünyada hiç böyle bir şey bulamazsınız artık. Ben, geçen, diğer bütçelerde de söyledim. Aslına bakarsanız bu olayı baştan sona bir incelemek lazım. Hem turizm yönünden hem kültür yönünden incelemek lazım. İncelemeden öte de Sayın Bakanım, buna el atıp bunu yaşatmamız lazım. Bu işi sürdürülebilir şekle getirmemiz lazım. Ben hem Orman Bakanlığı bütçesinde de söyledim: Bu keçilerin yayılabileceği aşağıda, sahilde makilikler var. Oraları ormanda sadece keçilerin yayılabileceği alan diye ayırabilirler. Bunun üzerinde ormanın bir çalışması var. Tabii bunların bir de yaylaya çıktığı yer var, orada zorlukları var. Oralarda da bunu yapmak lazım ama asıl önemli olan bir de göç yolları var. Bunlar baharda göçmeye başladığı zaman beni ararlar, başlarlar: İşte, "Karaman'a sokmadılar, şu köyden geçirmediler." Valiyi ararız, uzun yıllardır bu böyle, sürekli. Oradan geçerler Karaman'dan Konya'ya, Konya'da aramaya başlarlar. Özellikle yaylaya göçüşleri bir problem ama inanın başka bir ülkede olsa hem kültür bakımından hem turizm bakımından bu olayı yaşatırlar ve destek de verirler, teşvik de verirler. Bu konuyu bir inceletin. Bir baksınlar arkadaşlarımız. Eğer kültür ve turizm diyorsak, yani burada hem kültürümüzü yaşatmak...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bir belgesel yapmak lazım Ali Bey onlar için.

ALİ ER (Devamla) – Belgesel de yapılabilir, belgeselle de kalmamalı ama. Bunlara bir destek verilmeli. Bunları ayakta tutmamız lazım. Efendim, bakın ben size bir şey söyleyeyim. Birisine deseniz ki bugün –Ben çok göç göçtüm, on sekiz yaşıma kadar deve çektim, o göçü ben yaşadım, ben o hayatı bilirim- al size ayda 3 milyar da para vereceğim deseniz, samimi söylüyorum, o hayata dayanmaz, kolay değil. Ama o insanlar o yaşam tarzını benimsemişler, insanlar bundan zevk de duyuyor. Artık o hayat onların hayatı ama bizim devlet olarak insanlara, bu şekle sahip çıkmamız lazım. Benim sizden ricam: -Allah ömrümüzü var ederse gelecek yılın bütçesinde de konuşacağız bunları- o güne kadar bir çalışma yapılın istiyoruz. Bu insanlar gerçekten ortada, perişan hâldeler. Yerleri yok, yurtları yok, arazileri yok. Sadece ellerinde her bir ailede elli, yüz, iki yüz keçi sürüsü var, onunla geçiniyorlar ama onlar da perişan hâldeler. Bu konuda desteğinizi istiyoruz ve bu konuyu bir düzene koyalım üç bakanlık bir araya gelsin. Bizde göçer çok. Bizde binlerce göçer var ama... Benim amcamın çocukları filan hâlâ göçüyor ama onlar aşağıya yerleşmişler. Artık evleri tüneleri var, bağları bahçeleri var, bir taraftan da malcılık yapıyorlar. Onlar işin ticaretindeler, bunlar işin geçimindeler. Bu geçiminde olan

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 66

Sarıkeçili Yörüklerine ne yapıp edip sahip çıkmamız lazım. O konuda ben sizlerden destek bekliyorum. Bir üçüncü konu da...

BAŞKAN – Sayın Er...

ALİ ER (Devamla) – Bitireceğim Başkan.

Bu belediyeler, tabii, altyapıyı yapmadan üstyapı olmuyor. Belediyelerin altyapısı konusunda sağ olarsınız elinizden gelen gayreti gösteriyorsunuz ama buraya biraz daha fazla belediyelerin altyapısına destek çıkmanız lazım. Onun için mümkünse, bizim burada yapacağımız bir şey varsa, Sayın Başkanın da burada artıracığımız bir konu varsa destek çıkalım, ama şu belediyelerin altyapısı konusunda destek çıkalım birazcık. O konuda da yardımlarınızı özellikle rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum. Hayırlı olsun bütçemiz.

BAŞKAN – Sayın Ünüvar.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Ben de hazıruna saygılar sunarak birkaç tane sual yöneltmek istiyorum.

Adana'nın turistik potansiyeli konuşulmayınca yok farz edilebilir ama Adana on bir ayrı turizm faaliyetinin yapılabildiği bir şehrimiz. İçinden otoban geçen tek yayla bildiğim kadarıyla Adana'da, Akçatekir yaylası. Karataş'ta kareta kareta balıkçılığı var. Ben de suallerimi bu yönde yöneltmek istiyorum Sayın Bakanım. Karataş turizm bölgesi ilan edildi ama orada turizm bir türlü faaliyete başlayamıyor. Orada tarımla ilgili doğal sit alanı var. Kareta kareta balıkçılığıyla ilgili bir çekince var. Bu konu çözülemediği için Karataş sahip olduğu doğal güzellikleri maalesef yerli ve yabancı turizm potansiyeline hasredemiyor. Bu konuya özel bir ilginizi istirham ediyorum.

Yine, Adana'da özellikle Toroslar'a doğru, Kozan'a doğru çıkıldığı zaman ciddi bir inanç turizmi potansiyeli var. O potansiyel de aslında kendisini ziyaret edecek yerli ve yabancı turistleri bekliyor ama birazcık tanıtımla ilgili sıkıntılarının olduğunu ifade edebilirim. Bir de yazın, Sayın Bakanım, gezilerimiz esnasında şunu fark ettim. Aynı gün içinde hem sıfır rakım hem 1.500 rakıma çıktık. Orada gördük ki Adana'da Toroslar'da yaşayan insanlar, Karataş'taki, Yumurtalık'taki denizi görmemişler. Deniz kenarında yaşayan insanlar da Toros'a çıkmamışlar. Hatta espiyle karışık bir gazeteciye "Torostik tur" yapmak lazım diye ifade ettim. Esasında aynı şehrin içinde yaşayan insanların bile bazen turizm potansiyelinin çok fazla farkında olmadığı kanaati ortada. Bununla ilgili de bir çalışma yapılması gerektiğini, en azından tanıtımla ilgili bir çalışma yapılması gerektiğini ifade edebilirim.

Sayın Hamzaçebi tiyatroya olan ilgisinden bahsederken hatırıma geldi. Ceyhan, biliyorsunuz, enerji endüstri bölgesi ve dünya çapında tanınan bir şehrimiz, ilçemiz ve çok fazla gelişecek. Nüfusuyla, ekonomisiyle çok fazla gelişecek bir şehrimiz. Orada 1995 yılında -zannediyorum Sayın Müsteşarımıza arz etmişim- bir kültür merkezi inşaatı başlamış, bana o inşaatın yerini de gösterdiler, orada bir su basman atılmış ve öyle bekliyor. Ceyhan'ın şanına yakışır bir kültür merkezine sahip olması gerektiğini bana ifade ettiler, ben de yerinde bizzat gördüm. Bunu Kültür Turizm İl Müdürümüzle – ki çok başarılı çalışmaları sebebiyle takdire şayan bir bürokratımız- bu arkadaşımızdan aldığım bilgi çerçevesinde Ceyhan'ı isterken Kozan'da da bir kültür merkezine -yani içinde sinema tiyatro salonlarının olduğu- ihtiyaç olduğunu ifade etti. Bunu da bilgilerinize arz ediyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan, sıra sizde. Şu ana kadar ortaya konan görüşlere...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ne kadar zamanım var Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tabii yazılı cevap hakkınız da var. Ancak yirmi dakikalık bir süre içinde ne kadar toparlayabilerseniz...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sadece bu sorulara cevap verebilirim yirmi dakikalık süre içinde.

BAŞKAN – Kalanları yazılı alalım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Şimdi ben hızlıca sorulardan başlayayım. Arkadaşlarımız bence çok ufuk açıcı konulara değindiler, çok teşekkür ederim. Değinemeye ihtiyacımız olan bazı noktaları atlamıştım biraz önce zaman darlığı nedeniyle, onlara değinme fırsatı belki verdiler.

Sayın Öztürk, bu İstanbul 2010 Ajansı ile ilgili bir yasa çıkardık biliyorsunuz. Orada tarif ediliyor görevler. Bahsettiğiniz arkadaşımız Genel Sekreter değil Yönetim Kurulu Başkanıdır birinci sırada bahsettiğiniz. İkinci sıradaki Genel Sekreterdir, üçüncü sıradaki Genel Sekreter Yardımcısıdır. Ücretleriyle ilgili yazılı olarak bilgi veririm size kendilerinden ayrıntı, ajanstan yazılı cevap aldıktan sonra.

Birinci sıradaki arkadaşımız girişim döneminde de Yönetim Kurulu Başkanıydı, görevini sürdürdü. İkinci sıradaki arkadaşımız Genel Sekreter, Başbakanlıkta denetim elemanıydı, başmüfettişti, oradan gönderildi. Genel Sekreter Sayın Bakanın akrabası değil, yani memleket... Akrabalıkla ilgili bir bilgi, olabilir de ama değil diye biliyorum. Bizim Bakanlığımızdan gönderdiğimiz arkadaşımız dünya miras alanlarıyla ilgili fevkalade nitelikli bir arkadaşımızdır. Oraya göndermiş olmamız aslında bizim için bir eksiklik de oldu, bir kayıp da oldu. Konusunun hâkimi. İstanbul'da çünkü 2010 Ajansı ile ilgili bizim yaptığımız son toplantıda biliyorsunuz değişik birkaç bakan var, bir Başbakan yardımcısı da koordinatör. Bütçeyle ilgili şöyle bir düzenleme yaptık: Bütçenin yüzde 70'i fiziki mekân iyileştirme, İstanbul'un tarihini, doğasını ortaya çıkarma amacıyla kullanılacak. Geri kalan yüzde 30, yüzde 3'ü geçmemek üzere personel harcamaları, yüzde 12-15 arasında da tanıtım ve kültür sanat giderleri olarak yüzde 30'u da böyle dağıttık. Bu çerçevede çalışmaları arkadaşlarımızın.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 97

Sayın Er, Tarsus'ta biz bize yapılan bütün başvuruları sonuçlandırdık ve Turizm Teşvik Yasası'nın 8'inci maddesini yeniden Mecliste geçen sene düzenledikten sonra hepsini tamamladık, başvuruların hepsini sonuçlandırdık. Şu anda arkadaşlarımızın dönüşünü bekliyoruz. Yani tahsis sahiplerine ön izin verdik, o ön izinlerin gereklerinin yerine getirilmesi ve bize dönüşlerini bekliyoruz.

Batı Mersin'de Tarsus'un dışında dokuz adet kültür turizm koruma geliştirme bölgesi var. Tabii biz bir bölgeyi kültür turizm koruma geliştirme bölgesi ilan ediyoruz. Altyapı düzenlemeleri, plan düzenlemeleri yapmaya çalışıyoruz, gerisi girişimci bekliyor. Yani biz burada bir talep varsa o talepleri değerlendirmeye çalışıyoruz. Benim Mersin'e verdiğim önemi biliyorsunuz. Hem havaalanı konusunu takip ediyorum hem yolu takip ediyorum hem Mersin'in inanç turizmi potansiyelini takip ediyorum. Bu yıl bize çeşitli dış birimlerden Tarsus'ta Saint Paul Kilisesinde ücretsiz giriş, ayın için başvurular. Tamamını -bu yıl haziran 2009'a kadar Saint Paul yılı- serbest bıraktık. Yani orada inanç turizminin gelişmesi açısından ne gerekiyorsa biz her türlü maddi manevi desteği verdik.

Sarıkeçililer meselesi bizi şöyle çok ilgilendiriyor. Bizim -biraz önce zaman darlığı nedeniyle hepsine değinemedim- somut olan kültür varlıklarını korumanın yanı sıra somut olmayan -soyutun dışında bir kavram bu- kültürel mirası, yani alışkanlıkları, adetleri, yaşam tarzını korumak konusunda ve bunlardan bazılarının uluslararası planda tescil ettirme konusunda çalışmalarımız var. Semadan söz ettim, meddahlıktan söz ettim, şimdi üzerinde çalıştığımız yeni alanlardan birisi tüm Anadolu'daki yaygın aşıklık geleneği ve Karagöz. Bunlarla ilgili dosya da hazırladık. Ama bir yandan da bu halkoyunlarını, yaşam tarzını... Dediğiniz gibi kültür sadece güzel sanatlar değildir. Bizde kültür deyince koro, müzik toplulukları, senfonî, opera, bale, tiyatro gibi algılanıyor. Hâlbuki kültür yaşam tarzıdır, nasıl yaşadığınızdır kültür ve bizim elbette bugün geliştirmeye çalışacağımız yaşam tarzları gibi öğrenip bir ölçüde korumaya çalışacağımız yaşam tarzları da vardır. Bu uyarınız için teşekkür ederim. Bizim Bakanlığımız belgesel yapabilir. Tabii, Tarım Orman Bakanlığı, öteki bakanlıkların hiçbirisiyle biz bu hayat tarzını... Tabii, aynı zamanda insan onuruna yakışır bir biçimde bugün korumak konusunda elimizden geleni yaparız.

Belediyelerin altyapı yatırımlarına biz kültür turizm koruma geliştirme bölgelerindekilere öncelikle yardım etmeye çalışıyoruz. Çünkü biz Çevre Bakanlığı değiliz, Bayındırlık Bakanlığı değiliz, Ulaştırma Bakanlığı değiliz. Kültür ve turizm açısından geri dönüşü en hızlı olabilecek olan işlere öncelik vermeye çalışıyoruz. O yüzden bütün belediyelerimiz bize çevre düzeni, altyapı için geliyor ama bizim imkânlarımız kısıtlı. Önceki yıllarda turizm tahsislerinden ciddi bir DÖŞİM'e dönüş olduğu için daha rahatlıkla Bakanlık davranabilmiş ama bu yıl biz önceki yılın aşağı yukarı onda 1'i civarında ancak geri dönüş alabildik turizm tahsislerinden. O yüzden belediyelere özellikle bizim programımızda olmayan konularda yardım son derece sınırlı oluyor. Belediye bizden 1 milyon YTL istiyor, biz 100 bin YTL gönderebiliyoruz. İmkânlarla sınırlı fakat altyapıya yardım yapılmasını ben de fevkalade önemsiyorum.

Bu vesileyle Sadık Bey'in dediğine değineyim. Biz Türkiye çapındaki bütün festivallere bu yıl toplam 1,5 trilyon civarında, bütçeyi iyice daralttık. Onun yerine altyapıya, onun yerine somut olarak görülebilecek olan işlere kaynak ayırmaya çalışıyoruz.

Adana'da Karataş'taki potansiyeli biliyorum tabii. Karataş'taki kültür turizm koruma geliştirme bölgesi düzenlemesi nedeniyle üç belediyemiz de bu Anayasa Mahkemesi kararından yararlandı ama biraz önce söylediğim gibi bir bölgeye talebi biz ancak altyapıyı, yani ulaşımı kolaylaştırarak, çevreyi temiz tutmaya çalışarak teşvik ediyoruz. O bölgeye yatırım yapıp yapmamak yatırımcının bileceği iş ve artık Türkiye'de devlet doğrudan doğruya konaklama tesisi kurmuyor. Bunu geçmiş yıllarda yaşadık, doğru olmadığı, verimli olmadığı, büyük ölçüde istismara, imtiyaza yol açtığı görüldü. Ondan vazgeçtik. Şimdi biz bu sahaları açıyoruz ve yatırımcıların buraya gelmesini sağlamaya çalışıyoruz. Ben Adana'nın Anavarza Kalesi, biliyorum, Osmaniye Kastabala'daki sorunları yakından biliyorum. Bu vesileyle arkadaşlarımız değişti, yani bizim uğraştığımız sadece özel sektörün bazı aşırı kâr talepleri değil, aynı zamanda başka bazı kamu birimlerinin de maden ruhsatı verirken, taş ocağı ruhsatı verirken bizim kaygılarımızı ya da bu doğayı koruma kaygısını aynı ölçüde paylaşıp paylaşmadığı, bu sıkıntıları, bu sorunları yaşıyoruz ama bir diyalog içinde, iş birliği içinde, balık çiftlikleri ile ilgili şu anda bir gayretimiz var. Bu maden ocaklarını, taş ocaklarıyla ilgili gayretimiz var.

Ben şuna bütün kalbimle inanıyorum arkadaşlarım: Türkiye bu turizmden ekmek yiyecek. Türkiye bu doğasıyla, bu tarihiyle, bu birikimiyle turizm Türkiye için... Yani şu anda dünyanın biz onuncu ülkesiyiz, biz beşe gireceğiz. Bunun bir tek şartı demin söylediğimdir. Tarihi koruyacağız, doğayı ve kaliteyi koruyacağız. Tarihi, doğayı ve kaliteyi korumazsak biz bir süre sonra ucuz kitle turizmi ülkesi oluruz, sayımız artar, gelirimiz artmaz. E ben gelir arttırdıktan sonra sayının artmasını ne yapayım? Çünkü turizmin, artan sayının, artan milyonların bir geri dönüşü var; onun getirdiği bir maliyet, çevre kirliliği, yıpranma var. Taşlar yıpranıyor. Yılda birkaç milyon ziyaretçi alan yerlere bakınız, eşikler, taşlar yıpranıyor. Demek ki tarih içinde bunun getirdiği... Turizm yeni başlayan... Türkiye'ye yirmi yıl önce 1 milyon giriyordu, şimdi 25 milyon telaffuz ediyoruz. Bu sayı arttıkça bu yıpranma artacak, bunun bıraktığı tortu artacak. O zaman benim gelirim de artırmam gerekiyor ve Türkiye'ye gittim, Türkiye'yi gördüm demenin itibarlı hâle gelmesini sağlamamız gerekiyor. Buna bütün kalbimle inanıyorum. O yüzden, siyasi bir şey söylemiyorum. Efendim, doğayı koruyalım, ağacı koruyalım... Hayır. Ben buna bütün kalbimle inanıyorum. Eğer doğayı korumazsak, ağacı, maviyi, yeşili korumazsak ve bir insanın yaşam tarzını çağdaş hâle getirmezsek geleneklerimizi korurken ne yazık ki biz bir süre sonra bu alanda havlu atan ülkelerden birisi hâline geliriz çünkü ciddi de bir rekabet var. Ben uluslararası toplantıların belgelerini falan da görüyorum, izliyorum; bizim doğal güzelliğimiz var ama dünyada birçok doğal güzellik var. Bizim tarih zenginliğimiz var ama ummadığımız, beklemediğimiz yerde bizim ören yerlerimizle boy ölçüşecek birtakım ören yerleri var. Bizim farkımız şu: Oralarda çoğunlukla bir kültürün devamı var, bizde farklı kültürler var. Bizde Cumhuriyet, Osmanlı, Selçuklu, Bizans, Roma -geriye doğru gidiyorsunuz- Hitit, Urartu, Frigya, Lidya, gidiyor. Bizde böyle katmanlar var. Bu bizim hem zorluğumuz, hem de gücümüz. Bunun farkındayız ve yapmaya çalıştığımız her şeyi bu mantık içinde, buna tümüyle inanarak, içselleştirilmiş bir politika hâline getirerek yapmaya çalışıyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 68

Arkadaşlarımız birçok konuya değindiler. Ben, izin verirsiniz demin değinme fırsatı bulamadığım birkaç noktaya da değineyim, eksik kalan konuları da sorarlarsa bana arkadaşlarım veya burada sordular, yazılı olarak da cevaplandırmaya çalışırım. Bizim biraz önce bahsetmediğim birkaç projemiz daha var. Bu müzekart işi, çok teşekkür ederim, arkadaşlarımız da değindiler, olumlu bir başlangıç oldu. Gelecek yıl tabii bunu gelen yabancılara da bir biçimde uygulamalı yani başka ülkelerde gördüğümüz gibi konturlu, İstanbul kartı, Antalya kartı, Ege kartı gibi birtakım uygulamalara taşımaya çalışıyoruz. Ayrıca bizim yurttaşımızı müzelerle buluşturma konusunda bir adım attık. 20 lira veriniz, 315 yere, hangisine gidebilirsiniz ve hangisine bir yıl içinde kaç kez gidebilirsiniz. Ben öğrenciliğimde şöyle bir sıkıntıyı hatırlıyorum: Öğrenci bütçemizden Topkapı'ya gittik bir kez. Ertesi hafta bir daha gidilmiyor ama bir kez gitmekle de Topkapı görülemiyor. Ayasofya, Topkapı, bunlar birer kez gitmekle öğrenilecek yerler değil ama 20 lira verince şimdi – ki öğrenci 20 lira vermeyecek, öğrenci 10 lira veriyor, on yedi yaşına kadar olanlar hiçbir şey vermiyor- 10 lirayla İstanbul'un bütün müze ve ören yerlerini haftasonları dolaşıp gezebilirler ve istedikleri kadar öğrenebilirler. Şimdi bunu yaptık, bu tarihle buluşmayı sağladı. Tatille de buluşması lazım bizim insanımızın. Ben de görüyorum, orta sınıftan gelen bir insanım ben. Yani o standartları yaşıyorum, o standartlardaki insanların değer yargılarını çok iyi biliyorum. Bizim insanımızda bir yargı var: Yabancıya şu kadar ucuza satıyoruz biz bu tatil yerlerini, biz, kendi insanımız, gittiğimiz zaman otelin kapısında, hele son dakikada gittiğimiz zaman çok daha yüksek fiyatlarla karşılaşılıyor. Galiba yeni bir kampanya açmamız gerektiğini düşünüyorum. Bununla ilgili bu hafta bir çalışma yapacağız. Turizm sektörünün bütün bileşenleriyle bir ortak çalışma yapacağız. Bir kampanya yapmayı düşünüyoruz bu döneme mahsus. Önümüzde bir de Kurban Bayramı var sekiz günlük yine. Bu iç turizmde belki bu kriz döneminin sıkıntılarını aşmaya da yardım edecek olan yeni bir ivme belki bize sağlayacak. Ama sürekli olarak tıpkı müzekart gibi bir başka proje üzerinde çalışıyoruz. İnsanlar alışveriş yaparken şimdi uçuş mili kazanıyorlar ya, ya da ne bileyim filan yerden bir bonus, indirim kazanabiliyorlar ya, günlük hayatlarında gazete ekmek alırken, başka bir yerde berbere para öderken, başka bir şey verirken tatile gitme konusunda da bir kolaylık kazanabilsinler. Bu tatile gitme konusundaki kolaylık ya da kültür ve turizm kartı ya da düzenlemesi az alışveriş yapmışlarsa bir tiyatro bileti almalarını da sağlayabilir, belki Türkiye'nin yoğun ilgi olmayan destinasyonlarında, Karadeniz'de veya Doğu'da veya Güneydoğu'da bir bölgeye daha kolaylıkla gitmelerine de yol açabilir. Bu bir proje. Bunu burada ilk defa yüksek sesle söylemiş oluyorum bizim Bakanlığımızın dışında ama bunun üzerinde çalışıyoruz. Gelecek yıl sanıyorum bu konuda somut adımlar atmış olacağız.

Bir ikincisi, demin değinme fırsatı bulamadığım bu doğaya saygı, tarihe saygı, çevreye saygı anlayışını da sektörle paylaşmak istiyoruz. Sektör de bu konuda bir çalışma yaptı, biz de yaptık. Çevre duyarlılığı olan, doğa duyarlılığı yüksek olan –biz birtakım standartlar getiriyoruz şimdi bu konuda- turizm kuruluşlarına –dört yıldız, beş yıldız alıyor ya bunlar- o yıldızlardan birini veya ikisini eğer bu duyarlılık kriterlerini paylaşmışlarsa ve uygulamışlarsa yeşil yıldız vermeyi düşünüyoruz. Yani bu yıldızlar bir, iki, üç, dört, beş diye giderken son beşinci yıldız, dördüncü yıldız yeşil yıldız olacak ve yeşil yıldız almış olan turizm kuruluşları çevreci olarak öne çıkmış olacaklar. Tabii, o çevre duyarlılığı gösterenleri de biz bir biçimde ödüllendirmeliyiz diye düşünüyorum. Çevreye saygılıysa su kullanmadan, ampul kullanmadan, ağacı ve doğayı korumaya kadar eğer bir duyarlılığı yükseltiyorsa, paylaşıyorsa biz de dönüp onu bir biçimde ödüllendirmeliyiz, ötekilerin önüne çıkarmalıyız ve böylece özendirmeliyiz diye düşünüyorum. Bu da üzerinde çalıştığımız yeni alanlardan birisi. Bunun aşağı yukarı altyapısı Bakanlığımızda hazırlandı.

Arkadaşlarımız değindiler, biz geçen yıl bu turizm seyahat acenteleriyle ilgili düzenleme yaparken en son çıkardığımız yasada bir düzenleme imkânı getirdik Turizm Teşvik Yasası'nda. Herkesin bir şikâyeti var, bizim de şikâyetimiz var. Turizm Bakanlığı belgeli işletmelerle belediye belgeli işletmelerin arasında ciddi sorun, kalite sıkıntısı yaşıyor ve geçen yıl yaşadığımız bütün olaylar, Ankara'da, İstanbul'da -İstanbul'da bir otelin mesela yabancıya içki verip yerliye vermiyorum demesi dâhil olmak üzere- başımızı ağrıtan bütün olaylar yüzde 90 belediye belgeli işletmelerden geliyor. Şimdi, biz bu belediye belgeli işletme ve bakanlık belgeli işletmeyi mademki Türkiye bir turizm ülkesi, mademki ilk beşe girmeyi hedefliyoruz, bunu kaldıralım diye bir çalışmamız var, bu konuda bir yasal yetki aldık Parlamentomuzdan, sağ olun, bununla ilgili İstanbul'da Eminönü'nde, Antalya'da Side'de, Alanya'da üç yerde envanter çıkarıyoruz şu anda ve bu yıldan itibaren bazı yerlerde pilot uygulama yapacağız. Arkasından da ciddi turizm bölgelerinde –Kapadokya'da- bunu ciddi biçimde uygulamaya çalışacağız. Bu bakanlık belgeli... Çünkü pazarlarlarken belgeli diyorlar. Nereden belgeli? Nereden bilsin yabancı ziyaretçi, bakanlık belgeli mi? Onu ben biliyorum. Ben bile doğru düzgün bilmiyorum. Ben bile Kültür ve Turizm Bakanlığına mensup olduktan sonra bir ölçüde bunun ayırımına vardım. Bunu ortadan kaldırmak, turizmin altyapısını korumak açısından ciddi bir ihtiyaç diye gözüktüyor ve bu konuda başladık.

Sayın Başkanım, Parlamentomuzda hemen bu günlerde gündeme gelecek olan bir düzenlememiz var. Geçen dönemin son sıralarında yetiştiremedik. Onu bu günlerde çıkarırsak bir ciddi kaynak kullanma imkânına kavuşacağız. Bu emlak vergilerinin yüzde 10 payından bir miktar kaynak birikiyor biliyorsunuz, 250 trilyon kadar şu anda birikmiş bulunan bir kaynak vardı, eski parayla söylüyorum. Belediyeler proje yaptıkları takdirde valilerin gözetiminde, valiler o kaynaklardan aktarıyor özel idarelere. Belediyeler proje yaptığı takdirde kullanıma imkânı var. Birçok yerde belediyeler onun bir miktar da kendileri tarafından karşılanması gereken kısmı olduğu için ya yapmıyor ya yapamıyor. Bunu özel idarelerin de kısmen kullanması –valilerin denetiminde- konusunda bir teklifimiz var, aşağıda bekliyor yüzde 30 civarında. Bu da bizi bir miktar hiç olmazsa 50 milyon YTL kadar bir kaynağı restorasyon, renovasyon ve kamulaştırma konusunda tescilli eserlerin iyileştirilmesi konusunda bir yeni kaynağa kavuşturmuş olacak. Önümüzdeki günlerde bu yasanın çıkması konusunda yardımcı olursanız çok minnettar kalırım.

Şimdi, zaman yettiği ölçüde de hızlıca arkadaşlarımızın konuşmaları üzerinden bir miktar gitmek istiyorum. Ankara'da CSO'yu yeniledik bir sponsor aracılığıyla. Bir sergi salonu Ankara'ya kazandırmaya çalışıyoruz. Hipodrom alanındaki projenin sadece projesi var ne yazık ki. Yani vurulmuş bir kazma yok. Senfoni hemen Sıhhiye'de Adliye ile şimdiki CSO arasında. Senfoniye de kazma vurulmuştu ve temel seviyesindeydi. Ben onu hiç olmazsa bu yıl için garaj

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 69

seviyesine ve toprak üstüne çıkarmaktan söz ettim. Tabii ihtiyacı biliyorum. Yani Avrupa'ya gidiyoruz, bırakın Avrupa'yı Türki cumhuriyetlere gidiyoruz, hiçbirinin kültür sanat mekânlarıyla kıyaslanacak mekânlarımız yok. Özellikle Ankara'da bu olmaz, gerçekten olmaz. Cumhuriyetin başkenti falan diyoruz. Kimse kimseyi suçlamasın arkadaşlar. Ben bir buçuk yıllık bakanım. Bu Hükûmet de beş buçuk altı yıllık hükûmet. Seksen beş yılı geride bırakmışız. Her yerde fütursuzca söylüyorum. Türkiye Cumhuriyeti'ne, özellikle Ankara'ya, Mustafa Kemal Atatürk'ten sonra bir siyaset adamı, devlet adamı, vali, belediye başkanı, başbakan gelmemiş. Ne yazık ki gelmemiş. Kimse alınmasın. Hepimize düşen pay var burada. Yoksa beş yüz kişilik opera salonu, yedi yüz elli kişilik senfoni salonu olmaz. Ankara'da sergi salonu yok. Bir yabancı büyükelçi geldiği, bir sergi yapaalım dediği zaman Resim Heykel Müzesinin altındaki sığınağa mı sokacağım ben onları? Sığınak! Zafer Çarşısı'nın altındaki sığınağa mı sokacağım? Olur mu böyle bir şey? Şimdi yapmaya çalışıyoruz. Bunlar gecikmiş ama son üç beş yıl içinde bunlar... Lütfen, yani herkes elini vicdanına koysun ve söylesin, son üç beş yıl içinde yapılmaya başlandı. Şu 2002'ye kadar aşağı yukarı vakıfların Türkiye'de restore ettiği -vakıflar bana bağlı değil ama bir kadirbilirlik olarak söylüyorum- tarihi eser sayısı 100'ler civarında ve şimdi 2 binlere falan çıktı. Evet kimisi eksik, kimisinde taşın üzeri sıvanıyor falan ama temizleniyor, ortaya çıkarılıyor. Demin arkadaşımızın söylediği, geçen gün ben Yalova'da önce bir cemevi temeli diye beni çağırdılar, fakat ben bir ay gecikmeli gittim, iki katı çıkmış -belediye büyük katkı yapmış iki katı çıkmış- ben birinci katına şap döktüm, yani aslında temel atmadım, birinci katın betonunu, şapını döktüm. Çok güzel oldu, çok güzel bir toplantı oldu. Gerçekten, birliği bütünlüğü -biraz önce, Sayın Özyürek'in söylediği gibi- koruyacak davranışlara ihtiyacımız var bizim bu ülkede. Yani, yeteri kadar düşmanımız var. Bizim kendi içimizde barışı sağlayacak olan, dayanışmayı sağlayacak olan bir kültüre, bir bakışa, bir ahlaka ihtiyacımız var. Minnettarım, arkadaşlarımız inanılmaz güzel konuşmalar yaptılar, oradaki Hacıbektaş derneklerinin yöneticileri -yerel ve ulusal çaptaki yöneticileri- güzel konuşmalar yaptılar, çok hoş bir şenlik yaptık orada. Hep beraber semah da seyrettik, lokma da yedik, oradan da kalktık çıktık tam beş yüz yıllık bir camiye gittik, o da restore edilmiş. 1508'de Hersekzade -Alaattin Bey gitti- işte Balkan kökenli bir paşa tarafından kaptanıderya rütbesine çıkmış bir paşa tarafından yaptırılmış, Hersekzade Ahmet Paşa Camii. Beş yüz yıllık bir cami yeni restore edilmiş. Çıkacağımız sırada -girdik, işte cemevi, cami hepsi bizim, hepsi bizim kültürümüzün, hepsi bizim inancımızın temel taşları bunlar- bir delikanlı dedi ki: "Ben filan yerde müezzinin, sesim de iyidir ve buranın akustığı de çok güzeldir, kısacık bir şey okuyayım mı?" Bir kısacık sure okudu, kısacık, okudu. Çok hoş gerçekten akustik. Çıkarken şaka yollu dedim ki, burada gazeteciler olmasa ben de denemek isterdim. Gazeteye ben ezan okurdum falan diye çıkmış. Ne olur okusam? Ne olur okusam? Yani, semah dönmek de bizim, sema dönmek de bizim, ezan okumak da bizim. Başkasının, Süryani'nin inancına saygı göstermek de bizim, inanmayana saygı göstermek de bizim. Böyle yaptığımız zaman bu ülkede biz yan yana duracağız. Hacıbektaş onu demiyor mu: "İri olalım, diri olalım, bir olalım." İri olmanın, diri olmanın şartı bir olmak değil mi? Böyle bakıyoruz, gerçekten böyle bakıyoruz. Buna samimiyetle inanmanızı istiyorum, gerçekten böyle bakıyoruz. Yani bu tür eksiklerimiz olmuş, şimdi biz bunları aşmaya, gidermeye çalışıyoruz hep birlikte. O çerçevede de bütün gerçekten İstanbul'un, Ankara'nın, Türkiye'nin her tarafının sanat mekânlarıyla, kültür mekânlarıyla donatılmasını sağlamaya çalışıyoruz çünkü ben sanatın barış getirdiğine çok inanıyorum, turizm de barış getiriyor. O yüzden, turizm, kültür, sanat... Bakın burada birbirinden ayrı konuşmalar yapmadık. Bu Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı ayrılır mı, ayrılmaz mı, ben bilmiyorum, Başbakanın takdiri, Hükûmet tepede, Başbakan ne yapıyor, bir çalışma var mı? Bana intikal etmiş bir şey yok. Bütçeye geldik, iki bütçe ayrılсын falan diye konuşulmuyor, bir bütçe üzerinden gidiyoruz, ama şöyle bir şey görüyorum "Bizim orada büyük turizm potansiyeli var, çünkü bizim orada inanılmaz İnsuyu Mağarası var, Sagalassos var." diyor Kerim Bey. Kültür ile turizmi harman yaparak konuşuyor herkes. Aynı şey Göreme için, aynı şey Afyon için, aynı şey Antalya için. Biz kültür varlıklarımızın farkına varıp, kültür varlıklarını içselleştirip, hepsinin ama ayrımsız, bütün tarih dönemlerinin, elbette bizim olanın, elbette bizi biz yapanın, elbette bizi Türkiye yapanın, elbette hakkını bilerek, önceliğine saygı göstererek ama bütün o geçmişten gelenleri ayırmadan sahiplenip dünyaya sunduğumuz zaman biz farklı bir turizm ülkesi olacağız.

İspanya'ya gitmek önemli, İspanya'da Toledo'ya gitmek ama daha çok önemli. İtalya'ya gitmek önemli, Floransa'ya gitmek daha çok önemli. Türkiye'ye gelmek önemli, Edirne'ye gitmek daha çok önemli, Amasya'ya gitmek daha çok önemli, Kapadokya'ya gitmek, Nemrut'a çıkmak daha çok önemli, Sagalassos'u görmek daha çok önemli dediğimiz anda, yani kısa şortla sadece deniz kıyısında dolaşmak için Türkiye'ye gelmek değil, bütün bu tarihi bütün bu kültürü görmek, bunu harmanlayıp anlatabildiğimiz zaman Türkiye dünyada vazgeçilmez, önemli ve çok saygıdeğer bir turizm ülkesi olacak. Böyle bakıyorum. Yani bunları birbiriyle harman edebildiğimiz ölçüde bizim hem kültürde hem turizmde değerimiz artacak diye bakıyorum ve o anlayış çerçevesinde çalışıyoruz.

Ayrıntıları sonra cevaplandırırım, yani İstanbul AKM niye uzuyor filan... Proje müellifinin oğlu bilabedel şimdi yeni projeye katkı yapıyor o yüzden, yoksa yani... Şunu da bilmenizi istiyorum, yani ben bilerek kimseyi kayırmam arkadaşlarım, arkadaşlarım da kayırmazlar. Arada sırada vardır bazı alışkanlıklar, eski alışkanlıklar, kötü alışkanlıklar, uyarısanız hepsini düzeltmeye çalışırız, hiçbir kastımız yoktur, hiçbir kötü niyetimiz yoktur. Uyarın, yeter ki, yani açın benim telefonum gece gündüz açıktır. Anadolu'dan bazen bürokrat arkadaşlarıma -kusura bakmasınlar- ulaşamadıklarını söyleyen yurttaşlarımız bana ulaşıyorlar. Ulaşıyor, bana ulaşırsınız, müsteşarımıza, müsteşar yardımcılarımıza ulaşırsınız. Biz yani bir yerde bir yanlış varsa... Bodrum'da uyardılar beni "Fazla yapılaşma oluyor." Müdahale ettik hemen, öyle mi arkadaşlar? Hemen müdahale ettik. Ben bir yerde betonlaşma olmasın... Buna Türkiye'nin ihtiyacı var. Ben gezip dolaştığım zaman bir yerden bir yere deniz kıyısında... Karadeniz'i gördüğüm zaman, Akdeniz'i bir gördüğüm zaman... Dün, evvelsi gün karadan gittim, Kocaali civarından, İzmir'te girdik Yalova'ya, ya dünyada böyle çirkin şehirler olmaz. Utanarak söylüyorum, dünyada böyle çirkin şehri yapamaz kimse. Nasıl yapılmış bunlar? Yani, bunlar dört sene önce yapılmadı, beş sene önce yapılmadı, kırk yıldır yapılıyor. Yani, yanlış anlaşılmasın, kırk yıldır, elli yıldır neyse, yani Osmanlı Topkapı'dan çıkmış, Topkapı Sarayının duvarına urlar yapılmaya başlamış, yüz yıldır yapılıyor demek ki. Ya bu olmaz ama. Yani bunca güzel dağ başları... Biz

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 70

dağ başlarına dört beş kat şey yapıyoruz, yaylalar diyoruz. Karadeniz'in dağ başlarındaki yaylarında, Antalya'nın Gömbe'sinde beton oldu her taraf.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Ayder Yaylası gidiyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Yani, beton oldu her taraf. Şimdi bütün bunlara topyekûn yeni bir anlayışla karşı durmamız gerekiyor. Topyekûn yeni bir anlayışla bütün bu varlığa sahip çıkmamız gerekiyor. Onun için yani iyi niyetle bütün her şeye sahip çıkabileceğimizi, iyi niyetle belirtmek istiyorum.

Yargı kararları -hâlâ birinci sorudayız ama, birinci konuşmacıda- bakın Nihat Bey yargı kararıyla oturuyor, Kemal Bey yargı kararıyla oturuyor, Şenay Hanım yargı kararıyla oturuyor, Abdurrahman Bey yargı kararıyla oturuyor. Yargı kararıyla arkadaşlar...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Söylediğim anlamda...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Galiba bir arkadaşımızla ilgili bir gecikme veya takdim tehir oldu, aldık tekrar verdik falan, öyle bir şey.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Bakan yargıya gitme mecburiyeti çok sık hasıl olmuş herhâlde?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Yok, yok hayır bundan benden önceki dönemler, bir kısmı yeni geldi, ben görevdeyken geldi, iki arkadaşımız burada. Öncekiler gelmişti. Sonra başka bir şey söyleyeyim, yani yanlış anlaşılmasın, arkadaşlarım da yanlış anlamasın, arkadaşlarımla mesaisine müteşekkirim, onların gayretleriyle iş görmeye çalışıyoruz ve onların verdiği cesaretle ben burada konuşuyorum yani görev dağılımlarında falan böyle kısıtlamalar ben göreve başladığımda, birkaç arkadaşın görevi var, ötekilerin koridorda gezmesi serbest vaziyetler vardı. Şimdi ben sıfat taşıyan her arkadaşımıza görev veriyorum ve sıfat taşıyan her arkadaşımın görevini istiyorum. Kimsenin siyasi kanaati beni ilgilendirmiyor. Ben kültür varlıklarıyla, yatırımla, turizmle, güzel sanatla, folklorla, tiyatroyla, operayla, baleyle... Ne iş yaptın kardeşim? Performansa bakıyorum. Geçen yıldan fazla iş bu yıl ne yaptın? Yaptıysan başımın tacısın. İstedğin gibi inanabilirsin. Ben yıllardan beri düşünce özgürlüğünü savunuyorum. Düşünce özgürlüğü demin dediniz ki: "Türkiye iyileşerek geliyor." Yapmayın, Türkiye her şeye rağmen iyileşerek geliyor. Yani çok güzel örnek verdi, o Abdülhamid'i hicveden Eşref sonra hürriyeti görmüş ve neler söylemiş. Yani Türkiye çok geçmişte sıkıntılar yaşadı, geçmişte Türkiye gereksiz kavgalar yaşadı. Çok teşekkür ederim Sayın Özyürek'e, yani bizim artık başka bir düzleme kendimizi taşımamız lazım. Avrupa Birliği'nin kapısındaki Türkiye'nin kısır tartışmaları biraz geride bırakarak yapıcı eleştirilerle birbirine iyi şeyler telkin ederek, iyi şeyler talep ederek, iyi şeyler önererek yardımcı olmaya çalışması lazım. Ben bugün komisyonda bunu gördüm müteşekkirim. Yani çok eski bir arkadaşım hafif beni iğnelemeye çalıştı, onun dışındaki bütün dostlarım -onu da hoş görürüm, tabii insan dostun attığı gülden çok fazla yaralanıyor ama, onun dışında arkadaşlarımız gerçekten çok yol gösterici, ufuk açıcı şeyler söylediler. Çok teşekkür ederim gerçekten ama...

BAŞKAN – Sayın Bakanım toparlayabilirsiniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Daha ikinci soruya geçmedim. Yani, ne güzel başlamış gidiyorduk.

BAŞKAN – Yemek arası da vermedik biz...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Ben çok teşekkür ederim. Ben arkadaşlarımızın hepsini not ettim, bunları teker teker arkadaşlarımla paylaşacağım, gerçekten bir kez daha söylüyorum rüşveti kelimam olsun diye söylemiyorum. Çok yararlanacağım, ufukumuzu açacak olan, bizi bazı konularda uyaran, yol gösteren konuşmalar yaptı arkadaşlarımız.

Bizim tabii bütçemizle ilgili de çok yararlı şeyler söylediler. Bizim gerçekten bütçemizde bazı sıkıntılarımız var Sayın Başkanım, özellikle bu tanıtma konusunda ciddi bir sıkıntımız var. Euro ve dolar değer kazandı ayrıca, biz de dışarıda harcamalarımızı tamamen euro ve dolar bazında yapıyoruz o yüzden tanıtma bütçemiz hem kısıtlı hem de bu değer kaybı, Türk lirasının değer kaybı karşısında daha sıkıntılı hâle getirecek bizi. O yüzden 40 milyon YTL tanıtma bütçesine olmak üzere toplamı da fazla olmamak kaydıyla kütüphanelere ciddi bir yardım talebimiz var, onun dışında kamulaştırmaya bir talebimiz var, güzel sanatların bazı faaliyetleri için kısıtlı taleplerimiz var, ciddi biçimde bunları ayıkladık. Ama bazı alanlarda bir talebimiz var. Bunları komisyonumuz takdir eder ve bütçemize ek yaparsa müteşekkirim kalırım.

Arkadaşlarımıza, size, hepinize mesainizden ötürü bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum ve bu vesileyle tekrar çalışma arkadaşlarıma da beni böyle cesaretle konuşturdukları için çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakan, sağ olun.

Sayın Kutluata...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Ben tekrar Sayın Bakana teşekkür ediyorum güzel sunumu için, bizi de heyecanına iştirak ettirdi.

Sayın Bakanım, bu son cümleleriniz içinde söylediğiniz yapılaşmadan şikâyet konusunu dile getirmenizden memnunuz. Bundan memnun olacak hiç kimse olmaz, siz Kültür Bakanı olarak bunu ifade etmeniz çok önemli. Yalnız bu iş bir dönem olmamak üzere devam etti hâlâ da taarruz şeklinde devam ediyor. Yani bu noktada lütfen, Hükûmet üyesi olmanız bakımından, özellikle belediyeler aracılığıyla şurada bu açık alana tahammül edememe şekline gelmiş olan bu hâlin üzerinde bir durmanız sözde kalmamış olur, onu söylemek istedim son olarak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Teşekkür ederim. Kamuda örnek olsun diye bunu da her vesileyle söylüyorum, çünkü iyi örnekleri ihtiyacımız var. Bizim Bakanlığımız 1926 Hikmet Koyunoğlu yapımıdır ve Cumhuriyet'in özel mimarlık anıtlarından bir tanesidir. Bizim Bakanlığımız hariciye vekaleti olarak kurulmuş, yapılmış. Etnografya Müzesi ve Resim Heykel Müzesi... Birinci Meclis Cumhuriyet'in başlangıcında vardı, ikinci Meclis 24'te

Kurum :Kültür ve Turizm Bakanlığı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 72

D Ü Ş Ü L E N												

Gerekçe:

Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi ile Konya İl Halk Kütüphanesinin 2009 yılında güvenliğinin sağlanabilmesi için özel güvenlik birimi kurulmasına ya da bu hizmetin güvenlik şirketlerine gördürülebilmesi amacıyla önerilmiştir.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yapılan değişiklikle birlikte programı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (04 okundu)

BAŞKAN –

Önerge...

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıda belirtilen gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Kurum :Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yıl : 2009

E K L E N E N	KURUMSAL				FONKSİYONEL				FİN.	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR (TL)
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	21	01	34	00	04	7	3	00	1	07	1	2.000.000 YTL
D Ü Ş Ü L E N												

Gerekçe:

Alanya/Çıplaklı beldesi kanalizasyon inşaatının yapımının tamamlanabilmesi amacıyla önerilmiştir.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önerge...

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıda belirtilen gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Kurum :Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yıl : 2009

KURUMSAL	FONKSİYONEL	FİN.	Ekonomik	ÖNERİLEN MİKTAR
----------	-------------	------	----------	-----------------

Tutanak Müdürlüğü

Sayfa : 73

[illegible]

Muğla ili Sarıgerme turizm alanı atık su arıtma tesisi ve deşarj hattının yapımının tamamlanması için önerilmiştir.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Evet efendim, bu bahar bitireceğiz bunu

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önerge...

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıda belirtilen gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Yıl : 2009

[illegible]

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 74

L												
E												
N												

Gerekçe:

Kuşadası bölgesel atık su arıtma tesisinin yapımının tamamlanması için önerilmiştir.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yapılan değişikliklerle birlikte programı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(08 okundu)

BAŞKAN – Önergeler var.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Kurum :Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yıl : 2009

E K L E N E N	KURUMSAL				FONKSİYONEL				FIN.	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR (TL)
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	21	01	38	00	08	2	0	00	1	05	6	700.000

Gerekçe:

TÜRKSOY teşkilatının 2008 yılı sonu itibarıyla yeni ve modern hizmet binasına taşınması nedeniyle elektrik, su ve ısıtma giderleri için ihtiyaç duyulan miktar.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Evet efendim, TÜRSOY'un faaliyetleri açısından çok ihtiyacımız var.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önerge...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 75

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına
Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Kurum :Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yıl : 2009

E K L E N E N	KURUMSAL				FONKSİYONEL				FİN.	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR (TL)
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	21	01	32	62	08	2	0	00	1	06	7	4.000.000

Gerekçe:

Kütüphane hizmetlerinin aksatılmadan sürdürülebilmesi ve kütüphanenin okuyucu hizmetlerine kapatılmaması için kütüphane binalarının hazırlanan keşif özetleri doğrultusunda çatı, elektrik, sıhhi tesisat, kalorifer ve benzeri onarımlarının bu yıl içerisinde çıkabilecek acil onarımlarının zamanında yapılabilmesi için önerilmiştir.

Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Teşekkür ederim, evet efendim.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önerge...

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına
Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Kurum :Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yıl : 2009

T B M M
Tutanak Müdürlüğü

Sayfa : 76

[illegible]

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü bütçesine geçiyoruz:

DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

Yıl : 2009

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FIN.	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR (TL)
E K L E N E	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	40	16	00	04	01	3	9	00	2	06	7	2.000.000

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 77

N												
D												
Ü												
Ş												
L												
E												
N												

Gerekçe:

Ankara Opera binasının havalandırmasının yetersizliği, koltuk düzeninin rahatsızlığı, yetersiz elektrik donanımının yenilenmesi, sahne ve ışıklandırma sisteminin yenilenmesi amacıyla önerilmiştir.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Efendim CSO'dan sonra Opera'ya da başlayacağız. Çok teşekkür ederim, katılıyoruz.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(07 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(08 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetveli:

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(05 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Kesinhesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B cetveli okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçesine geçiyoruz:

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(08 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetveli:

(03)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :17/11/2008

Grup :

Giriş:20.30

Sayfa : 78

(05 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Kesinhesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B cetveli okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçeleri ve kesinhesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyoruz Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim arkadaşlarıma, size verdiğiniz mesai için. Yaptığınız ayrıca eklemeler için de müteşekkirim. Güveninize layık olmak için bütün gücümüzle çalışacağız.

Sağ olun, saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 20.57